

Γιώργος Άππιος

Η «επόμενη μέρα» των τραπεζών

Συνεργατικό Ταμ. Λεμεσού:

Ετήσια Γενική Συνέλευση

Γλαύκος Κληρίδης

Έφυγε ένας μεγάλος Ηγέτης

Συνέντευξη με τον Υπουργό Άμυνας κ. Φώτη Φωτίου

Οι νέες προτεραιότητες για την Άμυνα μας

ΟΕΒ: Απονομή Βραβείων Καινοτομίας και Έρευνας

ΚΕΒΕ: Η ανάκαμψη βρίσκεται στα δικά μας χέρια

Αν σας έλεγαν ότι μια τράπεζα στην Κύπρο:

- Έχει σημαντική ρευστότητα & κερδοφορία μέσα στο 2013
- Έχει ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια με δείκτη συνολικών ιδίων κεφαλαίων 38%, στις 30 Ιουνίου 2013
- Έχει βραβευτεί 3 φορές τα τελευταία 4 χρόνια ως Best Private Bank in Cyprus

Ποια θα νομίζατε ότι είναι;

Eurobank Cyprus Limited. Η τράπεζα που σας εμπνέει σιγουριά.

Η χρηματοοικονομική ευρωστία, η ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια και η υψηλή ρευστότητα που σταθερά διατηρεί η τράπεζά μας, σας επιτρέπουν να αισθάνεστε σίγουροι. Με δυνατότητες χρηματοδότησης και στήριξης κάθε σας πρωτοβουλίας ανάπτυξης, έχουμε τη δύναμη να εμπνεύσουμε εμπιστοσύνη στην κυπριακή επιχειρηματική κοινότητα και οικονομία. Για την επίτευξη των στόχων σας, θέτουμε στη διάθεσή σας ένα ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και έμπειρα στελέχη που κατέχουν σε βάθος την αγορά στους τομείς:

- Μεγάλων Επιχειρήσεων
- Private Banking
- Εξυπηρέτησης Διεθνών Εταιρειών
- Κεφαλαιαγορών και Επενδυτικής Τραπεζικής

Πάντα με ασφάλεια και διαφάνεια, από μια τράπεζα με συνεχή ηγετική παρουσία στην Κύπρο. Στη Eurobank Cyprus Ltd εμπνέουμε σιγουριά, γιατί πιστεύουμε στη δύναμή μας.

Eurobank

Cyprus

Royal Crown Insurance

- Business Combined Insurance
- Household Comprehensive Insurance
- Yacht and Pleasure Craft Insurance
- Private Dwelling Insurance
- Motor Insurance

THE QUALITY INSURANCE

- Personal Accident Insurance
- Marine Insurance
- Employer's Liability Insurance
- Contractors' all Risk Insurance
- Travel Insurance

ISO 9001:2000
QUALITY
MANAGEMENT
SYSTEM

HEAD OFFICE:

ROYAL CROWN HOUSE

20 Mnasiadou Str.
P.O.Box 24690, 1302 Nicosia
Tel: 22 885555
Fax: 22 670757

ROYAL CROWN COURT

16 Mnasiadou Str.
P.O.Box 24690, 1302 Nicosia
Tel: 22 885555
Fax: 22 670757

LIMASSOL OFFICE:

ROYAL CROWN HOUSE II

90 Ay. Fylaxeos Str., 3025
P.O.Box 51492, 3506 Limassol
Tel: 25 825825
Fax: 25 825828

ΓΡΑΦΕΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ:

AVENSIA COURT III

Apt. 310, Gr. Afxentiou Av.
& Ap. Varnava Str., 6023 Larnaca
Tel: 24 623544
Fax: 24 629183

Εκδότης - Διευθυντής Θεοφάνης Λιβέρας
Γενική Διευθύντρια Νικολέττα Λιβέρα
Αρχισυντάκτης Στέφανος Κοτζαμάνης

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Άννα Ζαφειριάδου Μάρκετινγκ & Δημόσιες Σχέσεις
Χριστίνα Νικολάου Διαφήμιση & Συνδρομές

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Ουράνιος Ιωαννίδης Πολιτικός Αρθρογράφος
Χριστόδουλος Χριστοδούλου Χρηματοοικονομικά
Μάριος Μαυρίδης Οικονομολόγος
Αντώνης Στυλιανού Λέκτορας Νομικής
Χρίστος Χριστοδούλου Δ/νων Σύμβουλος CSC Christodoulou Ltd
Σάιμον Πιτσιλλίδης Δ/νων Σύμβουλος FBRH Consultants Ltd
Δημήτρης Στυλιανίδης Σύμβουλος Επικοινωνίας
Χάρης Κουρούκλης Χρηματοοικονομικά, ανταποκριτής Αθήνας

Ελεγκτές: Ιοαννου, Theodoulou Ltd
..... Γρηγορίου και Σία
Νομικός Σύμβουλος: Χρίστος Κογκορόζης, Δικηγόρος
Τυπογραφείο: Cassoulides Masterprinters
Διανομή: Πρακτορείο "ΚΡΟΝΟΣ"

ΓΡΑΦΕΙΑ

Γ. Μιχαήλ 14, Ακρόπολη, Στρόβολος
Ταχ. Θυρίδα 16088, 2085 Λευκωσία.
Τηλ: 22311272, Fax: 22317127
web site: www.eurokerdos.com
E-mail: liveras@cytanet.com.cy

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Κύπρος 100 ΕΥΡΩ
Ευρώπη 150 ΕΥΡΩ
USA - CANADA-SOUTH AFRICA - AUSTRALIA 150 ΕΥΡΩ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η Άποψή μας	7
Άρθρο Ουράνιου Ιωαννίδη	8-11
Άρθρο Χριστόδουλου Χριστοδούλου	12-13

Συνέντευξη Υπουργού Άμυνας	14-16
----------------------------	-------

Συνέντευξη Γιώργου Άππιου	18-20
---------------------------	-------

OEB Βραβεύσεις	22-23
ΚΕΒΕ	24-26
ΕΒΕ Λευκωσίας	28-29
Συνεργατικό Ταμειούχο Λ/σού	30-31
Τραπεζικά θέματα	32-33
EUROBANK	34
Porsche	36
Constantinou Bros Hotels	38-39
Petrolina / Carlsberg	40
Εκδήλωση FBME Bank	42
Συστάσεις για τον Τραπεζικό τομέα	44-45
Εκδήλωση KPMG	46
CYS Άρθρο Χρίστου Παπαγεωργίου	48
CYS Άρθρο Έλενας Δημοσθένους	50
Με το Φακό μας	52-55
Eurolife / Aphrostrom	56
Άρθρο Μάριου Μαυρίδη	58
Άρθρο Αντώνη Στυλιανού	60
Άρθρο Σάιμον Πιτσιλλίδη	62
Άρθρο Μιχάλη Κρονίδη	64
Άρθρο Χριστίνα Νεοφυτίδου	66
Άρθρο Τάσος Αναστασιάδης	68
Άρθρο Δημήτρη Στυλιανίδη	70-71
Άρθρο Φώτου Φωτιάδη	72-73
Άρθρο Πάνου Αργυρίδη	74-75
Άρθρο Ανδρέα Πουλλικκά	76-77
Άρθρο Θεόδωρου Παναγιώτου	78-79
Άρθρο Νίκου Σύκα	80
Άρθρο Μιχάλη Δημοσθένους	81
Άρθρο Δημήτρη Εργατούδη	82

Έφυγε ένας μεγάλος Ηγέτης

Για τον Γλαύκο Κληρίδη έχουν γραφτεί αμέτρητες σελίδες και θα γραφτούν ακόμα περισσότερες με την πάροδο του χρόνου. Εμείς διαλέξαμε σαν θέμα του Μήνα να δημοσιεύσουμε τι έγραψε ένας συμπολίτης μας, άγνωστος σε εμάς, για το Γλαύκο Κληρίδη στην ιστοσελίδα-βιβλίο συλλυπητηρίων που δημιούργησε ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Ο Στέφανος Αντωνιάδης, αγνώστων λοιπών στοιχείων σε εμάς, έγραψε στις 17 Νοεμβρίου στην προαναφερθείσα ιστοσελίδα του ΔΗΣΥ τα πιο κάτω για το Μεγάλο Ηγέτη που έκλαψε όλη η Κύπρος.

Τους θεωνέωτες πρέπει να τους τιμούμε, ειδικά αν η σφραγίδα τους προς την ίδια τη Δημοκρατία ήταν τόσο βαρυσήμαντη μια και ο Γλαύκος Κληρίδης έδωσε την ψυχή του και το είναι του. Ουσιαστικά, ο Πρόεδρος Κληρίδης πέρασε μια ζωή γεμάτη από σειρά προσπαθειών για να στηρίξει την Κύπρο σε όλες τις βάσεις και τις βαθμίδες, να υποστηρίξει σε συνεχόμενα επίπεδα τους θεσμούς και όλα τα άλλα όργανα που είχε η Κύπρος. Ανέλαβε ένα χάος, δεν είναι αναντικατάστατος, είναι απλά ανύπαρκτος, γιατί πολιτικοί και άνθρωποι σαν αυτόν δεν υπάρχουν. Γεννιούνται ένας στα εκατομμύρια που αντίκρισε το θάνατο κατάματα και που έδωσε στην οικονομία, την παιδεία, την προσφυγιά, τους απόρους τον εαυτό του και τις δραστηριότητές του για να στηρίξει κάθε ευπαθή πληθυσμιακή ομάδα.

Τώρα, το 2013, τη χρονιά που έφυγε η μεγίστη προσωπικότητα, πρέπει να κάνουμε τα αδύνατα δυνατά για να υμνήσουμε το πολύ-

χρονο έργο του. Μια παράταξης που ο ίδιος ίδρυσε και υπηρέτησε και από τη θέση του εκπροσώπου του κοινοβουλίου από Βουλευτή μέχρι Πρόεδρο του Σώματος, χιλιάδες χρόνια κι αν περάσουν, η ιστορία της Κύπρου θα παραμείνει ευγνώμων και οι αιώνες θα υμνούν το τέκνο τους. Ο Γλαύκος Κληρίδης ποτέ δεν "έφυγε" και ποτέ δε θα φύγει γιατί το έργο του είναι παντοτινό και μόνιμο. Κύριε Τορναρίτη, εύγε και μπράβο για την ενέργειά σας. Ευελπιστώ πως είναι μόνο μια ενέργεια προπομπός και πως το αίμα του Γλαύκου Κληρίδη, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα προβούν και σε άλλες ενέργειες για να τιμηθεί η μνήμη του ηγέτη και πατριάρχη της μεγάλης αυτής παρατάξεως και κόμματος και με ισχυροποιήσεις και άλλες ονομασίες να επιμείνουν στο

να δοξαστεί και να τιμηθεί ευρέως ο Πρόεδρος Κληρίδης γιατί η εμβέλειά του και οι προσπάθειές του ήταν πράγματι τόσο αξιοθαύμαστες που είναι όνειδος εκ μέρους της πατρίδος μας να μην τον υμνούμε και να μην τον τιμούμε.

Οφείλει σύσσωμη η πολιτική ηγεσία της Κύπρου, είτε διαφωνούσε είτε όχι με τις γνώμες του, είτε ήταν υπέρμαχοι με την πολιτική του είτε πολιτικοί του αντίπαλοι να τον τιμούν γιατί πράγματι οι πολιτικές του Γλαύκου Κληρίδη είναι απύθμενες και γεμάτες σκληρότητα και επιμονή για να στηρίξουν, να τιμήσουν, να σώσουν, να προσφέρουν. Ήταν η ανιδιοτέλεια προσωποποιημένη, η ταπεινότητα, η σεμνότητα, η προσφορά, ο ένας και μοναδικός ηγέτης. Μια γραμμή που ακολουθείται πιστά από τους εδώ αντιπροσώπους του και που παρατεταμένα θα μπορέσει να βρει τις κατάλληλες περγαμνές: μόνο δουλεύοντας και έχοντας την προσωπικότητά του έως ένα φάρο για να αντλούμε φως και δύναμη, αξίες, ιδανικά και σωστές αντιλήψεις θα μπορέσουμε να προσαρμόσουμε και να εφαρμόσουμε την περγαμνή του. Γλαύκος Κληρίδης δεν μπορεί κανείς ποτέ να γίνει, αν προσπαθήσουμε να το μιμηθούμε, ίσως, να δούμε καλύτερες μέρες για την οικονομική τραγωδία που βιώνει η χώρα μας. Τώρα που οι πολύτιμες συμβουλές του και τα δεσμά του, είναι πιο απαραίτητα παρά ποτέ και οι ουσιαστικές του παρεμβάσεις είναι πιο έγκυρες και πιο βαρυσήμαντες ενώ παράλληλα πιο επίκαιρες και καιρίες παρά οποτεδήποτε στο παρελθόν.

Αιωνία του η μνήμη.

Το νέο, αναβαθμισμένο...

ALPHA
express
BANKING

Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες της Alpha Bank εξελίσσονται, προσαρμόζονται στις δικές σας ανάγκες και κάνουν τη ζωή σας πιο εύκολη!

Το νέο, αναβαθμισμένο **Alpha Express Banking** λειτουργεί με μεγαλύτερη ευελιξία και περισσότερες επιλογές, παρέχοντας ενισχυμένη ασφάλεια συναλλαγών μέσα από νέες εφαρμογές και οργανώνοντας την εργασία σας με καινοτόμες ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

Και τώρα...συνδεθείτε και κερδίστε!

Χρησιμοποιήστε το νέο Alpha Express Banking σε τουλάχιστον πέντε διαφορετικές ημερομηνίες έως την 31 Δεκεμβρίου 2013, και μείψτε σε κλήρωση για να κερδίσετε ένα από τα **10 iPad** που σας προσφέρει!

Για περισσότερες πληροφορίες, τους όρους και προϋποθέσεις του διαγωνισμού, επισκεφθείτε το www.alphabank.com.cy.

...προσαρμόζεται στις ανάγκες σας!

- Νέο, εύχρηστο περιβάλλον με δυνατότητες εξατομίκευσης
- Πολλές νέες λειτουργίες για την πληρέστερη κάλυψη των αναγκών σας

...σας προστατεύει περισσότερο!

- Καινοτομία στην ασφάλεια συναλλαγών με τη μοναδική εφαρμογή "Alpha Safe Access"
- Αυτόματη ενημέρωση για τις διαδικτυακές σας συναλλαγές με SMS Alerts

...οργανώνει την εργασία σας!

- Μηχανισμός αυτόματης εκτέλεσης μισθοδοσίας και άλλων μαζικών πληρωμών
- Παροχή ηλεκτρονικών αποδείξεων για τις πληρωμές και τις επιταγές σας

ALPHA BANK

Μία Τράπεζα...όλες οι επιλογές

Τράπεζα Κύπρου: Σχολιάζοντας τη... «συγνώμη» του νέου Προέδρου

Τα «περασμένα μεγαλεία» του κυπριακού
τραπεζικού συστήματος και οι δύσκολες ασκήσεις
ισορροπίας που αναμένεται να ακολουθήσουν

**ΘΕΟΦΑΝΗΣ
ΛΙΒΕΡΑΣ**
Εκδότης

Με σύνεση μίλησε ο νέος Πρόεδρος της Τράπεζας Κύπρου κ. Κρίστης Χασάπης, στα πλαίσια της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων του Συγκροτήματος. Πρώτα απ' όλα γιατί ζήτησε συγνώμη από πελάτες, μετόχους και καταθέτες για τα λάθη του παρελθόντος. Και δεύτερον -και κυριότερο- γιατί με πολύ λίγα λόγια εστίασε το πρόβλημα εκεί που ακριβώς υπήρξε.

Δεν κραύγασε, δεν δημαγωγήσε, δεν άνοιξε μέτωπα. Δεν προσπάθησε να αναδείξει το έλασσον, προκειμένου να αποκρύψει το μείζον. Απλά, είπε τη διπλή-πικρή αλήθεια που μας οδήγησε ως εδώ.

Το πρώτο μέρος αυτής της πικρής αλήθειας είναι ότι «η υπέρμετρη ανάπτυξη των εργασιών από το 2007 μέχρι το 2011, ιδιαίτερα στο εξωτερικό, δεν έγινε με συνετό τρόπο ως θα έπρεπε, και πως, «η υπέρμετρη αύξηση των εργασιών δε συμβάδιζε με τις δυνατότητες του Ομίλου για τη διαχείριση των κινδύνων που αναλάμβανε».

Για να είμαστε βέβαια ειλικρινής, η... λαιμαργία των τραπεζών για ταχύτατη ανάπτυξη και μεγάλα κέρδη δεν συνέβη μόνο στην Κύπρο, αλλά και στα περισσότερα άλλα κράτη του αναπτυσσόμενου κόσμου, μη εξαιρουμένων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Ισπανίας, της Ιρλανδίας, της Ιταλίας, της Γερμανίας και τόσων άλλων.

Για να είμαστε επίσης ειλικρινείς, όλα αυτά τα χρόνια της ραγδαίας επέκτασης, κανείς δεν έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου: Οι μέτοχοι χειροκροτούσαν και ψήφιζαν, οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οίκοι έδιναν υψηλές τιμές-στόχους και φυσικά οι πολιτικοί μας μάλλον θετικά έβλεπαν την κατάσταση, παρά αρνητικά.

Και το δεύτερο μέρος αυτής της πικρής αλήθειας που μας έφερε ως εδώ -σύμφωνα με τον κ. Χρίστη Χασάπη, και όχι μόνο- είναι ότι το εποπτικό πλαίσιο ήταν αδύναμο και η κεφαλαιακή βάση ανεπαρκής, τονίζοντας πως «ως αποτέλεσμα, το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης ειδικότερα στην Ελλάδα, βρήκε το συγκρότημα ανέτοιμο».

Με άλλα λόγια, οι μέτοχοι, οι πολιτικοί και οι δη-

μοσιογράφοι δεν ήταν υποχρεωμένοι να γνωρίζουν τους πιθανούς κινδύνους μιας ταχύτατης τραπεζικής επέκτασης. Η κεντρική Τράπεζα της Κύπρου όμως και ο Διοικητής της, έπρεπε να είναι.

Και πάλι βέβαια, αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, ελάχιστοι κεντρικοί τραπεζίτες στον κόσμο ενήργησαν τόσο αποτελεσματικά, ώστε να προστατεύσουν τις χώρες τους από τις οικονομικές παρενέργειες.

Σε κάθε περίπτωση, το μόνο σίγουρο είναι πως η επόμενη μέρα για την εγχώρια τραπεζική αγορά δεν θα μοιάζει καθόλου με αυτή του παρελθόντος. Ανεξάρτητα από το ποιοι θα μετέχουν στα Διοικητικά Συμβούλια, ανεξάρτητα από την εθνικότητα των μετόχων και των managers:

Πρώτον, οι χορηγήσεις θα είναι δύσκολες και στοχευμένες σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις που έχουν τα εχέγγυα να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Δεύτερον, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να βασίζονται πολύ περισσότερο στα χρήματα των μετόχων τους, παρά στα δανεικά των τραπεζών.

Τρίτον, ο δανεισμός προς τις επιχειρήσεις και τις επενδύσεις θα κερδίσει έδαφος σε βάρος του δανεισμού προς την κατανάλωση.

Και τέταρτον, οι τράπεζες θα είναι πολύ πιο αυστηρές σε σχέση με το παρελθόν στην είσπραξη των απαιτήσεών τους.

Όλα αυτά βέβαια, θα αρχίσουν να γίνονται όταν οι κυπριακές τράπεζες θα αρχίσουν να ανοίγουν και πάλι την κάνουλα των χρηματοδοτήσεων. Μέχρι τότε, χρειάζεται να βρεθεί η «χρυσή τομή» μεταξύ τραπεζών και δανειοληπτών: Οι τράπεζες θα πρέπει να πάρουν όσο το δυνατόν περισσότερα κεφάλαια πίσω, αρκεί να αποφευχθούν ακραία κοινωνικά γεγονότα σε νοικοκυριά και η καταστροφή του παραγωγικού ιστού της οικονομίας.

Το εγχείρημα δεν θα είναι εύκολο, καθώς η ισορροπία μεταξύ των δύο αντίθετων πραγμάτων που προαναφέρθηκαν είναι άκρως ασταθής και άκρως επικίνδυνη.

IN MEMORIAL

Ο Γλαύκος Κληρίδης γεννήθηκε στις 24 Απριλίου 1919 στη Λευκωσία. Ο πατέρας του Ιωάννης ήταν διαπρεπής δικηγόρος από τον Αγρό και η μητέρα του Έλλη Αργυρίδου από τη Λευκωσία. Ο Γλαύκος είχε και μια αδελφή τη Χρυσάνθη και ένα αδελφό το Ξάνθο. Δεν φοίτησε σε δημοτικό σχολείο αλλά πέρασε το δημοτικό στο σπίτι και η μόρφωση του έγινε από τον αδελφό του πατέρα του το δάσκαλο Νέαρχο Κληρίδη. Στην έκτη τάξη Δημοτικού η φοίτηση του έγινε στην Αστική Αγίου Σάββα για να μπορέσει να δώσει εξετάσεις και να φοιτήσει στο Παγκύπριο Γυμνάσιο. Στην πέμπτη τάξη του Παγκυπρίου Γυμνασίου η γλώσσα ήταν η

**Του Επίτ.
Καθ. Ουράνιου
Μ. Ιωαννίδη**

Πρόεδρου Κυπριακής
Ολυμπιακής Επιτροπής

καθαρεύουσα. Έγραψε την έκθεση του στην Δημοτική, τον μηδένισαν και τον άφησαν ανεξεταστέο. Τον Σεπτέμβριο πήγε ξαναέγραψε στη δημοτική και τον άφησαν στάσιμο. Αρθρογράφησε στις εφημερίδες και έφυγε με την αδελφή του στην Αγγλία. Στο Λονδίνο αποφάσισε να γίνει Νομικός όπως

και ο πατέρας του. Στο Β' Παγκόσμιο πόλεμο κατατάχθηκε στη Βρετανική Βασιλική Αεροπορία. Μετά από σειρά βομβαρδισμών στα κατεχόμενα λιμάνια της Γαλλίας μέχρι την κοιλάδα του Ροοφ, όμως σε επιδρομή εναντίον του Αμβούργου στις 22 Ιουλίου 1942, κτυπήθηκε το αεροπλάνο του και έπεσε με αλεξίπτωτο σπάζοντας και το πόδι του. Συλληφθηκε και κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας του κατάφερε να αποδράσει από τα διάφορα στρατόπεδα τρεις φορές αλλά μόνο την τρίτη φορά έφτασε στα συμμαχικά στρατεύματα και τελικά γύρισε στην Αγγλία.

Με Βασιλικό Διάταγμα το όνομα του δημοσιεύτηκε στο London Gazette για εξαίρετη υπηρεσία. Οι οικείοι του τον θεωρούσαν νεκρό όταν κατερίφθη το αεροπλάνο τελώντας μάλιστα και μηνύομενο μέχρι τη στιγμή που πήγε η μητέρα του στην Αγγλία και έμαθε ότι ο γιος της είχε συλληφθεί αιχμάλωτος. Με το τέλος του πολέμου συνέχισε τις σπουδές του στο Kings College απ' όπου πήρε το 1948 LLB και στη συνέχεια στο Crag's Inn του Λονδίνου όπου αναγορεύτηκε Barrister-at-Law τον Ιούνιο του 1951.

Το 1951 γύρισε στην Κύπρο και εργαζόταν στο γραφείο του πατέρα του. Με την έναρξη του αγώνα 1955-59 με το ψευδώνυμο "Υπερείδης" υπήρξε συνήγορος υπεράσπισης πολλών αγωνιστών και πολλές φορές αντίδικος του Ντενκτάς. Ήταν πα-

ρόν στη δίασκειψη του Λονδίνου το 1959. Κατά τη μεταβατική περίοδο μεταξύ αποικιακής διακυβέρνησης και ανεξαρτησίας (1959 – 1960) διετέλεσε Υπουργός Δικαιοσύνης. Την ίδια περίοδο ήταν αρχηγός της Ελληνικής Κυπριακής Αντιπροσωπείας στη Μικτή Επιτροπή για το σύνταγμα.

Τον Ιούλιο του 1960 εξελέγη μέλος και στη συνέχεια Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων. Στη θέση αυτή έμεινε μέχρι τον Ιούλιο του 1976. Όλα αυτά τα χρόνια εξετέλεσε καθήκοντα αναπληρωτή Προέδρου της Δημοκρατίας κατά τις απουσίες του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στο εξωτερικό. Ανέλαβε την Αρχηγία της Ελληνικής Κυπριακής Αντιπροσωπείας στη Διάσκεψη του Λονδίνου που συγκλήθηκε τον Ιανουάριο του 1964 για να μελετηθεί το Κυπριακό πρόβλημα.

Ήταν ένας από τους πρωταγωνιστές της προετοιμασίας για προστασία της Κυπριακής Δημοκρατίας από την ίδρυση της και έδωσε τα πάντα μέχρι την Τουρκοανταρσία και την απόκρουση της. Διαπραγματευτής για χρόνια.

Από την Τουρκοανταρσία μέχρι και την εισβολή. Το '74 με την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο στις 23 Ιουλίου ανέλαβε να σώσει ότι μπορούσε να περισωθεί. Παρέλαβε χάος και παρέδωσε κράτος. Σε μια Κύπρο ημικατεχόμενη γεμάτη με 169.000 πρόσφυγες, διαμένοντες στην ύπαιθρο

και σε τσαντέρια και χωρίς στρατό με αιχμάλωτους με τη δολοφονία του Αμερικανού πρέσβη και με διαπραγματεύσεις εκτός Κύπρου. Μέσα σε ένα κυκεώνα δυστυχίας. Έκοψε τους μισθούς, και το χάος το έκαμε κράτος.

Τιμήθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων από όλους και παρέδωσε την εξουσία στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο στις 7 Δεκεμβρίου του 1974. Τον Ιούλιο του 1976 ίδρυσε το Δημοκρατικό Συναγερμό. Στις βουλευτικές εκλογές του ίδιου χρόνου με ποσοστό 26.7% δεν μπήκε στη Βουλή. Στις βουλευτικές του 1981 ο ΔΗΣΥ εξασφάλισε 31.9% και μπήκε στη Βουλή με 12 βουλευτές. Ανέλαβε τότε και χρέη κοινοβουλευτικού εκπροσώπου.

Παρέμεινε στη Βουλή των Αντιπροσώπων και ως Πρόεδρος του ΔΗΣΥ μέχρι το Φεβρουάριο του 1993 που αναδείχθηκε Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και επανεξελέγη το 1998 για να μείνει μέχρι το 2003. Παρά την αναχώρησή του από την Προεδρία το 2003 θα παραμείνει σύμβουλος του Προέδρου Τάσσου Παπαδόπουλου στις δύσκολες διαπραγματεύσεις που θα ακολουθούσαν μέχρι το δημοψήφισμα, 24 Απριλίου του 2003.

Ο Γλαύκος Κληρίδης είναι ο πολιτικός με τις περισσότερες υποψηφιότητες για Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πρώτη φορά το 1978 που αποσύρεται λόγω της υπόθεσης απαγωγής

του γιου του Σπίρου Κυπριανού. Δεύτερη φορά το 1983 που θα διεκδικήσει την Προεδρία κερδίζει και πάλι ο Σπίρος Κυπριανού. Τρίτη φορά το 1988 είναι Ξανά υποψήφιος και πρώτος με 33.32%. Χάνει όμως από το Γιώργο Βασιλείου με 51.63% και παίρνει 48.37%. Τέταρτη φορά το 1993 σε ηλικία 74 ετών με 50.31% αναδεικνύεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας για να επανεκλεγεί και το 1998 με 50.82%. Πέμπτη φορά κατέρχεται ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας για 16μηνη θητεία και χάνει από τον Τάσσο Παπαδόπουλο.

Ο Γλαύκος Κληρίδης πέτυχε να βάλει την Κύπρο στην Ενωμένη Ευρώπη χωρίς αστερίσκους και χωρίς υποσημειώσεις. Συνομολόγησε με τον Ανδρέα Παπανδρέου το δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου Ελλάδας Κύπρου. Προώθησε την Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου που ολοκληρώθηκε τη δεύτερη πενταετία. Το μεγαλύτερο μέρος της πολιτικής του σταδιοδρομίας το αφιέρωσε στην προσπάθεια επίλυσης του Εθνικού μας προβλήματος.

Όμως το ποιος υπήρξε ο Γλαύκος Κληρίδης το δείχνουν οι χιλιάδες αναρτήσεις που έδωσαν οι απλοί άνθρωποι του τόπου μας και λόγια των επώνυμων πολιτικών.

Αντώνης Σαμαράς:

Έφυγε ένας μεγάλος Έλληνας

“Η Κύπρος έχασε σήμερα έναν μεγάλο Έλληνα” δήλωσε ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Αντώνης

Σαμαράς, για την απώλεια του πρώην Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκου Κληρίδη. Ο κ. Σαμαράς ανέφερε ότι ο Γλαύκος Κληρίδης υπήρξε “αγνός αγωνιστής και ευπατριδής πολιτικός, μεγάλος πρωταγωνιστής σε όλους τους αγώνες των αδελφών Κυπρίων”. “Διέθετε σύνεση και τόλμη, διορατικότητα και αγνό πατριωτισμό και υπηρέτησε τη Μαρτυρική Μεγαλόνησο, αλλά και τον Ελληνισμό στο σύνολο του”. “Εκφράζω βαθειά συγκίνηση για το θάνατό του και ειλικρινή συλλυπητήρια στους δικούς του”, καταλήγει η δήλωση του Έλληνα Πρωθυπουργού.

Μεγάλος πολιτικός

μεγάλος Ευρωπαίος

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΛΚ), Joseph Daul, με ανακοίνωση του αποτίει φόρο τιμής στο Γλαύκο Κληρίδη, αναφέροντας ότι ήταν ένας μεγάλος πολιτικός και ένας μεγάλος Ευρωπαίος. Ο αποθανών ηγέτης της Κύπρου “ήταν ένας συνειδητοποιημένος Ευρωπαίος και καταλάβαινε ότι η ένταξη στην ΕΕ δεν θα ήταν μόνο μια άγκυρα σταθερότητας για την Κύπρο, αλλά ότι θα προωθούσε επίσης τη διαδικασία επανένωσης, του νησιού και τον τερματισμό της τουρκικής στρατιωτικής κατοχής”, επισήμανε.

Ιστορική πολιτική φυσιογνωμία

Ο Γλαύκος Κληρίδης υπήρξε μια ιστορική πολιτική φυσιογνωμία που αφιέρωσε τη ζωή του στην υπηρεσία της Κύπρου και του Κυπριακού Ελλη-

νισμού, ανέφερε σε δήλωσή του ο βουλευτής του ΔΗΚΟ, Νικόλας Παπαδόπουλος, για να προσθέσει: “Άνθρωπος με ήθος, οξυδέρκεια, πολιτικό ρεαλισμό, μετριοπάθεια και πηγαίο χιούμορ, πολέμησε εναντίον του φασισμού και του ναζισμού τα νεανικά του χρόνια, τίμησε όλα τα πολιτειακά αξιώματα στα οποία υπηρέτησε και συνέβαλε όσο λίγοι στην εδραίωση και ανάπτυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας”.

Αληθινός πατριώτης

Ο Πρόεδρος της ΠΣΕΚΑ Φίλιπ Κρίστοφερ περιέγραψε τον πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας Γλαύκο Κληρίδη ως “αληθινό πατριώτη και ήρωα πολέμου”. Με ανακοίνωση η ΠΣΕΚΑ εκφράζει συλλυπητήρια στην οικογένεια του πρώην Προέδρου. “Το ίδιο πνεύμα του ήρωα και του πρωτοπόρου αντικατοπτριζόταν στη διακυβέρνηση του”, προσθέτει.

Έφυγε ένας ευπατριδής πολιτικός

“Μια σπουδαία προσωπικότητα της Κύπρου, ένας ευπατριδής της πολιτικής, ο Γλαύκος Κληρίδης, έφυγε σήμερα από τη ζωή”, αναφέρεται σε ανακοίνωση της Δημοκρατικής Αριστεράς. Προστίθεται ότι η ΔΗΜΑΡ “αποχαιρετά με βαθιά θλίψη τη σπουδαία αυτή προσωπικότητα, αναγνωρίζοντας τη μεγάλη προσπάθεια που έκανε για την επίλυση του Κυπριακού, αλλά και τη σημαντική συμβολή του για την ένταξη της Κύπρου στην ευρωπαϊκή οικογένεια”.

Πρωταγωνιστική προσωπικότητα

Ειλικρινή θλίψη για το θάνατο του πρώην Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκου Κληρίδη εξέφρασε η Συμμαχία Πολιτών. Σε ανακοίνωση του κόμματος αναφέρεται ότι “ο Γλαύκος Κληρίδης υπήρξε ακούραστος πολιτικός, με έντονη δράση και πλούσια πολιτική διαδρομή. Προσωπικότητα που αναμφίβολα διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στην νεότερη ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας”.

Μεγάλος πολιτικός άνδρας

Το Ευρωπαϊκό Κόμμα εκφράζει τη μεγάλη του θλίψη για το χαμό ενός μεγάλου πολιτικού άνδρα της Κύπρου, δήλωσε ο Πρόεδρος του Δημήτρης Συλλούρης, επισημαίνοντας πως με τον Γλαύκο Κληρίδη συνεργάστηκε προσωπικά από την ίδρυση του Δημοκρατικού Συναγερμού. “Θεωρώ ότι μέσα από τις πολλές του προσφορές πρέπει να ξεχωρίσουμε τη δημιουργία του Δημοκρατικού Συναγερμού, η οποία ξεκίνησε στην Κύπρο την πολυκομματική δημοκρατία, η οποία στην εξέλιξή της, μας οδήγησε σε ένα οικονομικά εύρωστο, σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος που μπόρεσε να ενταχθεί στην ΕΕ”, κατέληξε.

Μεγάλη Μορφή

Το Κίνημα Οικολόγων εξέφρασε τη βαθιά του θλίψη “για το χαμό ενός μεγάλου πολιτικού”, όπως αναφέρεται σε ανακοίνωσή του, “διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στη νεότερη ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας”. “Ο Γλαύκος Κληρίδης έγραψε τη δική του σελίδα στην ιστορία της χώρας, μέσα από μια διαδρομή που χαρακτηρίστηκε από τους ακούραστους αγώνες που διεξήγαγε για τα δίκαια του κυπριακού λαού. Δαπάνησε μια ολόκληρη ζωή στην πολιτική, οδηγημένος από την αγάπη του για την πατρίδα μας, υπηρετώντας την στο έπακρο. Μια αναμφίβολα μεγάλη μορφή στη νεότερη ιστορία του τόπου μας”, καταλήγουν.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Νίκος Αναστασιάδης σε γραπτή δήλωση του ανέφερε:

“Με βαθύτατη οδύνη και συγκλονισμό πληρο-

φορηθήκαμε το θάνατο του πρώην Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκου Κληρίδη.

Ο Γλαύκος Κληρίδης υπήρξε σε όλη του την ιστορική διαδρομή ένας πολιτικός ηγέτης διεθνούς εμβέλειας, που πέτυχε να υπηρετήσει μακρόχρονα πολιτικά οράματα. Ήταν παρών σε όλους τους αγώνες, όχι μόνο της μικρής μας πατρίδας, αλλά και της ανθρωπότητας. Υπηρετήσε στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, ήταν παρών στον αγώνα της ΕΟΚΑ 1955 – 59 και υπήρξε κορυφαίος πρωτεργάτης και στυλοβάτης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στα τραγικά χρόνια της εθνικής διχόνοιας, ο Γλαύκος Κληρίδης ήταν ο ψύχραιμος, ο συναινετικός και μετριοπαθής ηγέτης, που κράτησε τον εαυτό του μακριά και υπεράνω από τις διαμάχες και τους ανταγωνισμούς. Ανασυγκρότησε το κράτος από τα συντρίμια της εθνικής τραγωδίας του 1974, βάζοντας τη σφραγίδα του στην εδραίωση της Δημοκρατίας. Ο Γλαύκος Κληρίδης εξελέγη για δύο

θητείες Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, την οποία παρέδωσε πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκφράζω τη βαθύτατη θλίψη και τον συγκλονισμό μου για το χαμό του. Ταυτόχρονα, όμως, αισθάνομαι περήφανος που υπηρέτησα πλάι του. Το βάρος της κληρονομιάς που μας άφησε ο άνθρωπος και πολιτικός Γλαύκος Κληρίδης είναι τεράστιο. Έχω ήδη εκφράσει τα ειλικρινή και θερμά μου συλλυπητήρια προς την οικογένειά του και ειδικά προς την κόρη του Καίτη. Η σκέψη μας θα είναι μαζί τους αυτές τις δύσκολες στιγμές. Διακόπτω αμέσως το ταξίδι μου στη Σρι Λάνκα και επιστρέφω το συντομότερο δυνατό στην Κύπρο”.

Άφησε ανεξίτηλη σφραγίδα

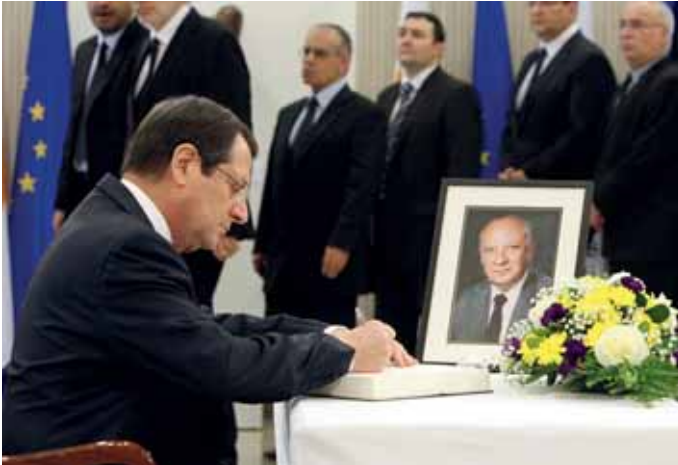
Σε γραπτή δήλωση του

ο Προεδρεύων της Δημοκρατίας

Γιαννάκης Ομήρου ανέφερε:

“Εκφράζω βαθιά θλίψη για το θάνατο του πρώην Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκου Κληρίδη. Η φυγή του Γλαύκου Κληρίδη κάνει φωχότερη την Κύπρο. Για μεγάλες φυσιογνωμίες συνηθίζεται να λέγεται ότι έγραψαν ιστορία. Στην περίπτωση του Γλαύκου Κληρίδη, όμως, αυτή μπορεί αβίαστα να λεχθεί ότι υπήρξε ο ίδιος αναπόσπαστο κομμάτι της Ιστορίας. Της πολυκύμαντης ιστορίας της Κύπρου. Από την εποχή του απελευθερωτικού αγώνα, της εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και όσων δραματικών ακολουθήσαν, με αποκορύφωμα την εθνική τραγωδία του 1974. Αλλά και των δύσκολων χρόνων που ακολουθήσαν με την πορεία ανασυγκρότησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυπριακής οικονομίας. Και στο μεγάλο επίτευγμα της ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Γλαύκος Κληρίδης έθεσε σφραγίδα ανεξίτηλη στη βασανιστική πορεία της Κύπρου και του λαού μας. Δεν φυγάδευσε ποτέ τον εαυτό του από τους αγώνες και τις αγωνίες της πατρίδας και του λαού. Η σύνοψη της ζωής του θα αποτελεί για πάντα πολύτιμη κιβωτό αρετών. Ιδιαίτερα στις σημερινές δύσκολες ώρες που περνά ο κυπριακός

λαός, η πολιτική του διαδρομή θα αποτελεί παράδειγμα ήθους, εντιμότητας, προσφοράς και αξιοπρέπειας. Η Κύπρος και ο ευρύτερος Ελληνισμός θα τον θυμούνται πάντα με αγάπη, εκτίμηση και ευγνωμοσύνη”.

Δεόμεθα υπέρ της αναπαύσεως της ψυχής του

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β΄ σε δηλώσεις του, επεσήμανε ότι ο Γλαύκος Κληρίδης έδωσε όλο τον καλό του εαυτό στην πατρίδα και τον άνθρωπο. Σεβόταν, είπε τους θεσμούς και την Εκκλησία. “Δεόμεθα όπως ο Κύριος τη ζωής και του θανάτου τον κατατάξει στη χώρα των ζώντων. Δεόμεθα υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του”.

Ήταν ρεαλιστής

Ο Γλαύκος Κληρίδης ήταν ένας ηγέτης που αγαπούσαν όλοι, ανεξαρτήτως σε ποια παράταξη ανήκαν, δήλωσε ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας Γιώργος Βασιλείου. Σε δηλώσεις του ο κ. Βασιλείου σημείωσε πως, αν τον χαρακτήριζε με μια λέξη, αυτή θα ήταν ρεαλιστής. “Εβλεπε τις πραγματικότητες, δεν ακροβατούσε και ήταν έτοιμος να αγωνιστεί για να υλοποιηθούν αυτές οι πραγματικότητες”, είπε χαρακτηριστικά.

Θα μείνει στην ιστορία

Ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας είπε ότι όταν φεύγει ένας άνθρωπος ο οποίος είναι ιστορική προσωπικότητα, που έχει και με τη δράση του σφραγίζει τη νεότερη ιστορία της Κύπρου, κάποιος που σέβεται τη δημοκρατία και τον διάλογο και τον άνθρωπο φυσιολογικά θλίβεται. Αυτό συμβαίνει και με τη φυγή του Γλαύκου Κληρίδη, είπε χαρακτηριστικά. “Όπως και άλλοι ηγέτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα μείνει στην ιστορία”, είπε. Τόνισε ότι παρόλο που συγκρούστηκαν πολλές φορές μεταξύ τους, ωστόσο πάντα προσπαθούσαν να βρουν την κοινή συνισταμένη.

Άνθρωπος των δύσκολων αποφάσεων

“Δεν μπορώ παρά να εκφράσω τη συγκίνηση μου για το θάνατο του Γλαύκου Κληρίδη”, είπε ο

πρώην Γενικός Εισαγγελέας Αλέκος Μαρκίδης. “Ήταν ένας μεγάλος πολιτικός, όχι κομματάρχης. Ήταν πάντα άνθρωπος δύσκολων αποφάσεων”, είπε μεταξύ άλλων.

Σημάδεψε τη σύγχρονη ιστορία της Κύπρου

Θλίψη για το θάνατο του Γλαύκου Κληρίδη εξέφρασε το ΑΚΕΛ, διά του Εκπροσώπου Τύπου Γιώργου Λουκαΐδη. Ο κ. Λουκαΐδης εξέφρασε, εκ μέρους του ΑΚΕΛ, ειλικρινή συλλυπητήρια προς την οικογένεια του Γλαύκου Κληρίδη και προς τον κόσμο του ΔΗΣΥ, του οποίου ο Γλαύκος Κληρίδης υπήρξε ο ιδρυτής και ο ιστορικός ηγέτης. Ο Γλαύκος Κληρίδης “έχει σημαδέψει με το πέρασμα του ανεξίτηλα τη σύγχρονη πολιτική ιστορία αυτού του τόπου και έχει κερδίσει το σεβασμό όλων, ακόμη και των πολιτικών του αντιπάλων, παρά την ύπαρξη γνωστών φιλοσοφικών, ιδεολογικών, πολιτικών ή άλλων διαφορών”, ανέφερε ο Εκπρόσωπος Τύπου του ΑΚΕΛ.

Κέρδιζε το σεβασμό όλων

Βαθιά θλίψη για το θάνατο του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας εξέφρασε το ΔΗΚΟ. Σε δηλώσεις του ο Εκπρόσωπος Τύπου του κόμματος Άγγελος Βότσης ανέφερε ότι “πρόκειται για έναν ιστορικό ηγέτη, του οποίου ο καθαρός πολιτικός λόγος και η πολιτική άποψη και θέση κέρδιζε τον σεβασμό όλων είτε συμφωνούσαν, είτε διαφωνούσαν μαζί του”. Πρόσθεσε ότι έφυγε ακόμη ένας μεγάλος πολιτικός ηγέτης της γενιάς που έχει γράψει την ιστορία της Κύπρου κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Το Δημοκρατικό Κόμμα τιμά τον πολιτικό ηγέτη Γλαύκο Κληρίδη και εκφράζει προς τους οικείους του ειλικρινή συλλυπητήρια, κατέληξε ο κ. Βότσης.

Αφιερωμένος στους αγώνες

Ο εκπρόσωπος Τύπου ΚΣ ΕΔΕΚ Δημήτρης Παπαδάκης ανέφερε ότι ο Γλαύκος Κληρίδης “αφιέρωσε όλη του τη ζωή στην υπηρεσία του κυπριακού λαού, και των αγώνων για ελευθερία και δικαίωση”, ενώ εξέφρασε τη βαθιά θλίψη του κόμματος για

την απώλεια του. “Έθεσε σφραγίδα ανεξίτηλη και πρωταγωνίστησε στη μακρά και δύσβατη πορεία του λαού μας τις τελευταίες έξι δεκαετίες”, είπε, προσθέτοντας πως “η πολιτική του διαδρομή υπήρξε υπόδειγμα ήθους, εντιμότητας και αξιοπρέπειας. Ανεξάρτητα από τις πολιτικές και ιδεολογικές διαφορές, κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι ο Γλαύκος Κληρίδης αφιέρωσε όλη του τη ζωή στην υπηρεσία της Κύπρου και του λαού μας”, σημείωσε ο κ. Παπαδάκης.

Ο Καπετάνιος

Ο Γλαύκος Κληρίδης πολιτεύτηκε μέσα στις φουρτούνες της ιστορίας μας, χαρακτηρίστηκε καλός καρβοκέρης σε δύσκολες ώρες και έφυγε την ώρα που το κυπριακό σκάφος περνάει ξανά από φουρτουνασμένες θάλασσες. Ένας από τους πιο σημαντικούς πολιτικούς ηγέτες που γέννησε η Κύπρος και που η πορεία της ζωής του ήταν παράλληλη και ταυτοσημη με την πορεία της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας. Ο Γλαύκος Κληρίδης είναι ένας από τους φάρους που θα σημαδέψουν για πάντα την πορεία μας. Η σοφία, η ψυχραιμία, η ανθρωπιά, η ταπεινότητα, ο σεβασμός, η μεγαλοψυχία, η αποφασιστικότητα είναι μερικά από τα χαρίσματα που τον κατέταξαν ανάμεσα στις ιστορικές προσωπικότητες του Ελληνισμού. Την ώρα της αποχώρησης του συνειδητοποιεί κανείς πόσο μεγάλη ανάγκη έχει το τόπος από ηγέτες της δικής του αρετής.

Προσωπική μαρτυρία

του Ουράνιου Μ. Ιωαννίδη

Με σεβασμό και αγάπη σας ευχαριστώ για την τιμή που μου κάνατε, τη φιλία που μου δείξατε, τη συνεργασία που μου προσφέρατε, τη στήριξη, τη συμπαράσταση, τη βοήθεια που μου δώσατε, το ενδιαφέρον και την αγάπη με τα οποία με περιβάλατε, μα πάνω απ’ όλα για τα μαθήματα ανθρωπιάς, ευθύνης πατριωτισμού, πολιτικής δράσης και συμπεριφοράς που έπαιρνα κάθε φορά που είχα την ευκαιρία να είμαι κοντά σας.

Αιώνια του η μνήμη.

Συνταγές διαιώνισης της κρίσης

Από τον Ρομπάι, το Δ.Ν.Τ. και τον Μπαρόζο

Τον περασμένο μήνα επισκέφθηκε τη χώρα μας για λίγες ώρες ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ. Χέρμαν Βαν Ρομπάι. Η επίσκεψη αυτή δεν ήταν ούτε τυχαία ούτε συμπτωματική. Αντίθετα, τόσο η χρονική στιγμή που πραγματοποιήθηκε όσο και τα σοβαρά ενδοκυπριακά, κυρίως, προβλήματα που εκκρεμούν ή βρίσκονται στο προσκήνιο της επικαιρότητας, υποδεικνύουν ότι το ευρωπαϊκό εν-

διαφέρον για την Κύπρο, σε ανώτατο ευρωπαϊκό επίπεδο, παραμένει μεγάλο ή, τουλάχιστον, αναζωογονείται έντονα.

Τα θέματα που απασχόλησαν τον κ. Ρομπάι στις επαφές του με τον Κύπριο Πρόεδρο άπτονται της κυπριακής οικονομίας και του πολιτικού μας προβλήματος. Υπάρχει, μια αυξημένη ανησυχία γύρω από τα θέματα της οικονομίας στον ευρω-

Του Δρα Χριστόδουλου Χριστοδούλου

Πρώην Υπουργού Οικονομικών και Εσωτερικών και πρώην Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας

ζωνικό χώρο και η περίπτωση της Κύπρου, όσο κι αν είναι μικρό το μέγεθός της, δεν μπορεί, λόγω της ιδιαιτερότητάς της, να αφήνει αδιάφορους τους ευρωπαίους κορυφαίους παράγοντες.

Άλλωστε, για νάμαστε και στο βαθμό που πρέπει δίκαιοι και σωστοί, η πρόσφατη εισήγηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για κούρεμα των ευρωπαϊκών τραπεζικών καταθέσεων κατά 10% για μείωση του δημόσιου χρέους των χωρών της Ευρωζώνης ή και της σύνολης Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν είναι άσχετη με την Κύπρο. Η περίπτωση της Κύπρου, με το σαρωτικό κούρεμα των τραπεζικών μας καταθέσεων, δεν αφήνει άθικτους τους ευρωπαίους εταίρους. Οι οποίοι είχαν σπείσει να κατατομήσουν το τραπεζικό μας σύστημα και να εκθεμελιώσουν την κυπριακή οικονομία. Καθώς ήταν, βέβαια, αναμενόμενο, οι 15 χώρες της Ευρωζώνης, στις οποίες αφορά η πρόταση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για έκτακτη (που πιθανόν να γίνει τακτική και μόνιμη) εισφορά επί των ιδιωτικών καταθέσεων, αντέδρασαν έντονα. Αρκετές χώρες εξέφρασαν δημόσια τη δυσφορία και απαρέσκειά τους, καθώς και ηγετικά στελέχη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βεβαίως, το καυτό ερώτημα που τίθεται, όπως και στην περίπτωση της Κύπρου, είναι: Σε τι πραγματικά αποβλέπει η αιφνιδια(;) αυτή πρόταση των αμερικαν-

νοελεγχόμενων ανώτατων στελεχών του Δ.Ν.Τ.; Η επιφανειακή απάντηση είναι ότι στοχεύει στην απόβλωση των συνεπειών που δημιουργεί το τεράστιο δημόσιο χρέος των 15 υπό αναφοράν χωρών και στον εξορθολογισμό των δημόσιων οικονομικών τους! Για να επιτευχθεί, λένε, η σταθεροποίηση της γενικότερης οικονομίας και να επιτευχθεί ανάπτυξη με διάρκεια και σταθερότητα!

Πρόκειται για ανελικρίνεια. Άλλες είναι οι υποκρυπτόμενες προθέσεις και οι ανομολόγητες στοχεύσεις. Οι προτάσεις του Δ.Ν.Τ. αποσκοπούν προδήλως στην εξουδετέρωση ή στη δραστηκή μείωση της αξιοπιστίας του Ευρωπαϊκού Τραπεζικού Συστήματος. Γιατί αναπόδραστα οι καταθέσεις των δισεκατομμυρίων θα τραπούν σε φυγή προς άλλες χώρες και άλλους χρηματοοικονομικούς προορισμούς. Στην Αμερική, κυρίως, και στην Ασία, με άφευκτο αποτέλεσμα την επάνοδο της ύφεσης, τη μεγάλη αύξηση της ανεργίας και τη σοβαρή μείωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ.

Είμαστε οδυνηροί μάρτυρες των επιπτώσεων παρόμοιου εγχειρήματος στις καταθέσεις των τραπεζών της χώρας μας. Μέσα σε λίγες μόνο ώρες μετά τη γνωστοποίηση για επικείμενο κούρεμα, δεκαεννέα και πλέον δισεκατομμύρια ευρώ από τις ξένες καταθέσεις στις κυπριακές τράπεζες έφυγαν επειγόντως σε άλλους ευρωπαϊκούς προορισμούς! Στην Ολλανδία, στο Λουξεμβούργο,

στη Γερμανία, στην Αυστρία.

Οπωσδήποτε είναι ενδιαφέρουσες οι σχετικές με την κυπριακή οικονομία δηλώσεις, στις οποίες προέβη ο κ. Ρομπάι. Ο οποίος κατέδειξε ότι παρακολουθεί τις εξελίξεις και τυγχάνει ενήμερος των επιπτώσεών τους. Είτε, μεταξύ άλλων, ο κορυφαίος Ευρωπαίος παράγοντας:

«Η κατάσταση είναι εξαιρετικά δύσκολη, αλλά πιστεύω ότι η κυπριακή κυβέρνηση πήρε τις αναπόφευκτες και σωστές αποφάσεις». Και συνέχισε: «Δουλεύουμε πάνω σε διαρκείς λύσεις ώστε η οικονομία να είναι πάνω σε πιο στερεές βάσεις για το μέλλον. Γ' αυτό και προωθούμε μέτρα με άμεση επίδραση».

Η πρώτη και σημαντικότερη παρατήρηση στις δηλώσεις αυτές του κ. Ρομπάι είναι ότι η κυπριακή κυβέρνηση δεν πήρε τις «σωστές και αναπόφευκτες αποφάσεις». Η κυπριακή κυβέρνηση εξαναγκάστηκε να δεχθεί όχι τις σωστές, αλλά τις αποφάσεις, που τις επέβαλαν οι εταίροι της στο Eurogroup, για να αποφύγει την άτακτη χρεοκοπία και την κατάρρευση της οικονομίας της. Έναντι ενός δανείου 10 δις. ευρώ, εξανάγκασαν την κυπριακή κυβέρνηση να αποδεχθεί το κούρεμα των τραπεζικών καταθέσεων, το οποίο οδήγησε σε ακρωτηριασμό του τραπεζικού μας συστήματος και εκθεμελίωση της σύνολης οικονομίας μας. Σωστό θα ήταν το μέτρο αν οι ευρωπαίοι εταίροι μας παρείχαν το δάνειο των 10 δις. ευρώ, καθώς έπραξαν με άλλες χώρες της Ευρωζώνης που

δάνεισαν, όπως η Πορτογαλία, η Ιρλανδία, η Ισπανία και η Ιταλία, χωρίς να δυναμιτίσουν την ύπαρξη και λειτουργία του χρηματοοικονομικού μας συστήματος.

«Ελπίζουμε, ανέφερε επίσης ο κ. Ρομπάι, ότι η ανάπτυξη θα επιστρέψει το 2015 και η απασχόληση θα αυξηθεί επίσης από το 2015..., αλλά για να υπάρξει μια διαρκής λύση και αειφόρος οικονομία, πρέπει να καταβάλουμε προσπάθειες τώρα, ώστε να πετύχουμε καλύτερο μέλλον για τη νεότερη γενιά».

Είπε, πάντως, ο κ. Ρομπάι, ότι ήρθε και για να δει και για να ακούσει. Ελπίζουμε ότι θα είδε πού μας κατάντησαν το μνημόνιο και η δανειακή συμφωνία της τριόικας. Ελπίζουμε να είδε και να ένοιωσε τον πόνο και την ανέχεια των δεκάδων χιλιάδων ανέργων, των πεινασμένων που σιτίζονται στα συσσίτια, των επιχειρήσεων που κηρύσσουν παύση εργασιών, των εκατοντάδων νέων ανθρώπων που φεύγουν στο εξωτερικό για να δουλέψουν και να επιβιώσουν.

Η καυτή αλήθεια, την οποία ο κ. Ρομπάι δεν τόλμησε να ομολογήσει, όπως δεν το έπραξαν μέχρι τώρα ούτε οι άλλοι κορυφαιοί ευρωπαίοι αξιωματούχοι, είναι ότι η Κύπρος ούτε το 2014 ούτε το 2015 θα μπορέσει να εξέλθει από το φοβερό οικονομικό βάραθρο που την έχουν βυθίσει τόσο το μνημόνιο όσο και η δανειακή σύμβαση των πιστωτών μας. Βρισκόμαστε ενώπιον μιας θλιβερής πραγματικότητας που μόνο όσοι δεν θέλουν να τη δουν αποφεύγουν να την αντικρύσουν και να την παραδεχθούν. Η κυπριακή οικονομία ούτε βιώσιμη, ούτε αειφόρος, ούτε όσο πρέπει υγιής μπορεί να γίνει, και μάλιστα στο σύντομο μέλλον, όπως μας προαναγγέλλουν οι τριόικανοί και οι ευρωζωνικοί εταίροι, αν δεν αρθούν χωρίς

περαιτέρω καθυστέρηση τα ασφυκτικά μέτρα της λιτότητας και της διακίνησης κεφαλαίων που μας έχουν επιβληθεί.

Αν δεν διοχετευθεί επαρκής χρηματική ρευστότητα για να δανειοδοτήσει επενδύσεις από μέρους των επιχειρηματιών με στόχο την υποκίνηση της ανάπτυξης. Αν δεν επαναλειτουργήσει το τραπεζικό μας σύστημα, το οποίο τελεί υπό εκνευριστικό λήθαργο και ταλαιπωρεί και τους πολίτες και την ίδια την οικονομία. Παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις, το τραπεζικό μας σύστημα εξακολουθεί να δυσλειτουργεί και να παραπαίει. Με προεξάρχουσα την ανορθόδοξη απορρόφηση της Λαϊκής από την Τράπεζα Κύπρου.

Οι Κύπριοι διαθέτουμε γνώσεις, εμπειρίες και ικανότητες, που αποκτήσαμε μέσα από συνθήκες εξίσου ή και πιο δύσκολες από τις σημερινές.

Ενεργοποιώντας αυτές τις αρετές κατορθώσαμε να πραγματοποιήσουμε το μεγάλο οικονομικό θαύμα, ιδιαίτερα μετά τον ολοκληρωτικό όλεθρο που μας προκάλεσε η βάρβαρη τουρκική εισβολή το 1974. Μπορούμε και τώρα να ξανακάνουμε το θαύμα. Να ανασηκωθούμε και να αναδημιουργήσουμε.

Αρκεί να μας ελευθερωθούν τα χέρια. Αρκεί να απαλλαγούμε από τη μέγγενη που μας περισφίγγει το λαιμό. Αρκεί να μας παρασχεθούν τα στοιχειώδη μέσα από τους ευρωπαίους εταίρους. Αυτά θέλω να πιστεύω ότι έχουν λεχθεί στον κ. Ρομπάι. Αυτά θέλω να πιστεύω ότι έχει αποκομίσει από την πρόσφατη σύντομη επίσκεψή του. Για να μεταφέρει και στον έτερο κορυφαίο Ευρωπαίο αξιωματούχο, τον Πρόεδρο της Επιτροπής κ. Μπαρόζο, ο οποίος έσπευσε να συμβουλευτεί τη σιδηρά κυρία Μέργκελ να μην υποχωρήσει σε ενδεχόμενες απαιτήσεις των σοσιαλδημοκρατών, με τους οποίους θα σχηματίσει κυβέρνηση συνασπισμού, για εγκατάλειψη της πολιτικής λιτότητας γιατί αυτό θα υπονομεύσει την οικονομική σταθερότητα και τις προοπτικές ανάπτυξης στην Ευρωζώνη. Συνταγή συνέχισης της ύφεσης και της κοινωνικής εξαθλίωσης που δεν αγγίζουν τους Γερμανούς και τους βόρειους οικονομικά ισχυρούς εταίρους τους.

Πάντως, όμως, εμείς, από φιλολογικές επιβραβεύσεις και επαινετικές ωραιολογίες, έχουμε μπουχτίσει. Βέβαιο είναι ότι αυτές δεν λύουν το τεράστιο οικονομικοκοινωνικό μας πρόβλημα. Το διαιωνίζουν. Όπως και τα συνθλιπτικά δάνεια που το συνοδεύουν. Και των οποίων την αποπληρωμή οι ανάληγοι τριόικανοί, που και πρόσφατα πάλι μας επισκέφθηκαν ως οικονομικοί τοποτηρητές, στοχεύουν πρωτίστως να διασφαλίσουν, αδιαφορώντας για την οικονομική ανάκαμψη και την κοινωνική ευημερία του λαού μας.

Οι νέες προτεραιότητες για την Άμυνα της Κύπρου

- ✓ Ποιοί είναι οι νέοι άξονες προτεραιότητας του Υπουργείου Άμυνας
- ✓ Τί αλλάζει μετά την οικονομική κρίση και τον εντοπισμό φυσικού αερίου
- ✓ Η Εθνική Φρουρά θα στηρίξει την παραγωγή κυπριακών προϊόντων
- ✓ Είμαι αισιόδοξος ότι η Κύπρος θα δει σύντομα μέρες ανάκαμψης

Ο κ. Φώτης Φωτίου ανέλαβε την ηγεσία του Υπουργείου Άμυνας σε μια κρίσιμη καμπή, καθώς όχι μόνο θα πρέπει να γίνουν εξοικονομήσεις δαπανών, αλλά παράλληλα οι Ένοπλες Δυνάμεις μας θα πρέπει να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα μετά τον εντοπισμό κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην κυπριακή ΑΟΖ. Ο Υπουργός αναφέρεται στις νέες προτεραιότητες που θα πρέπει να ακολουθήσουμε και στους νέους στόχους που θα πρέπει να επιτύχουμε. Και όλα αυτά, όταν είναι βέβαιο ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις θα συνεχίσουν να προσφέρουν κοινωνικό έργο στη χώρα και θα συνεχίσουν να στηρίζουν την κυπριακή παραγωγή σε γεωργία, κτηνοτροφία και βιομηχανία.

ΕΡ: *Κύριε Υπουργέ, ποιοί είναι οι στρατηγικοί στόχοι και οι προτεραιότητες του Υπουργείου Άμυνας και πώς θα υλοποιηθεί το Σχέδιο Δράσης για την Αμυντική Στρατηγική της Κυπριακής Δημοκρατίας;*

ΑΠ: Η αμυντική στρατηγική μιας χώρας είναι το αρχιτεκτονικό σχέδιο στη βάση του οποίου κτίζουμε την άμυνα. Λαμβάνει υπόψη τα εθνικά συμφέροντα και παρέχει κατευθύνσεις στη βάση κυρίως της αξιολόγησης των απειλών και της στρατιωτικής κατάστασης. Αποτελεί συνισταμένη πολιτικών, οικονομικών, στρατιωτικών αλλά και άλλων δυνατοτήτων για την επίτευξη των στόχων της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια των περιόδων ειρήνης, έντασης, κρίσης και πολέμου. Σίγουρα, σήμερα τα δεδομένα έχουν αλλάξει. Η αποστολή των Ενόπλων μας Δυνάμεων έχει διευρυνθεί και αναπροσαρμόσκει στη νέα τάξη πραγμάτων. Το νέο γεωστρατηγικό και επιχειρησιακό περιβάλλον και η αναβάθμιση του ρόλου μας στην περιοχή, μετά τον εντοπισμό και των υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ μας, αποτελούν πλέον σημαντικές παραμέτρους της αμυντικής στρατηγικής της Κυβέρνησης, στη βάση των οποίων εργαζόμαστε.

Είμαστε αντιμέτωποι μπροστά σε νέα δεδομένα, που δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε αν θέλουμε να έχουμε ένα σύγχρονο στράτευμα, ικανό να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις προκλήσεις των καιρών

Η ενεργειακή και η θαλάσσια ασφάλεια, και όχι μόνο, αποτελούν σύγχρονες προκλήσεις και εμπεριέχονται στους νέους σχεδιασμούς της Κυβέρνησης, έτσι που να συμπεριλάβουν την επίτηρηση και την εξασφάλιση, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, της ΑΟΖ και του FIR μας.

Για την υλοποίηση της αμυντικής μας στρατηγικής έχουμε θέσει ως προτεραιότητα μας άξονες, όπως, η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός της Εθνικής Φρουράς, η αμυντική διπλωματία, οι εξοπλισμοί και η θαλάσσια/ενεργειακή ασφάλεια, ούτως ώστε να επιτύχουμε τους στρατηγικούς μας στόχους.

ΕΡ: *Μπορείτε να μας αναφέρετε επιγραμματικά, τους λόγους που ώθησαν την Κυβέρνηση να προχωρήσει στην αναδιοργάνωση και στον εκσυγχρονισμό της Εθνικής Φρουράς;*

ΑΠ: Μέχρι πρότινος, η Εθνική Φρουρά ήταν δύναμη άμυνας και αποτροπής από μια ενδεχόμενη εχθρική απειλή στη ξηρά. Σήμερα, η Εθνική Φρουρά έχει αναλάβει ένα πιο πολυσχιδή και πολυδιάστατο ρόλο. Είμαστε αντιμέτωποι μπροστά σε νέα δεδομένα, τα οποία δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε αν θέλουμε να έχουμε ένα σύγχρονο στράτευμα, ικανό να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις προκλήσεις των καιρών. Το αναβαθμισμένο, λοιπόν, γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό περιβάλλον στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, ο εντοπισμός και σχεδιασμός αξιοποίησης των υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι σύγχρονες μορφές απειλών, οι προκλήσεις και συνεχείς αμφισβητήσεις των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων από την Τουρκία, επιβάλλουν επιτακτικά την αναδιοργάνωση και τον εκσυγχρονισμό της Εθνικής Φρουράς. Εξάλλου, η μεγάλη προσπάθεια αναδιοργάνωσης και ενίσχυσης του στρατεύματος, είναι αλληλένδετη και με τις οικονομικές συγκυρίες της χώρας μας. Το μέγεθος των Ενόπλων Δυνάμεων, πρέπει να είναι τέτοιο που να μπορεί να υποστηριχθεί αποτελεσματικά από την πολιτεία. Σημασία δεν έχουν τα μεγάλα μεγέθη αλλά η ποιότητα και η αποδοτικότητα.

ΕΡ: Ποιές δραστηριότητες πρόκειται να επέλθουν στην Εθνική Φρουρά; Η μείωση της θητείας στην Εθνική Φρουρά θα φέρει σημαντικές εξοικονομήσεις;

ΑΠ: Ο εκσυγχρονισμός και οι δραστηριότητες που πρόκειται να επέλθουν, αφορούν στη δομή, στην οργάνωση, στη λειτουργία, στην αντικατάσταση ή τροποποίηση θεσμικών κειμένων και νομοθεσιών και στους εξοπλισμούς. Επίσης, θα έλεγα, αλλαγές στον τρόπο σκέψης και αντίληψης, στον τρόπο του επιχειρησιακού και στρατηγικού σχεδιασμού και στον τρόπο αξιοποίησης της σύγχρονης τεχνολογίας για ανάπτυξη υψηλών δυνατοτήτων με χαμηλό κόστος.

Απόρροια της σχεδιαζόμενης αναδιοργάνωσης και εκσυγχρονισμού της Εθνικής Φρουράς, θα είναι σίγουρα και οι σημαντικές εξοικονομήσεις. Θα έχουμε βέβαια και εξοικονομήσεις από μια ενδεχόμενη μείωση της στρατιωτικής θητείας, η οποία να διευκρινίσω εδώ ότι θα επέλθει μέσα από την όλη αναδιοργάνωση και εφόσον δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες. Βέβαια, θα ήταν παράληψη να μην αναφέρω και τις θετικές κοινωνικές προεκτάσεις μιας ενδεχόμενης μείωσης της θητείας. Σίγουρα μια τέτοια εξέλιξη, θα βοηθούσε στην αύξηση της παραγωγικότητας, στη μείωση της ανεργίας και στην καταπολέμηση του φαινομένου της φυγσοστρατίας. Τέλος, να αναφέρω ότι μπορούμε να διασφαλίσουμε μια πλέον παραγωγική και χρήσιμη για τους ίδιους τους εθνοφρουρούς θητεία, στοχεύοντας σε μια αποτελεσματική, ρεαλιστική και σύγχρονη εκπαίδευση.

ΕΡ: Πώς επηρέασε το Υπουργείο Άμυνας η οικονομική λιτότητα και οι εξοικονομήσεις;

ΑΠ: Η πατρίδα μας βρίσκεται σε μια δύσκολη και πρωτόγνωρη οικονομική συγκυρία και η Ε.Φ. σίγουρα επηρεάζεται γενικότερα λόγω των μειωμένων προϋπολογισμών. Γι' αυτό και πρέπει να εργαστούμε ούτως ώστε να επιτύχουμε τον εξορθολογισμό των αμυντικών μας προϋπολογισμών, οργανώνοντας τον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας αποδοτικά και αποτελεσματικά, χωρίς να επηρεάζεται το αξιόμαχο. Είμαστε υποχρεωμένοι να πετύχουμε σε αυτή την εξαιρετικά κρίσιμη συγκυρία για την πατρίδα μας. Και ακριβώς μέσα από τον εκσυγχρονισμό και την αναδιοργάνωση, εξοικονομούμε πόρους. Είναι σίγουρα μια μεγάλη πρόκληση για μας, εν μέσω και της οικονομικής κρίσης, να προβαίνουμε σε τομές και καινοτομίες. Κανείς δεν ισχυρίζεται ότι το εγχείρημα θα είναι εύκολο. Χρειάζεται πολύ δουλειά και αυτό γίνεται νυχθημερόν από το προσωπικό που επιφορτίστηκε με αυτό το επίπονο έργο.

ΕΡ: Μέσα στο πλαίσιο της οικονομικής στενότητας, είμαστε σε θέση να ενισχύσουμε τις

Πρέπει να εργαστούμε ούτως ώστε να επιτύχουμε τον εξορθολογισμό των αμυντικών μας προϋπολογισμών, οργανώνοντας τον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας αποδοτικά και αποτελεσματικά

Ένοπλες Δυνάμεις μας αλλά και να συντηρούμε σωστά τον υφιστάμενο εξοπλισμό μας;

ΑΠ: Η συντήρηση και αναβάθμιση των διαφόρων εξοπλιστικών συστημάτων, αποτελεί μόνιμη και αναγκαία προτεραιότητα, καθώς επαυξάνει την ισχύ και την επιχειρησιακή τους δυνατότητα, ενώ παράλληλα διασφαλίζει το προσωπικό το οποίο χειρίζεται τα μέσα αυτά. Υπάρχουν αξιόλογα συστήματα στην Εθνική Φρουρά. Και σίγουρα, χωρίς τη συντήρηση ή ακόμη και αναβάθμιση και επέκταση του ορίου ζωής τους, θα τα απαξιώσουμε, θα τα αχρηστεύσουμε και θα θέσουμε σε κίνδυνο τα παιδιά μας. Από την άλλη, η αναπλήρωσή τους με τα νέα δεδομένα, θα ήταν σήμερα σχεδόν αδύνατη καθώς η αγορά τους, ήταν αποτέλεσμα μακροχρόνιων σχεδιασμών, με το κράτος να επενδύει σε αυτά σημαντικά κονδύλια. Όσον αφορά βέβαια στην αγορά εξοπλισμών, μέσα στο πλαίσιο της οικονομικής στενότητας, προχωρούμε καθορίζοντας τις προτεραιότητές μας. Και προτεραιότητα για εμάς αυτή τη στιγμή, είναι το πώς μπορούμε να διασφαλίζουμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα στην ΑΟΖ της Κύπρου. Ασφαλώς και θα επικεντρωθούμε σε εξοπλιστικά προγράμματα που θα βοηθήσουν στις προσπά-

θειες μας για να υπερασπιστούμε σωστά την ΑΟΖ μας. Θα συνεχίσουμε, βεβαίως, την προσπάθεια εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης υφιστάμενων αξιόπιστων συστημάτων καθώς και ενίσχυσης άλλων πτυχών της ασφάλειας, πάντοτε βέβαια μέσα στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της οικονομίας μας.

ΕΡ: Έχετε πει προηγουμένως ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις, πρέπει να μπορούν να υποστηρίζονται από την πολιτεία. Τι εννοείτε;

ΑΠ: Η Εθνική Φρουρά έχει μέγεθος δυσανάλογο σε σχέση με τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους για να την υποστηρίξει. Αυτό το φαινόμενο είναι διαχρονικό, όμως την παρούσα περίοδο, παρουσιάζεται ακόμα πιο έντονο. Εάν αφήσουμε την Εθνική Φρουρά ως έχει, αν δεν λάβουμε μέτρα έγκαιρα, φοβάμαι ότι τα ήδη συσσωρευμένα προβλήματα θα πολλαπλασιαστούν και θα είναι πολύ δύσκολο να επιλυθούν.

Πρέπει η Εθνική Φρουρά, το συντομότερο δυνατό, να προσαρμοστεί σε νέα σύγχρονη δομή δυνάμεων, να μετεξελιχθεί και να αναλάβει τον ρόλο που της αξίζει μέσα σε ένα σύγχρονο κράτος, ούτως ώστε και να υποστηρίζεται επαρκώς από την πολιτεία.

ΕΡ: Ο ενεργειακός μας πλούτος θεωρείται η διέξοδος της χώρας μας από τα οικονομικά αδιέξοδα; Υπάρχει κάποιος σχεδιασμός πολιτικής από το Υπουργείο Άμυνας για τη δημιουργία ενεργειακής και ναυτικής ασφάλειας;

ΑΠ: Η Κυβέρνηση μας από την πρώτη στιγμή ανάληψης των καθηκόντων της, έχει δώσει ιδιαίτερη σημασία στα θέματα ασφάλειας της ΑΟΖ

μας. Το φυσικό αέριο και ο εθνικός μας πλούτος, είναι αναμφισβήτητα το μέλλον του τόπου μας. Μέσα στο πλαίσιο αυτό, εργαζόμαστε για την εκπόνηση ενός στρατηγικού σχεδιασμού, με στόχο την επίτευξη θαλάσσιας και ενεργειακής ασφάλειας. Μέσα ακριβώς από τον σχεδιασμό αυτό, με γνώμονα τον συντονισμό και τη στενή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων του κράτους αλλά και άλλων χωρών, εταιρών μας στον τομέα αυτό, θεωρώ ότι μπορούμε να επιτύχουμε απτά αποτελέσματα. Επιδιώκουμε, ουσιαστικά, να αναπτύξουμε ένα επαρκές και αποδοτικό δίκτυο ενεργειακής υποδομής, το οποίο να διασφαλίζει τον ενεργειακό εφοδιασμό όλων των δικαιούχων. Κατόπιν σχετικής πρότασης του Υπουργείου μας, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη σύσταση μιας Υπουργικής Επιτροπής με στόχο τη μελέτη του όλου θέματος και την υποβολή σχετικής πρότασης για λήψη τελικών αποφάσεων. Στην παρούσα φάση, προωθούμε τη θεσμοθέτηση των τομέων ευθύνης των υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όπως έχω προαναφέρει, σε αυτή τη διαδικασία, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και η συνεργασία με κράτη που έχουν συμφέροντα στην περιοχή μας. Έχουμε αναπτύξει ένα διάλογο με τις χώρες αυτές, με στόχο τη δημιουργία συνθηκών ασφάλειας και σταθερότητας στην ευρύτερη νοτιοανατολική Μεσόγειο.

ΕΡ: Ως Υπουργείο Άμυνας, προβαίνετε σε στήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού αλλά και της οικονομίας του τόπου γενικότερα;

ΑΠ: Το Υπουργείο Άμυνας και η Εθνική Φρουρά είναι κομμάτι της κοινωνίας και σίγουρα δεν μπορούμε να μένουμε αμέτοχοι, ασυγκίνητοι, αλλά ούτε και αδρανείς παρατηρητές. Είμαστε μέρος της οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας και αποτελεί έγνοια και προτεραιότητα μας, να στηρίξουμε και μείς με το δικό μας τρόπο τον τόπο μας. Είναι δύσκολο σε λίγα λεπτά, να αναφέρω το κοινωνικό και ανθρωπιστικό έργο του Υπουργείου Άμυνας και της Εθνικής Φρουράς. Πέραν των αμυγών στρατιωτικών θεμάτων, προβαίνουμε σε διάφορες ενέργειες οι οποίες, να πω ότι λίγες φορές βλέπουν το φως της δημοσιότητας. Ανταποκρινόμαστε εκεί και όπου μπορούμε στα «καλέσματα αλληλεγγύης» συμβάλλοντας σε κοινωνικό έργο που έχουν αναλάβει φορείς και οργανώσεις. Τα στελέχη και οι στρατιώτες μας, πρέπει να είναι μέτοχοι αυτής της προσπάθειας, διότι αποτελούν τους αυριανούς πολίτες, οι οποίοι θα πρέπει να τους χαρακτηρίζει η ευθύνη και η διάθεση προσφοράς.

ΕΡ: Είχατε προβεί σε ενέργειες που αφορούσαν την αγορά κυπριακών προϊόντων στην Εθνική Φρουρά. Ήταν και αυτό μια κίνηση

Ανταποκρινόμαστε εκεί και όπου μπορούμε στα «καλέσματα αλληλεγγύης» συμβάλλοντας σε κοινωνικό έργο που έχουν αναλάβει φορείς και οργανώσεις. Τα στελέχη και οι στρατιώτες μας, πρέπει να είναι μέτοχοι αυτής της προσπάθειας

για τη στήριξη της οικονομίας και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, όπως κτηνοτρόφοι, αγρότες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις;

ΑΠ: Είναι γνωστό ότι οι δύσκολες συνθήκες της οικονομικής κρίσης που διέρχεται η πατρίδα μας, η δραματική αύξηση της ανεργίας και η συρρίκνωση πολλών τομέων της οικονομίας μας, επιβάλλουν τη στήριξη και την αλληλεγγύη του Κύπριου παραγωγού, τη στήριξη του Κύπριου κτηνοτρόφου και αγρότη αλλά και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σε αυτή την προσπάθεια, ως Υπουργείο Άμυνας συμμετείχαμε ενεργά και από την πρώτη στιγμή, θεωρώ ότι συμβάλαμε σημαντικά. Γνωρίζετε ότι η Εθνική μας Φρουρά είναι ένας μεγάλος καταναλωτής τόσο βιομηχανικών όσο και αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων. Και είναι σημαντικό το ότι προωθούμε και ενθαρρύνουμε περαιτέρω την ένταξη των κυπριακών προϊόντων για κάλυψη των αναγκών της Ε.Φ., μέσα ασφαλώς στα πλαίσια της νομοθεσίας μας. Δώσαμε το σαφέστατο μήνυμα ότι πρέπει να στηριχθεί η ντόπια παραγωγή και είμαι βέβαιος ότι μπορούμε να εργαστούμε συλλογικά

για να πετύχουμε απτά αποτελέσματα. Να βοηθήσουμε σε αυτόν τον τομέα, για την πρόοδο και την ανάπτυξη της χώρας μας.

ΕΡ: Κλείνοντας θα ήθελα να σας θέσω μια γενικότερη ερώτηση και να σας ρωτήσω πώς βλέπετε το οικονομικό μέλλον της Κύπρου. Είστε αισιόδοξος ότι σύντομα θα μπορούσαμε να επανέλθουμε στις «χρυσές εποχές» που όλοι απολαμβάνουμε;

ΑΠ: Είμαι αισιόδοξος ότι η Κύπρος θα δει σύντομα μέρες ανάκαμψης. Ιδίως με την αξιοποίηση των υδρογονανθράκων, το μέλλον της Κύπρου προδιαγράφεται ευοίωνα. Δεν γνωρίζω εάν θα επιστρέψουμε στον τρόπο ζωής που όλοι απολαμβάνουμε, αλλά σίγουρα, η κρίση αυτή μας ταράκουνε όλους. Και αν θεωρήσουμε ότι η κρίση εμπεριέχει και το στοιχείο της ευκαιρίας, τότε ναι, είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να «νοικοκυρέσουμε τα του οίκου μας» και να θέσουμε πιο στέρεες βάσεις για το μέλλον. Κράτος και πολίτες, εργαζόμαστε πλέον σε νέα οικονομική βάση, πιο υγιή θα έλεγα, χωρίς σπατάλες και υπερβολές. Ως κυβέρνηση εξαγγείλαμε μια σειρά από μέτρα, τα οποία υλοποιούνται παρέχοντας ανάσες στον επιχειρηματικό κόσμο. Μέσα από μηχανισμούς και εργαλεία, με τη χρήση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και εγχώριων πόρων, στηρίζουμε έμπρακτα την αναβάθμιση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την καινοτομία, την έρευνα, την προσέλκυση επενδύσεων, τον τουρισμό και την απασχόληση των νέων μας. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω σε συνδυασμό με το πείσμα και την εργατικότητα που διακατέχει τον λαό μας, τότε ναι, είμαι αισιόδοξος ότι θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε τη δυσχέρεια της οικονομικής κρίσης.

Για να κατακτήσεις το αύριο, ξεκίνα από σήμερα

pwc

Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε και σας υποστηρίζουμε να δημιουργήσετε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση που αξιοποιούν οι περισσότεροι από τους 900 επαγγελματίες μας, από 184.000 ειδικούς, σε 157 χώρες. Επικεντρωνόμαστε στην παροχή Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών & Φορολογικών Υπηρεσιών αλλά και Υπηρεσιών Διεθνούς Συμμόρφωσης.

Συνέντευξη του Διευθύνοντος Συμβούλου
της Τράπεζας Πειραιώς Κύπρου κ. Γιώργου Άππιου

Η «επόμενη μέρα» των κυπριακών τραπεζών

- ✓ Πώς πρέπει οι τράπεζες να αντιμετωπίσουν τους πελάτες τους
- ✓ Αισιοδοξία για το μέλλον της κυπριακής οικονομίας
- ✓ Το περιβάλλον ευνοεί την ανάπτυξη των μικρών τραπεζών
- ✓ Τι σχεδιάζει τώρα η Τράπεζα Πειραιώς στην Κύπρο

Ο Διευθύνων Σύμβουλος και Πρώτος Εκτελεστικός Διευθυντής της Τράπεζας Πειραιώς Κύπρου κ. Γιώργος Άππιος μιλά στο EUROΚΕΡΔΟΣ για την «επόμενη μέρα» του τραπεζικού μας συστήματος. Τονίζει την ανάγκη ανάκτησης της κλονισμένης αξιοπιστίας, θεωρεί θετικό γεγονός μια ενδεχόμενη προσέλκυση επενδύσεων στον κλάδο από το εξωτερικό και επιπλέον πιστεύει πως η αγορά θα πρέπει να λειτουργήσει μακριά από κρατικούς παρεμβατισμούς. Ο κ. Άππιος δηλώνει –παρά τις υπάρχουσες προκλήσεις- αισιοδόξος για το μέλλον της οικονομίας, εκφράζοντας την εμπιστοσύνη του στο επιχειρηματικό δαιμόνιο των Κυπρίων, αλλά και την πίστη του πως η Κυβέρνηση θα εστιάσει στην εφαρμογή του μνημονίου, εκπληρώνοντας τους πάντες με τα πρώτα θετικά αποτελέσματα. Σε ότι αφορά τώρα την Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου, ο κ. Άππιος πιστεύει πως οι τελευταίες εξελίξεις δίνουν τη δυνατότητα στις μικρότερες τράπεζες να αναπτυχθούν περαιτέρω και ειδικότερα πως η Τράπεζά του διαθέτει τα εχέγγυα για να μπορέσει να παίξει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

ΕΡ: Κύριε Άππιε, ποιές είναι σήμερα οι μεγαλύτερες προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει το κυπριακό τραπεζικό σύστημα;

ΑΠ: Όλα τα τραπεζικά συστήματα βασίζονται σε τρεις διαφορετικούς αλλά άρρηκτα συνδεδεμένους παράγοντες, αλληλένδετους και αλληλοεξαρτώμενους (α) την αξιοπιστία (β) τη ρευστότητα και (γ) τα ίδια κεφάλαια. Ένα μεγάλο μέρος του τραπεζικού μας συστήματος, το οποίο αποτελείται από την Τράπεζα Κύπρου (και πρώην Λαϊκή), την Ελληνική Τράπεζα, τον Συνεργατισμό και την Alpha Bank τους τελευταίους μήνες παρουσίασαν έλλειμμα κεφαλαίων.

Το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε με διάφορους τρόπους. Η Τράπεζα Κύπρου κεφαλαιοποιήθηκε από τους καταθέτες της με νομοθετική ρύθμιση, η Ελληνική

Τράπεζα βρήκε κεφάλαια από νέους μετόχους, ο Συνεργατισμός πήρε κεφάλαια από την Τρόικα μέσω της Κυβέρνησης, ενώ η Alpha Bank κάλυψε τις ανάγκες της με βοήθεια από τη μητρική της στην Ελλάδα. Ο τρόπος με τον οποίο έγινε η κεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου σε συνδυασμό με την επιβολή περιοριστικών μέτρων για την διακίνηση κεφαλαίων εντός και εκτός Κύπρου και την απαγόρευση ανοίγματος νέων λογαριασμών σε μη υφιστάμενους πελάτες, επέφεραν σοβαρό πλήγμα στην αξιοπιστία, όχι μόνο των συγκεκριμένων τραπεζών, αλλά και ολόκληρου του συστήματος. Τελικά, δημιουργήθηκε πρόβλημα στην αξιοπιστία της Κύπρου ως επικράτεια. Η έλλειψη αξιοπιστίας προκάλεσε εκροή καταθέσεων από τράπεζες η οποία δεν έχει ακόμη ανατραπεί, δημιουργώντας έτσι και πρόβλημα ρευστότητας.

Καταλήγοντας λοιπόν, είναι προφανές ότι, ενώ τώρα υπάρχει επάρκεια ιδίων κεφαλαίων, το σύστημα ταλανίζεται από έλλειψη αξιοπιστίας και ρευστότητας. Είναι δεδομένο ότι χωρίς αξιοπιστία δεν θα υπάρξει βελτίωση στη ρευστότητα και το αντίθετο.

ΕΡ: Με ποιούς τρόπους νομίζετε πως οι τράπεζες θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τους πελάτες τους κατά την περίοδο της κρίσης;

ΑΠ: Οι πελάτες των Κυπριακών τραπεζών διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- στις διεθνείς εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, ή απλά διενεργούν τις συναλλαγές τους μέσω Κύπρου, και
- στους εγχώριους πελάτες οι οποίοι είναι είτε ιδιώτες που διαμένουν στην Κύπρο είτε κυπριακές εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά.

Όσο αφορά τους ξένους πελάτες, πρέπει καταρχάς να πούμε ότι, οι αλλαγές που είχαμε στην Κύπρο από τον Μάρτιο του 2013 δεν έχουν επηρεάσει τα πλεονεκτήματα της Κύπρου ως Κέντρο Διεθνών Δραστηριοτήτων. Επομένως, η κύρια επιδίωξη στον τομέα αυτό είναι να πείσουμε ότι το τραπεζικό μας σύστημα μπορεί να τους εξυπηρετήσει με αξιοπιστία. Αυτό μπορεί να γίνει με καλύτερη συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών όπως οι λογιστές, οι δικηγόροι κ.λπ. καθώς και με αναβάθμιση των τραπεζικών υπηρεσιών και προϊόντων που προσφέρουμε. Οι εγχώριοι πελάτες οι οποίοι είναι καταθέτες, θα πρέπει να πειστούν να διατηρήσουν τις καταθέσεις τους στην Κύπρο μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων. Αυτό δεν πρέπει να επιτευχθεί μέσω προσφοράς ψηλότερων

επικοινωνιών, αλλά και με ενημέρωση σχετικά με τη βελτίωση στην ευρωστία των τραπεζών μετά τις αναδιορθώσεις και ανακεφαλαιοποιήσεις. Σε ότι αφορά τους πελάτες οι οποίοι διατηρούν δανειακή σχέση με τις τράπεζες και αντιμετωπίζουν προβλήματα, θα πρέπει να γίνουν ειδικές ρυθμίσεις μεταξύ της τράπεζας και των πελατών που να αναγνωρίζουν τις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε περίπτωσης. Η Κεντρική Τράπεζα έκδωσε πρόσφατα Κώδικα Συμπεριφοράς για τη διαχείριση των πελατών των οποίων τα δάνεια είναι σε καθυστέρηση, ο οποίος θα βοηθήσει σε μια ομοιόμορφη προσέγγιση από όλες τις τράπεζες για λύση του προβλήματος.

Στο παρόν στάδιο υπάρχει, γενικά, αδυναμία ικανοποίησης πελατών που έχουν ανάγκες χρηματοδότησης. Όπως προανέφερα, η έλλειψη ρευστότητας δεν επιτρέπει αυτή τη στιγμή στο σύστημα να βοηθήσει αυτούς τους πελάτες.

ΕΡ: Είναι σωστό τα επιτόκια χορηγήσεων να υποχωρήσουν κατόπιν νομοθετικής πρωτοβουλίας; Τι πιστεύετε πως πρέπει να γίνει προκειμένου η μείωση του κόστους του χρήματος να προέλθει από τις δυνάμεις της αγοράς;

ΑΠ: Σίγουρα όχι. Ο κρατικός παρεμβατισμός σε μια ελεύθερη οικονομία, θα πρέπει να αποφεύγεται γιατί προκαλεί αλυσιδωτές αντιδράσεις και στρεβλώσεις, οι οποίες μετά επιφέρουν περισσότερο παρεμβατισμό. Υπάρχει σοβαρός κίνδυνος ο παρεμβατισμός να οδηγήσει σταδιακά σε μια κλειστή και συγκεντρωτική οικονομία, η οποία είναι εκτός της φιλοσοφίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προσπάθεια θα πρέπει να συγκεντρωθεί στην ελευθεροποίηση της αγοράς με την άρση των περιοριστικών μέτρων. Η λύση στο θέμα «κόστους χρήματος» βρίσκεται στην προσέλκυση νέων επενδύσεων από το εξωτερικό. Η προσέλκυση μιας εκ των μεγάλων τραπεζών στην Κύπρο, ή ακόμα και η ενθάρρυνση μιας τράπεζας για μεγέθυνση της παρουσίας της, θα ήταν ίσως η καλύτερη λύση στα προβλήματα αξιοπιστίας και ρευστότητας. Τα παρεμβατικά νομοσχέδια και οι νομοθετικές ρυθμίσεις κρατούν ξένους επενδυτές μακριά από την Κύπρο. Παράλληλα θα πρέπει να αναγνωριστεί ότι έχει ανατραπεί η σχέση δανείων προς καταθέσεις, με τα δάνεια να υπερβαίνουν πλέον το σύνολο των καταθέσεων, το οποίο δυστυχώς δεν μεταφράζεται σε πτωτική πορεία στο κόστος του χρήματος.

ΕΡ: Θα μπορούσε κάποιος να υποστηρίξει πως η Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου είναι σχετικά ευνοημένη από τις εξελίξεις. Ανήκει σε έναν πρόσφατα επανακεφαλαιοποιημένο Όμιλο, ενώ οι καταθέτες του απέφυγαν το φετινό «κούρεμα» που επιβλήθηκε σε πελάτες άλλων τραπεζών. Πώς το σχολιάζετε;

ΑΠ: Φαίνεται ότι μέσα από τις ανα-

κατατάξεις στην αγορά, οι μεγάλες τράπεζες θα συρρικνωθούν. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, δίνεται η δυνατότητα σε πιο μικρές τράπεζες στην Κύπρο να αναπτυχθούν και να μεγαλώσουν. Η κρίση πιστεύω ότι βρήκε την Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) καλύτερα προετοιμασμένη από άλλες τράπεζες στην Κύπρο. Αυτό οφείλεται στον προσεκτικό σχεδιασμό που έγινε από τα τέλη του 2011 μέχρι και τον Μάρτιο του 2013. Προσέξαμε τα κεφάλαια και τη ρευστότητά μας, απομακρυνθήκαμε από επενδύσεις σε Κυπριακά ή Ελληνικά Ομόλογα και τοποθετήσαμε σε τίτλους οι οποίοι είναι άμεσα ρευστοποιήσιμοι σε μετρητά. Είναι επίσης σημαντικό το γεγονός ότι, η μητρική μας εταιρεία, η Τράπεζα Πειραιώς Ελλάδας, μετά την ανακεφαλαιοποίηση της το 2012, έχει αποδεδειγμένα αναδειχθεί ως η μεγαλύτερη Τράπεζα στην Ελλάδα διατηρώντας μάλιστα και τον ιδιωτικό της χαρακτήρα. Το σύνολο ισολογισμού της πλησιάζει τα 100 δισ. ευρώ και αναμφίβολα έχει να διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο στην γύρω περιοχή.

ΕΡ: Ποιά είναι τα σχέδια της Τράπεζας Πειραιώς Κύπρου και ποιάς ο ρόλος που θα επιδιώξει να διαδραματίσει στην τοπική οικονομία μέσα στην κρίση;

ΑΠ: Σε ότι αφορά τον καταρτισμό των μελλοντικών μας σχεδιασμών στην Κύπρο, θα πρέπει να περιμένουμε μέχρι να υπάρξει μια πιο καθαρή εικόνα των ευκαιριών αλλά και των κινδύνων που τελικά θα επικρατήσουν στην αγορά, καθώς και της διαθέσιμης ρευστότητας μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων. Σίγουρα θα πρέπει να σταθούμε δίπλα στους πελάτες μας και γενικά στις Κυπριακές επιχειρήσεις και τους ιδιώτες που θα χρειάζονται εναλλακτικές επιλογές. Θα συνεχίσουμε την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών σε Διεθνείς επιχειρήσεις που θα κρατήσουν την Κύπρο ως βάση για τις δραστηριότητές τους. Διαθέτουμε τα χεγγύα για να μπορέσουμε να παίξουμε ένα σημαντικό ρόλο στη μελλοντική ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

ΕΡ: Πόσο αισιόδοξος είστε για την πορεία της κυπριακής οικονομίας; Πιστεύετε πως τελικά θα μπορέσει να επιτύχει τους στόχους που έχει θέσει

για τα επόμενα χρόνια;

ΑΠ: Είμαι αισιόδοξος γιατί πιστεύω στην ανθεκτικότητα των Κύπριων επιχειρηματιών, οι οποίοι θα επινοήσουν μεθόδους και θα βρουν καινούργιες αγορές για να φέρουν ξένες επενδύσεις στην Κύπρο. Είμαι επίσης πεπεισμένος ότι, η Κυβέρνηση μας και το Κράτος είναι δεσμευμένο και έχει εστιάσει όλη του την προσοχή και ενέργεια στην εφαρμογή του μνημονίου, εκπληθίζοντας τους πάντες με τα πρώτα θετικά αποτελέσματα. Παρά τις προκλήσεις που συνεχίζουν να υπάρχουν άρχισαν ήδη να διαφαίνονται κάποια θετικά στοιχεία, όπως η πρόσφατη αναβάθμιση από τους Standard & Poor's, η αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό σε χειμερινούς μήνες, η σταθεροποίηση στην καταθετική βάση, κ.α.

ΕΡ: Παρατηρούμε τους τελευταίους μήνες μία αυξημένη κινητικότητα από την Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) προς υποστήριξη προγραμμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Πού οφείλεται αυτό, ειδικά σε μια περίοδο που οι Τράπεζες φροντίζουν για περικοπές εξόδων;

ΑΠ: Ένας σοβαρός και αξιόπιστος Οργανισμός οφείλει μέσα από μία στοχευμένη πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης να βοηθά στη βελτίωση των συνθηκών που επικρατούν στον χώρο που δραστηριοποιείται τόσο ο ίδιος όσο και οι πελάτες του. Με την έναρξη των εργασιών της στην Κύπρο το 2008, η Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) χάραξε την εταιρική της πολιτική, την οικειοθελή δέσμευση του Οργανισμού για ένταξη κοινωνικών, περιβαλλοντικών, πολιτιστικών και ανθρωπιστικών δράσεων στις επιχειρηματικές πρακτικές του και την ανάληψη πρωτοβουλιών που υπερβαίνουν νομικές υποχρεώσεις. Με κατεύθυνση τις δράσεις του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, έχουμε επενδύσει στην Κύπρο σε προγράμματα υποτροφιών σε άπορες οικογένειες και πρωτεύουσες φοιτητές, στην ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας, σε σχολικές μουσικές και θεατρικές παραστάσεις, σε εκπαιδευτικά προγράμματα περιβαλλοντικής συνείδησης στη Δημόσια Εκπαίδευση, έχουμε δωρίσει πέραν των 250 κάδων ανακύκλωσης σε δήμους και κοινότητες. Χορηγούμε κάθε χρόνο την Euro Donna

Κύπρου για την καταπολέμηση του καρκίνου του μαστού, προωθούμε τον μητρικό θλασμό, βοηθούμε τα Κοινωνικά Ιατρεία, συμμετέχουμε σε προγράμματα ενημέρωσης για τον αυτισμό, αγοράζουμε εμβόλια για τα παιδιά της UNICEF και εκπληρώνουμε ευχές σε παιδιά με απειλητικές ασθένειες. Σημαντικό ποσοστό των διοικητικών εξόδων της Τράπεζας επενδύονται κάθε χρόνο στην κοινωνία, με την πεποίθηση ότι η προσφορά είναι τρόπος δράσης και λειτουργίας και το αντίδοτο σε κάθε δυσκολία συγκυρία.

24 ΩΡΕΣ

800 11 800

www.piraeusbank.com.cy

AWB CYPRUS & GULF

Υπάρχει ένα χρώμα που δίνει ζωή στη ζωή μας.
Ένα χρώμα που γεμίζει τις καρδιές μας με αισιοδοξία και ελπίδα.
Το χρώμα της προσφοράς, της βοήθειας και της ανιδιοτέλειας που βάζουμε μαζί
για να λάμψει το χρώμα αυτού του τόπου. **Τελικά, αυτό είναι το χρώμα μας.**

Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου
Ένα με σένα.

cutting through complexity

Διεθνής Εμπειρία, εξειδίκευση σε τοπικό επίπεδο στον τομέα των Επενδυτικών Σχεδίων

Η KPMG αποτελεί την κορυφαία επιλογή στην παροχή ολοκληρωμένου πακέτου υπηρεσιών στον κλάδο των επενδυτικών σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών ελέγχου, συμβουλευτικής διαχείρισης κινδύνων, φορολογικών υπηρεσιών και υπηρεσιών κανονιστικού πλαισίου σε διαχειριστές επενδυτικών σχεδίων όσον αφορά τη σύσταση και τη λειτουργία τους μέσω Κύπρου.

Μέσα από τις πολλές εμπειρίες και την τεχνογνωσία μας καθοδηγούμε τους πελάτες μας σε θέματα που αφορούν τη σύσταση, τη μεταφορά έδρας από και προς την Κύπρο, τις εξαγορές και την ετοιμασία εμπειριστατωμένων μελετών για εξειδικευμένα θέματα και την ερμηνεία των κανονισμών. Παρέχουμε ολοκληρωμένη υποστήριξη στους πελάτες μας, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών φορολογικού σχεδιασμού και συμβουλές στην περίπτωση διάλυσης και αναδιάρθρωσης επενδυτικών σχεδίων.

Η KPMG στην Κύπρο βρίσκεται στην πρώτη γραμμή όσον αφορά θέματα του κλάδου, με συνεχή και στενή επαφή με τους ειδικούς του τομέα και ενεργό συμμετοχή στα διεθνή προγράμματα ανάπτυξης του συγκεκριμένου κλάδου.

Η ισχυρή παρουσία και επαγγελματική εμπειρία μας στην Κύπρο σε συνδυασμό με τις γνώσεις μας στον κλάδο και την πρόσβασή μας στο διεθνές δίκτυο της KPMG στις υπηρεσίες που αφορούν επενδυτικά σχέδια, μας τοποθετούν σε περίοπτη θέση για να προσφέρουμε, πραγματικά και ουσιαστικά, βοήθεια στους πελάτες μας να πετύχουν τους στόχους τους καθώς και να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις του κλάδου εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες που δημιουργούνται.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλείστε όπως επικοινωνείτε με τα γραφεία μας:

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: T: +357 22 209 000
E: nicosia@kpmg.com.cy

ΛΙΜΑΣΣΟΛ: T: +357 25 869 000
E: limassol@kpmg.com.cy

ΛΑΡΝΑΚΑ: T: +357 24 200 000
E: larnaca@kpmg.com.cy

ΠΑΦΟΣ: T: +357 26 943 050
E: paphos@kpmg.com.cy

www.kpmg.com.cy

Τελετή Απονομής «Βραβείων Καινοτομίας» και «Βραβείων Έρευνας» 2013

✓ “Η φαντασία είναι πιο σημαντική από τη γνώση” είπε κάποτε ο Albert Einstein. Αυτή είναι η ιδέα που δημιουργεί την έρευνα και την καινοτομία και φέρνει την αλλαγή και τη διαφορετικότητα που συντείνει στην πρόοδο.

Για τρίτη συνεχή χρονιά η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) σε μια κοινή τελετή με το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) βραβεύουν την καινοτομία και την έρευνα. Το Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας θεσπίστηκε από την ΟΕΒ με την έμπρακτη υποστήριξη του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας, κι έχει σκοπό τη συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των Κυπριακών επιχειρήσεων και οργανισμών του ιδιωτικού και ευρύτερου δημόσιου τομέα μέσω της καινοτομίας. Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) καθιέρωσε από το 2006 την απονομή ετήσιου Βραβείου Έρευνας ως δράση του Προγράμματος «Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας». Το Βραβείο έχει ως στόχο την ανάδειξη του έργου και της προσωπικότητας ερευνητών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο και οι οποίοι έχουν να επιδείξουν σημαντικά και διεθνούς επιπέδου αποτελέσματα.

Για το 2012, Βραβείο Καινοτομίας στον Πρωτογενή Τομέα απονεμήθηκε στην OLEASTRO ENTERPRISES LTD για την παραγωγή και εμπορία βιολογικού ελαιόλαδου καθώς και για τη δημιουργία και λειτουργία του θεματικού Πάρκου Ελιάς Ολέαστρο, στο χωριό Ανώγυρα. Το ελαιοτριβείο είναι το μόνο πιστοποιημένο πράσινο ελαιοτριβείο που παράγει το μοναδικό βιολογικό

ελαιόλαδο στην Κύπρο. Το θεματικό πάρκο Ελιάς Ολέαστρο ενισχύει τα πολιτιστικά και περιβαλλοντικά στοιχεία της Κυπριακής υπαίθρου και συμβάλλει στον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος και είναι το πρώτο στον κόσμο που συνδυάζει τόσο ποικίλα εκθέματα.

Το Βραβείο Καινοτομίας στον Τομέα της Μεταποίησης, απονεμήθηκε στην εταιρεία MEDOCHEMIE Ltd για την ανάπτυξη και εγκατάσταση μιας νέας τεχνολογίας, που στηρίζεται στην εγκατάσταση συστήματος ψύξης ατμοσφαιρικού αέρα μέσω κυψελίδων, στις μονάδες συμπύκνωσης, σε ένα από τα ψυκτικά μηχανήματα των εργοστασίων της εταιρείας. Η τεχνολογία δημιουργήθηκε με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των εργοστασίων της εταιρείας. Η καινοτομία συμβάλλει σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και στην αύξηση της

ανταγωνιστικότητας της εταιρείας.

Το Βραβείο Καινοτομίας στον Τριτογενή Τομέα, απονεμήθηκε στην εταιρεία SIGNALGENERIX για τη δημιουργία του καινοτόμου συστήματος απομακρυσμένου ελέγχου Wisense. Το Wisense ενσωματώνει τους πρωτοποριακούς ενεργειακά αυτόνομους και ασύρματους κόμβους αισθητήρων, με την καινοτόμο διαδικτυακή πλατφόρμα συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων σ' ένα ολοκληρωμένο σύστημα απομακρυσμένου ελέγχου εφαρμογών και έγκαιρης προειδοποίησης. Το Wisense αποτελεί αξιόπιστη και χαμηλού κόστους λύση για έλεγχο και διαχείριση πληθώρας εφαρμογών, που μέχρι τώρα ο συνεχόμενος και αυτόματος έλεγχος ήταν αδύνατος ή αποτελούσε μια εξαιρετικά ακριβή λύση.

Το Βραβείο Καινοτομίας στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, απονεμήθηκε στα ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ για την παροχή της υπηρεσίας

24ωρης παράδοσης δεμάτων με την ονομασία Parcel24. Η υπηρεσία δίνει τη δυνατότητα στον παραλήπτη ενός ταχυδρομικού αντικειμένου, μέσω ενός σύγχρονου συστήματος αυτόματων θυρίδων, να το παραλάβει 24 ώρες το 24ωρο, 7 μέρες την εβδομάδα, ανεξάρτητα από το ωράριο λειτουργίας του ταχυδρομικού γραφείου, σε χρόνο που εκείνος θα επιλέξει. Με την εφαρμογή της καινοτομίας αυτής έχουν αποσυμφορηθεί τα ταχυδρομικά γραφεία, με αποτέλεσμα τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας του προσωπικού καθώς και των συνθηκών εξυπηρέτησης του κοινού. Αναφορικά με τα Βραβεία Έρευνας, από το 2013 το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΠΕ αποφάσισε την απονομή δύο Βραβείων, του «Βραβείου Έρευνας – Έμπειρος Ερευνητής», για επιστήμονες άνω των 45 ετών και του «Βραβείου Έρευνας – Νέος Ερευνητής» για νέους ερευνητές κάτω των 45 ετών. Τα Βραβεία καλύπτουν όλα τα επιστημονικά πεδία. Ως μέρος της επιβράβευσης των Νέων Ερευνητών παρέχεται στο νικητή χορηγία ύψους 50.000 Ευρώ για σκοπούς συνέχισης της έρευνάς του.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης του Διαγωνισμού «Βραβείο Έρευνας – Νέος Ερευνητής 2013» επέλεξε ως επικρατέστερο μεταξύ πολλών εξαιρετικών υποψηφίων, τον Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κύπρου Ιωάννη Κρικήδη. Ο κ. Κρικήδης υπέβαλε υποψηφιότητα με το Έργο με τίτλο: «Full Duplex Relaying: Modeling, Analysis and Design».

Η έρευνα αφορά στη λειτουργία Full-Duplex (FD) και δίνει τη δυνατότητα στα ασύρματα τερματικά να λαμβάνουν και να μεταδίδουν δεδομένα ταυτόχρονα, γεγονός που μπορεί να προσφέρει σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας και εύρος ζώνης, μιας και τα τερματικά χρησιμοποιούν, με τη λειτουργία FD, το ήμισυ των πόρων του καναλιού για μετάδοση/λήψη. Επομένως, η λειτουργία FD αποτελεί μια πολλά υποσχόμενη λύση

μελλοντικά για τα επικοινωνιακά συστήματα και πρότυπα.

Το «Βραβείο Έρευνας – Έμπειρος Ερευνητής 2013» απονεμήθηκε στην Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου Φώφη Κωνσταντινίδου, η οποία υπέβαλε υποψηφιότητα με το Έργο με τίτλο «The Neurocognitive Study for the Aging».

Η έρευνα αφορά τη νευρογνωστική μελέτη 510 ηλικιωμένων άνω των 65 ετών σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Κύπρου, με ερωτηματολόγια που εξετάζουν κυρίως τις νοητικές λειτουργίες. Η αναγνώριση των προδιαθετικών παραγόντων για τη νοητική έκπτωση των ηλικιωμένων στην Κύπρο είναι πολύ σημαντική, διότι επιτρέπει τη θέσπιση κυβερνητικών προγραμμάτων πρόληψης της άνοιας γεγονός που θα ελαττώσει το ποσοστό της αναπηρίας και της εξάρτησης των ηλικιωμένων, ελατώνοντας ταυτόχρονα το κοινωνικό αλλά και το οικονομικό φορτίο της οικογένειας

αλλά και της πολιτείας. Η μελέτη συμβάλει στη θεμελίωση του οικοδομήματος της πρόληψης νευροεκφυλιστικών νοσημάτων ηλικιωμένων.

Τα «Κυπριακά Βραβεία Καινοτομίας» και τα «Βραβεία Έρευνας» απένειμε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κύριος Νίκος Αναστασιάδης, ο οποίος στο χαιρετισμό του υπογράμμισε τη σημασία της Καινοτομίας και της Έρευνας στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Χαιρετισμό απηύθυνε επίσης ο Πρόεδρος της ΟΕΒ, κ. Φίλιος Ζαχαριάδης και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Βραβείων Καινοτομίας και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΠΕ, κ. Γιώργος Γεωργίου.

Για περισσότερες πληροφορίες για τον θεσμό μπορείτε να επικοινωνήσετε με την ΟΕΒ, στο τηλέφωνο 22 665102 ή στην ιστοσελίδα www.innovationaward.oeb.org.cy και με το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, στο τηλέφωνο: 22 205000 ή στην ιστοσελίδα www.research.org.cy.

86η Ετήσια Γενική Συνέλευση ΚΕΒΕ

Η επανεκκίνηση, η ανάκαμψη και η ανάπτυξη της οικονομίας βρίσκεται στα δικά μας χέρια

Πηλείδης: Χρειάζεται τόλμη, αποφασιστικότητα και νοικοκύρεμα

Αυτό ήταν το κεντρικό μήνυμα που έστειλε ο Πρόεδρος του ΚΕΒΕ κ. Φειδίας Πηλείδης, μιλώντας στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του Επιμελητηρίου που έγινε στις 11 Νοεμβρίου στο ξενοδοχείο Hilton Park στη Λευκωσία. Τη Συνέλευση του ΚΕΒΕ χαιρέτισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης και ο Πρόεδρος της ΟΕΒ κ. Φίλιος Ζαχαριάδης. Στην κατάμεστη αίθουσα παρευρέθησαν Αρχηγοί ή εκπρόσωποι κομμάτων, Υπουργοί, βουλευτές, ξένοι πρέσβεις, ανώτερα στελέχη της δημόσιας υπηρεσίας και πολλοί επιχειρηματίες μέλη του ΚΕΒΕ, καθώς επίσης και το περιοδικό EUROΚΕΡΔΟΣ με τη Γενική Διευθύντριά μας κυρία Νικολέττα Λιβέρα.

Στην ομιλία του ο κ. Πηλείδης ξεκαθάρισε ότι παρόλο που το ΚΕΒΕ έχει πολλά να πει για την τραγική κατάσταση στην οποία έφτασε η οικονομία, εντούτοις δεν επιθυμεί ούτε να ανοίξει πληγές, ούτε να αποπροσανατολίσει από το στόχο που είναι η μελλοντική πορεία της οικονομίας του τόπου. Αφού τόνισε ότι όλες οι προειδοποιήσεις και τα σήματα κινδύνου που εξέπεμπε το ΚΕΒΕ τα τελευταία χρόνια, επιβεβαιώθηκαν από τις εξελίξεις, τόνισε ότι το διακύβευμα σήμερα δεν είναι το παρελθόν, αλλά το μέλλον.

Ο κ. Πηλείδης χαιρέτισε τα μέτρα και τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησης για επανεκκίνηση της οικονομίας, αλλά ζήτησε να γίνουν περισσότερα και όπως αυτά ενταχθούν σ' ένα ζετές σχέδιο Εξυγίανσης και Ανάπτυξης για να είναι αποτελεσματικότερα και μετρήσιμα από πλευράς απόδοσης.

Στο Σχέδιο αυτό, που αναπόφευκτα θα κινείται στους άξονες της Δανειακής Σύμβασης, είτε, πρέπει να ενσωματωθούν:

- Τα μέτρα που λήφθηκαν και λαμβάνονται για επούλωση των πληγών από τις αποφάσεις του Eurogroup.
- Τα μέτρα που προωθούνται τώρα για τόωση και εξυγίανση της οικονομίας.
- Τα μέτρα που θα ληφθούν στην πορεία για

ανάπτυξη καθώς και οι μεταρρυθμίσεις που πρέπει να υλοποιηθούν στο αμέσως επόμενο διάστημα.

Αναφερόμενος στα σημερινά δεδομένα της οικονομίας, είπε ότι σήμερα, η κυπριακή οικονομία δοκιμάζεται από πολλά προβλήματα που οφείλονται στη μακρόχρονη παγκόσμια οικονομική κρίση, στην τοπική τραπεζική κρίση, στην αναβλητικότητα και απροθυμία του πολιτικού συστήματος να πάρει έγκαιρα διορθωτικά μέτρα και στις αποφάσεις του Eurogroup. Προβλήματα προκύπτουν και από διαχρονικές στρεβλώσεις της οικονομίας μας.

Ειδικότερα, ανέφερε ότι σήμερα παρατηρούνται τα εξής:

- Εκτόξευση της ανεργίας σε πρωτοφανή επίπεδα για την Κύπρο
- Καθημερινό κλείσιμο επιχειρήσεων όλων των κλάδων και κατηγοριών
- Παντελείς έλλειψη ρευστότητας χρήματος στην αγορά
- Διατήρηση σε ψηλά επίπεδα των δανειστικών επιτοκίων
- Καθυστέρηση στο διακανονισμό των επιχειρηματικών δανείων

- Μεγάλες καθυστερήσεις στις αποπληρωμές τιμολογίων μεταξύ των εμπορευομένων
- Κάθετη μείωση της κατανάλωσης από τα νοικοκυριά
- Γενικότερη δυσλειτουργία του τραπεζικού συστήματος
- Αυξημένες τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος που με τις αλυσιδωτές επιπτώσεις τους, υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητα ολόκληρης της οικονομίας

Και συνέχισε:

Ως ΚΕΒΕ, πιστεύουμε ότι απαιτούνται πιο ριζοσπαστικές αποφάσεις ώστε να δοθούν λύσεις. Απαιτούνται πιο τολμηρές τομές και απαιτείται ενεργότερη παρέμβαση εκ μέρους του κράτους και των φορέων εξουσίας. Έχουμε την πεποίθηση ότι με συντονισμένες πρωτοβουλίες όλων μας μπορούμε να διορθώσουμε πολλά από τα κακώς κείμενα.

Στη συνέχεια ο κ. Πηλείδης αναφέρθηκε στα πλεονεκτήματα που διαθέτει ακόμα η Κύπρος, τονίζοντας ότι αυτά αφορούν τη στρατηγική γεωγραφική θέση της Κύπρου, την ιδιότητα μας ως πλήρες μέλος της Ευρωζώνης και της Ευ-

ρωπαϊκής Ένωσης, το ευνοϊκό αξιόπιστο φορολογικό πλαίσιο, την ποιότητα των επαγγελματικών υπηρεσιών, τις σύγχρονες υποδομές στις τηλεπικοινωνίες, στα αεροδρόμια, στα λιμάνια, το υψηλό ακαδημαϊκό και επαγγελματικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού μας, το δυναμισμό και την εξωστρέφεια του Κύπριου επιχειρηματία, την ανάπτυξη νέων τομέων όπως είναι η υγεία, η παιδεία, η ναυτιλία, η βιομηχανία της γνώσης και τέλος η πολύ σημαντική εξέλιξη που αφορά στην ανεύρεση αξιοποιήσιμων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην Κυπριακή ΑΟΖ.

Τα πλεονεκτήματα αυτά, είτε αποτελούν το πλαίσιο αναφοράς για να σχεδιάσουμε το νέο μοντέλο ανάπτυξης της οικονομίας μας. Είναι το διαβατήριό για να περάσουμε μέσα από τις συμπληγάδες της κρίσης.

Αναφερόμενος στο εξωτερικό περιβάλλον που επηρεάζει την οικονομία είτε ότι η ευρωζώνη άρχισε να εξέρχεται της πολύχρονης κρίσης, η Ελλάδα προσπαθεί να σταθεροποιήσει την οικονομία της, το παγκόσμιο οικονομικό κλίμα βελτιώνεται και, οι διεθνείς επενδύσεις (κυρίως από Ασία και Ρωσία) άρχισαν να επανεμφανίζονται. Ταυτόχρονα, μέσα στο πλαίσιο των εξελίξεων στις Αραβικές χώρες, πρόσθεσε έχουν βελτιωθεί

τα δεδομένα για τις εμπορικές και επιχειρηματικές σχέσεις της Κύπρου μαζί τους. Όλα αυτά, συμπλήρωσε, μας κάνουν συγκρατημένα αισιόδοξους. Όσο ενδυναμώνονται οι άλλες οικονομίες τόσο θα αυξάνονται οι θετικές επιδράσεις στην κυπριακή οικονομία, είτε ο κ. Πηλειδής.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΕΒΕ

Στη συνέχεια ο κ. Πηλειδής κατέθεσε την πρόταση του ΚΕΒΕ για την οικονομία. Μιλώντας για το δημόσιο τομέα είπε ότι η κυβέρνηση, που τώρα έχει στα χέρια της και τη μελέτη με τα πορίσματα και τις εισηγήσεις των ξένων εμπειρογνομώνων (Παγκόσμιες Τράπεζες) οφείλει να κτυπήσει στη ρίζα τους τα φαινόμενα της γραφειοκρατίας, της μειωμένης παραγωγικότητας, των υπερπρονομίων, των δήθεν κεκτημένων και της σπατάλης πόρων. Ο δημόσιος τομέας πρέπει να εκσυγχρονιστεί, να αναμορφωθεί και να επανασχεδιαστεί. Χρειάζονται τολμηρές τομές και πολλές μεταρρυθμίσεις για να ανταποκριθεί στο νέο ρόλο του στην οικονομία. Με μια λέξη, χρειάζεται «νοικοκύρεμα».

Για το νέο Προϋπολογισμό, είπε ότι αν, η μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα προηγείτο της κατάρτισης του προϋπολογισμού, τότε η κυβέρ-

νηση θα είχε πολύ μεγαλύτερη ευχέρεια κινήσεων. Θα μπορούσε να παρουσιάσει ένα λιγότερο ελλειμματικό προϋπολογισμό μέσα στην κρίση. Σε γενικές γραμμές, αν έγκαιρα αλλάζαμε τα δεδομένα και εκσυγχρονίζαμε τον κρατικό τομέα, τότε θα είχαμε μεγαλύτερες εξοικονομήσεις πόρων, καλύτερη αξιοποίηση του δημόσιου χρήματος και πιο υγιή δημοσιονομική εικόνα.

Για την καλύτερη διαχείριση του δημοσίου χρήματος, ανέφερε ότι με βάση τις Ετήσιες Εκθέσεις της Γενικής Ελέγκτριας του κράτους κάθε χρόνο σπαταλούνται δεκάδες εκατομμύρια από τα κρατικά ταμεία. Αυτά τα φαινόμενα πρέπει να τελειώσουν. Εδώ που φτάσαμε, δεν έχουμε την πολυτέλεια να πετάμε ούτε ένα ευρώ! Αναμένουμε από τη νέα κυβέρνηση να είναι πολύ αυστηρή στο θέμα αυτό και να καταπολεμήσει με κάθε τρόπο τη σπατάλη του δημόσιου χρήματος.

Την ίδια ώρα κάλεσε την κυβέρνηση να εντείνει τις προσπάθειες της για καταπολέμηση της φοροδιαφυγής απ' όπου κι αν προέρχεται. Το ΚΕΒΕ, είπε, σταθερά και διαχρονικά στηρίζει αυτή την προσπάθεια. Για τον ιδιωτικό τομέα, είπε ότι λόγω των δραματικών επιπτώσεων της κρίσης, εκατοντάδες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους έχουν κλείσει, άλλες τόσες φυτοζωούν

και μόλις ελάχιστες επιβιώνουν με κάποιες θετικές προοπτικές.

Οι περισσότεροι επιχειρηματίες πρόσθεσε βρίσκονται σε απελπιστική θέση. Τα δάνεια τους στις τράπεζες βρίσκονται στο "κόκκινο". Οι υποχρεώσεις τους στην αγορά είναι πολύ μεγάλες. Το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος τους προκαλεί ηλεκτροπληξία. Οι νέες αυξημένες φορολογίες τους διαλύουν. Οι εισπράξεις, ο κύκλος εργασιών και η ρευστότητα τους βρίσκονται στο ναδίρ. Γι' αυτό, επισήμανε, επιβάλλεται η λήψη σωστικών μέτρων για στήριξη της κυπριακής επιχειρηματικότητας, είτε άμεσα, είτε έμμεσα. Αντιλαμβανόμαστε ότι πολλά από τα μέτρα που λήφθηκαν για επανεκκίνηση της οικονομίας βοηθούν και στην ενίσχυση των επιχειρήσεων. Όμως, απαιτούνται περισσότερα.

Τα προβλήματα με τα δάνεια και τα επιτόκια στις τράπεζες μπορούν να επιλυθούν ή τουλάχιστον να διευθετηθούν με ένα γρηγορότερο και καλύτερο τρόπο. Το ίδιο και οι περιορισμοί από τις τράπεζες που επηρεάζουν τη ρευστότητα των επιχειρήσεων. Έχουμε τη γνώμη ότι και οι ίδιες οι τράπεζες πρέπει να κινηθούν με μεγαλύτερη ευελιξία. Η ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου, του Συνεργατισμού και της Ελληνικής Τράπεζας έχουν ολοκληρωθεί. Με τα νέα δεδομένα τους οι τράπεζες οφείλουν να προωθήσουν νέα σχέδια στην αγορά.

Το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος για επιχειρηματική χρήση μπορεί να αντιμετωπιστεί με ευνοϊκότερο τρόπο, ώστε να ενισχυθεί και η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και οι εξαγωγές μας. Μεγαλύτερη κατανόηση μπορεί να δείξει το κράτος και στις εισπράξεις φόρων και τελών. Ειδικά στους νέους φόρους, οι οποίοι επιβλήθηκαν σε μια εξαιρετικά δύσκολη στιγμή, αφού όλοι γνωρίζουμε ότι σε περιόδους κρίσης οι νέοι φόροι το μόνο που κάνουν είναι να σκοτώνουν κάθε προοπτική ανάπτυξης. Το ΚΕΒΕ συνέχισε

θεωρεί ότι οι έκτακτες ανάγκες της οικονομίας επιβάλλουν την ουσιαστική μείωση των επιτοκίων, με σκοπό την ενθάρρυνση των επενδύσεων για ανάπτυξη. Η θέση μας αυτή είτε συνάδει και με την πρόσφατη απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για μείωση των επιτοκίων κατά 0,25%. Στα πλαίσια αυτά αναμένουμε από την κυβέρνηση, την Κεντρική Τράπεζα και τις Εμπορικές Τράπεζες να προχωρήσουν σε διάλογο για μειώσεις των επιτοκίων.

Αναφερόμενος στις επενδύσεις, είπε ότι η όποια σημαντική ανάπτυξη μπορεί να προέλθει μόνο από ξένες επενδύσεις που θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας. Το φρέσκο χρήμα μόνο από το εξωτερικό μπορεί να προέλθει. Αυτό είναι μια πραγματικότητα που όλοι οφείλουμε να την κατανοήσουμε. Χωρίς ξένα κεφάλαια και επενδύσεις, ούτε ανάκαμψη, ούτε ανάπτυξη έρχεται. Παράλληλα, είπε πρέπει να σταματήσει η δαιμονοποίηση των ξένων επενδυτών από διάφορες πλευρές όπως και η παρεμβολή εμποδίων σε συγκεκριμένες προτάσεις απλά και μόνο επειδή προέρχονται από ξένους.

Κατά την άποψη του ΚΕΒΕ, τόνισε η Κύπρος πρέπει να κωδικοποιήσει και κοστολογήσει τις επενδυτικές προτάσεις της και να τις παρουσιάζει στους ξένους ενδιαφερόμενους. Η γενική αναζήτηση επενδύσεων και κεφαλαίων δεν προσφέρεται σήμερα. Αυτή την εποχή, χρειάζονται καλά προετοιμασμένες και στοχευμένες εκστρατείες, με συγκεκριμένες και κοστολογημένες επενδυτικές προτάσεις προς τους ξένους.

Είναι στα πλαίσια αυτά, τόνισε που η κυβέρνηση πρέπει να πάρει αποφάσεις για το μέλλον των ημικρατικών οργανισμών και άλλων κρατικών περιουσιακών στοιχείων που μπορούν να αξιοποιηθούν προσελκύοντας ξένα επενδυτικά κεφάλαια. Τομείς, όπως οι τηλεπικοινωνίες, οι αερομεταφορές, ο ηλεκτρισμός, τα λιμάνια, τα κρατικά ακίνητα, κλπ, πρέπει να προσφερθούν για

συμμετοχή στρατηγικών επενδυτών.

Στο νέο οικονομικό μοντέλο της χώρας, πρόσθεσε, οι τομείς της έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογίας πρέπει να έχουν αυξημένη συμμετοχή. Ως χώρα πρέπει να επενδύσουμε συνειδητά στους νέους ανθρώπους, στις γνώσεις, στις ικανότητες και στις ιδέες τους. Οφείλουμε να τους δώσουμε τα εργαλεία (φορολογικά και χρηματικά κίνητρα) που θα τους επιτρέπουν να μετατρέψουν τις ιδέες τους σε προϊόντα και υπηρεσίες με εμπορική αξία.

Για τον τομέα ενέργειας, που ήδη άρχισε να προσελκύει επενδύσεις, είπε ότι είναι ξεκάθαρο ότι ο ενεργειακός τομέας γίνεται πολύ δραστήριος και ίσως τα επόμενα χρόνια συνεισφέρει ψηλά ποσοστά στο ΑΕΠ της χώρας. Η ουσία είναι πως ο γεωστρατηγικός μας ρόλος αναβαθμίζεται, ενώ η μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό ενεργειακό κόμβο θα προσδώσει σημαντικότερα οικονομικά οφέλη, με θετικά επακόλουθα για όλον τον πληθυσμό της χώρας.

Καταλήγοντας ο κ. Πηλειδής είπε τα εξής:

Γνώμη και πεποίθηση μας είναι ότι η τύχη μας βρίσκεται στα δικά μας χέρια. Αν αντιμετωπίσουμε τα αρνητικά και αξιοποιήσουμε τα θετικά, τότε θα είμαστε νικητές. Αν διορθώσουμε τα του οίκου μας και κυνηγήσουμε τις ευκαιρίες θα κερδίσουμε το στοίχημα. Αν συμπεριφερθούμε υπεύθυνα και με διορατικότητα, τότε το αύριο θα είναι πολύ καλύτερο από το σήμερα.

Το κεντρικό μήνυμα της φετινής μας συνέντευξης, είπε, είναι «Επανεκκίνηση, Ανάκαμψη, Ανάπτυξη» και κάλεσε όλους να βάλουν τα δυνατά τους για να πετύχουμε και τους τρεις στόχους. Τότε θα έχουμε κερδίσει τη μάχη. Τη μάχη για την οικονομία και την κοινωνία. Μαζί πολιτεία, επιχειρηματική κοινότητα, κοινωνικοί εταίροι, δημόσιος και ιδιωτικός τομέας, όλοι έχουμε ρόλο και ευθύνη για να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τις προκλήσεις.

The sky is in reach.
So is your success.

Connecting highly effective individuals with clients as a cohesive force. Committed in providing quality business solutions.

www.bakertillyklitou.com

Auditors, Accountants and Business Consultants

Baker Tilly Klitou:
Offices in Cyprus, Romania, Bulgaria, Moldova.

An independent member of Baker Tilly International

Η Λευκωσία μπορεί να καταστεί μοχλός ανάπτυξης όλης της οικονομίας

- ✓ Εισηγήσεις για νέα έργα και υποδομές στην Πρωτεύουσα
- ✓ Η οικονομία βρίσκεται σε τεντωμένο σχοινί

Μια πρωτοποριακή πρόταση που συνοψίζεται στο ότι η πόλη και επαρχία Λευκωσίας μπορούν να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην ανάπτυξη ολόκληρης της οικονομίας της Κύπρου, κατέθεσε πρόσφατα ο Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λευκωσίας (ΕΒΕΛ) κ. Κώστας Γεωργαλλής. Μιλώντας στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του ΕΒΕΛ, με θέμα “η Λευκωσία ως μοχλός ανάπτυξης – Επενδύστε στη Λευκωσία”, ο κ. Γεωργαλλής ανέφερε ότι με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της η Λευκωσία μπορεί να δώσει ώθηση σ’ αυτό που όλοι επιδιώκουμε και προσδοκούμε, δηλαδή την ανάπτυξη της οικονομίας.

Σύμφωνα με στοιχεία που ανακοίνωσε ο κ. Γεωργαλλής η ευρύτερη περιοχή της Λευκωσίας αποτελεί σήμερα το 40% του πληθυσμού της Κύπρου, κατέχει το 40% της ακαθάριστης αξίας παραγωγής της μεταποίησης παγκύπρια, είτε έχει το 43% του εργατικού δυναμικού της χώρας και είναι το διοικητικό κέντρο της Κύπρου. Ταυτόχρονα, έχει πλούσια ιστορία, μοναδικά αρχαιολογικά μνημεία, πολιτιστική ζωή, σημαντικές υποδομές στην παιδεία (πανεπιστήμια, κολλέγια, επαγγελματικές σχολές) και υγεία (νοσοκομεία, ιδιωτικές κλινικές, κλινικά εργαστήρια) και πολλά άλλα πλεονεκτήματα.

Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά της Λευκωσίας, μαζί με τις νέες αναπτύξεις που προτείνουμε, επισήμανε ο κ. Γεωργαλλής, μπορούν να μετατρέψουν την πρωτεύουσα στην Πύλη της Ευρώπης προς τις Αραβικές χώρες και αντίστροφα. Η Λευκωσία, με τα πλεονεκτήματα που διαθέτει, είτε μπορεί να διαδραματίσει ένα πρωταγωνιστικό ρόλο στο “επιχειρείν” της Κύπρου τόσο προς την Ευρώπη, όσο και προς τις Αραβικές χώρες. Ο αναβαθμισμένος αυτός ρόλος της Κύπρου μπορεί να βοηθήσει στις εμπορικές συναλλαγές και με άλλες χώρες, όπως της Ασίας και της Αφρικής.

Και συμπλήρωσε:

- Παρά το ότι ο βόρειος βραχίονας της Λευκωσίας είναι αδρανοποιημένος από την τουρκική κατοχή, εντούτοις η πρωτεύουσα έχει τα φόντα να καταστεί ένα υπερσύγχρονο κέντρο επιχειρημα-

τικών, εμπορικών και διοικητικών δραστηριοτήτων καθώς και κέντρο υψηλού επιπέδου υπηρεσιών για όλη την περιοχή. Ενδεικτικό αυτού, είναι το γεγονός ότι σήμερα οι διεθνείς ενεργειακές εταιρείες που έρχονται στην Κύπρο προτιμούν τη Λευκωσία για την έδρα τους. Το ίδιο και άλλες επιχειρήσεις, με άλλες δραστηριότητες.

Ο κ. Γεωργαλλής ανέφερε τα εξής σημαντικά έργα που μπορούν να αυξήσουν κατά πολύ την προσφορά της Λευκωσίας στην οικονομία:

- Ολοκλήρωση των έργων στην Πλατεία Ελευθερίας
- Καλύτερη αξιοποίηση του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου για προσέλκυση συνεδριακού τουρισμού
- Ανάπλαση του χώρου στο παλιό ΓΣΠ
- Προώθηση των διαδικασιών για τη δημιουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου στο χώρο του παλιού Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.
- Άμεση ανακαίνιση του παλαιού Δημοτικού Θεάτρου που μένει σε αδράνεια εδώ και χρόνια.
- Αναπαλαίωση και συντήρηση της εντός των τειχών πόλης.
- Περιφερειακή αξιοποίηση του τομέα της υγείας και παιδείας.

- Μεγαλύτερη έμφαση στην έρευνα, τεχνολογία και καινοτομία.
- Αξιοποίηση μέσω κινήτρων από το κράτος των κενών και αδρανών οικοπέδων και χώρων στη Λευκωσία και άμεση ψήφιση του Σχεδίου περιοχής.
- Δημιουργία του καζίνο – θέρετρο στα γεωγραφικά όρια της Λευκωσίας.
- Υλοποίηση του ολοκληρωμένου Σχεδίου Κινητικότητας και δημιουργία σύγχρονου τραμ στην πρωτεύουσα.
- Δημιουργία Ζώνης καινοτομίας.

Αναφερόμενος στο που θα βρεθούν πόροι για όλα αυτά τα έργα είπε ότι πολλά από τα πιο πάνω έργα είναι σχεδιασμένα και υπάρχουν προβλεπόμενοι προϋπολογισμοί, ενώ τα υπόλοιπα μπορούν να υλοποιηθούν είτε με προσέγκυση ξένων επενδυτών, με αυτοχρηματοδότηση με τη μέθοδο του BOT, από διαρθρωτικά ταμεία της Ευρώπης, από κονδύλια που αφορούν έκτακτα σχέδια ανάπτυξης και επένδυσης.

Ως Επιμελητήριο, σε συνεργασία με τους Δήμους Λευκωσίας, πρόσθεσε, είμαστε έτοιμοι να δώσουμε κατάλογο επενδυτικών προτάσεων της Λευκωσίας στην κυβέρνηση και στον Κυπριακό Οργανισμό Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA) για να τις προβάλουν στις επαφές τους με τους ξένους επενδυτές.

Ο κ. Γεωργαλλής αναφέρθηκε και στις θέσεις του ΕΒΕΛ για την οικονομία τονίζοντας ότι “δεν θα ήταν υπερβολή να λεχθεί τους τελευταίους μήνες η οικονομία βρίσκεται συνεχώς σε τεντωμένο σχοινί” και τόνισε ότι “χαιρετίζουμε τις εντατικές προσπάθειες της κυβέρνησης του Προέδρου Αναστασιάδη για ενίσχυση ζωτικών κλάδων της οικονομίας, ώστε να αρχίσει η ανάκαμψη”.

Άλλες τοποθετήσεις του Προέδρου του ΕΒΕΛ είναι οι εξής:

- Η προσπάθεια σμίκρυνσης και εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα, απαιτεί πιο κάθετες και ριζοσπαστικές αποφάσεις.
- Δεν επιτρέπεται σήμερα, με τα τόσα που βιώσαμε, να συζητούμε ακόμα για την ανάγκη ή όχι της εναλλαξιμότητας στο δημόσιο τομέα, προκειμένου να συγκρατηθεί το κόστος λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας και να αυξηθεί η παραγωγικότητα των κρατικών λειτουργιών.
- Ιδιαίτερες ανησυχίες εκφράζει το ΕΒΕΛ για τα φαινόμενα διαφθοράς τα οποία ταλαιπωρούν τελευταία τον τόπο. Καλούμε την κυβέρνηση να

είναι αυστηρή και να πατάξει αυτά τα φαινόμενα απ' όπου και αν προέρχονται.

- Για τη διατήρηση των επιτοκίων σε ψηλά επίπεδα κρούουμε ξανά τον κώδωνα του κινδύνου τόσο προς την κυβέρνηση όσο και προς την Κεντρική Τράπεζα και τις καλούμε να παρέμβουν προς την ορθή κατεύθυνση, χωρίς να διαταράσσεται το καθεστώς ελεύθερης διαμόρφωσης των επιτοκίων.
- Είναι παράλογο, να αδυνατούμε να βρούμε τρόπους συγκράτησης του κόστους του ηλεκτρικού ρεύματος, όταν όλοι γνωρίζουμε τις αλυσιδωτές επιπτώσεις αυτού του απαράδεκτου φαινομένου πάνω σ' όλη την οικονομία.
- Ενώ η Βουλή έχει προχωρήσει την νομοθετική ρύθμιση των ενοικίων σε οικιστικά και εμπορικά ακίνητα, δεν έχει εγκύψει στο θέμα ενοικίων στα κρατικά βιομηχανικά τεμάχια.

Τη Γενική Συνέλευση επίσης χαίρετσαν ο Δήμαρχος Λευκωσίας κ. Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης και ο Πρόεδρος του ΚΕΒΕ κ. Φειδίας Πηλείδης.

Πιο κάτω παραθέτουμε αποσπάσματα από τη ομιλία του Δημάρχου Λευκωσίας, κ. Γιωρκάτζη.

Η δημοτική αρχή καλείται να διαχειριστεί τον δήμο της Πρωτεύουσας μεσούσης της χειρότερης οικονομικής κρίσης μετά το 1974. Στόχος μας να αναπροσαρμόσουμε την προδιαγεγραμμένη οικονομικά φθίνουσα πορεία του δήμου, ώστε να καταστεί οικονομικά βιώσιμος, αποδοτικότερος και αποτελεσματικότερος.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες (και ειδικά μετά τα γεγονότα του Μαρτίου) η κύρια προτεραιότητα μας αφορά την οικονομική εξυγίανση του Δήμου. Τα αποτελέσματα των ενεργειών μας από τις αρχές τους 2012 μέχρι σήμερα αποδεικνύουν ότι είμαστε σε καλό δρόμο και μας ενθαρρύνουν να συνεχίσουμε. Οι Δήμοι πρέπει να καταστούν διοικητικά και οικονομικά ανεξάρτητοι. Η αδυναμία του Κράτους να στηρίξει οικονομικά την Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι πλέον πασιφανής μειώνοντας για Τρίτη συνεχή χρονιά την κρατική χορηγία και θέτοντας σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των δήμων.

Στο Δήμο Λευκωσίας, αν για κάτι πρέπει να αισθανόμαστε όλοι περήφανοι είναι η ανάπτυξη που πετύχαμε να φέρουμε στο επί σειρά ετών υποβαθμισμένο ιστορικό κέντρο της Λευκωσίας, εν μέσω μάλιστα της χειρότερης οικονομικής κρίσης της σύγχρονης ιστορίας μας.

Το πολύ ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό περιβάλλον της εντός των τειχών πόλης, το γεγονός ότι έγιναν πεζόδρομοι, η διάνοιξη του οδοφράγματος της Λήδρας, σε συνδυασμό με τα οικονομικά κίνητρα που έδωσε ο Δήμος, την αυξημένη συχνότητα καθαριότητας, τις αυξημένες περιπολίες της Αστυνομίας και τη μόνιμη περίπλοκη των τροχονόμων... Όλα συνέβαλαν στην αύξηση της επισκεψιμότητας της εντός των τειχών πόλη. Εκείνοι οι δρόμοι που

κάποια χρόνια προηγουμένως αποτελούσαν για πολλούς μέρη προς αποφυγήν, γκετοποιημένες περιοχές, προβληματικά και ανασφαλή τμήματα της πόλης, σήμερα σφύζουν από ζωντάνια όλες τις μέρες της εβδομάδας.

Η Λευκωσία, η τελευταία διαιρεμένη πρωτεύουσα της Ευρώπης, είναι η μόνη από τις μεγάλες πόλεις της Κύπρου που συνεχίζει να ταλανίζεται από τις συνέπειες της Τουρκικής εισβολής και κατοχής. Δεν διαθέτει παραλιακό μέτωπο και συνεπώς δεν έχει την πολυτέλεια να εκμεταλλευτεί την πλούσια παραθαλάσσια τουριστική βιομηχανία πάνω στην οποία βασίζουν την οικονομική τους αναζωογόνηση οι άλλες πόλεις. Το κέντρο της είναι γεμάτο, από γεμάτη υποσχέσεις αναξιοποίητη κενή κρατική γη ενώ με λύπη διαπιστώνουμε μια διαχρονική πολιτική αποκέντρωσης κυβερνητικών, οικιστικών και εκπαιδευτικών χρήσεων.

Παλαιότερα, το εμπορικό αστικό κέντρο (Μακαρίου, Ευαγόρου, Στασικράτους) ήταν ο κύριος εμπορικός πνεύμονας ολόκληρης της Λευκωσίας. Ολόκληρος ο πληθυσμός της αστικής Λευκωσίας τότε, περίπου 170.000 άτομα, ψώνιζε από αυτό τον πυρήνα. Κάποιες δεκαετίες μετά, ο πληθυσμός αυξήθηκε (σήμερα υπολογίζουμε ότι η ευρύτερη αστική Λευκωσία είναι 240.000 άτομα) αλλά παράλληλα δημιουργήθηκαν 4-5 άλλοι καινούριοι εμπορικοί πυρήνες. Υπήρξε δηλαδή, όχι μόνον αποκέντρωση οικιστικών περιοχών αλλά ταυτόχρονα αποκέντρωση εμπορικών και κυβερνητικών χρήσεων. Μεταξύ των νέων οικιστικών ζωνών και του εμπορικού κέντρου χωροθετήσαμε τους νέους εμπορικούς πυρήνες και μοιράσαμε την πίτα (των επισκεπτών πελατών του αστικού κέντρου) σε 4-5 κομμάτια. Αυτή η αποκέντρωση χωρίς την απαιτούμενη αύξηση του πληθυσμού κόστισε δραματικά στη Μακαρίου και ήταν η αρχή του τέλους. Η Μακαρίου φθίνει εδώ και χρόνια και η οικονομική κρίση ήρθε να επισπεύσει αυτή τη φθορά.

Για την προσέλκυση επενδυτών, ο Δήμος Λευκωσίας, έχει ετοιμάσει Σχέδιο Περιοχής για την ανάπτυξη του κέντρου της πόλης. Σε αυτό προτείνουμε νέες πολεοδομικές ρυθμίσεις που θα λειτουργήσουν ως κίνητρα ώστε να επιστρέψουν επενδυτές στο κέντρο της πρωτεύουσας. Στόχος μας είναι να γίνει αποδεκτό από το πολεοδομικό συμβούλιο και να γίνει νόμος. Ελπίζουμε να έχουμε τη στήριξη του κράτους σε αυτή μας την προσπάθεια και ειδικά του Υπουργείου Εσωτερικών και του Πολεοδομικού Συμβουλίου. Τα σχέδια μας για προσέλκυση επισκεπτών, εστιάζονται στην ανάδειξη της εντός των τειχών πόλης και στη δημιουργία ενός κέντρου, πόλου έλξης που θα δώσει στη Λευκωσία το συγκριτικό εκείνο πλεονέκτημα που χρειάζεται για να αναζωογονηθεί και που αρμόζει σε μια πρωτεύουσα. Η δημιουργία ενός κέντρου είναι πολυσύνθετο έργο και απαιτεί ΚΑΙ κυβερνητική επένδυση. Το κέντρο της Λευκωσίας πρέπει να περιλαμβάνει την ανάπλαση του παλιού ΓΣΠ (έργο του Υπουργείου Εσωτερικών), την ανέγερση του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου (έργο του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων) και τη δημιουργία της απαραίτητης πολιτιστικής υποδομής. Γι αυτό απαιτούμε την άμεση προώθηση των έργων αυτών της Πρωτεύουσας. Περαιτέρω καθυστέρηση στην υλοποίηση τους απλά θα τιμωρήσει ανεπανόρθωτα τη Λευκωσία, τους κατοίκους και τους επιχειρηματίες της. Τέλος, όσο αφορά τη διευκόλυνση μετακίνησης... Ανάμεσα στους σχεδιασμούς περιλαμβάνονται κυκλοφοριακές ρυθμίσεις αφού είμαστε της άποψης ότι η οποιαδήποτε πολιτική ανάπτυξης πρέπει να είναι συνδεδεμένη με πολιτική κινητικότητας. Η υλοποίηση του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Κινητικότητας Λευκωσίας σε συνδυασμό με την επένδυση σε σύγχρονες και αποτελεσματικές δημόσιες συγκοινωνίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της λύσης ενός διαχρονικού προβλήματος της πόλης.

54η Ετήσια Γενική Συνέλευση

Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στο Ριάλιτο Λεμεσού η 54η Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μελών του Συνεργατικού Ταμιευτηρίου Λεμεσού. Στη Συνέλευση παραβρέθηκαν, πολιτικοί και οικονομικοί παράγοντες της πόλης και επαρχίας Λεμεσού και εκατοντάδες Μέλη. Το περιοδικό μας, όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, κάλυψε την εκδήλωση. Ακόμη μια κερδοφόρα χρόνια από εργασίες είχε το Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού. Οι πρόνοιες για επισφαλείς απαιτήσεις όμως παρουσίασαν αύξηση 28,5 εκ. ευρώ σε σχέση με το 2011, γεγονός που επηρέασε την εικόνα των τελικών αποτελεσμάτων και αντί κέρδους να παρουσιάζεται ζημιά 8,7 εκ. ευρώ.

Τόσο ο Γενικός Διευθυντής Δρ. Νέαρχος Ιωάννου, όσο και ο πρόεδρος της επιτροπείας κ. Λώρης Λυσιώτης, ανέφεραν ότι το 2012, ήταν για την Κυπριακή οικονομία και το χρηματοπιστωτικό της σύστημα, ακόμα μια δύσκολη χρονιά. Η ύφεση, λόγω της οικονομικής κρίσης, συνεχίστηκε για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά, με τις επιπτώσεις της να δημιουργούν όλο και περισσότερα και μεγαλύτερα προβλήματα στην Κυπριακή κοινωνία. Στο χρηματοπιστωτικό τομέα, καθ' όλη τη διάρκεια του 2012, υπήρξε σημαντική μείωση της διαθέσιμης ρευστότητας για δανεισμό. Κύριος λόγος η χρηματοοικονομική αστάθεια σε σχέση με την κρίση του Ελληνικού Δημοσίου χρέους, περιλαμβανομένης της απομείωσης των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και των δυσμενών επιπτώσεων, κυρίως στις δύο μεγαλύτερες Εμπορικές Τράπεζες της Κύπρου.

Επίσης, η ρευστότητα επηρεάστηκε σημαντικά, μετά από τις μειώσεις της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Κυπριακής Οικονομίας και τη μη δυνατότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας να αντ-

λήσει δανεισμό από τις διεθνείς χρηματαγορές.

Η Κυπριακή Κυβέρνηση εισήλθε σε διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Τρόικα) για οικονομική στήριξη. Η Κυπριακή Δημοκρατία και η Τρόικα, ενώ κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με τα βασικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για ένα μελλοντικό πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής, δεν έγινε κατορθωτό να υπογραφεί τελική συμφωνία κατά το 2012. Αποτέλεσμα, οι υφιστάμενες οικονομικές αβεβαιότητες που επικρατούσαν στην Κύπρο και στην αναδιάρθρωση του τραπεζικού συστήματος, να συνεχίσουν να επικρατούν καθ' όλη τη χρονιά. Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες, το Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού, μπόρεσε να διατηρήσει τη ρευστότητα του σε ικανοποιητικά επίπεδα 21% από 24% και το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας στο 11% από 14%.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας, επηρεά-

στηκε σημαντικά αρνητικά από τη συγχώνευση της ΣΠΕ Αγίας Φύλας με τον Οργανισμό μας. Το θέμα της συγχώνευσης της ΣΠΕ Αγίας Φύλας, όταν τέθηκε μπροστά μας από τις αρχές του Συνεργατικού Κινήματος, Βασικά είχαμε να αποφασίσουμε μεταξύ των στενών οικονομικών συμπερομένων του ΣΤΛ και των ευρύτερων συμπερομένων του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα.

Έπειτα από πολλή μελέτη και προβληματισμό και αφού βεβαιωθήκαμε ότι, παρά τις αρνητικές επιπτώσεις που θα είχε στο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και στο χαρτοφυλάκιο δανείων η συγχώνευση, το ΣΤΛ θα εξακολουθούσε να πληρεί με αρκετή επάρκεια όλους τους δείκτες, αποφασίσαμε και προχωρήσαμε στη συγχώνευση.

Με την απόφαση μας αυτή, προσφέραμε βοήθεια πρώτα στη ΣΠΕ Αγία Φύλας και στις χιλιάδες μέλη της. Ταυτόχρονα η απόφαση μας ήταν πράξη αλληλεγγύης και βοήθειας προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα – Κεντρικό Φορέα και

προς όλα τα ΣΠΙ που είναι συνδεδεμένα με τον Κεντρικό Φορέα, γιατί με την αποσύνδεση της ΣΠΕ Αγίας Φύλας από τον Κεντρικό Φορέα, διαφοροποιήθηκαν θετικά οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του Κεντρικού Φορέα και των συνδεδεμένων ΣΠΙ. Αξιολογώντας τα οικονομικά αποτελέσματα του 2012, διαπιστώνουμε ότι παρά τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες και την άσχημη κατάσταση σε όλο το χρηματοπιστωτικό σύστημα, το ΣΤΛ κατάφερε να πετύχει ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Τα κέρδη από εργασίες, πριν από τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις ήταν 20 εκ. ευρώ, ενώ το 2011 ήταν 23 εκ. ευρώ. Η μείωση που παρουσιάζεται, παρά την αύξηση του κύκλου εργασιών της εταιρείας, οφείλεται στη μείωση του περιθωρίου κέρδους των επιτοκίων και στην αύξηση των εξόδων. Οι καταθέσεις της εταιρείας αυξήθηκαν κατά 300 εκ. ευρώ φτάνοντας στα 1.792 εκ. ευρώ και οι χορηγήσεις αυξήθηκαν κατά 156 εκ. ευρώ φτάνοντας στα 1.492 εκ. ευρώ. Το σύνολο ενεργητικού παρουσίασε αύξηση 183 εκ. ευρώ φτάνοντας στα 1.975 εκ. ευρώ.

Οι πρόνοιες για επισφαλείς απαιτήσεις παρουσιάζουν αύξηση 28,5 εκ. ευρώ σε σχέση με το 2011, γεγονός που επηρέασε την εικόνα των τελικών αποτελεσμάτων και αντί κέρδους να παρουσιάζεται ζημιά 8,7 εκ. ευρώ και σημαντική μείωση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων του Οργανισμού.

Η μεγάλη αύξηση των προνοιών, οφείλεται κυρίως στη συγχώνευση με τη ΣΠΕ Αγίας Φύλας αλλά και στην επιδείνωση των προβλημάτων στην κυπριακή οικονομία. Το συνολικό ποσό προνοιών για επισφαλείς απαιτήσεις, συσσωρευτικά την 31.12.2012, ανέρχονταν στο ποσό των 123,8 εκ. ευρώ και η συντριπτική πλειοψηφία των χορηγήσεων καλύπτεται με εμπράγματα υποθήκες. Το 2012, αλλά και μέχρι πρόσφατα, μέσα στα πλαίσια της συμφωνίας με την Τρόικα, για αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα, έλαβαν χώρα σειρά εξελίξεων που έχουν διαφοροποιήσει δραματικά το όλο

σκηικό. Σε σχέση με τις Εμπορικές Τράπεζες, σημαντικότερη εξέλιξη υπήρξε η μέσα στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης της Λαϊκής, διάλυση της και ο διαχωρισμός της σε «καλή» και «κακή» και με την «καλή» Λαϊκή να απορροφάται από την Τράπεζα Κύπρου. Επίσης, η ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου, μέσω της μετατροπής ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχικό κεφάλαιο, με πλήρη συνεισφορά των μετόχων και των κατόχων αξιόγραφων/χρεογράφων.

Άλλη σημαντική εξέλιξη υπήρξε η επιβολή από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, περιοριστικών μέτρων αναφορικά με συναλλαγές που εκτελούνται μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Κύπρο. Η επιβολή των μέτρων αυτών, τέθηκε σε ισχύ στις 28 Μαρτίου 2013 και βρίσκονται σε ισχύ μέχρι σήμερα.

Σε σχέση με τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα, μετά τη διενέργεια του διαγνωστικού ελέγχου των δανειακών χαρτοφυλακίων, των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, από την ΡΙΜΣΟ, με τη συμμετοχή 17 ΣΠΙ, εκτιμήθηκαν οι συνολικές κεφαλαιακές ανάγκες όλου του Συνεργατικού Πιστωτικού τομέα, βάσει ενός βασικού και ενός ακραίου σεναρίου.

Παρά την υιοθέτηση από την Τρόικα, του ακραίου σεναρίου που ανεβάζει τις κεφαλαιακές ανάγκες του Συνεργατικού Πιστωτικού τομέα στο 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ, απεφασίσθη ότι

η ανακεφαλαιοποίηση των ΣΠΙ θα πραγματοποιηθεί με κρατική ενίσχυση, μέσω του προγράμματος χρηματοδότησης της Κύπρου.

Μέσα στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του τομέα, βρίσκονται σε εξέλιξη συγχωνεύσεις ΣΠΙ με στόχο να παραμείνουν μόνο 18 ΣΠΙ.

Το Συνεργατικό Ταμειευτήριο Λεμεσού θα συνεχίσει ως έχει, με μόνη διαφοροποίηση τη σύνδεση μας με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα – Κεντρικό Φορέα, που ήδη έχει πραγματοποιηθεί. Η χρηματοδότηση του Συνεργατικού Πιστωτικού τομέα, δημιουργεί νέα δεδομένα και επιφέρει ριζικές αλλαγές στα ΣΠΙ, με σημαντικότερη το ιδιοκτησιακό καθεστώς, που από τα μέλη των Συνεργατικών Εταιρειών περνά στο κράτος και την εκάστοτε Κυβέρνηση, με ότι εξυπακούεται η αλλαγή αυτή στη διοίκηση και διεύθυνση των ΣΠΙ.

Παρά τις αλλαγές που θα γίνουν στη δομή, οργάνωση και λειτουργία των ΣΠΙ, καμία πολιτική δύναμη δεν θα προσπαθήσει να διαφοροποιήσει το χαρακτήρα τους. Απεναντίας, επειδή όλες οι πολιτικές δυνάμεις αναγνωρίζουν το ρόλο και την προσφορά του Συνεργατικού Κινήματος προς την Κυπριακή κοινωνία, θα βοηθήσουν και θα συμβάλουν ώστε το ταχύτερο δυνατό, η ιδιοκτησία των ΣΠΙ να περάσει και πάλι στις εκατοντάδες χιλιάδες Μέλη τους.

Είμαστε βέβαιοι ότι τα 74.000 Μέλη του ΣΤΛ θα συνεχίσουν να το στηρίζουν.

Γνωρίζοντας τα δεδομένα και τις δυνατότητες του Ταμειευτηρίου μας, την εμπιστοσύνη και εκτίμηση των Μελών και όλης της κοινωνίας της μείζονος Λεμεσού προς την Εταιρεία μας, είμαστε βέβαιοι ότι, μέσα στα νέα δεδομένα που μας έχουν επιβληθεί, το ΣΤΛ θα είναι πρωτοπόρο και η συμβολή του καθοριστική, στην κοινή προσπάθεια να επανέλθει το ταχύτερο δυνατό η κυριότητα των Σ.Π.Ι. στα Μέλη τους, γεγονός που θα διασφαλίσει το Συνεργατικό Χαρακτήρα των Εταιρειών και τη συνέχιση του ρόλου και της προσφοράς του στα Μέλη και την Κυπριακή Κοινωνία γενικά.

Κύπρος: Η επόμενη μέρα του τραπεζικού συστήματος

✓ Οι «έντιμοι συμβιβασμοί» με τους ξένους επενδυτές σε Κύπρου και Ελληνική. Οι προκλήσεις των μη εξυπηρετούμενων δανειών, η εύθραυστη ισορροπία των επιρροών. Το στοίχημα των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Εννέα μήνες μετά τα γεγονότα του Μαρτίου, τίποτε στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου δεν θυμίζει το παρελθόν.

• **Η Λαϊκή** -η δεύτερη μεγαλύτερη εμπορική τράπεζα της χώρας- έπαψε να υπάρχει και το «καλό» της κομμάτι πέρασε στην Τράπεζα Κύπρου.

• **Η πλειοψηφία** των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου πέρασε στους Ρώσους και τους Ουκρανούς «κουρεμένους» καταθέτες της.

• **Η Εκκλησία** της Κύπρου έχασε τον έλεγχο

της Ελληνικής Τράπεζας, στην οποία πλέον τον πρώτο λόγο τον έχουν τρεις νέοι μέτοχοι. Συγκεκριμένα, το αμερικανικό hedge fund Third Point απέκτησε κοντά στο 30%, αντίστοιχο ποσοστό κατέχει η λευκορωσικών συμφερόντων εταιρεία

Του Στέφανου Κοτζαμάνη

διαδικτυακών παιχνιδιών Wargaming, γύρω στο 15% κατέχει η εισηγμένη στο ΧΑΚ Δήμητρα Επενδυτική (βασικότεροι μέτοχοι τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα), ενώ το ποσοστό της Εκκλησίας της Κύπρου έχει περιοριστεί σε μονοψήφιο νούμερο.

• **Τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα** που ελέγχουν γύρω στο 35% της τοπικής αγοράς πέρασαν στο κράτος, που κατέβαλε 1,5 δισ. ευρώ για να τα επανακεφαλαιοποιήσει.

• **Οι θυγατρικές** των ελληνικών τραπεζών (Alpha Bank, Εθνική, Eurobank) είδαν τους μητρικούς τους ομίλους να περνούν στον έλεγχο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το οποίο απέκτησε και την πλειοψηφία των μετοχών. Πάντως, τόσο στην περίπτωση των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων, όσο και στην περίπτωση των ελληνικών τραπεζών υπάρχει η δυνατότητα επανάκτησης του ελέγχου από τους συνεργατιστές και τους ιδιώτες μετόχους, αντίστοιχα.

• **Και φυσικά**, οι τραπεζικές εργασίες των

κυπριακών χρηματοπιστωτικών ομίλων στην Ελλάδα πουλήθηκαν στον Όμιλο Πειραιώς. Πέραν αυτών, η Κύπρου ΑΕΔΑΚ πουλήθηκε στον ελληνικό Όμιλο Alpha Trust του κ. Φαίδωνα Ταμβακάκη, η Κύπρου Χρηματοπιστωτική επέλεξε το δρόμο της εκκαθάρισης (γιατί άραγε;), ενώ Λαϊκή ΑΕΔΑΚ και Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος βρίσκονται προς πώληση, είτε ξεχωριστά, είτε ενδεχομένως ως «πακέτο».

Το μεγάλο ζητούμενο είναι ποια θα είναι η επόμενη μέρα για το κυπριακό τραπεζικό σύστημα, το οποίο εν πολλοίς φέρεται να περνάει σε ξένα μετοχικά σχήματα, ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει για το μέλλον και για τον έλεγχο ολόκληρης της κυπριακής οικονομίας.

Στην Τράπεζα Κύπρου, για παράδειγμα, η κυβέρνηση και οι Ρώσοι μέτοχοι φαίνεται πως βρήκαν συμβιβαστική λύση, η οποία ξεκίνησε και θα συνεχίσει να βρίσκεται σε ισχύ «μέχρι νεωτέρας». Συγκεκριμένα, στο διοικητικό συμβούλιο της τράπεζας μεγάλο ποσοστό ελέγχου έχει το κυπριακό κράτος και γενικότερα η πλειοψηφία των μελών ελέγχεται από την κυπριακή πλευρά. Παράλληλα, οι Ρώσοι διαθέτουν ισχυρή παρουσία στο διοικητικό συμβούλιο.

Όσο για το management της τράπεζας, αυτό ανατέθηκε πρόσφατα στον Ιρλανδό Τζον Χούρικαν.

Συμβιβαστική λύση μεταξύ Κύπριων και ξένων

επενδυτών επήλθε και στην περίπτωση της Ελληνικής Τράπεζας, όπου το αμερικανικό fund Third Point απέκτησε μεν μεγάλο ποσοστό (30%), ωστόσο οι δύο μεγαλύτεροι Κύπριοι επενδυτές (Δήμητρα Επενδυτική και Εκκλησία) ελέγχουν γύρω στο 20%, ενώ η Wargaming που επίσης κατέχει γύρω στο 30% είναι μεν λευκορωσικών συμφερόντων, ωστόσο έχει έδρα την Κύπρο και χαίρει της εμπιστοσύνης της Εκκλησίας της Κύπρου.

Μένει τώρα να δούμε αν και ποιες αλλαγές θα υπάρξουν στο διοικητικό συμβούλιο και στο management της Ελληνικής Τράπεζας, μετά τις πρόσφατες μετοχικές αλλαγές.

Κύκλοι της κυπριακής αγοράς εκτιμούν πως η κυβέρνηση Αναστασιάδη, οι τοπικοί φορείς και οι ξένοι επενδυτές προχώρησαν σε έναν «έντιμο συμβιβασμό», μέσα από τον οποίο:

α) Οι Κύπριοι συνεχίζουν να ασκούν ένα πολύ σημαντικό έλεγχο στο τραπεζικό σύστημα της χώρας,

β) Οι ξένοι διασφαλίζουν τα θεμιτά τους συμφέροντά ως επενδυτές,

γ) Προσελκύστηκαν στην Κύπρο σημαντικοί νέοι επενδυτές από το εξωτερικό, μειώνοντας παράλληλα και το δημόσιο χρέος της χώρας, στην περίπτωση που την κεφαλαιακή ενίσχυση της Ελληνικής Τράπεζας αναλάμβανε τελικά το κράτος.

Μετά από αυτόν τον «έντιμο συμβιβασμό» οι κυπριακές τράπεζες θα έχουν όλη την ευχέρεια να επικεντρωθούν στο βασικό τους έργο που είναι η διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και η χρηματοδοτική στήριξη των πελατών τους, ώστε να αρχίσει σταδιακά να ανακάμπτει η οικονομία (ελπίδα για θετικό ΑΕΠ από το 2015 και μετά).

Ειδικότερα για τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα θα επιδιώξουν να σημειώσουν υψηλά κέρδη μέσα στα επόμενα χρόνια, με στόχο να αποπληρώσουν το ποσό που κατέβαλε το ΤΧΣ και έτσι οι συνεργατιστές να ξαναπάρουν τον έλεγχο των ΣΠΙ στα χέρια τους

Από την άλλη πλευρά, κύκλοι της αγοράς υποστηρίζουν πως οι ισορροπίες στην Τράπεζα Κύπρου και στην Ελληνική Τράπεζα ίσως αποβούν εύθραυστες, ιδίως όταν οι Κύπριοι επενδυτές φαίνεται πως έχουν στεγνώσει από χρήμα, ενώ αντίθετα οι ξένοι μέτοχοι έχουν την οικονομική δυνατότητα ανά πάσα στιγμή να διευρύνουν τη θέση τους στις δύο τράπεζες μέσω του χρηματιστηρίου.

Ενδεικτικά στοιχεία είναι πως τα διαθέσιμα της Wargaming ανέρχονταν σε 120,7 εκατ. ευρώ, ενώ η προσωπική περιουσία του ιδρυτή της Third Point υπολογίζεται γύρω στο 1,5 δισ. ευρώ!

Επιπλέον, η κυπριακή πλευρά φαίνεται να πιέ-

ζεται προκειμένου να πουλήσει το 18% των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου που κατέχει σήμερα η «κακή Λαϊκή» και μέσω του οποίου το κυπριακό δημόσιο αποκτά ερείσματα στον μεγαλύτερο χρηματοπιστωτικό όμιλο της χώρας.

Ενδεχόμενη πώληση του ποσοστού αυτού θα μειώσει δραστικά την υπάρχουσα κυβερνητική επιρροή στην Τράπεζα (κυπριακή, αν ο αγοραστής ή οι αγοραστές είναι ξένοι). Επιπλέον, αν το ποσοστό αυτό καταλήξει σε τράπεζα του εξωτερικού, τότε ο αγοραστής θα αποκτήσει αναμφίβολα τον πρώτο λόγο στα πράγματα της Τράπεζας Κύπρου, καθώς θα είναι ο μεγαλύτερος μεμονωμένος μέτοχος.

Ζητούνται αγοραστές στον ασφαλιστικό κλάδο

✓ Η οικονομική κρίση έπληξε την ασφαλιστική βιομηχανία και τώρα δεν είναι λίγες οι εταιρείες που δεν θα έλεγαν όχι σε μια «λογική» πρόταση εξαγοράς

Ορατές δια... γυμνού οφθαλμού είναι οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στη ασφαλιστική βιομηχανία της Μεγαλονήσου και ιδιαίτερα στον κλάδο ζωής. Ενώ λοιπόν, οι γενικές ασφαλίσεις εμφανίζουν σημεία αντίστασης στην πτώση, ο κλάδος ζωής χαρακτηρίζεται από μειωμένη παραγωγή και από αυξημένες εξαγορές παλαιότερων συμβολαίων.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, πληροφορούμεθα ότι αρκετές εταιρείες μελετούν το ενδεχόμενο πώλησής τους, αρκεί να προκύψει αγοραστής και, φυσικά, το προσφερόμενο τίμημα να είναι ενδιαφέρον.

«Οι προοπτικές του κυπριακού ΑΕΠ για την διετία 2013-2014 είναι πτωτικές και για το λόγο αυτό οι υποψήφιοι αγοραστές θα πρέπει να συνεκτιμήσουν και μια σχετική επίπτωση στην παραγωγή» δήλωσε στο Euro2day.gr παράγοντας του κλάδου.

Η ουσία είναι πως πέρα από την οικονομική κρίση, υπάρχουν και άλλοι λόγοι που πολύ πιθανόν να οδηγήσουν σε περισσότερα πωλητήρια, όπως:

- Ο σχετικά μεγάλος αριθμός (για το μέγεθος της αγοράς) των εταιρειών γενικών ασφαλίσεων, όταν μέχρι το 2016 θα κληθούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του Solvency II και
- Η πίεση που αισθάνονται οι ελληνικές και κυπριακές τράπεζες, προκειμένου να βελτιώσουν τη ρευστότητα και κυρίως την κεφαλαιακή τους επάρκεια. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι αυτή

της Τράπεζας Κύπρου, η οποία διαθέτει το 100% των εταιρειών Eurolife και την Κύπρου Γενικών Ασφαλειών, αλλά και το 49% των εταιρειών CNP Cyprilife και CNP Insurance.

Βέβαια, το ζήτημα των ασφαλιστικών εταιρειών δεν είναι το πρώτο που «καίει» τον νέο διευθύνοντα σύμβουλο του Συγκροτήματος κ. Τζον Χούρικαν, ωστόσο κάποια στιγμή το ζήτημα αναμένεται να «ανοίξει» και να συζητηθεί.

Ορισμένοι θέτουν πιθανό ζήτημα Επιτροπής Ανταγωνισμού και για τη συμμετοχή κατά 49% στις ασφαλιστικές εταιρείες του πολυεθνικού ομίλου CNP, που η Κύπρου απέκτησε «από σπόντα», μέσα δηλαδή από την απορρόφηση της «καλής Λαϊκής». Επί του παρόντος βέβαια, κανείς δεν φαίνεται να θέτει σε προτεραιότητα τέτοιο θέμα, καθώς άλλωστε δεν υπάρχει κανένα σημείο επαφής (και πόσο μάλλον συνεργασίας) μεταξύ Τράπεζας Κύπρου και CNP.

Από την πλευρά της, η CNP «αποβιβάστηκε» στην Κύπρο μέσω της εξαγοράς του 51% των

δύο ασφαλιστικών εταιρειών της Λαϊκής Τράπεζας. Το τίμημα της εξαγοράς θεωρείται ιδιαίτερα αλμυρό με βάση τα σημερινά δεδομένα, ιδίως όταν σήμερα ο ασφαλιστικός όμιλος δεν διαθέτει τη στήριξη «συγγενούς» τραπεζικού δικτύου, ούτε στην Κύπρο, ούτε στην Ελλάδα.

Πέραν όμως της Τράπεζας Κύπρου, θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες διαθέτουν και άλλες τράπεζες, όπως οι ελληνικές Εθνική και η Alpha Bank.

Αν όμως υπάρχουν ασφαλιστικές εταιρείες προς πώληση, ζητούμενο είναι αν θα υπάρξουν και υποψήφιοι αγοραστές. Παράγοντες της τοπικής αγοράς απαντούν πως υπάρχουν επενδυτές οι οποίοι έχουν επιδείξει κάποιο αρχικό ενδιαφέρον, ενώ φημολογείται και η διάθεση εντονότερης διείδυσης στην αγορά από ασφαλιστική εταιρεία που δραστηριοποιείται ήδη στην Κύπρο και μάλιστα με επιτυχία.

Όλα αυτά ωστόσο, καλούνται να επιβεβαιωθούν στην πράξη...

Σημαντικές επαφές της ηγεσίας του Ομίλου Eurobank στην Κύπρο

Σειρά συναντήσεων με ανώτατους κυβερνητικούς αξιωματούχους και κορυφαίους επιχειρηματίες της Κύπρου είχε ο Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου Eurobank κ. Χρήστος Μεγάλου, συνοδευόμενος από τον Γενικό Διευθυντή και Μέλος της Διοικητικής και Εκτελεστικής Επιτροπής κ. Φωκίωνα Χ. Καραβία. Στο πλαίσιο της επίσκεψης, διοργανώθηκαν εκδηλώσεις με τη συμμετοχή μεγάλων επιχειρηματικών πελατών και υψηλόβαθμων στελεχών της Eurobank Κύπρου και του ομίλου Eurobank, όπου ο κ. Μεγάλου παρουσίασε τις προοπτικές του Ομίλου Eurobank, ενώ ο Διευθύνων Σύμβουλος της κυπριακής θυγατρικής κ. Μιχάλης Λούης αναφέρθηκε στη δυναμική της Τράπεζας στην Κύπρο παρά το δυσμενές περιβάλλον της κρίσης. Παράλληλα, οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν παρουσίαση του Οικονομικού Συμβούλου της Eurobank κ. Γκίκα Χαρδούβελη με θέμα «Κύπρος: Η κρίση ως ευκαιρία».

Στην ομιλία του ο Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank κ. Χ. Μεγάλου αναφέρθηκε στην προσπάθεια της Κύπρου για την αντιμετώπιση της κρίσης και επεσήμανε ότι «στόχος μας είναι να συμβάλουμε και εμείς στην ανάκαμψη της Κυπριακής Οικονομίας. Να προσφέρουμε υπηρεσίες και προϊόντα προστιθέμενης αξίας στους μεγάλους ιδιώτες πελάτες μας, στις κυπριακές επιχειρήσεις, τους Κύπριους θεσμικούς επενδυτές και τους διεθνείς μας πελάτες. « Έχουμε εμπιστοσύνη ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση θα συνεχίσει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα και τις πρωτοβουλίες, ώστε να επανέλθει σύντομα η χώρα σε αναπτυξιακή τροχιά, εξέλιξη που θα ωφελήσει όλους μας. Έχουμε εμπιστοσύνη στις προοπτικές της Κυπριακής Οικονομίας παρά τις δυσκολίες που έχει αντιμετωπίσει και συνεχίζει να αντιμετωπίζει κυρίως λόγω της ύφεσης και της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης. Για εμάς, η Κύπρος αποτελεί μια σημαντική επενδυτική πρόκληση την οποία αξιοποιούμε με όραμα, σχέδιο και συστηματική δουλειά, αλλά κυρίως με ικανά και αξία στελέχη.»

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της τράπεζας στην Κύπρο, κ. Μιχάλης Λούης, στο χαιρετισμό του τόνισε μεταξύ άλλων πως «όλοι θα πρέπει να συνεισφέρουμε ώστε η οικονομία να επιστρέψει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης αλλά και να φτιάξουμε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο που να βασίζεται στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας και πλούτου παρά στην κατανάλωση».

Παρουσιάζοντας τις εξελίξεις που αφορούν στις προοπτικές του Ομίλου, ο κ. Μεγάλου αναφέρθηκε στις έντονες αλλαγές που βιώνει το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα και οι οποίες διαμορφώνουν ένα καινούριο τραπεζικό τοπίο. «Οι εξελίξεις αυτές βρίσκουν τον Όμιλό μας, που αποτελεί έναν από τους τέσσερις συστημικούς τραπεζικούς πυλώνες της χώρας, στο στάδιο συγχώνευσης με το Νέο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και με τη Νέα Proton Bank. Ο διευρυμένος όμιλος Eurobank που δημιουργείται με την ολοκλήρωση των συγχωνεύσεων, έχει σύνολο ενεργητικού 82,1 δισ. ευρώ (pro-forma), απασχολεί περί τους 20.000 εργαζόμενους και διαθέτει δίκτυο άνω των 1.100 καταστημάτων συνολικά. Ο Όμιλός μας, επανακεφαλαιοποιημένος πλήρως από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, δρομολογεί ήδη την περαιτέρω ενδυνάμωση του κεφαλαιακού δείκτη και την επάνοδο του στον ιδιωτικό τομέα, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών και τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας».

Κύπρος: Η κρίση ως ευκαιρία

Δεν γνωρίζουμε αν η Κύπρος καταφέρει να μετατρέψει την κρίση σε ευκαιρία για μια νέα πορεία ισόρροπης ανάπτυξης, τόνισε ο κ. Χαρδούβελης. Γνωρίζουμε, όμως, τη συνταγή επιτυχίας, δηλαδή το πώς μετατρέπεται η κρίση σε ευκαιρία. Η συνταγή αυτή έχει ως ακολούθως: Το πρώτο μέλημα είναι η γεω-στρατηγική επιλογή της Κύπρου για την παραμονή της στην Ευρωζώνη, κάτι που φαίνεται να έχει επιτευχθεί παρά τα δραματικά γεγονότα του Μαρτίου 2013. Το δεύτερο μέλημα είναι οι Κύπριοι να ακολουθήσουν με συνέπεια και ταχύτητα τα συμφωνηθέντα με την Τρόικα όσον αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, π.χ. το

άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών, το ασφαλιστικό, την αγορά εργασίας, και τις ιδιωτικοποιήσεις. Η οποιαδήποτε προσπάθεια αναβολής των ιδιωτικοποιήσεων, για παράδειγμα, θα έχει αρνητικά μόνον αποτελέσματα, αφού δεν συμφέρουν την οικονομία οι καθυστερήσεις. Το πρόγραμμα σταθεροποίησης της οικονομίας βασίζεται στη γρήγορη εφαρμογή των διαρθρωτικών μέτρων. Οι καθυστερήσεις μπορεί να εκτρέψουν την πορεία της οικονομίας και να καταλήξουν να επιφέρουν περαιτέρω περιοριστικά δημοσιονομικά μέτρα στο μέλλον. Επιπλέον, οι μεγάλες επωλογές του Μνημονίου πρέπει να γίνουν ιδιοκτησία των κυπριακών κυβερνήσεων και να μην θεωρούνται ως έξωθεν επιβαλλόμενες. Το τρίτο είναι η ανάγκη ενός συγκεκριμένου και επεξεργασμένου μοντέλου ανάπτυξης για την Κύπρο. Πρέπει να γίνει σαφές ότι το Μνημόνιο δεν είναι υποκατάστατο ενός μοντέλου ανάπτυξης. Το Μνημόνιο περιέχει τις αναγκαιότητες, αλλά όχι τις ικανές συνθήκες που θα φέρουν την ανάπτυξη.

Όσον αφορά στην πορεία και τις προοπτικές της Eurobank Κύπρου, η Τράπεζα συνεχίζει να παρουσιάζει καλά αποτελέσματα, παρά την έντονα αρνητική συγκυρία που προέκυψε από τις αποφάσεις του Μαρτίου και που σηματοδότησαν την κυπριακή οικονομία.

Με όπλα την ισχυρή κεφαλαιακή της επάρκεια, την πλεονάζουσα ρευστότητα και τη χαμηλή βάση κόστους, που τη θωρακίζουν απέναντι στις οποιεσδήποτε επιπτώσεις από το παρόν μακροοικονομικό περιβάλλον και την καθιστούν ικανή να συνεχίσει την επιτυχημένη πορεία της, η Eurobank Κύπρου θα συνεχίσει να στηρίζει ενεργά την κυπριακή οικονομία.

#1 επιλογή, τώρα ακόμη καλύτερη!

Νέα 2λίτρη
συσκευασία

Ένωμένοι γινόμαστε καλύτεροι για να σας προσφέρουμε ό,τι καλύτερο!
Τώρα το φρέσκο γάλα μας, που όλοι αγαπάμε, σε νέα, μοναδική πρακτική
συσκευασία 2 λίτρων με χερούλι. Βολική στο κράτημα, βολική στη χρήση.
Ο ειδικός σχεδιασμός της, επιτρέπει ακόμα και στα μικρά παιδιά να την χρησιμοποιούν
με άνεση! Άλλη μία καινοτομία της ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΚΡΙΣΤΗΣ, που κάνει καλύτερη
την καθημερινότητά σας!

Μετά το άνοιγμα διατηρήστε τη συσκευασία σε όρθια θέση στο ψυγείο.

ένωμένοι γινόμαστε καλύτεροι

Στην Κύπρο η καινούρια Porsche Panamera

Το πρώτο plug-inhybrid στην premium κατηγορία

Η Porsche Panamera 2013 αποτελεί την ανανεωμένη έκδοση της ναυαρχίδας της Porsche. Έχει να επιδείξει μία σειρά από σημαντικές αλλαγές, τόσο σχεδιαστικές όσο και τεχνολογικές ενώ τώρα υπάρχει και έκδοση με μακρύτερο μεταξόνιο που είναι αυξημένο κατά 150mm σε σχέση με τη συμβατική Porsche Panamera. Η ανανεωμένη Porsche Panamera έκανε την πρώτη παγκόσμια της εμφάνιση στο φετινό Σαλόνι της Σαγκάης και ήδη βρίσκεται στις βιτρίνες της A.I. Motokinisi Ltd. Πέραν των διακριτικών αλλαγών στο σχεδιασμό, το μοντέλο ξεχωρίζει για την υβριδική έκδοση που περιλαμβάνεται στη γκάμα της. Μια κίνηση που κατατάσσει τη Γερμανική εταιρεία στην κορυφή του ανταγωνισμού στην premium κατηγορία.

Το μοντέλο PlugInHybrid είναι η έκδοση που αποτελεί την υβριδική έκδοχή, η οποία μπαίνει στην πρίζα. Διαθέτει ένα τριλίτρο V6 κινητήρα και έναν ηλεκτροκινητήρα που αντλεί ενέργεια από μπαταρίες λιθίου. Οι δύο κινητήρες αποδίδουν συνδυαστικά 416 ίππους, εξασφαλίζοντας επιδόσεις 0-100 χλμ./ώρα σε μόλις 5,5 δευτερόλεπτα και τελική του ταχύτητα που φτάνει έως τα 269 χλμ./ώρα. Η υβριδική τεχνολογία έχει μειώσει σημαντικά τόσο την κατανάλωση όσο και τις εκπομπές ρύπων. Συγκεκριμένα, καταναλώνει 3,1 λίτρα τα εκατό χιλιόμετρα ενώ οι εκπομπές CO2 είναι μόλις 71 γρ./χλμ. Η Panamera S E-Hybrid μπορεί μάλιστα να κινείται μέχρι και 35 χλμ μόνο με τον ηλεκτροκινητήρα με ταχύτητες έως και 133 χιλιόμετρα την ώρα. Οι μπαταρίες λιθίου που χρησιμοποιούνται είναι νέες και έχουν πέντε φορές περισσότερη χωρητικότητα από τις συνηθισμένες. Η φόρτιση διαρκεί από δύομιση ώρες μέχρι τέσσερις ώρες για πλήρη φόρτιση. Το συνδυαζόμενο κιβώτιο σε αυτή την περίπτωση είναι το Tiptronic S των 8 σχέσεων. Στην πλευρά των συμβατικών κινητήρων

της γκάμας, ο V8 των 4,8 λίτρων που εφοδιάζε τις εκδόσεις S και 4S Executive (που είναι μεγαλύτερη σε μήκος) αντικαθίσταται από τον νέο πιο οικονομικό υπερτροφοδοτούμενο 3λιτρο V6 κινητήρα απόδοσης 420 ίππων και 520Nm ροπής. Ο κινητήρας αυτός συνδυάζεται αποκλειστικά με το αυτόματο κιβώτιο διπλού συμπλέκτη 7 σχέσεων (PDK).

Παράλληλα, όσον αφορά τις αλλαγές στο σχεδιασμό, αυτές είναι διακριτικές και εντοπίζονται

σε μια μικρή διαφοροποίηση της μπροστινής μάσκας και των φωτιστικών σωμάτων ενώ γίνεται και χρήση LED. Πίσω οι αλλαγές είναι πιο έντονες και περιλαμβάνουν ένα επανασχεδιασμένο προφυλακτήρα και νέα φωτιστικά σώματα (full LED). Όσον αφορά το εσωτερικό η ανανέωση αφορά μόνο νέους διαθέσιμους χρωματισμούς στις επενδύσεις ενώ παραμένει αναλλοίωτη η διάταξη των διαφόρων χειριστηρίων και η κορυφαία άνεση και ποιότητα κατασκευής.

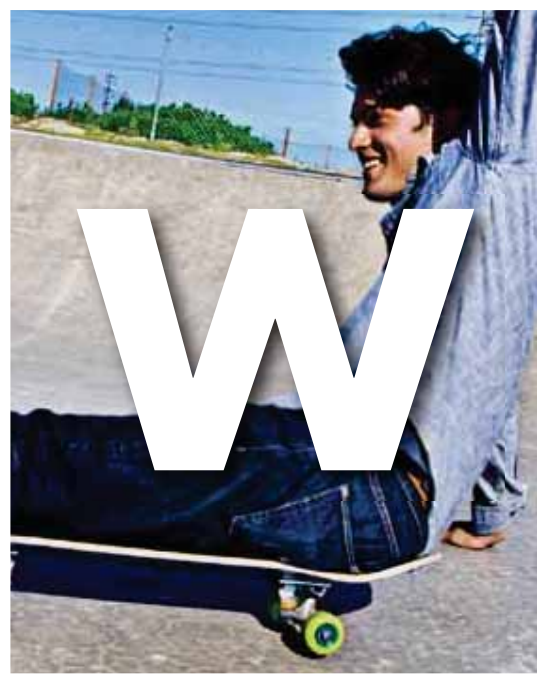
L I V E

F O R

N I

W

CONSTANTINOU BROS HOTELS

Η εταιρεία με τα πολυβραβευμένα ξενοδοχεία

• Του Θεοφάνη Λιβέρα

Η εταιρεία CONSTANTINOU BROS HOTELS είναι Δημόσια Εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο από το 2000. Βασικό της αντικείμενο είναι ο Ξενοδοχειακός τομέας και δραστηριοποιείται στη Κάτω Πάφο στη πιο προνομαχική παραθαλάσσια περιοχή. Σήμερα λειτουργεί 4 ιδιόκτητα Ξενοδοχεία:

- 1. CONSTANTINOU BROS ASIMINA SUITES**
- 2. CONSTANTINOU BROS ATHENA BEACH HOTEL**
- 3. CONSTANTINOU BROS ATHENA ROYAL BEACH HOTEL**
- 4. CONSTANTINOU BROS PIONEER BEACH HOTEL**

Η εταιρεία CONSTANTINOU BROS HOTELS μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι είναι ο μεγαλύτερος Ξενοδοχειακός Όμιλος της Πάφου, και ένας από τους μεγαλύτερους της Κύπρου. Όλα τα Ξενοδοχεία συνεχώς αναβαθμίζονται και συνάδουν στις απαιτήσεις και του πιο απαιτητικού πελάτη-επισκέπτη, Ξένου ή ντόπιου. Προσφέρουν στο πελάτη την άνεση, την πλήρη εξυπηρέτηση, τη φιλοξενία, την ασφάλεια, τις ανέσεις και κυρίως το χαμόγελο. Δεν είναι τυχαίο που οι μεγαλύτεροι tour operators όχι μόνο τα συστήνουν στους πελάτες τους, αλλά και τα βραβεύουν με τα πιο σημαντικά awards όπως θα δούμε πιο κάτω. Εκτελεστικός Πρόεδρος της εταιρείας είναι ο κ. Ανδρέας Κωνσταντίνου ο οποίος διαχειρίζεται και ελέγχει προσωπικά το κάθε τι με έμφαση στο να αναχωρήσει ο κάθε πελάτης απόλυτα ικανοποιημένος από τη διαμονή του στα Ξενοδοχεία.

Μαζί με τους στενούς του συνεργάτες, τα στελέχη και το άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό, δίνουν μεγάλη σημασία και στην άνεση και στην ψυχαγωγία αλλά και στην ασφάλεια των πελατών. Αφού στα Ξενοδοχεία διαμένουν συνήθως πολλές οικογένειες με μικρά παιδιά. Οι ανέσεις στα δωμάτια, στο μπάνιο, στους κοινόχρηστους χώρους, και γενικά όπου διακινούνται οι πελάτες είναι σε μεγάλη προτεραιότητα. Καθαριότητα, τάξη, ασφάλεια. Τα εστιατόρια, τα μπαρ, τα spa, οι χώροι αναψυχής, η παραλία, οι πισίνες, τα γυμναστήρια είναι σε συνεχή επίβλεψη και συνεχή βελτίωση. Οι διευκολύνσεις στα δωμάτια ανάμεσα στα άλλα κατά κανόνα περιλαμβάνουν κλιματισμό ζεστού και κρύου αέρα, επίπεδες TV LCD 26-32 ιντσών, ανάλογα με τα δωμάτια, δρομφορικά

κανάλια και ραδιόφωνο. Ψυγείο, μίνι μπαρ, στεγνωτήρες μαλλιών, μεγεθυντικό καθρέφτη, μπουρνούζι, παντοφλίτσες μπάνιου, safe box, διευκολύνσεις για σιδέρωμα, μηχανή καφέ εσπρέσο, διευκολύνσεις για δωρεάν καφέ και τσάι στο δωμάτιο. Στα spa ο πελάτης θα βρει διευκολύνσεις περιποίησης σώματος και προσώπου, μασάζ, σάουνα, χαμάμ, κομμωτήριο. Τα γυμναστήρια είναι υπερσύγχρονα, άρτια εξοπλισμένα, άνετα και προσελκύουν καθημερινά πολλούς πελάτες. Επίσης οι πελάτες κατά κανόνα δικαιούνται δωρεάν παρκινγκ και δωρεάν WI FI στα δωμάτια και σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους. Ας γνωρίσουμε τώρα τα 4 Ξενοδοχεία-στολίδια της εταιρείας:

CONSTANTINOU BROS ASIMINA SUITES

Το Asimina Suites είναι ένα εντυπωσιακά πολυτελές Ξενοδοχείο 5* αστέρων στη Κάτω Πάφο, σε κοντινή απόσταση από το γραφικό λιμανάκι, τους αρχαιολογικούς χώρους, τα καταστήματα και τη νυχτερινή ζωή. Αποτελείται εξολοκλήρου από ονειρικές σουίτες, με δική του όμορφη αμμώδη παραλία

και 2 συνδεδεμένες εξωτερικές πισίνες με ελεύθερο σχήμα και μία εσωτερική πισίνα. Μερικές σουίτες διαθέτουν ιδιωτικές πισίνες με ξύλινες βεράντες, ενώ όλες οι σουίτες διαθέτουν μεγάλα μπαλκόνια. Το εστιατόριο GOURMET A LA CARTE και το εστιατόριο A LA CARTE στην πισίνα προσφέρουν καταπληκτικές γαστρονομικές εμπειρίες. Απολαμβάνοντας το προνόμιο της τοποθεσίας το παραθαλάσσιο Constantinou Bros Asimina Suites ξεδιπλώνει μια ατέλειωτη λίστα παροχών σε ένα περιβάλλον υψηλής αισθητικής, υποσχόμενο μια ονειρική εμπειρία διαμονής. Ιδανική επιλογή για όσους αναζητούν ρομαντική διαμονή 5 αστέρων, χαλάρωση, πολυτελείς ανέσεις και ασύγκριτη ποιότητα υπηρεσιών. Το Ξενοδοχείο CONSTANTINOU BROS ASIMINA SUITES έχει επιβραβευτεί για το 2012 με τα πιο κάτω awards:

- 1) ZOOVER HIGHLY RECOMMENDED AWARD**
- 2) TRIP ADVISOR CERTIFICATE OF EXCELLENCE**

Για περισσότερες πληροφορίες για το Ξενοδοχείο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφθούν την

ιστοσελίδα <http://www.asimina-cbh.com> όπου θα βρουν πολλές και ενδιαφέρουσες πληροφορίες για το ξενοδοχείο.

**CONSTANTINOU BROS
ATHENA BEACH HOTEL**

Το Athena Beach Hotel είναι ένα πολυτελές 4* αστέρων παραθαλάσσιο ξενοδοχείο στη Κάτω Πάφο, σε κοντινή απόσταση από το γραφικό λιμανάκι, τους αρχαιολογικούς χώρους, τα καταστήματα και τη νυχτερινή ζωή.

Πλήρη ανακαινισμένα και αναβαθμισμένα superior/superior deluxe δωμάτια και προσθήκη σουιτών με ιδιωτικές πισίνες οι οποίες είναι ιδανικές για μια ρομαντική διαμονή. Δημιουργία τριών καινούργιων εστιατορίων, το Ιταλικό ΛΗΔΑ, το Μεσογειακό ΑΔΩ-ΝΗΣ και το Α λα καρτ PALM TREE προσφέρουν καταπληκτικές γαστρονομικές εμπειρίες. Χτισμένο γύρω από μια υπέροχη πισίνα, ανάμεσα σε έναν πλούσιο κήπο, γεμάτο φοίνικες με κορυφαίες υπηρεσίες SPA, 5 εστιατόρια, 4 μπαρ, παιδική χαρά, μίνι μάρκετ, γυμναστήριο, εσωτερική πισίνα, γήπεδα τένις και άλλες αναβαθμισμένες παροχές, το παραλιακό αυτό ξενοδοχειακό συγκρότημα στην Πάφο αποτελεί την ιδανική επιλογή για οικογένειες που θέλουν να ζήσουν αξεχάστες διακοπές.

Το ξενοδοχείο CONSTANTINOU BROS ATHENA BEACH HOTEL έχει επιβραβευτεί για το 2012 με τα πιο κάτω awards

- 1) ZOOVER RECOMMENDED AWARD
- 2) FIRST CHOICE GOLD MEDAL 2012 BEST PREMIER ACCOMMODATION TOP GOLD MEDAL
- 3) THOMSON GOLD MEDAL 2012 TOP GOLD MEDAL

Για περισσότερες πληροφορίες για το ξενοδοχείο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα <http://www.athena-cbh.com> όπου θα βρουν πολλές και ενδιαφέρουσες πληροφορίες για το ξενοδοχείο.

**CONSTANTINOU BROS ATHENA
ROYAL BEACH HOTEL**

Το ξενοδοχείο Athena Royal Beach είναι ένα πολυτελές 4* αστέρων παραθαλάσσιο ξενοδοχείο στην Κάτω Πάφο σε κοντινή απόσταση από το γραφικό λιμανάκι, τους αρχαιολογικούς χώρους, τα καταστήματα και τη νυχτερινή ζωή. Όλα τα δωμάτια διαθέτουν μεγάλα μπαλκόνια με μαγευτική θέα τη θάλασσα ή τους κήπους του ξενοδοχείου. Το ξενοδοχείο διαθέτει 3 πισίνες γλυκού νερού, εσωτερική και εξωτερική τζακούζι, φωταγωγημένο γήπεδο τένις, ένα γήπεδο Green μπόουλινγκ και μίνι γκολφ. Στο spa του ξενοδοχείου υπάρχει μία θερμαινόμενη πισίνα, σάουνα, χαμάμ, ένα άρτια εξοπλισμένο γυμναστήριο καθώς και ένα κομμωτήριο.

Το ξενοδοχείο CONSTANTINOU BROS ATHENA ROYAL BEACH HOTEL έχει επιβραβευτεί για το 2012 με τα πιο κάτω awards

- 1) Από τον μεγαλύτερο τουριστικό οργανισμό

της Αγγλίας ως το Καλύτερο Ξενοδοχείο Παγκόσμια στην κατηγορία THOMSON PLATINUM ACCOMMODATION 4 ****

2) Το Μοναδικό Ξενοδοχείο στην Κύπρο που βραβεύτηκε από την TUI Γερμανίας με το TUI HOLLY AWARD

3) TRIP ADVISOR CERTIFICATE OF EXCELLENCE
Για περισσότερες πληροφορίες για το ξενοδοχείο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα <http://www.athenaroyal-cbh.com> όπου θα βρουν πολλές και ενδιαφέρουσες πληροφορίες για το ξενοδοχείο.

**CONSTANTINOU BROS
PIONEER BEACH HOTEL**

Το ξενοδοχείο Pioneer Beach είναι ένα πολυτελές 4* αστέρων παραθαλάσσιο ξενοδοχείο στην Κάτω Πάφο σε κοντινή απόσταση από το γραφικό λιμανάκι, τους αρχαιολογικούς χώρους, τα καταστήματα και τη νυχτερινή ζωή. Ανακαίνιση και αναβάθμιση με καινούργια και πολυτελή μπάνια σε όλα τα δωμάτια και αναβαθμισμένες υπηρεσίες. Τα τέσσερα εστιατόρια συμπεριλαμβανομένων και του καινούργιου Μεσογειακού Εστιατορίου "Θάλασσα" που βρίσκεται σε μια πανέμορφη λιμνοθάλασσα και του Ιταλικού Εστιατορίου "Regina" προσφέρουν καταπληκτικές γαστρονομικές εμπειρίες. Το ξενοδοχείο διαθέτει τρία μπαρ, 2 πισίνες γλυκού νερού, εσωτερική και εξωτερική τζακούζι, φωταγωγημένο γήπεδο τένις, ένα εξωτερικό γήπεδο Green μπόουλινγκ. Στο spa του ξενοδοχείου υπάρχει μία θερμαινόμενη πισίνα, σάουνα, χαμάμ, ένα άρτια εξοπλισμένο γυμναστήριο καθώς και κομμωτήριο.

Το ξενοδοχείο CONSTANTINOU BROS PIONEER BEACH HOTEL έχει επιβραβευτεί για το 2012 με τα πιο κάτω awards

- 1) FIRST CHOICE GOLD MEDAL 2012 AWARD ACCOMMODATION TOP GOLD MEDAL WINNER
- 2) TRIP ADVISOR CERTIFICATE OF EXCELLENCE

Για περισσότερες πληροφορίες για το ξενοδοχείο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα <http://www.pioneer-cbh.com> όπου θα βρουν πολλές και ενδιαφέρουσες πληροφορίες για το ξενοδοχείο.

• Τι δήλωσε στο EUROKEPΔΟΣ ο κ. Ανδρέας Κωνσταντίνου, Πρόεδρος της εταιρείας:

Η οικονομική κρίση έπληξε τα εισοδήματα των μεσαίων στρωμάτων, από τα οποία προέρχεται η μεγαλύτερη μάζα τουριστών που επισκέπτονται παραδοσιακά την Κύπρο. Όπως εξήγησε ο κ. Ανδρέας Κωνσταντίνου, όλοι αναζητούν φθηνότερους τουριστικούς προορισμούς, που ταυτόχρονα εξασφαλίζουν ποιοτικές διακοπές. «Ερευνούν στο διαδίκτυο, διαβάζουν τα σχόλια άλλων τουριστών, συγκρίνουν τιμές και επιλέγουν. Οι απαιτήσεις είναι πολύ υψηλές», είπε, προσθέτοντας ότι μια νέα εποχή τουρισμού αναδύεται, δημιουργώντας νέες προκλήσεις

και θέτοντας ισχυρές πιέσεις στο παρόν και μέλλον του τουρισμού. Όπως επισήμανε, τα σημαντικότερα προβλήματα για το κυπριακό τουριστικό προϊόν είναι η παγκόσμια οικονομική κρίση, ο έντονος ανταγωνισμός, η εποχικότητα, αλλά και τα αυξημένα λειτουργικά έξοδα.

Ωστόσο ο τουρισμός αποτελεί για την κυπριακή οικονομία ένα από τους σημαντικότερους, αν όχι το σημαντικότερο πυλώνα ανάπτυξης και εισροής εσόδων. «Το γεγονός ότι στις τελευταίες δύσκολες χρονιές η τουριστική βιομηχανία παρουσιάζει ικανοποιητικά αποτελέσματα, αποτελεί την αφορμή για προβληματισμό τόσο για τις πολιτικές όσο και τις αποφάσεις αναφορικά με την ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του κυπριακού τουριστικού προϊόντος» τόνισε. Σύμφωνα με τον ίδιο, η παρούσα κρίση μπορεί να αποτελέσει πρόκληση και εφελτήριο για τη ριζοσπαστική αντιμετώπιση χρονιζόντων προβλημάτων και για τη βελτίωση της κυπριακής τουριστικής ανταγωνιστικότητας στο μεσο-μακροπρόθεσμο μέλλον. Ο κ. Κωνσταντίνου υπογράμμισε ότι το ατού της Κύπρου παραμένει ο ήλιος και η θάλασσα, κάτι που φανερώνει ότι δεν καταφέραμε να διαφοροποιηθούμε και να αμβλύνουμε την εξάρτησή μας από τον οργανωμένο παραθεριστικό τουρισμό, επιμηκύνοντας την περίοδο ζήτησης. Και πρόσθεσε: «Η εξάρτηση από τον οργανωμένο τουρισμό χαρακτηρίζεται από χαμηλή τιμή πακέτου και μειωμένη συναλλαγματική απόδοση για τη χώρα – προορισμό, από καθοριστική συγκέντρωση της ζήτησης στο χρόνο (υψηλή εποχικότητα) και στο χώρο, δηλαδή σε περιοχές που δέχονται ναυλωμένες πτήσεις». Ο κ. Κωνσταντίνου παρατήρησε ότι παρά τα ικανοποιητικά αποτελέσματα των τελευταίων τουριστικών περιόδων, σημειώνεται σταδιακή μείωση της ανταγωνιστικότητας του κυπριακού τουριστικού προϊόντος, αυξανόμενη εξάρτηση από το μαζικό τουρισμό, απώλεια υψηλού τουριστικού εισοδήματος, έλλειψη δυνατότητας χρονικής κατανομής της ζήτησης, εύκολη υποκατάσταση από άλλες μεσογειακές χώρες και ισχυρές πιέσεις για χαμηλές τιμές. Επίσης παρατηρείται αδυναμία διαπραγμάτευσης με ισχυρούς tour operators, είναι δεδομένη η έλλειψη κινήτρων αναβάθμισης, εξακολουθεί η παράνομη λειτουργία καταλυμάτων, τα προβλήματα βιωσιμότητας είναι δεδομένα, όπως και η δυσκολία προσαρμογής στις εξελίξεις της τεχνολογίας. «Χρειάζεται διαχρονικά ολοκληρωμένος στρατηγικός σχεδιασμός της τουριστικής ανάπτυξης, καθώς και άντληση όσο το δυνατόν περισσότερων κεφαλαίων από την Ε.Ε. Μεταξύ άλλων μπορούμε να αναδειξουμε τον κοινωνικό τουρισμό, τον αγροτουρισμό, τον τουρισμό τρίτης ηλικίας, τον αθλητικό, τον περιηγητικό, το θαλάσσιο, τον οικοτουρισμό, τον τουρισμό υγείας, τον ιαματικό και ευεξίας, τον πολιτιστικό, οικονομικό, εκπαιδευτικό, θρησκευτικό, επαγγελματικό, συνεδριακό και εκθεσιακό» κατέληξε.

Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Πάρκου στη Ζυθοβιομηχανία Φώτος Φωτιάδης

Με αφορμή την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος στην οροφή του εργοστασίου της Ζυθοβιομηχανίας Φώτος Φωτιάδης, πραγματοποιήθηκε με επιτυχία δημοσιογραφική διάσκεψη την οποία οργάνωσαν ο Όμιλος Φώτος Φωτιάδης και η Petrolina Holdings στους χώρους του εργοστάσιου της Carlsberg. Αντιπρόσωποι από τα Μ.Μ.Ε και εκλεκτοί προσκεκλημένοι είχαν την ευκαιρία να δουν από κοντά το σύστημα και να μάθουν περισσότερα για τα τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου και τη σημασία του για την πράσινη πολιτική που εδώ και χρόνια ακολουθεί ο όμιλος Φώτος Φωτιάδης. Το φωτοβολταϊκό σύστημα ονομαστικής ισχύος 91,20kWp που εγκαταστάθηκε σε συνεργασία με την Petrolina Solar Ltd, έχει σαν σκοπό την παραγωγή ηλεκτρισμού με τη χρήση των φωτοβολταϊκών πλαισίων για ικανοποίηση των αναγκών του εργοστασίου σε ηλεκτρισμό. Στόχος του έργου, είναι η αξιοποίηση της διαθέσιμης οροφής χρησιμοποιώντας την άφθονη ηλιοφάνεια που διαθέτει η χώρα μας καθιστώντας την οροφή της εταιρείας σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Με αυτό τον τρόπο συμβάλλει και έμπρακτα ο ίδιος ο Όμιλος, στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην εξοικονόμηση ενέργειας. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από το συγκεκριμένο φωτοβολταϊκό σύστημα που εγκαταστάθηκε, αντιστοιχεί στο 5% της κατανάλωσης του εργοστασίου του Ομίλου στην περιοχή Λασιών και Ιδαλίου.

Η ελάχιστη συντήρηση που χρειάζονται τα φωτοβολταϊκά συστήματα, η αθόρυβη λειτουργία τους, η αξιοπιστία τους και η μηδενική ρύπανση στο περιβάλλον, τα καθιστούν τα πιο ιδανικά συστήματα μετατροπής ενέργειας. Μια περιοδική πλύση των φωτοβολταϊκών πλαισίων για αύξηση της ακτινοβολίας που απορροφούν και ένας περιοδικός έλεγχος των καλωδίων είναι η μόνη συντήρηση που χρειάζονται.

Τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου:

Το φωτοβολταϊκό σύστημα, έχει συνολική ονομαστική ισχύ 91,20kWp και καταλαμβάνει επιφάνεια 850 τετραγωνικών μέτρων. Αποτελείται από 380 φωτοβολταϊκά πλαίσια, συνδεδεμένα μεταξύ τους και στερεωμένα σε σταθερές βάσεις. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια Solon, Γερμανικής προέλευσης, μονοκρυσταλλικού πυριτίου ονομαστικής ισχύος 240Wp, τροφοδοτούν έξι μετατροπείς τάσης SMA Γερμανικής προέλευσης. Οι πέντε μετατροπείς SMA έχουν ονομαστική ισχύ 17kW και ο ένας με-

τατροπέας 7kW. Οι μετατροπείς μετατρέπουν το συνεχές ρεύμα σε εναλλασσόμενο και είναι συνδεδεμένοι με τριφασική εγκατάσταση στο δίκτυο της Α.Η.Κ. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, οι μετατροπείς τάσης, οι βάσεις στήριξης όπως και ο ηλεκτρισμός που χρησιμοποιήθηκαν στο εν λόγω έργο, διαθέτουν εργοστασιακές εγγυήσεις, ικανοποιούν όλα τα Ευρωπαϊκά πρότυπα και διαθέτουν όλα τα απαραίτητα πιστοποιητικά από Διεθνής Οργανισμούς.

Απόδοση του έργου:

Το φωτοβολταϊκό σύστημα ονομαστικής ισχύος 91,20kWp θα παράγει 145,920kWh για το πρώτο έτος λειτουργίας, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στην ελάχιστη εκτιμώμενη ετήσια παραγόμενη ενέργεια. Για τα επόμενα 20 έτη λειτουργίας υπολογίζεται περίπου 1% μείωση στην απόδοση τον χρόνο. Σύμφωνα με την τιμή πώλησης της παραγόμενης ενέργειας 0,25/kWh ευρώ τα έσοδα για το πρώτο έτος λειτουργίας του συστήματος θα ανέρχονται στο ποσό των 36,480.00 ευρώ.

Ομιλία Ιλόνας Φωτιάδη

Στον Όμιλο Εταιριών Φώτος Φωτιάδης αναγνωρίζουμε σαν πρωταρχική μας ευθύνη την προστασία και προώθηση της κοινωνίας και του περιβάλλοντος, σε όλες τις πτυχές των επιχειρηματικών μας δραστηριοτήτων. Εργαζόμαστε σκληρά για να δημιουργήσουμε και να συντηρήσουμε ένα βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης.

Έχουμε μια μεγάλη ιστορία περιβαλλοντικής ευθύνης που είναι εμφανής σε όλες της εκφάνσεις των λειτουργιών μας. Ήμασταν από τις πρώτες επιχειρήσεις στην Κύπρο που εφάρμοσε πολιτικές προς αυτή τη κατεύθυνση και αναγνωρί-

στηκε από το κράτος με το πρώτο βραβείο «Περιβαλλοντική προστασία» το 1991.

Έχουμε πετύχει μέχρι σήμερα πολύ σημαντικά αποτελέσματα που βοηθούν στη διατήρηση των φυσικών μας πόρων και στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα.

Αναπόσπαστο μέρος αυτής της πράσινης στρατηγικής είναι και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η υλοποίηση της εγκατάστασης Φωτοβολταϊκού πάρκου στην οροφή του εργοστασίου μας, που θα καλύπτει 5% των αναγκών του σε ηλεκτρική ενέργεια.

Το φωτοβολταϊκό σύστημα ονομαστικής ισχύος 91,20kWp (κιλοβατών) εγκαταστάθηκε στις κτιριακές εγκαταστάσεις της Εταιρίας μας, Photos Photiades Breweries Ltd, και έχει σαν απώτερο σκοπό την παραγωγή ηλεκτρισμού με τη χρήση των φωτοβολταϊκών πλαισίων για ικανοποίηση των αναγκών του εργοστασίου σε ηλεκτρισμό. Στόχος του έργου, είναι η αξιοποίηση της διαθέσιμης οροφής χρησιμοποιώντας την άφθονη ηλιοφάνεια που διαθέτει η χώρα μας, καθιστώντας την οροφή της Εταιρίας σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Η ελάχιστη συντήρηση που χρειάζονται τα φωτοβολταϊκά συστήματα, η αθόρυβη λειτουργία τους, η αξιοπιστία τους και η μηδενική ρύπανση στο περιβάλλον τα αναδεικνύουν ως τα πιο ιδανικά συστήματα μετατροπής ενέργειας.

Η προστασία του περιβάλλοντος και η προώθηση της περιβαλλοντικής συνείδησης αποτελούν αναπόσπαστο μέρος στις καθημερινές μας αποφάσεις. Είμαστε φίλοι με το περιβάλλον και αποτελεί κορυφαία επιδίωξη μας να είμαστε πάντα ο πιο οικολογικός όμιλος της χώρας μας.

Η μαστογραφία μπορεί
να σώσει την πολύτιμη,
για όλους μας, ζωή σου!

Σύζυγος, μητέρα, εργαζόμενη... Δουλεύεις ασταμάτητα, προσφέρεις ασταμάτητα.
Για να 'ναι όλοι ευτυχισμένοι... Βρίσκεις χρόνο και για σένα, τη γυναίκα...
Βρες χρόνο και για το πιο σημαντικό ραντεβού σου!

Η ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΛΟΥΝ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΗΛΙΚΙΑΣ 50-69 ΕΤΩΝ,
ΓΙΑ **ΔΩΡΕΑΝ ΜΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ** ΣΤΟΥΣ 8 ΥΠΕΡΣΥΓΧΡΟΝΟΥΣ ΨΗΦΙΑΚΟΥΣ ΜΑΣΤΟΓΡΑΦΟΥΣ
ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΜΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑΣ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:
80002008

μία εταιρία
μία ιδέα
καλό για όλους

FBME BANK

«Τρέξτε μαζί μας για τα παιδιά μας»

✓ Μεγάλοι νικητές οι Τζεμπέλ και Μεντάγιεβα της Δρό.Με.Α. Racing

Σε μια μεγάλη γιορτή του αθλητισμού και της φιλανθρωπίας εξελίχθηκε ο 8ος ετήσιος αγώνας δρόμου της Τράπεζας FBME με το σύνθημα «τρέξτε μαζί μας για τα παιδιά μας» ο οποίος διοργανώθηκε στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Αθαλάσσης. Οι διοργανωτές του αγώνα, σωματείο δρομέων Δρό.Με.Α Racing, ο Δήμος Γερίου και ο ΠΑΣΥΚΑΦ, έμειναν απόλυτα ικανοποιημένοι με την μαζική προσέλευση δρομέων στα 10 χλμ, 4 χλμ και 800 μ, η οποία αριθμούσε πέραν των 300 συμμετοχών. Παράλληλα, επιτεύχθηκε πλήρως ο κύριος σκοπός του αγώνα, ο οποίος ήταν η οικονομική ενίσχυση της προσπάθειας για το κτίσιμο της παιδικής νευρολογικής πτέρυγας στο Μακάρειο Νοσοκομείο Λευκωσίας, μία πρωτοβουλία του Μεγάλου Χορηγού της όλης εκδήλωσης, Τράπεζας FBME. Ο αγώνας ήταν αφιερωμένος στη μνήμη του παλαιού πρωταθλητή του στίβου και πρώην μέλους του Δ.Σ. του ΚΟΑ, Κωστάκη Λουκαΐδη.

Στο αγωνιστικό μέρος και συγκεκριμένα στην απόσταση των 10 χλμ γυναικών, η Ζαρίνα Μεντάγιεβα της Δρό.Με.Α Racing κέρδισε την πρώτη θέση με χρόνο 41'57'', με την Ιουλία Ανδρέου του ΓΣΠ να τερματίζει δεύτερη με 43'57'' και τη Χάννα Μπεαμόντ των Ηνωμένων Εθνών να καταλαμβάνει την 3η θέση με χρόνο 44'46''. Στα 10 χλμ των ανδρών, Ο Κασσαχούν Γκεμπέλ της Δρό.Με.Α Racing (και του ΓΣΠ) κέρδισε με άνεση την πρώτη θέση με χρόνο 33'06'', με τον Κωνσταντίνο Τιμινί του ΓΣΠ να τερματίζει 2ος με επίδοση 37'43'' και τον Πασχάλη Φράγκου του Ν.Ο. Αμμοχώστου να καταλαμβάνει την 3η θέση

με 38'43''. Στα 4 χλμ ο Νικόλας Φράγκου και η Ναταλία Ευαγγελίδου, και οι δύο του ΓΣΠ, κατέλαβαν τις πρώτες θέσεις σε άνδρες και γυναίκες, αντίστοιχα. Στα 800μ στην κατηγορία κάτω των 15 ετών, νικητές ήταν οι Σολωμής Ιωάννου (αγόρια) και Ελεάνα Καλογήρου (κορίτσια), ενώ στην κατηγορία των κάτω των 10 ετών κέρδισαν οι Παναγιώτης Νικολαΐδης (αγόρια) και Στέλλα Αναστάση (κορίτσια).

Παράλληλα με τους αγώνες δρόμου οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν και σε άλλες εκδηλώσεις όπως η φωτογράφιση με original μηχανές Harley Davidson, face painting για παιδιά, και συμμετοχή σε yoga.

Την ολοκλήρωση των αγώνων δρόμου ακολούθησαν οι απονομές των επάθλων στους νικητές. Τα έπαθλα απένεμαν ο κ. Farid Saab, Ch-

airman της Τράπεζας FBME, ο Δήμαρχος Γερίου κ. Αργύρης Αργυρού, ο Αντιπρόεδρος ΚΟΑ κ. Ντίμης Κακογιάννης (ο οποίος και ολοκλήρωσε επιτυχώς την απόσταση των 10 χλμ) και ο αντιδήμαρχος Γερίου κ. Κυριάκος Λάμπρου.

Μέγας χορηγός της εκδήλωσης ήταν η τράπεζα FBME και χορηγό το Ice Power Cold Gel (Μέγας Χορηγός Δρό.Με.Α Racing - 2013, το Becel Pro.Active και η Webarts). Η εκδήλωση έγινε με την υποστήριξη του ΚΟΑ και τελούσε υπό την αιγίδα της ΚΟΕΑΣ. Ευχαριστίες απευθύνονται στο 159ο σώμα Προσκόπων Ευρύχου, στους εθελοντές της Τράπεζας FBME και του σωματείου Δρό.Με.Α Racing για την εθελοντική συμβολή στη διοργάνωση της εκδήλωσης.

Για τα αποτελέσματα και φωτογραφίες από την εκδήλωση στο www.dromearacing.com

lifecare

Κάλυψη για 42 σοβαρές ασθένειες με μηνιαίο ασφάλιστρο από €10.

Η EuroLife με το σχέδιο Lifecare βρίσκεται δίπλα σας, προσφέροντας σας κάλυψη για 42 σοβαρές ασθένειες με μηνιαίο ασφάλιστρο από €10.

Το Lifecare, απευθύνεται σε άτομα από 18 μέχρι 55 ετών και καλύπτει τις συχνότερες σοβαρές ασθένειες όπως τον καρκίνο, το έμφραγμα μυοκαρδίου και το εγκεφαλικό, καθώς επίσης και μια σειρά από καρδιαγγειακές, νευρολογικές ασθένειες, ασθένειες οργάνων, ανικανότητες και αναπηρίες. Με τη διάγνωση μίας από τις 42 καλυπτόμενες σοβαρές ασθένειες σας καταβάλλεται εφάπαξ το ποσό που έχετε επιλέξει για κάλυψη.

Επιλογές για τις δικές σας ανάγκες:

- Κάλυψη από €10.000 μέχρι και €100.000.
- Μέγιστη διάρκεια του σχεδίου μέχρι τα 65α γενέθλια του ασφαλισμένου με δυνατότητα 5ετους παράτασης.
- Δυνατότητα προσθήκης ωφελήματος για απαλλαγή πληρωμής ασφαλίστρου σε περίπτωση ολικής ανικανότητας για εργασία.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους όρους και προϋποθέσεις της Σύμβασης, την πλήρη περιγραφή των καλυπτόμενων ασθενειών και το κόστος του μηνιαίου ασφαλίστρου για το ύψος της κάλυψης σύμφωνα με την προσωπική σας επιλογή, επισκεφτείτε την ιστοσελίδα www.eurolife.com.cy ή επικοινωνήστε με τον Ασφαλιστικό μας Σύμβουλο και το Κέντρο Εξυπηρέτησης στο 8000 8880.

EuroLife

ασφάλεια

Το σχέδιο ανήκει στον κλάδο ζωής.
EuroLife Ltd. Διεύθυνση Κεντρικών Γραφείων: EuroLife House, Έβρου 4, 2003 Στρόβολος, Λευκωσία,
τηλ: 22 124000, φαξ: 22 341090, www.eurolife.com.cy, Γραμμή Επικοινωνίας 8000 8880

Η Κύπρος έχει τη δύναμη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις

✓ Τελικές συστάσεις από την Ανεξάρτητη Επιτροπή για το Μέλλον του Κυπριακού Τραπεζικού Τομέα

Η Ανεξάρτητη Επιτροπή για το Μέλλον του Κυπριακού Τραπεζικού Τομέα δημοσίευσε πρόσφατα την Τελική της Έκθεση με τις προτάσεις της για την ανάκαμψη του τραπεζικού κλάδου στην Κύπρο. Η έκθεση ανατέθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και είναι το αποτέλεσμα μακράς έρευνας, διάρκειας ενός έτους, βασισμένη σε περισσότερες από 100 συνεντεύξεις στην Κύπρο και το εξωτερικό. Τα τέσσερα μέλη της Επιτροπής είναι ανεξάρτητοι, διεθνείς εμπειρογνώμονες στον τραπεζικό κλάδο και στις ρυθμίσεις των τραπεζικών εργασιών.

Η έκθεση της Επιτροπής περιλαμβάνει περίπου 35 συστάσεις. Οι κυριότερες από αυτές περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Η Κύπρος θα πρέπει να καταρτίσει μια εθνική στρατηγική χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, για να παρέχει ένα πλαίσιο σε έναν κλάδο ζωτικής σημασίας για τη χώρα, τόσο ως παροχέας αναγκαίων υπηρεσιών, όσο και ως εν δυνάμει πηγή εσόδων από διεθνείς εργασίες. Ο στόχος της στρατηγικής αυτής θα πρέπει να είναι η διασφάλιση ότι η Κύπρος έχει τους πόρους και τις διαδικασίες για τη διαχείριση ενός υγιούς τραπεζικού συστήματος, καθώς και σαφή αντίληψη των κινδύνων που προκύπτουν από τη μεγάλη εξάρτηση από τον τραπεζικό κλάδο. Η απουσία μιας τέτοιας στρατηγικής ήταν ένας από τους λόγους για τους οποίους τα τραπεζικά προβλήματα στην Κύπρο, ξέφυγαν από κάθε έλεγχο.

2. Η σημερινή έλλειψη της εμπιστοσύνης των καταθετών στις τράπεζες λόγω του bail-in είναι το μείζον θέμα που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός κλάδος. Η σταθερή διαρροή καταθέσεων συνεχίζεται, παρά την ύπαρξη των ελέγχων κεφαλαίων. Η Επιτροπή πιστεύει ότι ο καλύτερος τρόπος για να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη μέσα σε λογικό χρονικό διάστημα, είναι η κυβέρνηση να εκδώσει κρατική εγγύηση για το σύνολο των καταθέσεων στις κυπριακές τράπεζες, και για 'αυτό πρέπει να υποστηρίζεται από μια δέσμευση από τις ευρωπαϊκές αρχές ότι θα παράσχουν τα απαραίτητα κεφάλαια και τη στήριξη της ρευστότητας. Χωρίς μια τέτοια εγγύηση, η αβεβαιότητα θα εξακολουθήσει να επηρεάζει τις κυπριακές τράπεζες και την οικονομία, προκαλώντας αδικαιολόγητη βλάβη, όπως για παράδειγμα με τον περιορισμό της ροής των δανειοδοτήσεων και των αποταμιεύσεων.

3. Η Τράπεζα Κύπρου θα πρέπει να επιστρέψει στην ομαλότητα όσο το δυνατόν συντομότερα,

με μια ισχυρή ομάδα στελεχών ειδικευμένων στην ανάκαμψη των τραπεζών, σε συγχωνεύσεις και στην ανάπτυξη στρατηγικής. Πρέπει να δημοσιεύσει έναν ενημερωμένο ισολογισμό και να ετοιμάσει σχέδια για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων της. Η Επιτροπή συνιστά όπως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, μεταφερθούν σε μια ξεχωριστή οντότητα η οποία να ανήκει στους μετόχους της Τράπεζας Κύπρου με ισχυρό κίνητρο την επανάκτηση της αξίας τους.

4. Η μεταρρύθμιση των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων θα πρέπει να προχωρήσει περισσότερο από ότι προβλέπεται επί του παρόντος, με τη σύμπτυξη τους σε έναν ενιαίο κοινό φορέα υπό επαγγελματική κεντρική διαχείριση. Μόνο με αυτόν τον τρόπο τα συνεργατικά θα αναδειχθούν σε μια ισχυρή και αποτελεσματικά διοικούμενη εμπορική οντότητα, η οποία θα παρέχει ένα ολοκληρωμένο φάσμα τραπεζικών υπηρεσιών, δίνοντας ώθηση στον ανταγωνισμό.

5. Ο τραπεζικός κλάδος στην Κύπρο θα πρέπει να υποστεί σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την επίτευξη της βιωσιμότητας, σύμφωνα με τις νέες πραγματικότητες. Οι δαπάνες θα πρέπει να περικοπούν, τα δίκτυα καταστημάτων και τα υψηλά επίπεδα στελέχωσης να μειωθούν. Αυτό συνεπάγεται την ανάγκη για μια σημαντική στροφή προς πιο ευέλικτη και διαδικτυακή παροχή τραπεζικών υπηρεσιών.

6. Η εταιρική διακυβέρνηση στις τράπεζες πρέπει να βελτιωθεί, ιδίως με την εισαγωγή ανεξάρτητων διευθυντικών στελεχών με σχετική εμπειρία και με την εφαρμογή άριτων διαδικασιών για έλεγχο των κινδύνων.

7. Η μεταρρύθμιση του τραπεζικού τομέα πρέπει να περιλαμβάνει αλλαγές στην αγορά εργα-

σίας. Παρά το γεγονός ότι η τραπεζική συντεχνία έχει αποδεχθεί περικοπές στους μισθούς και εθελοντικές απολύσεις, οι συλλογικές συμβάσεις πρέπει να μεταρρυθμιστούν για να δώσουν στη διεύθυνση μεγαλύτερο έλεγχο στο κόστος μισθοδοσίας, στα επίπεδα στελέχωσης, τις ώρες εργασίας, την πρόσληψη προσωπικού και τις προαγωγές.

8. Η Επιτροπή πιστεύει ότι οι διεθνείς χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες των τραπεζών της Κύπρου θα πρέπει να συνεχιστούν, αλλά σε μια αναβαθμισμένη μορφή που να βασίζεται περισσότερο στην ποιότητα και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών από ότι στις φοροαπαλλαγές.

9. Μέτρα για την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, όπως ο Χρηματοπιστωτικός Διαμεσολαβητής και η χρηματοοικονομική εκπαίδευση, θα πρέπει να επιταχυνθούν και η ευθύνη για την εποπτεία της συμπεριφοράς των τραπεζών προς το κοινό θα πρέπει να γίνει πιο σαφής.

10. Μεταξύ των πιο μακροπρόθεσμων προτάσεων, η Επιτροπή αναφέρει ότι η Κύπρος θα πρέπει να επανεξετάσει τη δομή της αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών της για να διασφαλίσει ότι ο ανταγωνισμός αναπτύσσεται, νέοι ανταγωνιστές μπορούν να πετύχουν την είσοδο τους στην αγορά και ότι οι εναλλακτικές μορφές πίστωσης, όπως η αγορά ομολόγων, είναι διαθέσιμες.

11. Η Κύπρος έχει ένα κατακερματισμένο σύστημα χρηματοπιστωτικής εποπτείας, με τέσσερις ξεχωριστές αρχές. Η Επιτροπή συνιστά ότι αυτές πρέπει να συγχωνευθούν σε έναν ενιαίο ρυθμιστή εντός της Κεντρικής Τράπεζας για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

12. Οι φτωχές διευθετήσεις διακυβέρνησης στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου συνέβαλαν στην κρίση του 2012 από την υπερβολική συγκέντρωση εξουσίας στα χέρια του Διοικητή. Η λύση βρίσκεται στην παρουσία ενός ισχυρότερου Διοικητικού Συμβουλίου αποτελούμενου από μη εκτελεστικά μέλη με σαφείς καθορισμένες ευθύνες, καθώς και μια πιο σαφή δομή στο επίπεδο

της εκτελεστικής διεύθυνσης.

13. Οι σχέσεις μεταξύ της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και άλλων κυβερνητικών τομέων, δεν έχουν λειτουργήσει τόσο καλά, όσο θα έπρεπε. Χρειάζεται να διαμορφωθούν με τρόπο που να καθορίζεται με σαφήνεια ο ρόλος και οι ευθύνες των εμπλεκόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών συσκέψεων σε επίπεδο κορυφής και την αποτελεσματική ροή των πληροφοριών.

14. Οι αδυναμίες στην εποπτεία των κυπριακών τραπεζών τόσο σε γενικό όσο και ειδικό επίπεδο συνέβαλαν στην κρίση. Η Επιτροπή προτείνει μέτρα για την ενίσχυση των λειτουργιών αυτών που θα επιτρέψει να λειτουργούν με σαφώς καθορισμένες διαδικασίες. Παράλληλα, η Επιτροπή σημειώνει ότι η εποπτεία των μεγαλύτερων κυπριακών τραπεζών θα περάσει σε έναν Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στη Φρανκφούρτη το επόμενο έτος, και ότι γίνονται προετοιμασίες για το σκοπό αυτό.

15. Ο έλεγχος από εξωτερικούς ελεγκτές των κυπριακών τραπεζών θα πρέπει να ενισχυθεί. Η Επιτροπή προβαίνει σε συστάσεις για τη βελτίωση της εποπτείας του λογιστικού επαγγέλματος, τη βελτίωση της ποιότητας πληροφόρησης από τις εισηγμένες εταιρείες και τη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των τραπεζών, των ελεγκτών και των εποπτικών αρχών.

Ο κ. David Lascelles, Πρόεδρος της Ανεξάρτητης Επιτροπής, επεσήμανε ότι ενώ ο κατάλογος των συστάσεων μπορεί να φαίνεται τρομακτικός, «η Κύπρος έχει τη δύναμη να αντιμετωπίσει όλες τις προκλήσεις». Πρόσθεσε επίσης ότι η Κύπρος δεν είναι η μόνη χώρα που αντιμετωπίζει αυτά τα ζητήματα, ωστόσο, η τραπεζική κρίση περιέχει μαθήματα που μπορούν να βοηθήσουν στη βελτίωση των διεθνών πρακτικών που εφαρμόζονται σε τομείς όπως η διαχείριση μεγάλων τραπεζικών συστημάτων και η ανάκαμψη από την κρίση.

• *Ολόκληρη η Έκθεση είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα www.icfcb.org*

ICFCBS ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

David Lascelles, Πρόεδρος

Ο David Lascelles έχει εμπειρία στην ανάλυση του τραπεζικού τομέα για περισσότερο από 30 χρόνια, ως συντάκτης για τον τραπεζικό τομέα στους Financial Times και πιο πρόσφατα ως Senior Fellow του Κέντρου για τη Μελέτη της Χρηματοοικονομικής Καινοτομίας, ένα ανεξάρτητο think tank του Λονδίνου. Ο David διετέλεσε επίσης λέκτορας πανεπιστημίου στον τραπεζικό τομέα, καθώς και μη-εκτελεστικό διευθυντή σε τράπεζα.

Γιώργος Χαράλαμπος

Είναι εμπειρογνώμονας στον τομέα των οικονομικών στην Κύπρο εδώ και πολλά χρόνια, αρχικά ως Ανώτερος Γενικός Διευθυντής της Τράπεζας Κύπρου και πιο πρόσφατα ως πρόεδρος της κυπριακής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Είναι πτυχιούχος του London School of Economics και του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, κατείχε, επίσης, σημαντικές θέσεις σε πολλά άλλα ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένης της ΚΤΚ και της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως.

David Green

Είναι ένας κορυφαίος διεθνής εμπειρογνώμονας για θέματα χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, με πέραν των 40 χρόνων εμπειρία ως κεντρικός τραπεζίτης και ως ειδικός για θέματα χρηματοοικονομικής ρυθμιστικής Αρχής. Κατά τη διάρκεια της καριέρας του εργάστηκε στην Τράπεζα της Αγγλίας και της Αρχής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών και στη συνέχεια, στο ολοκληρωμένο ρυθμιστή του Ηνωμένου Βασιλείου για την εταιρική αναφορά, του Συμβουλίου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης. Έχει πρόσφατα διοριστεί σύμβουλος μερικής απασχόλησης στην Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας.

Pierre de Weck

Είναι Ανώτερος Τραπεζίτης στην Ελβετία με περισσότερα από 35 χρόνια εμπειρία στον τραπεζικό τομέα σε διεθνές επίπεδο. Κατά τη διάρκεια της καριέρας του έχει αναλάβει διάφορες υψηλόβαθμες θέσεις στη Citibank, UBS και Deutsche Bank στην Ευρώπη, τη Βόρεια Αμερική και τη Μέση Ανατολή. Πιο πρόσφατα διετέλεσε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου της Deutsche Bank, ως επικεφαλής της διεύθυνσης Private Wealth Management με 300δς εργασίες σε 70 χώρες.

Αναδιάρθρωση και Στρατηγικές επιβίωσης για επιχειρήσεις

Με μεγάλη επιτυχία διεξήχθη η παρουσίαση της ομάδας παροχής υπηρεσιών της KPMG για Αναδιάρθρωση και Στρατηγικές Επιβίωσης των Επιχειρήσεων στα γραφεία της KPMG στη Λευκωσία. Οι ομιλητές πρότειναν στους συμμετέχοντες πρακτικές λύσεις για το χειρισμό των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Η εξειδικευμένη Ομάδα της KPMG δημιουργήθηκε συνδυάζοντας τις γνώσεις, ικανότητες και εμπειρίες διαφόρων τμημάτων της KPMG για να βοηθήσει τις επιχειρήσεις στην Κύπρο να επιβιώσουν εν μέσω των προκλήσεων του σημερινού οικονομικού περιβάλλοντος. Οι συμμετέχοντες της διαδραστικής παρουσίασης είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν δωρεάν, επαγγελματίες να αναλύουν τα «συμπτώματα»

της κρίσης και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί η ομάδα της KPMG να διαγνώσει αυτά τα συμπτώματα. Επίσης, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι της Εταιρείας παρουσίασαν στους συμμετέχοντες πρακτικά παραδείγματα εξηγώντας πως βοήθησαν διάφορες επιχειρήσεις να ξεπεράσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και παρουσίασαν διάφορα εργαλεία τα οποία χρησιμοποιούνται από την Ομάδα.

Για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με την παρουσίαση ή για την ομάδα της KPMG όσον αφορά την Αναδιάρθρωση και τις Στρατηγικές Επιβίωσης των Επιχειρήσεων, παρακαλώ όπως επικοινωνήσετε με τον Επικεφαλής των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών της KPMG στην Κύπρο, κ. Χρίστο Βασιλείου στο 22209113.

Ποδηλασία Αγάπης από την KPMG

Η KPMG στα πλαίσια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης διοργάνωσε πρόσφατα Ποδηλασία Αγάπης στη Λευκωσία. Η εκδήλωση ήταν φιλανθρωπικού χαρακτήρα και σκοπός της ήταν η συλλογή τροφίμων για το Βαγόνι Αγάπης.

Οι συμμετέχοντες έδειξαν έμπρακτα τον αλtruιστικό τους χαρακτήρα λαμβάνοντας μέρος στην Ποδηλασία Αγάπης και προσφέροντας απλόχερα τρόφιμα για τους συνανθρώπους μας που τα χρειάζονται στις δύσκολες μέρες που περνά ο τόπος μας. Οι ποδηλάτες εκκίνησαν από τα κεντρικά γραφεία της KPMG στην Λευκωσία, έκαναν σταθμό στο Costa Coffee Έγκωμης για καφέ και ακολούθως στο LoveYo στην Γρίβα Διγενή για δροσερό παγωτό-γιαούρτι. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στο Cycling Club Latsia και στον Όμιλο Ποδηλάτες Λευκωσίας για τη στήριξη τους

και τους χορηγούς της εκδήλωσης Costa Coffee, LoveYo και Monster Energy για την πολύτιμη συνεισφορά τους στην όλη εκδήλωση.

CONSTANTINOU BROS
HOTELS
PAFOS CYPRUS

www.cbh-cyprus.com

CONSTANTINOU BROS
ATHENA BEACH HOTEL
PAFOS CYPRUS
★★★★

www.athena-cbh.com

CONSTANTINOU BROS
ATHENA ROYAL BEACH HOTEL
PAFOS CYPRUS
★★★★

www.athenaroyal-cbh.com

CONSTANTINOU BROS
PIONEER BEACH HOTEL
PAFOS CYPRUS
★★★★

www.pioneer-cbh.com

CONSTANTINOU BROS
ASIMINA SUITES HOTEL
PAFOS CYPRUS
★★★★

www.asimina-cbh.com

Κάνοντας κτίρια αντισεισμικά

Νέο Διεθνές πρότυπο ISO 28841:2013

Ενας σεισμός είναι το αποτέλεσμα μιας ξαφνικής απελευθέρωσης της ενέργειας στο φλοιό της Γης που δημιουργεί σεισμικά κύματα. Αυτό αποτελεί μια εντελώς φυσιολογική δράση του πλανήτη μας που όμως μπορεί να αποβεί μοιραία αφού στο παρελθόν διάφοροι σεισμοί παγκοσμίως έχουν επιφέρει βιβλικές καταστροφές σε ολόκληρες πολιτείες προκαλώντας επίσης τραυματισμούς και πολύ συχνά ακόμα και θανάτους.

Του Χρίστου Παπαγεωργίου

Λειτουργού
Τυποποίησης CYS,
Πολιτικού Μηχανικού

Στο πλαίσιο πρόληψης και αντιμετώπισης των ζημιών σε κτίρια που προκαλεί ο εγκέλαδος, οι επιστήμονες και οι ειδικοί εμπειρογνώμονες ασχολούνται συνεχώς με την εκπόνηση μελετών και προδιαγραφών. Κλασικό παράδειγμα αντισεισμικού σχεδιασμού αποτελούν οι Ευρωκώδικες οι οποίοι έχουν εκπονηθεί

από την Ευρωπαϊκή Τεχνική Επιτροπή Τυποποίησης CEN TC 250 και βρίσκονται σε πλήρη υποχρεωτική εφαρμογή στη Κύπρο από τον Ιανουάριο του 2012. Τί γίνεται όμως σε χώρες εκτός Ευρώπης όπου δεν ακολουθούν κάποιους κώδικες αντισεισμικού σχεδιασμού; Ποιές επιλογές πραγματικά υπάρχουν;

Το Διεθνές πρότυπο ISO 28841:2013 με τίτλο «Οι κατευθυντήριες γραμμές για απλοποιημένη σεισμική αξιολόγηση και αποκατάσταση των κτιρίων από σκυρόδεμα», έχει αναπτυχθεί ειδικά για τις χώρες που δεν έχουν εθνικούς κώδικες κτιρίων σε ισχύ.

Για την ανάπτυξη και εφαρμογή των εθνικών αντισεισμικών κωδίκων κτιρίου συνίσταται η καταγραφή δεδομένων σχετικά με τα χαρακτηριστικά της περιοχής (φυσικά, μετεωρολογικά, γεωλογικά, σεισμικά, κ.λπ.) που όμως πολλές χώρες δεν έχουν τη δυνατότητα συλλογής λόγω έλλειψης πόρων, κυρίως οικονομικών. Ωστόσο, το ISO 28841:2013 είναι αυτόνομο αφού παρέχει επαρκείς πληροφορίες για να επιτρέψει στους σχεδιαστές να το χρησιμοποιήσουν χωρίς συμπληρωματικά, εξωτερικά δεδομένα και χωρίς τη χρήση των εξελιγμένων εργαλείων υπολογισμού. Βέβαια οι κατευθυντήριες γραμμές του εν λόγω προτύπου αφορούν σχετικά απλές δομές και τα χαρακτηριστικά τους (όπως π.χ η χωρητικότητα

και ο αριθμός ορόφων του κτιρίου). Παράλληλα διάφοροι εμπειρογνώμονες που εργάστηκαν για την εκπόνηση του εν λόγω προτύπου εξηγούν ότι με τη χρήση του ISO 28841:2013 δεν επιβάλλεται η λεπτομερής δομική ανάλυση του κτιρίου, αφού στο περιεχόμενο του περιλαμβάνονται κατευθυντήριες γραμμές για την εκτίμηση της σεισμικής τρωτότητας με απλούς υπολογισμούς για ακέραια κτίρια, καθώς και η εκτίμηση των ζημιών και το επίπεδο κινδύνου των κατεστραμμένων κτιρίων. Επίσης, σε μια από τις παραγράφους του εν λόγω προτύπου γίνεται αναλυτική επεξήγηση για τα επίπεδα ευπάθειας των κτιρίων, δηλαδή την ευαισθησία των κτιρίων να υποστούν ζημιά τόσο σε δομικά και μη δομικά στοιχεία σε περίπτωση μιας ισχυρής σεισμικής δόνησης. Μεταξύ άλλων εξηγείται πως η εκτίμηση τρωτότητας ή ευπάθειας, βασίζεται στη σεισμική επικινδυνότητα, την αρχιτεκτονική διάταξη, τη διαμόρφωση της δομής, τον έλεγχο της ποιότητας κατά το χρόνο κατασκευής, τη κλίση του εδάφους, τον τύπο του εδάφους, και την αλληλεπίδραση με μη δομικά στοιχεία.

Ως εκ τούτου το πρότυπο μπορεί να χρησιμο-

ποιηθεί τόσο πριν από έναν σεισμό για να εκτιμηθούν οι δυνατότητες του κτιρίου, όσο και μετά την εκδήλωση για να αποφασιστούν οι σχετικές επιδιορθώσεις που πρέπει να γίνουν και να εξασφαλιστεί η ασφαλής δομή. Σημαντική και ξεκάθαρη αναφορά του προτύπου όπου πριν την έναρξη διαδικασίας αποκατάστασης κάποιου κτιρίου, απαιτείται η συγκέντρωση των εγγράφων κτιρίου όπως η γεωτεχνική έκθεση, αρχιτεκτονικά σχέδια, στατικοί υπολογισμοί, προδιαγραφές κατασκευής, παλαιότερες εκθέσεις αποκατάστασης και έτος κατασκευής.

Το ISO 28841:2013, εκπονήθηκε από τη Διεθνή Τεχνική Επιτροπή Τυποποίησης ISO/TC 71, «Concrete, reinforced concrete and pre-stressed concrete». Η υιοθέτηση και εφαρμογή των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Προτύπων στη Κύπρο γίνεται μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS), ο οποίος είναι ο Εθνικός φορέας για την τυποποίηση. Ενημέρωση για οποιοσδήποτε εξελίξεις στο εν λόγω θέμα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να λάβουν από τους αρμόδιους λειτουργούς του (CYS) και το Κέντρο Πληροφόρησης & Εξυπηρέτησης (ΚΕΠΕ).

LOUKOUMADES & COFFEE
AT THE HILTON CYPRUS

ENJOY OUR MOUTH-WATERING LOUKOUMADES
WITH YOUR FAVOURITE COFFEE
FOR ONLY €9.00!

Served daily at the Lobby Lounge
from 16:30pm.

Price: €9.00 p.p (loukoumades & coffee)
€4.00 p.p (only loukoumades)

For information and reservations:
Tel.: 22377777

ΑΠΟΛΑΥΣΤΕ ΤΟΥΣ ΔΕΛΕΑΣΤΙΚΟΥΣ ΜΑΣ
ΛΟΥΚΟΥΜΑΔΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΣΑΣ ΚΑΦΕ
ΜΕ ΜΟΝΟ €9.00!

Σερβίρεται καθημερινά στο Lobby Lounge
από τις 16:30μ.μ.

Τιμή: €9.00 α.α (λουκουμάδες και καφές)
€4.00 α.α (μόνο λουκουμάδες)

Για πληροφορίες και κρατήσεις:
Τηλ.: 22377777

Ικανοποίηση Πελατών

Η Διέξοδος των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων σε περίοδο Οικονομικής Κρίσης

Στους δύσκολους καιρούς που διανύει η οικονομία μας, οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) έχουν να αντιμετωπίσουν τεράστιες προκλήσεις, οι οποίες τις περισσότερες φορές είναι καθοριστικές δυστυχώς για την επιβιώσή τους. Συγχρόνως, με δεδομένο ότι οι ΜΜΕ αποτελούν το 99% των Κυπριακών επιχειρήσεων, είναι αυτονόητο ότι η δική τους επι-

βίωση είναι καθοριστική για την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας γενικότερα. Η συνεχής μείωση των προϋπολογισμών και η έλλειψη ρευστότητας, δημιουργούν τεράστια πίεση στις ΜΜΕ οι οποίες παρά όλα αυτά, καλούνται να ανταποκριθούν σε ένα υψηλά ανταγωνιστικό περιβάλλον και να βρουν τρόπους να προσελκύσουν νέους πελάτες και να διατηρήσουν τους υφιστάμενους.

Της Έλενας Δημοσθένους

Λειτουργού
Τυποποίησης του
Κυπριακού
Οργανισμού
Τυποποίησης (CYS).

Αποτελεί κοινή παραδοχή όμως, ότι η οικονομική στενότητα δεν επιτρέπει επενδύσεις και διάθεση πόρων για προσέλκυση νέων πελατών. Είναι για αυτό το λόγο που η προσπάθεια διατήρησης των υφιστάμενων πελατών των ΜΜΕ και η βελτίωση της εξυπηρέτησης τους είναι πιο κρίσιμη από ποτέ, και κοστίζει πολύ λιγότερο. Επιπλέον, η αύξηση πωλήσεων σε υφιστάμενους πελάτες αποτελεί τον πιο αποδοτικό τρόπο αύξησης εσόδων των ΜΜΕ. Επομένως, οι επιχειρήσεις που θα επιβιώσουν μέσα σε αυτό το περιβάλλον, είναι αυτές που θα καταφέρουν να δημιουργήσουν μια πιστή και σταθερή βάση πελατών. Πώς όμως μπορεί να γίνει αυτό; Σίγουρα δεν εύκολο καθώς πελάτες και καταναλωτές γίνονται όλο και πιο απαιτητικοί και υποψιασμένοι, και δεν είναι ιδιαίτερα αφοσιωμένοι σε συγκεκριμένες εταιρίες. Συνεπώς για πετύχουν οι ΜΜΕ σε αυτό το στόχο, θα πρέπει η διατήρηση των πελατών και η ικανοποίησή τους, να αποτελεί κεντρικό άξονα της ευρύτερης στρατηγικής τους.

Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO) έχει εκδώσει την πιο κάτω σειρά προτύπων για την ικανοποίηση πελατών, που αποτελούν σημαντικά εργαλεία τα οποία μπορούν να βοηθήσουν τις ΜΜΕ:

ISO 10001 Διαχείριση Ποιότητας – Ικανοποίηση Πελατών – Κατευθυντήριες Οδηγίες για Κώδικες Δεοντολογίας του Οργανισμού

ISO 10002 Διαχείριση Ποιότητας – Ικανοποίηση Πελατών – Κατευθυντήριες Οδηγίες για Χειρισμό Παραπόνων εντός του Οργανισμού

ISO 10003 Διαχείριση Ποιότητας – Ικανοποίηση Πελατών – Κατευθυντήριες Οδηγίες για Επίλυση Διαφορών εκτός Οργανισμού

ISO 10004 Διεργασίες Παρακολούθησης και Μέτρησης της Ικανοποίησης Πελατών

Τα πρότυπα αυτά μπορούν να εφαρμοστούν σε όλα τα είδη και μεγέθη οργανισμών και επιχειρήσεων, και παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές για το χειρισμό σημαντικών θεμάτων που άπτονται της ικανοποίησης πελατών.

Το ISO 10001 περιέχει κατευθυντήριες οδηγίες για το πώς ένας οργανισμός σχεδιάζει, αναπτύσσει και εφαρμόζει κώδικες δεοντολογίας για την ικανοποίηση των πελατών του, και αφορά κυρίως τη στάση και τις υποσχέσεις του οργανισμού προς τους πελάτες του. Το ISO 10002 περιέχει οδηγίες αναφορικά με τη διαδικασία χειρισμού των παραπόνων των πελατών, έτσι

ώστε αυτή να είναι αποτελεσματική και αποδοτική, αναγνωρίζοντας και ικανοποιώντας τις ανάγκες των παραπονούμενων πελατών. Το ISO 10003 περιέχει οδηγίες για το πώς ένας οργανισμός μπορεί να χειρίζεται τις περιπτώσεις όπου κρίνεται απαραίτητη η επίλυση διαφορών με πελάτες εκτός οργανισμού. Τέλος, το ISO 10004 περιέχει κατευθυντήριες οδηγίες για τις διεργασίες παρακολούθησης και μέτρησης της ικανοποίησης των πελατών από ένα οργανισμό, έτσι ώστε να μπορεί να βελτιώνεται. Είναι πολύ σημαντικό οι ΜΜΕ να εφαρμόζουν πρότυπα που μπορούν, με ουσιαστικό τρόπο, να βοηθήσουν στη διατήρηση των πελατών και την ικανοποίησή τους. Το πλεονέκτημα για τις ΜΜΕ αναφορικά με την ικανοποίηση πελατών είναι ότι λόγω του μεγέθους τους, είναι συνήθως πιο ευέλικτες και πιο ανθρωποκεντρικές στην εξυπηρέτηση πελατών από τις μεγάλες επιχειρήσεις. Αυτό το στοιχείο είναι κάτι που όλες οι ΜΜΕ πρέπει να εκμεταλλευτούν, και μαζί με μια στρατηγική επικεντρωμένη στον πελάτη, να δημιουργήσουν τη στέρεη βάση πελατών που θα τους βοηθήσει να επιβιώσουν.

IT IS A LADY'S WORLD
AT THE PADDOCK BAR.

All ladies may now enjoy their drinks* for FREE, until December 20th, in the beautiful ambience of the Paddock Bar with amazing Retro music!

***Available daily from 20:00hrs-01:00hrs. Selected drinks only.**

Please contact us to book a table at 22377777.

Ernst & Young

για τον Συνεργατισμό

Τον ελεγκτικό οίκο Ernst & Young επέλεξε το Υπουργείο Οικονομικών για τη διενέργεια της αποτίμησης της μετοχικής αξίας του Συνεργατισμού. Η διενέργεια της αποτίμησης προνοείται στο διάταγμα που εξέδωσε ο Υπουργός Οικονομικών για την ανακεφαλαιοποίηση του Συνεργατισμού με 1,5 δις ευρώ για κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών του στη βάση του δυσμενούς σεναρίου της έκθεσης του οίκου Pimco. Ο οίκος Ernst & Young εξωτερικού είχε υποβάλει τη χαμηλότερη προσφορά από τους άλλους τρεις οίκους που κλήθηκαν να εκφράσουν ενδιαφέρον, δηλαδή τους οίκους KPMG, PWC και Deloitte. Όπως αναφέρεται στο διάταγμα, μοναδικός σκοπός της διενέργειας της αποτίμησης, είναι ο προσδιορισμός του ποσοστού συμμετοχής της Δημοκρατίας στην ιδιοκτησιακή δομή και στα δικαιώματα ψήφου της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία με την έκδοση του διατάγματος καθορίστηκε στο 99%. Σύμφωνα με τους όρους εντολής, ο οίκος θα πρέπει μέχρι τις 3 Ιανουαρίου 2014 να παραδώσει τα αποτελέσματα της αποτίμησης.

Microsoft : Πούλησε πάνω από ένα εκατομμύριο Xbox One

Η Microsoft ανακοίνωσε ότι πούλησε πάνω από ένα εκατομμύριο κονσόλες βίντεο-παιχνιδιών Xbox One την πρώτη ημέρα κυκλοφορίας τους στις αγορές 13 χωρών. Τα αποθέματα του Xbox βρίσκονται, σύμφωνα με τη Microsoft, στο στάδιο της εξάντλησης στα περισσότερα καταστήματα λιανικής πώλησης σε όλο τον κόσμο. «Δουλεύουμε σκληρά για να κατασκευάσουμε περισσότερες κονσόλες», διαβεβαίωσε τους λάτρεις των βίντεο-παιχνιδιών ο Γιουσούφ Μεχντί αντιπρόεδρος του μάρκετινγκ για το Xbox One. Η εμφάνιση του Xbox One, που είναι ο διάδοχος του Xbox 360, είναι το τελευταίο επεισόδιο στον αποκαλούμενο πόλεμο

της κονσόλας που «διεξάγουν» οι τρεις μεγάλοι κατασκευαστές, η Microsoft, η Sony και η Nintendo. Η Sony άρχισε να πουλά το νέο PlayStation 4 πρόσφατα και ισχυρίστηκε πως ένα εκατομμύριο κονσόλες πωλήθηκαν σε 24 ώρες. Η εταιρεία ερευνών Gartner υπολόγισε πρόσφατα ότι η αγορά στην κατηγορία της κονσόλας παιχνιδιών θα έχει τζίρο 44 δισεκατομμύρια δολάρια φέτος και 49 δισεκατομμύρια δολάρια το επόμενο έτος.

Εγκρίθηκε η χρηματοδότηση

της Κύπρου με 89,33 εκ. ευρώ

Η Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκρινε, κατά πλειοψηφία, την έκθεση του Βέλγου Χριστιανοδημοκράτη ευρωβουλευτή Ζαν Λούκ Ντεχαενέ, με βάση την οποία το Ευρωκοινοβούλιο συμφωνεί με την κινητοποίηση του μέσου ευελιξίας στις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων για τη χρηματοδότηση των προγραμμάτων των διαρθρωτικών ταμείων της Κύπρου, με το συνολικό ποσό των 89,33 εκατομμυρίων ευρώ. Η έκθεση είχε ήδη τύχει της έγκρισης της Επιτροπής Προϋπολογισμών του Ευρωκοινοβουλίου, με 33 ψήφους υπέρ και μόνον 2 κατά. Η έκθεση Ντεχαενέ αποτελεί συνέχεια απόφασης της Κομισιόν, η οποία και πρόκειται να κινητοποιηθεί το μέσο ευελιξίας, για να συμπληρωθεί η χρηματοδότηση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014 πέραν του ανώτατου ορίου, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν τα προγράμματα των διαρθρωτικών ταμείων για την Κύπρο με πρόσθετες πιστώσεις για το έτος 2014 συνολικού ύψους 100 εκατ. ευρώ.

Σύντομα θα δανείζει και πάλι ο Οργανισμός

Χρηματοδοτήσεως Στέγης

Διατηρεί την ευρωστία του ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης και μετά από δυο με τρεις μήνες αναμένεται να επαναρχίσει η αποδοχή

αιτήσεων για χορήγηση στεγαστικών δανείων, όπως δήλωσε ο Χαράλαμπος Σιαμπαρτάς, Γενικός Διευθυντής του ημικρατικού Οργανισμού. Ως προς την εξυπηρέτηση των ήδη παραχωρηθέντων δανείων, ο κ. Σιαμπαρτάς δήλωσε ότι «υπάρχουν κάποια μη εξυπηρετούμενα ή με καθυστερήσεις εξυπηρετούμενα δάνεια, τα οποία ανέρχονται ως ποσοστό γύρω στο 25% του συνόλου των δανείων, συμφώνως της ορολογίας και του τρόπου υπολογισμού τους εκ μέρους της Κεντρικής Τράπεζας». Ο κ. Σιαμπαρτάς ανέφερε μεταξύ άλλων ότι, «από τον περασμένο Μάρτιο, λόγω του προβλήματος που παρουσιάστηκε, ο Οργανισμός σταμάτησε να δέχεται αιτήσεις, παρακολουθεί την όλη κατάσταση και σύντομα θα αρχίσει να δίδει ξανά δάνεια». Ερωτηθείς εάν αυτό ήταν μεταξύ των μνημονιακών όρων, ο κ. Σιαμπαρτάς διευκρίνισε πως «όχι, αυτό δεν έχει καμία σχέση με το Μνημόνιο και είναι καθαρά απόφαση του Οργανισμού, ούτε καν της Κυβέρνησης».

Τράπεζα Κύπρου-Λαϊκή - Ολοκληρώνεται το 2014 η ενοποίηση των συστημάτων

Μέχρι τα μέσα του 2014 αναμένεται να ολοκληρωθεί η ενοποίηση των ηλεκτρονικών συστημάτων της Τράπεζας Κύπρου με την πρώην Λαϊκή Τράπεζα, δίνοντας οριστικό τέλος στη σύγχυση που επικρατεί στους πελάτες λόγω της ταυτόχρονης λειτουργίας και παράλληλης στέγασης, σε πολλές περιπτώσεις, των δύο τραπεζών. Η διαδικασία ενοποίησης των συστημάτων είναι ένα πολύ δύσκολο εγχείρημα και χρειάζεται αρκετά μεγαλύτερο διάστημα να ολοκληρωθεί απ' ό,τι χρειάζεται για να ενοποιηθούν τα υποκαταστήματα. Αυτή τη στιγμή, προχωρούν ταυτόχρονα δύο διαδικασίες, η μια είναι ο συστεγασμός και ο άλλος η ενοποίηση των συστημάτων. Όσον αφορά το συστεγασμό, από τα 203 υποκαταστήματα που λειτουργούσαν αρχικά, τώρα με την ενοποίηση λειτουργούν 138, με στόχο μέχρι το τέλος του έτους να γίνουν 130. Παράλληλα, προχωρά ο προγραμματισμός και οι εργασίες για τη σύζευξη των δύο ηλεκτρονικών συστημάτων, με τα μέσα του 2014 ή και νωρίτερα. Η ενοποίηση του συστήματος θα γίνει αυτόματα και οι πελάτες των δύο τραπεζών θα ενημερωθούν για τα στοιχεία τους, ενώ όπου χρειαστεί θα εκδοθούν καινούρια βιβλιάρια επιταγών και καινούριες πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες.

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Κέρδη 262 εκ. ευρώ

Καθαρά κέρδη 262 εκ. ευρώ ανακοίνωσε η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος για τους πρώτους εννέα μήνες του έτους, σε σχέση με 2.45 δισ. ευρώ ζημιές την ίδια περίοδο πέρυσι. Η Εθνική Τράπεζα ανακοίνωσε ότι οι προβλέψεις για τα επισφαλή δάνεια μειώθηκαν κατά 34% από

έτος σε έτος στο 1,24 δισ. ευρώ. «Ο Όμιλος της ΕΤΕ πέτυχε θετική κερδοφορία το εννεάμηνο του 2013, λόγω της συνεχιζόμενης μείωσης του ρυθμού δημιουργία νέων επισφαλειών στην Ελλάδα, καθώς και της βελτίωσης του οικονομικού κλίματος, επιτρέποντας αντιλογισμό απομειώσεων και μείωση των διαπραγματευτικών ζημιών», αναφέρει σε δήλωσή του ο διευθύνων σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας Αλέξανδρος Τουρκοκλιάς. Τα κέρδη αποδίδονται σε μεγάλο βαθμό στην κερδοφορία της θυγατρικής στην Τουρκία Finansbank και στην περικοπή των λειτουργικών δαπανών κατά 7% το τρέχον έτος.

Ξαφνικό «κύμα» επενδύσεων στην Ελλάδα

Με ένα ξαφνικό μπαράζ επενδύσεων που ανακοινώθηκε πρόσφατα η Ελλάδα φαίνεται να βρίσκεται στο μικροσκόπιο πολυεθνικών εταιριών και διεθνών επενδυτών. Η Coca Cola η Nokia και το ενδιαφέρον 4 επενδυτικών σχημάτων για τα ξενοδοχεία του Αστέρα στο Καβούρι δείχνουν, σύμφωνα με οικονομικούς παράγοντες, ότι οι ξένοι επενδυτές άρχισαν να «βλέπουν» μετά από χρόνια ότι στην Ελλάδα υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες και καταρτισμένο προσωπικό για να εγκαταστήσουν μέρος των δραστηριοτήτων τους στην Ελλάδα δημιουργώντας εκατοντάδες και καλά πληρωμένες θέσεις εργασίας για νέους επιστήμονες. Αν σε αυτές τις επενδύσεις προστεθούν και αυτές που έχουν ανακοινωθεί παλαιότερα όπως της Philip Morris, της ZTE της Unilever κ.α. τότε το διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον για την Ελλάδα αποκτά διαστάσεις που θα ζήλευαν πολλές χώρες της Ευρώπης.

Χρεοκοπίες τραπεζών ακόμη και στη Γερμανία

Χρεοκοπίες τραπεζών ακόμη και στη Γερμανία προβλέπει ο γερμανός οικονομολόγος Γκούντραμ Βολφ, επικεφαλής της δεξαμενής σκέψης Bruegel, και επισήμανε ότι αν κι η κατάσταση στην Ευρωζώνη είναι κα-

λύτερη από ό,τι πριν από έναν χρόνο, η κρίση δεν έχει τελειώσει. «Τράπεζες που έχουν μεγάλα προβλήματα πρέπει να προβαίνουν σε ανακεφαλαιοποίηση μέσω των πιστωτών τους. Θα πρέπει όμως οι τράπεζες να υποχρεώσουν τους πιστωτές τους να συμμετέχουν στις απώλειες ή θα πρέπει να “μπει χέρι” στα χρήματα των φορολογουμένων; Χρήση χρημάτων από φορολογία θα πρέπει να γίνεται μόνο σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Όμως είναι ξεκάθαρο ότι το κόστος ανακεφαλαιοποίησης για όλες τις άλλες τράπεζες μπορεί να αυξηθεί, εάν οι πιστωτές εξαναγκαστούν να συμμετέχουν. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να οδηγήσει τον τραπεζικό τομέα σε συστημική κρίση», είπε ο κ. Βολφ στο γερμανικό οικονομικό περιοδικό Manager Magazine και πρόσθεσε: «Η διένεξη στην ΕΕ στην παρούσα φάση αφορά στο πόσα κονδύλια προέρχονται από την ΕΕ και πόσα από τα κράτη. Κατ’ αρχάς θα πρέπει να είναι τα εθνικά κράτη υπεύθυνα. Όμως δε μπορούν τα εκάστοτε κράτη να επιμίσουν όλο το βάρος, ειδικά εάν αυτό αυξάνει υπέρμετρα το δημόσιο χρέος τους. Σε αυτή την περίπτωση ίσως χρειάζεται ανάμιξη του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ). Ο κίνδυνος χρεοκοπίας τραπεζών υφίσταται. Υπάρχουν πολλές αδύναμες τράπεζες, ακόμη και στη Γερμανία». Απαντώντας σε ερώτηση για την στάση που πρέπει να τηρήσει η Γερμανία, ο κ. Βολφ επισήμανε: «Η Γερμανία θα πρέπει να μεριμνήσει για την επίτευξη μεγαλύτερης ανάπτυξης στο εσωτερικό της χώρας και να προχωρήσει σε επενδύσεις. Η ανάπτυξη της θα έπρεπε να είναι διπλάσια σε μέγεθος ούτως ώστε η Γερμανία να καταστεί ατμομηχανή της ανάπτυξης στην Ευρώπη. Ακόμη, η Γερμανία θα πρέπει να εγκαταλείψει την αντίσταση έναντι της τραπεζικής ένωσης και του ευρωπαϊκού μηχανισμού εκκαθάρισης. Για μία κοινή αγορά κεφαλαίων χρειαζόμαστε ευρωπαϊκές τράπεζες, όχι μόνο τράπεζες που δρουν σε εθνικό επίπεδο. Και τέλος, χρειαζόμαστε ένα μήνυμα αλληλεγγύης στην Ευρώπη. Η τεράστια ανεργία των νέων οδηγεί στο να χάνεται μία γενιά. Θα πρέπει κάτι να γίνει. Οι άνθρωποι χρειάζονται ελπίδα».

Ο CIPA σε διεθνή συνέδρια στις Βρυξέλλες, Σαγκάη και Ντουμπάι

Εκπρόσωποι του CIPA παρουσίασαν τομείς στους οποίους η Κύπρος διαθέτει προοπτικές ανάπτυξης και πραγματοποίησαν στοχευμένες συναντήσεις. Σε τρία διεθνή συνέδρια, στις Βρυξέλλες, τη Σαγκάη και το Ντουμπάι, συμμετείχε πρόσφατα ο Κυπριακός Οργανισμός Προσελκύσης Επενδύσεων (CIPA), στο πλαίσιο των προσπαθειών του για αποκατάσταση της εικόνας της Κύπρου στο εξωτερικό και προβολής της ως ελκυστικού επενδυτικού προορισμού. Οι εκπρόσωποι του CIPA παρουσίασαν εκτενώς τους διάφορους τομείς στους οποίους η Κύπρος διαθέτει προοπτικές ανάπτυξης, όπως η ναυτιλία, η ενέργεια, ο τουρισμός, τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα, η οπτικοακουστική βιομηχανία, η έρευνα και η καινοτομία

και οι επαγγελματικές υπηρεσίες. Στο διεθνές συνέδριο EFAMA (European Fund and Asset Management Association) Investment Management Forum, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες το διήμερο 5-6 Νοεμβρίου 2013, τον CIPA εκπροσώπησε ο Ανώτερος Λειτουργός του Οργανισμού, κ. Μάριος Ταννούσης. Στο πλαίσιο των εργασιών του συνεδρίου πραγματοποιήθηκαν στοχευμένες κατ’ ιδίαν συναντήσεις με ξένους επενδυτές, επενδυτικά ταμεία, τράπεζες επενδύσεων και διαχειριστές κεφαλαίων. Το τριήμερο 11-13 Νοεμβρίου, αντιπροσωπεία του CIPA, με επικεφαλής τον Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού, κ. Χάρη Παπαχαράλαμπος, συμμετείχε στο συνέδριο World FDI Forum, που πραγματοποιήθηκε στη Σαγκάη της Κίνας. Η διοργάνωση, η οποία αποτελεί πλατφόρμα προώθησης επενδύσεων και επενδυτικών προορισμών, συγκεντρώνει το ενδιαφέρον μεγάλων διεθνών επενδυτών και σημαντικών οικονομικών παραγόντων και προσωπικοτήτων από όλο τον κόσμο. Οι εκπρόσωποι του CIPA πραγματοποίησαν σειρά επαφών με πολυεθνικές εταιρείες, μεγάλες κινεζικές εταιρείες που επεκτείνονται και επενδύουν στην Ευρώπη, καθώς επίσης και με αμερικανικές και ευρωπαϊκές εταιρείες που συμμετείχαν. Εξάλλου, αντιπροσωπεία του CIPA, αποτελούμενη από τους Άγγελο Γεωργιάδη (μέλος του ΔΣ του Οργανισμού) και Μάριο Ταννούση, συμμετείχε στο MENA Investment Management Forum, το οποίο πραγματοποιήθηκε, το τριήμερο 17-19 Νοεμβρίου, στο Ντουμπάι. Ο κ. Γρηγοριάδης προήδρευσε σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Συνεδρίου με θέμα τις επενδυτικές ευκαιρίες που προκύπτουν στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής. Επιπρόσθετα, ο CIPA, πραγματοποίησε στοχευμένες κατ’ ιδίαν συναντήσεις με σημαντικό αριθμό διαχειριστών κεφαλαίων και επενδυτικών ταμείων (UCITS, Alternative Investment Funds). Στις συναντήσεις συμμετείχε και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου κ. Ανδρέας Ανδρέου.

Ούτε ένας ούτε δύο... πεντακόσιοι πέντε

Έλληνες με περιουσία 60 δισ. ευρώ

Περιουσία που αγγίζει τα 60 δισ. ευρώ διαθέτουν μόλις 505 Έλληνες σύμφωνα με στοιχεία της Wealth-X. Από τα στοιχεία φαίνεται ότι οικο-

νομική κρίση δεν πλήττει τον πλούτο, το αντίθετο μάλλον, αποτελεί ιδανικό περιβάλλον για την αύξησή του. Στην Ελλάδα οι 505 Έλληνες πολυεκατομμυριούχοι έχουν περιουσία που έχει αυξηθεί κατά 20% σε σχέση με πέρσι. Δηλαδή από τα 50 δισ. ευρώ διαμορφώθηκε στα 60 δισ. ευρώ. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με την έρευνα, οι εκατομμυριούχοι θα αυξηθούν. Συνολικά οι εκατομμυριούχοι με περιουσία άνω του 1 εκατ. ευρώ υπολογίζονται από τα τμήματα Private Banking των τραπεζών σε περίπου 8.000, καθώς μόνο 2.678 άτομα στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαθέτουν μετοχές που ξεπερνούν σε αξία το 1 εκατ. ευρώ.

Που επενδύουν: Οι εκατομμυριούχοι και οι δισεκατομμυριούχοι του πλανήτη επενδύουν κατά 22% σε ακίνητα, 15% σε μετοχές, 15% σε εταιρικά ομόλογα ενώ διατηρούν ένα 13% σε ρευστά διαθέσιμα. Οι επενδύσεις τους σε κρατικά ομόλογα φτάνουν το 8%, σε νομίσματα το 7% και σε χρυσό το 6%.λ

Στις πρώτες θέσεις των φορολογικών παραδείσων η Γερμανία - 41η η Κύπρος

Εντελώς αβάσιμες αποδεικνύονται οι επιθέσεις που δέχτηκε η Κύπρος από Ευρωπαίους εταίρους της, για μη διαφανή λειτουργία του χρηματοπιστωτικού της συστήματος. Το βρώμικο παιχνίδι που στήθηκε εντός της Ευρώπης, αποκαλύπτεται σε όλο του το μεγαλείο, μέσα από την παγκόσμια λίστα με τις χώρες που αποτελούν τους μεγαλύτερους φορολογικούς παραδείσους. Στα κατώτατα στρώματα και συγκεκριμένα στην 41η θέση εμφανίζεται η χώρα μας. Τραγική ειρωνεία ή απάντηση σε πολλά Ερωτήματα, αποτελεί το γεγονός ότι στις πρώτες θέσεις βλέπουμε να φιγουράρουν χώρες πολέμοι της Κύπρου όπως η Γερμανία που βρίσκεται στην 8η θέση και το Λουξεμβούργο που καταλαμβάνει την δεύτερη θέση μετά την Ελβετία. Μάλιστα η Γερμανία, σύμφωνα με την έκθεση, κατέχει πάνω από το 4% της αγοράς υπεράκτιων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, καθιστώντας την έναν από τους μεγαλύτερους παίκτες. Παράλληλα η Γερμανική Κυβέρνηση προσφέρει διάφορες φοροαπαλλαγές σε ξένους υπηκόους για καταθέσεις σε τραπεζικούς λογαριασμούς και ομόλογα σε βαθμό που αρνείται και την ανταλλαγή πληροφοριών με πολλές χώρες εντός και εκτός Ευρώπης, προστατεύοντας τους ευπόληπτους πελάτες της. Με αυτή την πολιτική η Άνγκελα Μέρκελ κατάφερε να φτάσει το εμπορικό πλεόνασμα της Γερμανίας σε επίπεδα ρεκόρ αυξάνοντας το στα 18,8 δις από 15,8 δις που ήταν τον Σεπτέμβριο. Στην περίπτωση της Κύπρου η ίδια πολιτική κρίθηκε ως επίπλαστη ευμάρεια, και τιμωρήθηκε με κούρεμα των καταθετών στις κυπριακές τράπεζες. Με μια ομολογία σοκ την ίδια ώρα η Επιτροπή Υπουργών της Ευρώπης παραδέχεται ότι καμία άλλη χώρα

εκτός της Κύπρου δεν υποβλήθηκε σε τέτοιο λεπτομερή έλεγχο στον τομέα του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος. Η τοποθέτηση της επιτροπής έγινε μετά από άλλη μια επίθεση κατά της Κύπρου, που εξαπέλυσε ο ολλανδός Χριστιανοδημοκράτης ευρωβουλευτής Πιέτερ Ομπζιγκτ, ο οποίος αμφισβήτησε τα ευρήματα της Moneyval για το θέμα. Στην απάντηση της η Επιτροπή χαρακτηρίζει εξαιρετικά τα συμπεράσματα της Moneyval, υποδεικνύοντας για τα τρωτά σημεία που εντοπιστήκαν ότι θα μπορούσαν να βρεθούν σε οποιαδήποτε άλλη χώρα υφίστατο τέτοιο έλεγχο. Το ερώτημα που γεννάται μοιραία είναι γιατί καμία άλλη χώρα πέραν της Κύπρου δεν υπέστη τέτοιο έλεγχο παρά τα στοιχεία που έρχονται στην δημοσιότητα.

5η η Κύπρος στις γεννήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Μπορεί το 2012 να ήταν μια δύσκολη οικονομική περίοδος για τη χώρα μας, αλλά όπως φαίνεται οι Κύπριοι όχι μόνο δεν απέφυγαν να κάνουν παιδιά αλλά κατάφεραν να ανεβάσουν την χώρα στην 5η θέση σε ό,τι αφορά το ποσοστό γεννητικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε πρόσφατα η Eurostat, με 11,8 γεννήσεις ανά 1.000 κατοίκους, η Κύπρος βρισκόταν το 2012 στην πέμπτη θέση μεταξύ των χωρών της ΕΕ με τη μεγαλύτερη γεννητικότητα. Με βάση τα κοινοτικά στοιχεία, πρώτη χώρα σε γεννήσεις ανά 1.000 κατοίκους ήταν το 2012 η Ιρλανδία με 15,7, ενώ την πεντάδα συμπληρώναν το Ηνωμένο Βασίλειο με 13,7, η Γαλλία με 12,6, η Σουηδία με 11,9 και η Κύπρος με 11,8. Τη χαμηλότερη γεννητικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσίασε η Γερμανία με 8,4 γεννήσεις ανά 1.000 κατοίκους. Ακολούθησαν η Πορτογαλία με 8,5, η Ελλάδα και η Ιταλία με 9 και η Ουγγαρία με 9,1. Όσο για μεγαλύτερες φυσικές αυξήσεις του πληθυσμού δηλαδή γεννήσεις μείον θανάτους, καταγράφηκαν στην Ιρλανδία με 9,5 ανά 1.000 κατοίκους και ακολούθησαν η Κύπρος με 5,2, το Λουξεμβούργο με 4 και Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο με 3,8. Την 1η Ιανουαρίου 2013, ο πληθυσμός της ΕΕ των «28» ήταν 505,7 εκατ. κάτοικοι, στην Κύπρο 865.900 κάτοικοι και στην Ελλάδα 11 εκατ. κάτοικοι. Το 2012 ο αριθμός των ξένων υπηκόων τρίτων χωρών αυξήθηκε στην ΕΕ κατά 882.200, ενώ μειώθηκε στην Ελλάδα κατά 44.200 και στην Κύπρο κατά 600. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις ξένου πληθυσμού καταγράφηκαν στη Γερμανία +391.000, στην Ιταλία 369.700 και στο Ηνωμένο Βασίλειο 148.700. Την 1η Ιανουαρίου 2013 η πιο πολυπληθής χώρα ήταν η Γερμανία (80,5 εκατ. κάτοικοι), και ακολούθησαν η Γαλλία (65,6), το Ηνωμένο Βασίλειο (63,9) και η Ιταλία (59,6). Οι χώρες με το μικρότερο πληθυσμό ήταν η Μάλτα (421.400), το Λουξεμβούργο (537.000) και η χώρας μας (865.900).

EuroLife: Κοντά σας και στις δύσκολες στιγμές με το Lifecare

✓ Κάλυψη για 42 ασθένειες

Η ασφαλιστική εταιρεία EuroLife, ανταποκρινόμενη στις σημερινές ανάγκες της αγοράς και συνεχίζοντας να προσφέρει σιγουριά και ασφάλεια δημιούργησε το σχέδιο Lifecare. Το σχέδιο είναι μοναδικό στην Κυπριακή αγορά και προσφέρει τη δυνατότητα κάλυψης σε 42 σοβαρές ασθένειες, καταβάλλοντας εφάπαξ το ποσό που έχει επιλέξει για κάλυψη ο ασφαλιζόμενος. Το Lifecare καλύπτει τις συχνότερες σοβαρές ασθένειες όπως τον καρκίνο, το έμφραγμα μυοκαρ-

EuroLife

δίου και το εγκεφαλικό καθώς επίσης και μια σειρά από καρδιαγγειακές και νευρολογικές ασθένειες, ασθένειες οργάνων, ανικανότητες και αναπηρίες.

Με τη δημιουργία του Lifecare η EuroLife, ως εταιρεία με ευαισθησία και διαχρονική έμπρακτη στήριξη προς τον κόσμο, αποφάσισε να δώσει

περαιτέρω αξία στο προϊόν της, εντάσσοντας μέσα στο DNA του, την κοινωνική στήριξη, εξαγγέλλοντας τη συνεργασία της με τον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο Κύπρου. Η EuroLife θα προσφέρει στον Σύνδεσμο 5 ευρώ για κάθε συμβόλαιο Lifecare που θα πωλείται για τον επόμενο χρόνο. Η εισφορά θα γίνεται από ανεξάρτητο ταμείο χορηγιών της EuroLife. Με την κίνηση αυτή ενισχύεται το ταμείο του Συνδέσμου που στόχο έχει την πρόληψη και διαφώτιση σε θέματα καρκίνου καθώς επίσης και την στήριξη των ατόμων που πάσχουν από τη σοβαρή αυτή ασθένεια.

50 χρόνια Aphrostrom: "Let's Go to bed"

Με την πρωτότυπη πρόσκληση «Let's go to bed» η Aphrostrom συγκέντρωσε εκλεκτούς πελάτες, αγαπημένους φίλους της εταιρείας αλλά και ανθρώπους των MME για να γιορτάσει τη συμπλήρωση 50 χρόνων δραστηριότητάς της στην Κυπριακή αγορά.

Σε μια ξεχωριστή βραδιά με ατμόσφαιρα άκρως χαλαρωτική, το Royal Hall στη Λευκωσία μεταμορφώθηκε σε ένα τεράστιο υπνοδωμάτιο φτιαγμένο με προϊόντα Aphrostrom, όπου οι καλεσμένοι είχαν την ευκαιρία να χαλαρώσουν σε ειδικά διαμορφωμένα στρώματα και να απολαύσουν μια βραδιά γεμάτη αξέχαστες εκπλήξεις.

Ατμοσφαιρική μουσική από DJ, μια μοναδική χορογραφία πάνω σε στρώμα, ένας σαξοφωνίστας με πιτζάμες, η Μέριλιν που τραγούδησε "Happy Birthday dear Aphrostrom" και ζωντανή τζαζ μουσική διασκέδασαν τους καλεσμένους, οι οποίοι απόλαυσαν εύγευστα εδέσματα και άφθονο ποτό.

Παράλληλα, στα πλαίσια της κοινωνικής της προσφοράς, κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, η Aphrostrom εξήγγειλε τη στήριξή της στον Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια. Συγκεκριμένα, θα αναλάβει τον εξοπλισμό των δύο καταφυγίων του Συνδέσμου στην Λευκωσία και Πάφο, με δωρεάν προ-

ϊόντα δική της παραγωγής, όπως Στρώματα, Ντιβάνια (υποστρώματα), Κεφαλαριές, Προστατευτικά στρωμάτων, Παπλώματα (Quilts), Παπλωματοθήκες, Κουρτίνες, Σκεπάσματα, Σεντόνια, Μαξιλάρια ύπνου και Διακοσμητικά μαξιλαράκια.

Η εταιρεία Aphrostrom ιδρύθηκε το 1963 και είναι η πρώτη βιομηχανία στρωμάτων και ντιβανιών στην Κύπρο. Με στόχο πάντα την υψηλή ποιότητα και την προσωπική εξυπηρέτηση κατάφερε να κερδίσει την προτίμηση των νοικοκυριών και επιχειρήσεων στην Κύπρο, όπως επώ-

νομα Ξενοδοχεία, τουριστικά συγκροτήματα, κλινικές και ιδρύματα.

Από το 1991 η Aphrostrom, με ένα εντελώς ανανεωμένο πρόσωπο, στεγάζεται στις καινούργιες ιδιόκτητες εγκαταστάσεις της στη βιομηχανική περιοχή Νήσου στη Λευκωσία. Το προσόντοχο προσωπικό της, οι νέες εντυπωσιακές εκθέσεις ανά την Κύπρο, το ισχυρό δίκτυο διανομής καθώς και οι εκλεκτοί μεταπωλητές της σε όλες τις πόλεις, τοποθετούν την Aphrostrom ψηλά στην προτίμηση των καταναλωτών.

CONVENIENTLY LOCATED NEAR EVERYTHING.

Hilton Cyprus is the only five star hotel in Nicosia, the ideal place both for the business and the leisure traveller as it is conveniently located next to the business and the entertainment district.

In each of the hotel's 294 spacious guestrooms and suites, the emphasis is on elegance and comfort. The hotel also offers various meeting rooms for prestigious delegations, meetings and conferences.

**For room reservations please visit hilton.com
or call Hilton Cyprus at +357 22377777**

STAY HILTON. GO EVERYWHERE.

Hilton
CYPRUS

Archbishop Makarios III Avenue | P.O. Box 22023 | 1516 Nicosia | Cyprus

Τεστ αντοχής αλά Κυπριακά στις τράπεζες της Ευρωζώνης

Μετά από δύο αποτυχημένες προσπάθειες αξιολόγησης του τραπεζικού συστήματος στην ευρωζώνη, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα επιχειρεί μαζί με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών μια τρίτη αξιολόγηση των μεγάλων τραπεζών της ευρωζώνης. Συγκεκριμένα, μέσα στο Νοέμβριο ξεκινά μια ενδεδειγμένη εξέταση των ισολογισμών 130 μεγάλων τραπεζών της ευρωζώνης και μια σειρά από τεστ αντοχής (stress tests), περιλαμβανομένων και κάποιων από την Κύπρο.

Του Μάριου Μαυρίδη

Βουλευτή Κερύνειας

Στόχος των τεστ αντοχής είναι να αφαιρέσουν από τις αγορές οποιοσδήποτε αμφιβολίες από επενδυτές και καταθέτες και να εμπδώσουν περισσότερη εμπιστοσύνη στο τραπεζικό σύστημα της ευρωζώνης.

Ουσιαστικά, αυτό που θα γίνει στις μεγάλες τράπεζες της ευρωζώνης μέσα στους επόμενους 12 μήνες, είναι κάτι ανάλογο που έχει γίνει και στην Κύπρο από την Pimco, δηλαδή, η αξιολόγηση των δανείων και ο υπολογισμός των επιπρόσθετων κεφαλαιακών αναγκών της κάθε τράπεζας ξεχωριστά. Ως γνωστόν, οι τράπεζες της ευρωζώνης θα πρέπει να διαθέτουν κεφαλαιακή επάρκεια ύψους 8% (9% για την τις κυπριακές τράπεζες, λόγω αυξημένου κινδύνου) για να καλύπτουν πιθανές ζημιές από μη επισφάλειες. Δηλαδή, η κάθε τράπεζα στην ευρωζώνη θα πρέπει να διαθέτει το 8% των δανείων που έχει χορηγήσει σε ίδια κεφάλαια (των μετόχων της) σε

ρευστά διαθέσιμα. Η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί θα είναι αυτή που ακολούθησε η Pimco στην Κύπρο, ακολουθώντας τη μεθοδολογία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, δηλαδή ένα δάνειο θεωρείται ως μη εξυπηρετούμενο αν δεν εξυπηρετείται κανονικά για 90 ημέρες, ανεξάρτητα από το αν η εμπράγματα εξασφάλιση καλύπτει το υπόλοιπο του δανείου. Στα προηγούμενα δύο τεστ αντοχής δεν έδωσαν ορθά και συγκρίσιμα αποτελέσματα επειδή απέκρυβαν την πραγματική εικόνα της ποιότητας του δανείου των τραπεζών.

Έτσι, αν μια τράπεζα υποστεί ή αναμένει να υποστεί ζημιές από δάνεια που είναι μη εξυπηρετούμενα, τότε οι ζημιές αυτές θα καλυφθούν από τα ίδια κεφάλαια των τραπεζών χωρίς να

κινδυνεύουν οι καταθέσεις και χωρίς να διαταραχθεί η εμπιστοσύνη των καταθετών. Αυτή είναι και η λογική της κεφαλαιακής επάρκειας.

Οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών αναφέρουν ότι αν μετά τα τεστ αντοχής, κάποιες τράπεζες χρειάζονται επιπρόσθετα κεφάλαια, για το αν πληρούν το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας στο 8%, τότε τα κεφάλαια αυτά θα πρέπει να προέλθουν εκ των έσω, με bail-in, χωρίς να ξεκαθαρίζει τι ακριβώς σημαίνει αυτό. Λογικά, στην κεφαλαιοποίηση μιας τράπεζας δυνατόν να συνεισφέρουν οι μέτοχοι, με την έκδοση νέων μετοχών, και μετά οι πιστωτές (μετατροπή αξιόγραφων, μετατρέψιμων κλπ), αλλά δεν είναι ξεκάθαρο κατά πόσο οι επόμενοι που θα κληθούν να πληρώσουν, σε περίπτωση που θα χρειαστεί, θα είναι οι καταθέτες ή οι φορολογούμενοι. Αυτό θα εξαρτηθεί και από την απόφαση που θα λάβει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, όταν ολοκληρωθεί η Τραπεζική Ένωση των μεγάλων τραπεζών της ευρωζώνης.

Οι Γερμανοί επιμένουν ότι το bail-in θα πρέπει να τραβήξει και τους καταθέτες ενώ η υπόλοιπη Ευρώπη επιμένει ότι οι τράπεζες θα πρέπει να μπορούν να δανειζονται από το Μηχανισμό Στήριξης παρά να υποστούν κούρεμα οι καταθέτες. Πάντως, πολλοί είναι οι αναλυτές που αναφέρουν ότι τα τεστ αντοχής που θα διενεργήσει η ΕΚΤ θα αποκαλύψει ελλείμματα κεφαλαιακής επάρκειας στις τράπεζες της ευρωζώνης. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους που οι αγορές μετοχών αντέδρασαν αρνητικά στην ανακοίνωση της ΕΚΤ.

ΚΥΠΡΟΣ

ΜΙΚΡΕΣ ΑΠΟΔΡΑΣΕΙΣ... ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ!!!

Αποδράστε από την καθημερινότητα και απολαύστε τις απaráμιλλες ομορφίες της Κύπρου μας μέσω των ειδικών πακέτων του **Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού**.

Ζήστε ένα μοναδικό διήμερο μακριά από την καθημερινότητα, τις σκοτούρες και το άγχος.

Ξεγνοιάστε, σας αξίζει!

Για κρατήσεις/πληροφορίες:

22 713 760

και στην ιστοσελίδα

cyprusshortescapes.com

Κρατήσεις θα γίνονται δεκτές μέχρι την Πέμπτη το αργότερο, ώρα 13:00 για το επόμενο Σαββατοκυρίακο.

Κύπρος
στην καρδιά μας

Οι φόβοι του Ισραήλ για τα πυρηνικά του Ιράν

Η υπογραφή καταρχήν συμφωνίας μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, Ρωσίας, Κίνας, Μεγάλης Βρετανίας, Γαλλίας και Γερμανίας από τη μια και Ιράν από την άλλη για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν έχει κατακριθεί από κάποιους κύκλους – κυρίως χώρες του αραβικού κόσμου και από το Ισραήλ.

Του Δρα Αντώνη Στ. Στυλιανού

Λέκτορα Νομικής στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, LL.B Law Bristol, Ph.D in Law – International Law and Human Rights (Kent), Διευθυντής Μονάδας Νομικής Κλινικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Κεντρικός άξονας των επικρίσεων που έχουν εκφραστεί δημόσια από τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό Βενιαμίν Νετανιάχου – αυστηρού επικριτή των συνομιλιών της Γενεύης που οδήγησαν στην επίτευξη της συμφωνίας για τα πυρηνικά του Ιράν – είναι το ότι η συμφωνία δεν αγγίζει τις υποδομές παραγωγής πυρηνικών καυσίμων που βρίσκονται στο Ιράν, παρά το ότι θέτει κάποιους συγκεκριμένους περιορισμούς ως προς τον εμπλουτισμό

ουρανίου και τη χρήση συγκεκριμένων πυρηνικών εργοστασίων.

Ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός αναφέρθηκε πρόσφατα στην καταστροφική δύναμη που έχουν τα πυρηνικά όπλα, ειδικά στα χέρια κρατών όπως το Ιράν και επανέλαβε τη μακροχρόνια απειλή για χρήση στρατιωτικής βίας κατά του Ιράν. Τους φόβους του Ισραήλ και των άλλων χωρών που έχουν εκφράσει ανησυχίες για την συμφωνία και το μέλλον του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν προσπάθησε να καθησυχάσει ο Αμερικανός Υπουργός Εξωτερικών που υποστηρίζει ότι η συμφωνία που έχει επιτευχθεί θα καταστήσει το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν διαφανές στα μάτια της διεθνούς κοινότητας και ότι η δυνατότητα του Ιράν να παραγάγει πυρηνικά όπλα έχει περιοριστεί σε σημαντικά μεγάλο βαθμό.

Η αξιολόγηση της πρόσφατης καταρχήν συμφωνίας των 5+1 χωρών με το Ιράν καταδεικνύει τις διαμετρικά αντίθετες εκτιμήσεις ως προς την ουσιαστική αξία και χροιά της συμφωνίας αυτής, προερχόμενες μάλιστα από δυο σταθερούς συμμάχους – ΗΠΑ και Ισραήλ – που στην προκείμενη περίπτωση διαφωνούν σε ουσιαστικό βαθμό, ειδικά όσον αφορά την εκτίμηση για τους κινδύνους που δύναται να προκαλέσει η συμφωνία.

να. Σε ανάλυση της συμφωνίας που φιλοξένησε πρόσφατα η Jerusalem Post αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι παρόλο που οι ΗΠΑ και το Ισραήλ ζουν στον ίδιο κόσμο, αντιλαμβάνονται διαφορετικά – πολύ διαφορετικά – το προκείμενο ζήτημα και το μέλλον του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν.

Οι φόβοι αφορούν επίσης την ενδυνάμωση του Ιράν στην περιοχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι η χώρα διαθέτει ήδη τεχνολογία σχετική με τα πυρηνικά και έχει στη διάθεσή του περίπου 18,000 φυγοκεντρητές (το Πακιστάν για παράδειγμα που κατέχει πυρηνικά όπλα διαθέτει περίπου 6,000), γεγονός που μπορεί να το καταστήσει

ικανό, σύμφωνα με αναλύσεις, να κατασκευάσει πυρηνική βόμβα σε χρονικό διάστημα πέντε εβδομάδων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις από πλευράς Ισραηλινών, εάν πριν από την επίτευξη της συμφωνίας το Ιράν ήταν ένα κράτος που προχωρούσε παράνομα στην κατασκευή πυρηνικών, τώρα το Ιράν είναι ένα κράτος που βρίσκεται στα πρόθυρα δημιουργίας πυρηνικών όπλων με διεθνή νομιμοποίηση.

Καταληκτικά, παρά τα ιδιαίτερα θετικά που περιλαμβάνει η καταρχήν συμφωνία για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, είναι γεγονός ότι αυτή δεν αποτελεί μια ολοκληρωμένη συμφωνία που να ορίζει δια παντός τα επιτρεπόμενα όρια που η διεθνής κοινότητα επιβάλλει στην κατοχή πυρηνικής τεχνολογίας, τόσο από το Ιράν, όσο φυσικά, σε γενικότερο πλαίσιο, από όλα τα Κράτη. Στην προκείμενη περίπτωση, έχουν εκφραστεί συγκεκριμένες επιφυλάξεις ως προς την αξία της συμφωνίας, αλλά στο τέλος της ημέρας, εναπόκειται στη στάση του Ιράν, στο μεσοπρόθεσμο μέλλον, ως προς την τήρηση της καταρχήν συμφωνίας και την πιθανή συνομολόγηση ολοκληρωμένης συμφωνίας για το πυρηνικό του πρόγραμμα, για να αποδειχθεί ή όχι η σημαίνουσα αξία που αποδίδεται στη συμφωνία αυτή.

ΔΗΜΗΤΡΑ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ - 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013

ΕΚΔΟΤΗΣ / ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΓΟΡΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ	ΟΛΙΚΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΙΚΟΥ
	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε		€	€	%
1 Τραπεζικές καταθέσεις και μετρητά	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	72,740,489	72,740,489	50.39%
2 Επενδύσεις στον τομέα Ανάπτυξης Γης & Ακινήτων	Ανάπτυξη Γης & Ακινήτων						
- Στην Κύπρο	Δ/Ε	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	36,529,293		
- Στη Ρουμανία	Δ/Ε	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	9,509,000		
- Στη Βουλγαρία	Δ/Ε	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	5,492,206	51,530,499	35.70%
3 Επενδύσεις σε άλλα έργα	Άλλα έργα	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	4,195,872	4,195,872	2.91%
4 A&P (Andreou & Paraskevaides) Ent. Plc Co Ltd	Καταναλωτικά αγαθά	Παράλληλη Αγορά	Μετοχές	18,500,000	2,664,000	2,664,000	1.85%
5 Allianz Euro High Yield Bond IT	Δ/Ε	Δ/Ε	Equity Fund	1,853	2,506,773	2,506,773	1.74%
6 Logicom Public Ltd	Τεχνολογία	Κύρια Αγορά	Μετοχές	7,615,937	1,652,658	1,652,658	1.14%
7 Allianz RCM European Equity Dividend IT	Δ/Ε	Δ/Ε	Equity Fund	672	1,420,906	1,420,906	0.98%
8 Allianz Europe Equity Growth AT	Δ/Ε	Δ/Ε	Equity Fund	6,270	1,088,475	1,088,475	0.75%
9 NIPD Genetics Ltd	Δ/Ε	Μη εισηγμένη	Μετοχές	1,000	1,000,000	1,000,000	0.69%
10 Allianz Flexible Bond Strategy IT	Δ/Ε	Δ/Ε	Equity Fund	941	998,335	998,335	0.69%
ΟΛΙΚΟ					139,798,007	139,798,007	96.84%

Σύνολο ολικού ενεργητικού €144.358.640
Καθαρή εσωτερική αξία ανά μετοχή στις 30 Σεπτεμβρίου 2013: €0,7164
Η πλήρως καταμετρημένη εσωτερική αξία δεν εφαρμόζεται.
Η αγορά αξία των εισηγμένων επενδύσεων υπολογίστηκε με βάση την τιμή πλειοδοτήσης (bid price) στις 30 Σεπτεμβρίου 2013.

Ten ways CSR reporting will benefit your company

Why Corporate Social Responsibility is so Important

Having goals and a vision for your company that go beyond products and profits definitely provides a warmer image of your business that consumers will be more eager to engage with.

Many companies will be starting the New Year by examining exactly how effective their branding is and how they are perceived by their customers and the general public. Having goals and a vision for your company that go beyond

Simon Pitsillides

Director
FBRH Consultants Ltd
www.fbrh.eu

products and profits definitely provides a warmer image of your business that consumers will be more eager to engage with. Whilst branding is a very important reason why your company should engage with CSR reporting we have listed below 10 important ways CSR reporting will benefit your company.

1. Improved profits

No one objects to improved profits. CSR reporting can help you profit through: innovation, identifying inefficiencies and areas where you are losing money, improving customer loyalty and attracting a new quality of customer.

2. Brand recognition/ enhanced PR

Trust is an invaluable asset in any modern organisation – a reputation that can't be bought. A CSR report outlining your commitment to environmental and social responsibilities can be used as an effective resource for reproducing and disseminating achievements in your company's activities. Specific results in key areas can be passed on to stakeholders (e.g. media, customers, buyers and community members) to show them that your organisation is committed to its goals.

2. Business focus and planning

A CSR report can identify potential problem

areas and allow you to tackle them before they start eating away at your bottom line. Likewise, it can highlight previously untapped growth areas within your business.

3. Customer loyalty

Customers stick with a brand when they know their money is going towards ethical practices. Through the positive media representation and better branding generated by your CSR report, your company can build a trustworthy and credible presence within the community.

4. Business opportunities

Your GRI-certified CSR report is an international benchmark of best business practice. Your company can show through your CSR report that you are a responsible and trusting partner (Learn why CSR reporting is a positive chain reaction <http://www.fbrh.eu/CSR-chain-reaction.php>).

5. Innovation/better quality

Through looking at your company's workflow chains and organisational structure, your CSR report will identify possible areas for new business ventures and innovation.

6. Regulatory benefits

Supply chain management is no longer the sole responsibility of the supplier. Whether they relate to environmental impact, exploitation, workplace safety or corporate transparency, problems down your supply chain will invariably filter back to you. CSR reporting is a health-check on your supply chain and is a way of safeguarding your company from unforeseen problems.

7. Employee loyalty

A proud employee, who believes their company is working for good is more productive, has a stronger sense of loyalty and a better commitment to the organisation. When you show your staff that you are committed to a greener, more ethical, future, your CSR report will make every one of your employees a

walking advertisement for your business.

Your CSR report can highlight the areas where your company can improve workplace morale, encourage employee to make fresh ideas on how to innovate within the firm and improve productivity.

8. Better efficiency

Committing your company to a lower carbon-footprint is a commitment to saving money for your company. A well-produced CSR report can help you pinpoint the areas within your company that can benefit from cost-cutting and increased productivity – e.g. less packaging, better logistics.

9. Long-term sustainability

Your CSR report will become something of a blueprint for your future. Making commitments to becoming a more efficient, cleaner and innovative company identifies your long-term goals as a business and safeguards your longevity.

Start your CSR report today

The gold standard for CSR reporting is the Global Reporting Initiative (GRI). It is no coincidence that **80%** of the top 15 global companies and **43%** of the top 100 global companies are issuing Global Reporting Initiative (GRI) based CSR reports.

Get in touch with FBRH and book your place in one of our training seminars, where you will be given the skills to prepare your own GRI-certified CSR report. When you're ready, FBRH will help you publish your own portfolio of positive contribution for a better business future.

<http://www.fbrh.eu/start-CSR.php>

SOME GLOBAL REPORTING INITIATIVE REPORTERS: American Electric Power, Apple, BAE Systems, Barclays, Bloomberg, Coca Cola, Credit Suisse, Deloitte, Heineken, John Lewis, London 2012 Olympics, Marks & Spencer, Maersk, Nasdaq, Nestle, P&G, Starbucks Coffee, Thomas Cook Group, Thomson Reuters, TNT, UBS, Unilever, Volvo, Toyota

ΕΠΙΜΕΝΟΥΜΕ

ΠΡΟΧΩΡΟΥΜΕ

Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Η σωστή επιλογή Πανεπιστημίου

Στους δύσκολους καιρούς, δεν υπάρχουν εύκολες συνταγές. Προσπαθούμε πιο πολύ, αναζητούμε την καινοτομία, επενδύουμε στον εαυτό μας και στις σταθερές αξίες. Η επένδυση στη γνώση είναι από τις λίγες, σταθερές ποιότητες. Είτε για ένα πρώτο πανεπιστημιακό πτυχίο, είτε για μια νέα ειδίκευση, που θα μας ανοίξει νέες ευκαιρίες. Στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας ανανεώνουμε συνεχώς τα προγράμματα σπουδών, για να εξυπηρετούν καλύτερα τις νέες ανάγκες - με ειδικότητες στους υδρογονάνθρακες, την επιχειρηματικότητα, το καζίνο κ.α. - πρόσθετα με τις άλλες καθιερωμένες κατευθύνσεις. **Μαζί θεμελιώνουμε το αύριο.**

Προγράμματα Σπουδών

Πτυχία		Μεταπτυχιακά/Διδακτορικά
Αγγλική Γλώσσα και Λογοτεχνία	Ιατρική *	Διεθνείς Σχέσεις (MA, PhD)
Αθλητική Διοίκηση	Καλές Τέχνες (Fine Art)	Δημόσια Διοίκηση (MPA, PhD)
Αρχιτεκτονική	Κοινωνική Εργασία	Διδασκαλία της Αγγλικής σε Ομιλητές Άλλων Γλωσσών (TESOL) (MA)
Βιολογία του Ανθρώπου	Λογιστική	Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA, DBA, PhD)
Γραφική Επικοινωνία (Graphic Communication)	Μαθηματικά	Εγκληματολογία (MSc)
Διεθνείς Σχέσεις, Διαφήμιση και Μάρκετινγκ	Μάρκετινγκ	Επιστήμες Αγωγής (MEd, PhD)
Δημοτική Εκπαίδευση	Μηχανική Ενέργειας, Φυσικού Αερίου και Πετρελαίου	Επιστήμη της Άσκησης και της Φυσικής Αγωγής (MSc, PhD)
Διατροφολογία και Διατολογία	Μηχανική Υπολογιστών	Εκπαιδευτική Ψυχολογία (MSc, PhD)
Διαχείριση Ενεργειακών Πόρων (Υδρογονανθράκων)	Μουσικές Σπουδές	Εκπαιδευτική Τεχνολογία (E-Learning) (MSc)
Διαχείριση Περιβάλλοντος	Νομική	Ηλεκτρολογική Μηχανική (MSc)
Διεθνείς Σχέσεις και Ευρωπαϊκές Σπουδές	Νοσηλευτική	Κλινική Διατολογία (MSc)
Διεύθυνση Ξενοδοχείων	Πολιτική και Περιβαλλοντική Μηχανική	Κλινική Ψυχολογία (MSc, PhD)
Διοίκηση Επιχειρήσεων	Πληροφορική	Μηχανική Ενέργειας, Φυσικού Αερίου και Πετρελαίου (MSc)
Διοίκηση Επιχειρήσεων Τουρισμού, Αναψυχής και Οργάνωσης Εκδηλώσεων	Προδημοτική Εκπαίδευση – Νηπιαγωγικά	Νομική (LLM, PhD)
Διοικητική Πληροφορικών Συστημάτων (MIS)	Σχεδιασμός Εσωτερικού Χώρου	Πληροφορική (MSc, PhD)
Επιστήμη του Αθλητισμού	Χορός	Συμβουλευτική (MSc)
Εφαρμοσμένα Πολυμέσα (Multimedia)	Φαρμακευτική (MPharm)	Ψηφιακά Μέσα και Επικοινωνία (MA, PhD)
Ηλεκτρολογική Μηχανική	Φυσικοθεραπεία	Ψηφιακές Τέχνες και Σχεδιασμός (MA)
	Ψηφιακή Επικοινωνία και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	
	Ψυχολογία	

(*) Σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του St. George's, University of London

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

www.unic.ac.cy

Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46, Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία, Τηλ.: 22841500, Email: admissions@unic.ac.cy

Κώδικας Συμπεριφοράς και αναδιάρθρωση χορηγήσεων

Το τελευταίο χρονικό διάστημα γίνεται συχνά επίκληση του Κώδικα Συμπεριφοράς για το χειρισμό δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Ο Κώδικας Συμπεριφοράς αποτελεί μέρος της Οδηγίας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τη Διαχείριση Καθυστερήσεων. Η ύφεση στην οικονομία, η υψηλή ανεργία και οι οικονομικές συνθήκες που επικρατούν έχουν επηρεάσει

Του Μιχάλη Κρουνιδί

Πρώτου Ανάτερου Λειτουργού του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου

αρνητικά συγκεκριμένες κατηγορίες δανειοληπτών οι οποίοι δυσκολεύονται να εξυπηρετήσουν τις υποχρεώσεις τους, κάτι που έχει οδηγήσει σε αύξηση των καθυστερήσεων. Στόχος του Κώδικα Συμπεριφοράς είναι να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων και των δανειοληπτών, να καθορίσει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τόσο των

πιστωτικών ιδρυμάτων όσο και των δανειοληπτών, και να διευκολύνει τον τρόπο χειρισμού των δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

Ο χειρισμός δανειοληπτών που παρουσιάζουν καθυστερήσεις περιλαμβάνει διάφορα στάδια, όπως η επικοινωνία του πιστωτικού ιδρύματος με τον δανειολήπτη, η παροχή οικονομικών και άλλων πληροφοριών από τον δανειολήπτη προς το πιστωτικό ίδρυμα, η αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης του δανειολήπτη, η διαμόρφωση πρότασης λύσης αναδιάρθρωσης και η επίλυση διαφορών.

Θεωρώ σημαντικό να αναφερθώ σε τρία σημεία τα οποία έχουν ουσιαστική σημασία στην εφαρμογή του Κώδικα Συμπεριφοράς αλλά και στη διαχείριση των καθυστερήσεων γενικότερα. Το πρώτο αφορά τη συνεργασία του δανειολήπτη με το πιστωτικό ίδρυμα. Για να μπορέσει το πιστωτικό ίδρυμα να αξιολογήσει τον κάθε δανειολήπτη που αντιμετωπίζει δυσκολίες στην αποπληρωμή των δανείων του θα πρέπει να λάβει επαρκείς, πλήρης και ακριβείς πληροφορίες για τα οικονομικά του δεδομένα. Στην περίπτωση που ο δανειολήπτης είναι φυσικό πρόσωπο, θα πρέπει να συμπληρώσει και να υποβάλει προς το πιστωτικό ίδρυμα, μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά, υπογραμμένη Κατάσταση Προσωπικών Οικονομικών Στοιχείων (ΚΠΟΣ) όπου δηλώνει με πάσα λεπτομέρεια τα μηνιαία του εισοδήματα (μισθός, κοινωνικά επιδόματα, επίδομα διατροφής, επιχορηγήσεις, ει-

σόδημα από ακίνητα ή άλλα περιουσιακά στοιχεία), τα μηνιαία του έξοδα (σίτιση, ηλεκτρισμός, υδατοπρομήθεια, τηλεπικοινωνίες, δημοτικοί ή άλλοι φόροι, φροντίδα παιδιών, ένδυση/υπόδηση, καύσιμα, διδάκτρα σχολείων, ιατρικά έξοδα, οποιαδήποτε άλλα τεκμηριωμένα έξοδα), τις πιστωτικές του διευκολύνσεις και τις μηνιαίες αποπληρωμές (δάνεια, πιστωτικές κάρτες, ενοικιαγορά/μίσθωση), και τέλος την ακίνητη του περιουσία. Για να μπορέσει το πιστωτικό ίδρυμα να αξιολογήσει ορθά την οικονομική κατάσταση του δανειολήπτη και να διαμορφώσει συγκεκριμένη πρόταση για αναδιάρθρωση των χορηγήσεων του θα πρέπει ο δανειολήπτης να συμπληρώσει έγκαιρα, ορθά και με ειλικρίνεια την ΠΚΟΣ. Σε περίπτωση που δεν αποκαλύψει πλήρως και με ειλικρίνεια σχετικές και σημαντικές πληροφορίες τότε ορίζεται ως «μη συνεργάσιμος» και το πιστωτικό ίδρυμα δύναται να κινήσει νομικές διαδικασίες με κίνδυνο την κατάσχεση και εκποίηση των εξασφαλίσεων που έχουν δεσμευθεί για τις χορηγήσεις που βρίσκονται σε καθυστέρηση.

Το δεύτερο σημείο αφορά την βιωσιμότητα του δανειολήπτη. Η Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τη Διαχείριση Καθυστερήσεων αναφέρει ότι η παροχή λύσεων αναδιάρθρωσης προσφέρεται σε βιώσιμους δανειολήπτες. Για την περίπτωση φυσικών προσώπων, η βιωσιμότητα του κάθε δανειολήπτη διαφαίνεται από την αξιολόγηση της οικονομικής του κατάστασης, όπως αυτή δηλώνεται στην ΠΚΟΣ. Τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν με συγκεκριμένο τρόπο τι συνιστά λογικό βιοτικό επίπεδο και αποδεχτές δαπάνες διαβίωσης. Ανάλογα με την περίπτωση, ο κάθε δανειολήπτης κατατάσσεται σε μια συγκεκριμένη κατηγορία νοικοκυριού (ένα άτομο, ζευγάρι με ένα/δύο/τρία παιδιά, συνταξιούχος, κτλ) όπου αντιστοιχεί ένα συγκεκριμένο μηνιαίο ποσό αποδεχτών δαπανών διαβίωσης. Συνεπώς, η οποιαδήποτε πρόταση λύσης για την αναδιάρθρωση κάποιου δανείου βασίζεται στην αξιολόγηση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης του δανειολήπτη. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η προτεινόμενη λύση αναδιάρθρωσης πιθανόν να περιλαμβάνει/βασίζεται σε κάποια εθελοντική μείωση των μηνιαίων/ετήσιων εξόδων του δανειολήπτη (π.χ ταξίδι αναψυχής, συνδρομή σε γυμναστήριο, καλωδική τηλεόραση) που πιθανόν να θεωρούνται υπερβολικά, ούτως ώστε να καταστεί βιώσιμος και να μπορέσει να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Το τρίτο σημείο αφορά τις προτεινόμενες επιλογές αναδιάρθρωσης οι οποίες δεν είναι απλά η παράταση

της διάρκειας του δανείου ή/και η μείωση του επιτοκίου, όπως λανθασμένα έχει αφεθεί να επικρατήσει. Οι επιλογές λύσης αναδιάρθρωσης χωρίζονται σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες. Οι βραχυπρόθεσμες λύσεις έχουν διάρκεια αποπληρωμής χαμηλότερης των πέντε ετών και περιλαμβάνουν επιλογές όπως τη μείωση του ποσού της δόσης αποπληρωμής ή την καταβολή μόνο του τόκου για κάποιο χρονικό διάστημα, την κεφαλαιοποίηση την καθυστέρησης ή/και των δεδουλευμένων καθυστέρημένων τόκων, τη μόνιμη ή προσωρινή μείωση του επιτοκίου μέχρις ότου η ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη επανέλθει στα πρότερα επίπεδα και άλλες επιλογές. Οι μακροπρόθεσμες λύσεις έχουν διάρκεια αποπληρωμής άνω των πέντε ετών και περιλαμβάνουν επιλογές όπως την παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου (όχι πέραν της ηλικίας συνταξιοδότησης ή τα 70 έτη ως μέγιστο όριο ηλικίας), την παροχή πρόσθετης εξασφάλισης (δέσμευση κατάθεσης, νέα/επιπρόσθετη υποθήκη) προκειμένου να αντισταθμιστεί ο υψηλότερος σχετικός κίνδυνος, τη μείωση του ενυπόθηκου δανεισμού με αντικατάσταση του ακινήτου με άλλο χαμηλότερης αξίας, την εφάπαξ πληρωμή μεγάλου μέρους του υπολοίπου του κεφαλαίου του δανείου στη λήξη του, την ενοποίηση χορηγήσεων σε ένα δάνειο και άλλες επιλογές.

Εν κατακλείδι, ο Κώδικας Συμπεριφοράς για το χειρισμό δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες παρέχει στα πιστωτικά ιδρύματα κατεύθυνση ως προς την προσέγγιση που πρέπει να ακολουθούν κατά τη διαμόρφωση προτάσεων λύσης αναδιάρθρωσης. Τόσο το πιστωτικό ίδρυμα όσο και ο δανειολήπτης έχουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις και ευθύνες τις οποίες πρέπει να τηρούν έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές δυσκολίες που δικαιολογημένα αντιμετωπίζουν κάποιοι δανειολήπτες, να διευκολυνθεί η διαμόρφωση εφικτών λύσεων αναδιάρθρωσης κάποιων και να αποφευχθεί η προσφυγή σε δικαστική παρέμβαση. Η συνεργασία που επιδεικνύει ο δανειολήπτης και η βιωσιμότητα του βάσει της κατάστασης των οικονομικών του στοιχείων, διαδραματίζουν τον ουσιαστικότερο παράγοντα για τη διαμόρφωση μιας εφικτής και αποτελεσματικής λύσης αναδιάρθρωσης κάποιου δανείου προς όφελος τόσο του δανειολήπτη όσο και του πιστωτικού ιδρύματος.

** Οι απόψεις που εκφράζονται είναι αυστηρά προσωπικές.*

Ναι, έχεις ένα αξιόπιστο δίκτυο δίπλα σου.

Εσύ επιλέγεις πότε θέλεις να απαντήσεις ή να
αγνοήσεις μία κλήση.

Πραγματική ελευθερία

power to you

Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις και Εταιρική Ευθύνη μέσω του Ευρωπαϊκού προγράμματος COGITA

Κάθε χρόνο οι δημόσιες αρχές δαπανούν περίπου 2 τρισεκατομμύρια Ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί με το 16% του Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την αγορά διάφορων προϊόντων και/ή υπηρεσιών¹.

Της Χριστίνας Νεοφυτίδου

Ερευνητική Συνεργάτης ΤΕΠΑΚ

Δεδομένου ότι με αυτή τους την αγοραστική δύναμη οι δημόσιες συμβάσεις είναι σε θέση να επηρεάσουν τη διαμόρφωση των τάσεων στην παραγωγή και την κατανάλωση, οι δημόσιες συμβάσεις, και κατ'επέκταση οι Τοπικές Αρχές, καλούνται να ανταποκριθούν στην ανάγκη που

έχει προκύψει σήμερα σχετικά με την προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων τα οποία να έχουν μικρότερες περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.

Ως αποτέλεσμα, μέσω των δημόσιων συμβάσεων, οι κυβερνήσεις μπορούν να ενισχύσουν τη χρήση των πράσινων δημόσιων συμβάσεων, και ως εκ τούτου, προωθείται η εταιρική ευθύνη. Λόγω του ότι μέσω των δημόσιων συμβάσεων οι κυβερνήσεις γίνονται ουσιαστικά καταναλωτές των προϊόντων και υπηρεσιών του ιδιωτικού τομέα, τους παρέχεται η δυνατότητα να επιβάλλουν κάποια πρότυπα σχετικά με τις λειτουργίες των προμηθευτών τους και να προσαρμόσουν τις πολιτικές τους για τις δημόσιες συμβάσεις έτσι ώστε να περιλαμβάνουν κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Αυτό όχι μόνο καλλιεργεί την κουλτούρα της εταιρικής ευθύνης και της λογοδοσίας, αλλά ενδυναμώνει επίσης τη σχέση μεταξύ της εταιρικής ευθύνης και της διαδικασίας των συμβάσεων. Ως εκ τούτου, η έννοια της Εταιρικής Ευθύνης αποτελεί πλέον ένα αναπόσπαστο κομμάτι στην προσπάθεια των Τοπικών Αρχών για τη δομή και την ένταξη των πράσινων δημόσιων συμβάσεων.

Στοχεύοντας λοιπόν στη συνεισφορά συμβουλών σχετικά με το πώς θα πρέπει να δομηθεί μια αποτελεσματική βιώσιμη πολιτική για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις, το Ευρωπαϊκό ερευνητικό

έργο COGITA έχει εντοπίσει περίπου 50 προκλήσεις και έχει καταλήξει σε μια πληθώρα καλών πρακτικών για την αντιμετώπιση σχετικών ζητημάτων.

Μέσα από αυτές τις καλές πρακτικές, και εστιάζοντας στην πρόκληση σχετικά με το πώς θα μπορούσε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των δημόσιων πρωτοβουλιών για την υποστήριξη της Εταιρικής Ευθύνης και των πράσινων δημόσιων συμβάσεων στην Κύπρο, η ερευνητική ομάδα του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου με συντονίστρια την Αν. Καθηγήτρια Λογιστικής Μα-

ρία Κραμβιά - Καπαρδή, το Κυπριακό Επιμελητήριο Εμπορίου και Βιομηχανίας και το Γραφείο Προγραμματισμού, έχουν συνεργαστεί προκειμένου να αναπτυχθεί και να διατυπωθεί ένα Σχέδιο Εφαρμογής το οποίο να βασίζεται στην αντιμετώπιση της πρόκλησης σχετικά με τη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την προώθηση, προσέλκυση και κοινοποίηση αυτών των προσπαθειών. Ο κ. Γιώργος Ιωάννου από την PricewaterhouseCoopers είναι σύμβουλος της δραστηριότητας αυτής.

Σύμφωνα με τις ανάγκες της Κυπριακής κοινωνίας, οι οποίες έγιναν εμφανείς μετά από ανά-

λυση SWOT, τα τέσσερα μέτρα που προτείνονται στο Σχέδιο Εφαρμογής που αναπτύχθηκε για το έργο COGITA προτείνονται:

1. Τη δημιουργία μιας διαδικτυακής πλατφόρμας με σκοπό την ενημέρωση σχετικά με την Εταιρική Ευθύνη και τη δημοσιοποίηση των πράσινων δημόσιων συμβάσεων

2. Τη συγκέντρωση όλων των τοπικών καλών πρακτικών στην Κύπρο σχετικά με την εφαρμογή της Εταιρικής Ευθύνης με σκοπό την ανάπτυξη ικανοτήτων και την ευαισθητοποίηση του κοινού

3. Τη δημιουργία μιας φόρμας η οποία θα συμπληρώνεται από τις τοπικές αρχές με σκοπό την προσαρμογή των προσφορών και της ζήτησης σχετικά με τις ανάγκες για έργα κοινωνικού χαρακτήρα

4. Την ανάπτυξη σεμιναρίων για τις Τοπικές Αρχές σχετικά με την Εταιρική Ευθύνη

Τα μέτρα αυτά έχουν σκοπό να τονώσουν τις προσπάθειες των Τοπικών Αρχών για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και να δομήσουν τη βιώσιμη πολιτική για τις δημόσιες συμβάσεις μέσω της παροχής πληροφοριών στο κοινό. Η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την Εταιρική Ευθύνη και την αειφόρο ανάπτυξη, όσο επίσης και η παροχή κινήτρων για την εφαρμογή τους μέσω των πράσινων συμβάσεων, θα λειτουργήσει ως ένα μέσο επηρεασμού προκειμένου να θεσπιστούν περισσότερες νομοθεσίες και κανονιστικές ρυθμίσεις για την περαιτέρω βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης αλλά και της βιωσιμότητας τόσο στο δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι η καινοτόμος πρόταση του ΤΕΠΑΚ για τη δημιουργία ενός δικτύου / πλατφόρμας στο οποίο συνεργάζονται φορείς τόσο από την ακαδημαϊκή κοινότητα, την κυβέρνηση, αλλά και από εκπροσώπους των επιχειρήσεων, αποδεικνύεται να είναι μια πρωτοβουλία που άλλοι εταίροι του ερευνητικού έργου COGITA εξετάζουν, με σκοπό την υλοποίηση αυτού στις χώρες τους.

¹ Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις, Τμήμα Περιβάλλοντος [http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environment.nsf/3D37FFD63B3D335CC2257953004368E1/\\$file/GPP2012-2014.pdf](http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environment.nsf/3D37FFD63B3D335CC2257953004368E1/$file/GPP2012-2014.pdf)

Under the Patronage of
H.H. Sheikh Mohammed Bin Rashid Al Maktoum
UAE Vice President, Prime Minister and Ruler of Dubai

Annual Investment Meeting

Investment Partnerships for Sustainable and Inclusive Growth
in Frontier and Emerging Markets

*Explore new
investment opportunities
in emerging markets!*

8 - 10 April 2014

Dubai International Convention &
Exhibition Centre, United Arab Emirates

The Annual Investment Meeting 2014 offers a variety of features aimed at facilitating strategic networking while providing a worthwhile learning experience. AIM 2014 features include:

AIM Opening Ceremony

AIM Country Presentations

AIM Investment Awards

AIM Conference

AIM G2B Meetings

AIM Capacity Building Workshop

AIM Ministerial Roundtable

AIM B2B Express Meetings

AIM Site Visits

AIM 2014

AIM is an Emerging Markets led three day FDI event that includes an Executive Leadership Conference, a Ministerial Roundtable, Country Presentations, G2B and B2B Express Meetings, an Exhibition, Investment Awards, a Capacity Building Workshop and Networking events.

AIM presents itself as an FDI stimulator, fast developing economies growth incubator and semi-industrialized-nations leadership partner.

On another level, AIM offers cross-industry project developers a safe and sound platform to present their projects, schedule prearranged G2B/Express B2B Meetings with institutional, corporate and private investors seeking reliable projects for their capital.

Register now !

- Gain Invaluable insights in international investment policies, new regulatory FDI frameworks and investment promotion strategies in a fast and changing world.
- Discuss and share views and lessons learnt on how to invest in growth and find sustainable solutions to further the cause of development in times of political and continued economic uncertainties.
- Showcase your ongoing and planned projects to attending financiers, individual investors and companies looking for investment opportunities, business associations, Chambers of Commerce and Industry and other relevant private or public bodies.

TEL : +971 4 39 23232

FAX : +971 4 39 23332

EMAIL : info@aimcongress.com

www.aimcongress.com

Follow us on

www.facebook.com/aim.congress

www.twitter.com/aimcongress2014

www.linkedin.com/profile/view?

Λιτότητα: Τα υπέρ και τα κατά

- ✓ Με ένα δημόσιο χρέος πάνω από 70% του ΑΕΠ οι αγορές αρχίζουν να ανησυχούν πράγμα που οδηγεί σε αύξηση των επιτοκίων
- ✓ Η λύση βρίσκεται σε μια πολιτική που να συνδυάζει την εισαγωγή μεταρρυθμιστικών μέτρων με μια ευέλικτη δημοσιονομική πολιτική και με έμφαση στις δημόσιες επενδύσεις

Ως ζήτημα αρχής ο προϋπολογισμός ενός κράτους πρέπει να είναι ισοσκελισμένος, δηλαδή η κυβέρνηση δεν πρέπει να ξοδεύει περισσότερα από ό,τι εισπράττει από φόρους, τέλη και άλλα δικαιώματα. Είναι επιθυμητό όμως όπως ο ισοσκελισμένος προϋπολο-

Του Τάσου Αναστασιάδη

Οικονομολόγου
Πρώην οικονομικού
Διευθυντή
στο Υπ. Οικονομικών

γισμός αφορά μια πενταετή περίοδο οικονομικού κύκλου. Όταν υπάρχει οικονομική ύφεση και ανεργία εξανάγκης θα υπάρχει δημοσιονομικό έλλειμμα αφού οι εισπράξεις σε φόρους μειώνονται και αυξάνονται οι δαπάνες, όπως είναι τα ανεργιακά επιδόματα. Παράλληλα όμως η κυβέρνηση θα μπορούσε στοχευμένα να μειώνει τη φορολογία

και να αυξάνει ορισμένες δαπάνες, ειδικά αναπτυξιακές και κοινωνικές, έτσι που να αυξάνεται η ζήτηση και κατ' επέκταση η οικονομική δραστηριότητα και η μείωση της ανεργίας. Αντίθετα σε περιόδους υπερβάλλουσας οικονομικής δραστηριότητας που ενέχει τον κίνδυνο επιτάχυνσης του πληθωρισμού, ασφαλώς η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να είναι περιοριστική.

Το πρόβλημα όμως με το δημόσιο χρέος είναι όταν αυτό φτάσει σε ένα ορισμένο ποσοστό του ΑΕΠ, τότε οι Οίκοι Αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας υποβαθμίζουν την οικονομία της χώρας και έτσι οι ξένες τράπεζες, τα επενδυτικά ταμεία, και τα ταμεία συντάξεων θα παύσουν να τη δανείζουν και αν τη δανείσουν θα είναι με πιο ψηλά επιτόκια. Κατά συνέπεια και παρόλη την ανεργία και την ύφεση πρέπει να περιοριστούν οι δαπάνες και να αυξηθούν οι φορολογίες, με στόχο τη μείωση του δημόσιου χρέους. Σαν συνέπεια οι οίκοι αξιολόγησης θα αναβαθμίσουν την οικονομία της χώρας και έτσι οι αγορές θα δανείζουν τη χώρα με πιο χαμηλά επιτόκια.

Προς το παρόν υπάρχουν επικρίσεις της λιτότητας που επιβάλλεται από την Τρόικα στις

χώρες που πήραν οικονομική βοήθεια από τον μηχανισμό στήριξης. Οι επικριτές της λιτότητας αναφέρουν ότι οι χώρες του βορρά με επικεφαλής την Γερμανία ζητούν δημοσιονομική πειθαρχία και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ιδίως στην εργασιακή αγορά, για να παραχωρήσουν δάνεια στις χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα δημοσίων χρεών. Εκείνοι όμως που επικρίνουν τις χώρες του βορρά για την επιβολή λιτότητας στις χώρες της περιφέρειας ξεχνούν ότι είναι οι αγορές που από το 2011 αρνούνται να προσφέρουν δάνεια στις χώρες αυτές λόγω ύπαρξης ψηλών ποσοστών δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ. Κατά συνέπεια η λιτότητα και οι αναδιρθρώσεις των οικονομιών που προωθήθηκαν στις χώρες της περιφέρειας της Ευρωζώνης ήταν για να επανέλθει η εμπιστοσύνη στην οικονομία των χωρών αυτών και να αρχίσουν οι αγορές να αγοράζουν τα ομόλογα τους.

Είναι όμως σκόπιμο να αναφέρουμε ότι εστω και αν η κα Μέρκελ ήταν αντίθετη με την πολιτική λιτότητας οι αγορές και πάλι δεν θα δάνειζαν την Ελλάδα και την Κύπρο με πιο χαμηλά επιτόκια ενόψει της ύπαρξης των προβλημάτων δημοσίου χρέους και ψηλών ελλειμμάτων στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών λόγω μειωμένης ανταγωνιστικότητας.

Οι καθηγητές του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ Kenneth Rogoff και Carmen Reinhart σε μελέτη τους αναφέρουν ότι ένα δημόσιο χρέος πάνω από 90% του ΑΕΠ μειώνει σημαντικά την οικονομική ανάπτυξη. Μια άλλη μελέτη από τους καθηγητές του πανεπιστημίου Μασαχουσέτης Michael Ash και Robert Pollin υποστηρίζουν ότι όταν το δημόσιο χρέος μιας χώρας ξεπεράσει το 90% του ΑΕΠ η ανάπτυξη δεν σταματά απότομα αλλά επιβραδύνεται.

Όπως υποστηρίζει όμως ο καθηγητής του πανεπιστημίου Χάρβαρντ κ. Larry Summers τα δη-

μοσιονομικά ελλείμματα μπορούν να μειωθούν σαν αποτέλεσμα αυξημένης οικονομικής ανάπτυξης, που οδηγεί σε αυξημένες φορολογικές εισπράξεις

Τον περασμένο Φεβρουάριο σε επιστολή του στους υπουργούς οικονομικών της ευρωζώνης ο κοινοτικός επίτροπος για οικονομικά και νομισματικά θέματα κ. Olli Rehn υποστήριξε ότι το 70% του ΑΕΠ δημοσίου χρέους ως το όριο που πρέπει να οδηγεί στη λήψη μέτρων για τη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Και τούτο γιατί με ένα δημόσιο χρέος πάνω από 70% του ΑΕΠ οι αγορές αρχίζουν να ανησυχούν πράγμα που οδηγεί σε αύξηση των επιτοκίων. Μελέτη που έγινε από την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών αναφέρει ότι το ανώτατο επίπεδο χρέους που επηρεάζει την ανάπτυξη είναι το 85% του ΑΕΠ. Αλλά η υπερβολική λιτότητα σε ορισμένες χώρες της Ευρωζώνης έχει οδηγήσει σε οικονομική ύφεση. Αλλά ο ρυθμός μείωσης των δημοσίων χρεών πρέπει να είναι διαφορετικός για τις χώρες που εισάγουν μεταρρυθμιστικά μέτρα και πρέπει να τους παρέχεται περισσότερος χρόνος για να μειώσουν τα δημοσιονομικά ελλείμματα και το δημόσιο χρέος. Η λύση βρίσκεται σε μια πολιτική που να συνδυάζει την εισαγωγή μεταρρυθμιστικών μέτρων με μια ευέλικτη δημοσιονομική πολιτική και με έμφαση στις δημόσιες επενδύσεις.

Το ΔΝΤ πρόσφατα τόνισε ότι δεν υπάρχει ένας μαγικός αριθμός όσο αφορά το ανώτατο ποσοστό χρέους που επηρεάζει την ανάπτυξη. Αυτό εξαρτάται από τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα όπως είναι η αγορά ομολόγων, το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος, το δημόσιο χρέος και η νομισματική πολιτική. Αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν το ρόλο της κυβέρνησης όσο αφορά την δημοσιονομική πολιτική.

Υπάρχουν τρεις λόγοι γιατί χρειάζεται η λιτότητα. Ο πρώτος λόγος είναι ότι αν δεν ικανοποιηθούν οι αγορές ότι λαμβάνονται μέτρα για τα δημοσιονομικά ελλείμματα και το δημόσιο χρέος, τα επιτόκια που δανείζεται η χώρα θα αυξηθούν σε επίπεδα που δεν θα είναι βιώσιμα. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι η χώρα κατανοεί ότι είναι πιο φτωχή από ότι ήταν και πρέπει να προσαρμοστεί προς τις νέες πραγματικότητες, Ένας τρίτος λόγος είναι ότι όταν το δημόσιο χρέος είναι ψηλό τότε δημιουργείται ανησυχία στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις ότι θα υποχρεωθούν να καταβάλουν αυξημένες φορολογίες στο μέλλον και έτσι περιορίζουν τις καταναλωτικές τους δαπάνες.

معرض العقارات الدولي INTERNATIONAL PROPERTY SHOW

8 - 10 April 2014

Dubai International Convention & Exhibition Centre
9:00 am - 6:00 pm

THE LARGEST INVESTORS AND DEVELOPERS NETWORKING PLATFORM WORLDWIDE

Welcome to the 10th edition of the **International Property Show**. The event has been structured to give you first-hand information to identify investment opportunities regarding the prices and latest developments in the real estate and property industry.

International Property Show is a perfect platform to meet and network with prospective clients, government officials and policy makers from across the globe and market your projects to an international audience.

International Property Show 2014 represents an opportunity for leading players in the real estate sector to meet with potential investors. The most powerful players in the sector including office, residential, retail, and industrial visit the event with the purpose of providing mutually beneficial services to each other as well as visitors and investors.

BOOK YOUR SPACE NOW!

info@internationalpropertyshow.ae

+971 4 39 23232

www.internationalpropertyshow.ae

إكسبو 2020
دبي، الإمارات العربية المتحدة
DUBAI, UNITED ARAB EMIRATES
مدينة خليفة

SUPPORTED BY:

دائرة الأراضي والأماكن
Land Department

ORGANIZED BY:

strategic
MARKETING • CONSULTING • COMMERCIAL

www.strategic.ae

www.internationalpropertyshow.ae

Δύσκολα άτομα – Εύκολη υπόθεση: Πώς να διαχειριστείτε δύσκολα άτομα στο εργασιακό περιβάλλον

Μπορείτε να θυμηθείτε την τελευταία φορά που είχατε να αντιμετωπίσετε ένα αρνητικό ή ένα δύσκολο άτομο; Ή μήπως την τελευταία φορά που στο χώρο εργασίας κάποιος είπε κάτι με πρόθεση να σας

Του Δημήτρη Στυλιανίδη

DipLC, CTM, CL, FAIA,
FCCA, CPA, Διεθνή
Εκπαιδευτή NLP

ενοχλήσει ή να σας πληγώσει; Πώς το αντιμετωπίσατε και τί κατάληξη είχε το όλο ζήτημα; Τί είναι αυτό που μπορείτε να κάνετε στο μέλλον για να αντιμετωπίσετε παρόμοιες καταστάσεις με ευκολία και άνεση; Είναι γεγονός ότι οπουδήποτε και αν βρεθούμε, θα έρθουμε αργά ή γρήγορα αντιμέτωποι με

άτομα που είναι είτε αρνητικά ή διαφωνούν με τις ιδέες μας ή άτομα που μας εκνευρίζουν ή ακόμη και άτομα που δεν μας συμπαθούν. Με ένα πληθυσμό που ξεπερνά τα 7 δισεκατομμύρια είναι φυσιολογικό, με κάποιους από αυτούς, να αντιμετωπίσουμε ορισμένες διαφωνίες!

Το κυριότερο πρόβλημα δεν είναι η σύγκρουση που ορισμένες φορές είναι κάτι αναπόφευκτο αλλά η αντιμετώπιση μας στην σύγκρουση. Τα συναισθήματα μας είναι αυτά που μας οδηγούν στην ανάγκη να αμυνθούμε και αυτό είναι που πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Είναι σε τέτοιες στιγμές που ενστικτωδώς μπορεί να χάσουμε την ψυχραιμία μας και να μεταμορφωθούμε σε ένα πρωτόγονο ζώο που αμύνεται για να σώσει το τομάρι του! Είναι κάτι το εντελώς φυσιολογικό και ευτυχώς που είμαστε τα μόνα ζώα που διαθέτουμε την ευφυΐα και έτσι έχουμε και τη δυνατότητα να μπορούμε, αν το θελήσουμε, να ελέγχουμε τα συναισθήματα και την αντίδραση μας. Το κυριότερο ερώτημα είναι «Πώς ακριβώς θα πετύχουμε κάτι τέτοιο;»

Πολλοί με ρωτούν «Πώς αντιδράς σε αρνητικά σχόλια όταν παρουσιάζεις ένα θέμα μπροστά σε ακροατήριο;» Η απάντηση μου είναι απλή «Δεν αφήνω τα σχόλια να επηρεάσουν το πώς θα επιλέξω να αντιδράσω!». Για να είμαι ειλικρινείς η αντίδραση μου και ο τρόπος που αντιμετωπίζω το ζήτημα σήμερα δεν ήταν πάντοτε

ο ίδιος. Μου πήρε σίγουρα κάποιο χρόνο πριν καταφέρω να ξεπεράσω αυτή την επείγουσα ανάγκη να αντιδράσω απότομα στην προσπάθειά μου να προστατεύσω τον εαυτό μου. Το ξέρω ότι δεν είναι εύκολο πράγμα και αν ήταν εύκολο τότε δεν θα υπήρχαν δύσκολοι ή αρνητικοί άνθρωποι.

Γιατί να ελέγξουμε την αντίδραση μας

1. Σταματάτε να πληγώνετε τον εαυτό σας

Όταν κάποιος κρατά κακία μέσα του για κάποιον άλλον είναι σαν να πίνει δηλητήριο και περιμένει τον άλλο να πεθάνει. Το μόνο άτομο που πληγώνεται και υποφέρει είναι ο εαυτός μας. Όταν αντιδρούμε σε αυτή την αρνητική συμπεριφορά, επηρεάζουμε την εσωτερική μας ισορροπία και νοητικά δημιουργούμε πόνο και δυστυχία στον εαυτό μας.

2. Το όλο ζήτημα αφορά αυτούς και όχι εσάς!

Έχω μάθει ότι τα αρνητικά άτομα όταν αντιδρούν έτσι, αντανακλούν την εσωτερική τους κατάσταση. Εσείς απλά έτυχε να βρεθείτε στο δρόμο τους την ώρα που εξωτερικεύουν εκείνη την συμπεριφορά. Δεν έχουν κάτι προσωπικό μαζί σας οπότε μην το παίρνετε προσωπικά. Με απλά λόγια: επειδή στον εγωισμό μας, αρέσει να δημιουργεί προβλήματα και συγκρούσεις για να μην βαριέται, δημιουργεί όλες αυτές τις

καταστάσεις στην προσπάθειά του να παρασύρει και άλλα άτομα σε αυτό το παιχνίδι.

3. Ο εσωτερικός πόλεμος

Όταν αντιδρούμε άμεσα, συνήθως αυτή είναι και η συμπεριφορά που θέλουμε να εκφράσουμε. Αν το καλοσκεφτείτε όμως, είναι άραγε η σωστή συμπεριφορά; Τι θα επιλύσετε αν συμπεριφερθείτε έτσι; Η απάντηση είναι ΤΙΠΟΤΑ! Απλά θα ικανοποιήσετε τον εγωισμό σας. Θα προσέξατε ότι όποτε έχετε απαντήσει πίσω σε μια λεκτική πρόκληση, νιώσατε μια ικανοποίηση τουλάχιστο στο μυαλό σας. Δεν νιώσατε όμως καλά εσωτερικά και συγκεκριμένα στην ψυχή σας. Νιώθουμε συνήθως ένα σφιξιμο στο στομάχι και αρχίζουμε να έχουμε άσχημες σκέψεις.

Ακόμη και όταν δώσουμε μια παράλογη απάντηση, αυτή μετατρέπει τη συνομιλία σε διαμάχη μεταξύ του εγωισμού των δύο συνομιλητών. Γίνεται μια αντιπαραγωγική συνομιλία για το «Ποιος έχει δίκαιο».

4. Ο θυμός φέρνει περισσότερο θυμό

Πολύ σπάνια θα επέλθει κάτι θετικό από την αντίδραση σας σε κάτι αρνητικό που είπε κάποιος που ήδη κρατά μια αρνητική στάση. Το μόνο που θα φέρει είναι θυμό και την ανάγκη να σας δώσει μια απάντηση σε αυτό που είπατε. Αν απαντήσετε τότε θα έχετε επενδύσει χρόνο και ενέργεια στο να υπερασπίσετε τον εαυτό σας και όλη αυτή η διαδικασία δεν οδηγεί πουθενά. Έχετε προσέξει

πως όσο πιο άγριες είναι οι διαθέσεις σας τόσο πιο άγρια συμπεριφέρεστε;

5. Σπατάλη ενέργειας

Η ενέργεια σας συγκεντρώνεται εκεί που βρίσκεται η προσοχή σας. Το σημείο που συγκεντρώνουμε την προσοχή μας έχει την τάση να μεγαλώνει. Αφού μπορούμε να εστιάσουμε την προσοχή μας σε ένα πράγμα κάθε φορά, η ενέργεια που σπαταλούμε σε κάτι αρνητικό, πάει χαμένη. Θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε εκείνη την ενέργεια σε κάτι θετικό.

6. Η αρνητικότητα είναι μεταδοτική

Έχω παρατηρήσει ότι, ενόσω επιτρέψω την αρνητικότητα σε ένα τομέα της ζωής μου, αυτή ξεκινά διακριτικά και διεισδύει και σε άλλους τομείς. Όταν κρατούμε μια αρνητική στάση ή κρατούμε κακία σε κάποιον, δεν αισθανόμαστε καλά. Κρατούμε μέσα μας την ενέργεια αυτή και την κουβαλούμε παντού κατά τη διάρκεια της μέρας μας. Όταν δεν αισθανόμαστε καλά, χάνουμε την ηρεμία μας και μπορεί να παραφερθούμε χωρίς λόγο σε άλλους τομείς της ζωής μας.

7. Ελευθερία έκφρασης

Οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα να εκφράζουν την γνώμη τους ελεύθερα. Επιτρέψτε τους να εκφραστούν ελεύθερα και μην σκοτίζετε. Θυμηθείτε ότι το καθετί είναι υποκειμενικό και σχετικό με την οπτική γωνία που το βλέπει ο καθένας. Αυτό που εμείς βλέπουμε σαν θετικό, μπορεί κάποιος άλλος να τα εκλάβει σαν αρνητικό. Όταν αντιδρούμε τότε το θέμα παίρνει άλλη τροπή και γίνεται κάτι σαν «Εγώ εναντίον εσύ, ας δούμε ποιος από τους δύο μας έχει δίκαιο!» Εντάξει παραδέχομαι ότι κάποιος άνθρωπος δεν έχουν τρόπους και εκφράζονται με ειρωνεία αλλά αυτό είναι δικαίωμα τους. Αυτοί έχουν το δικαίωμα να εκφράζουν τη γνώμη τους και εμείς οι υπόλοιποι έχουμε το δικαίωμα και την επιλογή να επιλέγουμε τον τρόπο αντίδρασης μας. Μπορούμε να επιλέξουμε την ειρήνη ή τον πόλεμο!

Τα μυστικά όπλα μας στο χειρισμό των δύσκολων ανθρώπων

Παρόλο που είχα αρκετή εξάσκηση στο χειρισμό δύσκολων ή αρνητικών ανθρώπων, είναι κάτι που πάντοτε βρίσκω ότι χρειάζεται περισσότερη δουλειά. Όταν με πιάσουν εξ απορόπτου και τελικά βρεθώ σε κατάσταση άμυνας, το αποτέλεσμα σπάνια έχει θετική κατάληξη.

Το θέμα καταλήγει στο γεγονός ότι στο τέλος της μέρας είμαστε όλοι άνθρωποι και έχουμε τις αδυναμίες και τον εγωισμό μας. Παρόλα αυτά, ελέγχοντας τον εγωισμό διατηρούμε την ψυχική μας υγεία και αποφεύγουμε την άσχημη κατάληξη στις σχέσεις με τους συναδέλφους ή συνεργάτες μας. Θα δώσω ορισμένα μικρά μυστικά που με βοήθησαν στο να αντιμετωπίσω

καλύτερα ένα αρνητικό άνθρωπο ή μια αρνητική συμπεριφορά:

1. Συγχώρεση. Τι θα έκανε ο Ιησούς Χριστός αν ήταν στην θέση μου; Πολύ πιθανό να συγχωρούσε το άτομο. Θυμηθείτε ότι κατά βάθος είμαστε καλοί άνθρωποι και απλά μπορεί να παραφερθούμε λόγω της βιασύνης μας να απαντήσουμε χωρίς να το καλοσκεφτούμε. Την επόμενη φορά που θα συμβεί κάτι τέτοιο, ρωτήστε τον εαυτό σας «Τι συγκεκριμένα ψάχνω να καταλάβω και να συγχωρήσω από αυτά που άκουσα ή που είδα;»

2. Χρόνος. Κάποτε νοιώθουμε ότι πρέπει να αντιδράσουμε άμεσα σε αυτό που συνέβηκε ή αυτό που μας είπαν. Έχω μάθει ότι οι απότομες αντιδράσεις ειδικά οι έντονα συναισθηματικά φορτισμένες είναι συνήθως λανθασμένες και απλά ρίχνουν περισσότερο λάδι στη φωτιά. Είναι καλό να αφήσετε κάποιο χρονικό διάστημα να περάσει από τη στιγμή του συμβάντος. Μπορείτε αν θέλετε να γράψετε τι αισθάνεστε για αυτό και τι θα θέλατε να πείτε. Μετά όμως αφήστε κάποιες ώρες να περάσουν και ξαναδιαβάστε αυτά που έχετε γράψει. Πολύ πιθανό να νιώσετε ότι δεν θέλετε να διαβάσετε όλα αυτά στο άτομο που σας ενόχλησε. Ίσως ακόμη να νιώσετε ότι θέλετε να σκίσετε το χαρτί και να μιλήσετε στο άτομο αυτό. Ότι και να κάνετε αφήστε το χρόνο να περάσει και σίγουρα η οποιαδήποτε αντίδραση σας θα είναι ηπιότερη.

3. Πόση σημασία έχει να είστε αυτός που έχει δίκαιο σε αυτή τη διαμάχη. Τις πιο πολλές φορές θα απαντήσουμε σε ένα αρνητικό άτομο με απώτερη πρόθεση μας να υπερασπίσουμε τα επιχειρήματά μας. Αν βρείτε τον εαυτό σας να συζητά με στόχο να υπερασπίσει τα επιχειρήματά του απλά διερωτηθείτε κατά πόσο έχει σημασία να είστε εσείς αυτός που έχει δίκαιο και τι ακριβώς θα κερδίσετε αν πράγματι έχετε δίκαιο.

4. Σιωπή. Πολλές φορές όταν ένα άτομο σας συμπεριφερθεί με αρνητικό τρόπο, έχει σαν στόχο την προσπάθεια του να σας αναγκάσει να αντιδράσετε. Όταν τελικά αντιδρούμε είναι σαν να τους δίνουμε αυτό που ζητούσαν. Ας τους χαλάσουμε το παιχνίδι και ας μην δώσουμε συνέχεια στο ζήτημα. Με τη σιωπή σας επιλέγετε να παίξετε το παιχνίδι της επικοινωνίας με τους δικούς σας κανόνες αντί με τους δικούς του.

5. Μην δώσετε συνέχεια. Όταν αντιμετωπίζουμε ένα πρόβλημα με κάποιον στην ζωή μας, συνηθίζουμε να το συζητούμε με φίλους και συνεργάτες. Τελικά φθάνουμε στο σημείο να το επαναλαμβάνουμε σε οποιονδήποτε έχει το χρόνο να μας ακούσει. Εξηγούμε το πώς νιώθουμε για το θέμα αλλά ξεχνούμε να παρατηρήσουμε ότι όσο περισσότερο συζητούμε για ένα θέμα, τόσο περισσότερο μας ενοχλεί η σημασία που του δίνουμε. Σταματήστε να σπαταλάτε ενέργεια ή να σκέφτεστε και να μιλάτε για τέτοια θέματα. Αποφύγετε να επαναλαμβάνετε την όλη ιστορία στους γύρω σας.

Το όλο μήνυμα του άρθρου αυτού είναι πώς να χειρίζεστε αρνητικά άτομα στο περιβάλλον σας. Ορισμένα επαγγέλματα ελκύουν συγκεκριμένους τύπους ανθρώπων. Από σας εξαρτάται κατά πόσο θέλετε να τους αντιμετωπίσετε ή να τους αγνοήσετε. Υπάρχει και η επιλογή να τους αφήσετε και να προχωρήσετε σε μια άλλη δουλειά. Από όλες τις επιλογές, ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης, η καλύτερη και πιο ασφαλής επιλογή είναι να παραμείνετε σε μια δουλειά και να χειριστείτε τους συναδέλφους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Θυμηθείτε ότι δεν πρόκειται για το τέλος του κόσμου αλλά για την αρχή μιας νέας πρόκλησης στην αντιμετώπιση δύσκολων ανθρώπων που πάντα θα υπάρχουν σε όλους τους τομείς της ζωής μας. Κάντε την αρχή και ξεχωρίστε!

Τουρισμός: Η κορυφαία σήμερα βιομηχανία μας απαιτεί κρατική στήριξη και Υπουργείο Τουρισμού

• Του Φώτου Ια. Φωτιάδη, Ph.D

Βασική προϋπόθεση για μια βιομηχανία να ευδοκιμήσει, να είναι βιώσιμη και επιτυχής σε μια χώρα είναι να διαθέτει η χώρα τις πρώτες ύλες που η συγκεκριμένη βιομηχανία χρειάζεται. Η Νήσος μας, θεία προνοία, διαθέτει για τη Τουριστική Βιομηχανία όλες τις απαιτούμενες πρώτες ύλες, άφθονες, άριστης ποιότητας και δωρεάν.

Διαθέτει ακόμη υψηλού μορφωτικού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό, έμφυτη και εκ πεποιθήσεως φιλοξενία, κουλτούρα θαυμαστή, Αρχαιότατο Ελληνικό Πολιτισμό και Παραδόσεις αλλά και ιδεώδη γεωγραφική και γεωπολιτική θέση. Όλα, δηλαδή, όσα συνθέτουν ιδανικές συνθήκες για την προαγωγή, ανάπτυξη και επιτυχία τουρισμού της ανώτατης ποιοτικής στάθμης. Σ' αυτό το επίπεδο πρέπει να προσανατολισθεί ο τουρισμός μας.

Δυστυχώς λόγω έλλειψης της δέουσας κρατικής δομής και της αναγκαίας υποδομής, στην κατάλληλη στιγμή, η σημαντική αυτή βιομηχανία μας έχει εκτραπεί προς λανθασμένη κατεύθυνση. Η ημικατεχόμενη Κύπρος είναι πολύ μικρή και πολύτιμη για να κατασταταλάται στον φθηνό, μαζικό τουρισμό. Πρέπει να στραφεί προς τουρισμό της υψίστης ποιότητας για τον οποίο διαθέτει όλα τα φόντα. Το κράτος οφείλει έστω και σήμερα να ενθαρρύνει και να προσφέρει κάθε δυνατή βοήθεια προς ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος και να προωθήσει με κάθε τρόπο νέες ποιοτικές μονάδες στα λιγοστά εναπομείναντα εδάφη μας.

Οι κατακτητές, Άγγλοι και Τούρκοι, μας στέρησαν τα πραγματικά φιλέτα της αναπτύξιμης παραλιακής και άλλης γης μας. Οι Βρετανικές Βάσεις, Δεκέλεια, Επισκοπή, Ακρωτήρι και πρόσθετα οι διευκολύνσεις προς τους Βρετανούς. Ακάμας, Τρόδος κ.α. καθώς και τα κατεχόμενα από τη Τουρκία εδάφη μας που καταλαμβάνουν το 52% του συνόλου της παραλίας μας, Μόρφου, Κερύνεια, Καρπασία, Αμμόχωστος, αποτελούν τις πιο όμορφες και προσφερόμενες για ποιοτικό τουρισμό περιοχές μας αλλά τις απολαμβάνουν οι κατακτητές.

Οφείλει το κράτος να λάβει πολύ σοβαρά υπόψη τη στέρηση μας από όλα αυτά τα προνομιακά αλλά κατεχόμενα τμήματα της γης μας και να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διαφυλαχθούν ως κόρη οφθαλμού και να αξιοποιηθούν κατάλληλα τα απομείναντα κτήματα μας, όσα είναι αξιοποιήσιμα. Να κωφεύσει στις υποβολιμαίες ξενόφερτες θεωρίες, ιδέες και πονηρές εισηγήσεις προς εξυπηρέτηση ξένων συμφερόντων.

Πρέπει να κατανοηθεί ότι η φοβερή και άνευ προηγουμένου οικονομική κρίση και ανεργία που μαστιάζουν σήμερα την πατρίδα μας, δεν έχουν άλλο τρόπο να αντιμετωπισθούν και να ανακάμψει η οικονομία παρά μόνο με την ορθολογιστική ανάπτυξη.

Και ξέρουμε ότι ο μόνος προσφερόμενος σήμερα, μέχρι την έλευση του φυσικού αερίου, τομέας για επιτυχή βιώσιμη ανάπτυξη είναι ο τουρισμός του οποίου, όπως αναφέραμε, διαθέτει η Κύπρος όλες τις πρώτες της ύλες, άφθονες, άριστης ποιότητας και δωρεάν.

Στις περιοχές που προσφέρονται για τουρισμό της ανώτατης δυνατής ποιότητας, πρέπει να προωθήσουμε τέτοιες τουριστικές μονάδες οι

οποίες να προσελκύουν τουρισμό της ανώτατης εισοδηματικής τάξης. Είναι αυτού του επιπέδου τουρισμός, άλλωστε, που θ' αφήνει στον τόπο υψηλό εισόδημα και θα φέρει ευημερία στον λαό μας. Ας παραδειγματισθούμε από την Σαρδηνία. Μια νήσος κι' εκείνη, η οποία μάλιστα δεν διαθέτει τις τόσο ευνοϊκές καιρικές συνθήκες και τη δωδεκάμηνη σχεδόν τουριστική σαιζόν της Κύπρου και όμως λόγω του σωστού ποιοτικού και ακριβού τουρισμού που έχει επιλέξει ν' αναπτύξει, ο λαός της απολαμβάνει σήμερα, μόνο από τον τουρισμό, ένα από τα υψηλότερα κατά κεφαλή εισοδήματα της Ευρώπης και δεν επηρεάζεται από οικονομικές κρίσεις διότι οι τουρίστες της είναι από τους πιο εύπορους του κόσμου.

Για την επίτευξη τέτοιων φιλόδοξων στόχων χρειάζεται όραμα αλλά και να γίνουν ορισμένα πράγματα. Πρώτα απ' όλα, στοργή και μεθοδευμένη φροντίδα.

Δεν μπορεί π.χ. να παραμείνει ο Τουρισμός, η κεφαλαιώδης αυτή βιομηχανία μας, από την οποίαν αναμένουμε την άμεση οικονομική ανάκαμψη, ως πάρεργο ενός Υπουργείου το οποίο

είναι τόσο πολύ βεβαρυσμένο με χίλια άλλα σοβαρά θέματα, στο οποίο έχει μάλιστα σήμερα προστεθεί και η Ενέργεια, που από μόνη της θ' απασχολεί πλήρως τον Υπουργό και το Υπουργείο του. Χρειάζεται ειδικό Υπουργείο Τουρισμού, όπως διαθέτουν όλες οι γύρω μας Τουριστικές Χώρες, όπως θα χρειασθεί σύντομα και Υπουργείο Ενέργειας. Μια τέτοια ενέργεια θα ανακουφίσει και το υπερφορτωμένο σήμερα Υπουργείο και θα το καταστήσει πιο αποτελεσματικό.

Επιπλέον το Κράτος πρέπει να ενθαρρύνει και με κάθε τρόπο να προωθήσει τον ποιοτικό ακριβό τουρισμό ακόμη και με επιχορήγηση όπως πράττουν όλες οι άλλες τουριστικές χώρες. Η Ελλάδα π.χ., παρά την φοβερή οικονομική κρίση που διέρχεται, παρέχει επιχορήγηση για ενίσχυση της τουριστικής ανάπτυξης 30%. Άλλες χώρες φθάνουν και ξεπερνούν το 50%.

Ο τουρισμός και υπό την παρούσα του υποβαθμισμένη μορφή ακόμη αποτελεί σήμερα τη μεγαλύτερη πηγή εισοδήματος της χώρας. Φαντασθείτε πόσο περισσότερο θα ήτο το εισόδημα μας εάν η Κύπρος έπαιρνε τη θέση που της αξίζει στον ποιοτικό τουρισμό.

1960 - ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Στην πρώτη μελέτη για τουριστικήν ανάπτυξη που είχα ετοιμάσει για τον Πρόεδρο Μακάριο και του την είχα παραδώσει στις 19.11.1960, ως πρόταση για τη δημιουργία ειδικού Φορέα για την αξιοποίηση των εξαιρετων συνθηκών και προϋποθέσεων για τον τουρισμό, ως βασική μας βιομηχανία, είχα εισηγηθεί τότε, λόγω της υψί-

στης της σημασίας, ο φορέας αυτός να είναι υπόλογος κατ' ευθείαν στον ίδιο τον Πρόεδρο και στη συνέχεια να εξελιχθεί σε Ειδικό Υπουργείο Τουρισμού.

Η Μελέτη εκείνη είχε παραδοθεί από τον τότε Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας στον Πρώτο Διευθυντή του Τουριστικού Τμήματος, αείμνηστο Κώστα Μόντη ο οποίος είχε συχνές επαφές μαζί μου για το θέμα.

Όπως δε με βεβαίωσε αργότερα, δι' επιστολής του και ο αείμνηστος Πρόεδρος Τάσος Πα-

παδόπουλος, η Μελέτη μου εκείνη εχρησιμοποιήθη ως βάση για τη δημιουργία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ). Η Μελέτη ευρίσκεται στα αρχεία του ΚΟΤ.

Ενώ η Μελέτη εκείνη έχει χρησιμοποιηθεί στην ολόκληρη της σχεδόν, δυστυχώς η κυριότερη της πρόνοια να εξελιχθεί ο φορέας σε Υπουργείο Τουρισμού, έχει παραμεληθεί και η μεγαλύτερη αυτή, βασική μας βιομηχανία, παραμένει, ως έχει αναφερθεί ανωτέρω, ως πάρεργο ενός υπερβαραρμένου Υπουργείου.

Κλείνοντας θα τόνιζα ότι επιβάλλεται να επιδειχθεί η δέουσα κρατική στοργή και φροντίδα για τη Τουριστική Βιομηχανία και να ληφθούν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την προαγωγή της για το καλό της πατρίδας, όπως:

Να επιλεγούν οι προνομιακοί χώροι για πραγματικό ποιοτικό τουρισμό και να προωθηθούν προς υλοποίηση το ταχύτερο δυνατό Μονάδες που να ξεχωρίζουν. Να αξιοποιούν τη παγκόσμια μοναδικότητα της Νήσου, η οποία και θα προσελκύει εκείνο το επίπεδο ποιοτικού τουρισμού που σήμερα δεν έρχεται στην Κύπρο.

Να δημιουργηθεί Υπουργείο Τουρισμού ή αν αυτό δεν είναι σήμερα δυνατό, να υπάρξει ένα Υφυπουργείο Τουρισμού με διευρυμένες εξουσίες. Ευτυχώς κατά την πρόσφατη συνάντησή μας με τον Πρόεδρο, έχουμε διαπιστώσει ότι καλλιεργείται ένα νέο κλίμα. Έχουν ήδη δοθεί οδηγίες για σημαντικές βελτιώσεις στις διαδικασίες αδειοδότησης Έργων και αναμένονται περισσότερα για την πρόωθηση της ανάπτυξης προς αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και της ανεργίας.

Θέσπιση νομοθεσίας για διαφάνεια, νομιμότητα και αξιοπιστία

✓ Η ουσιαστική και θετική συμβολή του όρου «Whistleblowing» στη νόμιμη και ορθολογιστική λειτουργία και ομαλή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων και εργασιών των Οργανισμών, Φορέων, Υπηρεσιών Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα

Στην εποχή που ζούμε της παγκοσμιοποίησης και της οικονομικής κρίσης των λαών και των διαφόρων κρατών που έχει σαν άμεση συνέπεια τη μέγιστη κρίση θεσμών και αξιών τόσο στην κοινωνία σαν σύνολο αλλά

Του Πάνου Αργυρίδη

Εγκληματολόγου-
Εξωτερικού
Συνεργάτη ΤΕΠΑΚ

και ειδικότερα στην έννομη και δεοντολογική λειτουργία των Οργανισμών Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα, η σπουδαιότητα και επιτυχής εφαρμογή του αγγλοσαξωνικής προέλευσης όρου «Whistleblowing» είναι καθοριστικής και ζωτικής σημασίας. Είναι πιθανόν και φυσικό για πολλούς από εσάς ο συγκεκριμένος

όρος να ξενίζει ή και να σας είναι άγνωστος και ως εκ τούτου θεωρώ πρώτο και κύριο μέλημα μου να αναλύσω και να αναπτύξω την έννοια και το περιεχόμενό του.

Ο όρος «Whistleblowing» λοιπόν όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω είναι αγγλοσαξωνικός και έχει προέλθει από την εφαρμοσθείσα πρακτική Άγγλων αστυνομικών οι οποίοι όταν εντόπιζαν ή παρατηρούσαν τη διάπραξη κάποιου εγκλήματος ή παρανομίας συνήθιζαν να σφυρίζουν με απώτερο σκοπό και στόχο την εγρήγορση, αφύπνιση και κινητοποίηση άλλων οργάνων της τάξεως ως και του γενικότερου κοινωνικού συνόλου.

Περαιτέρω, το «Whistleblowing» είναι η αποκάλυψη πληροφοριών ή στοιχείων εκ μέρους πρώην ή νυν εργαζομένων (μελών) ενός Οργανισμού/Επιχείρησης σχετικά με παράνομες, ανήθικες και αντιδεοντολογικές ενέργειες και πράξεις που διαπράττονται εντός του Οργανισμού αυτού, σε γνώση ατόμων και αρμοδίων Σωμάτων οι οποίοι έχουν την δεινότητα να ασκήσουν δράση και να λάβουν μέτρα. Η εφαρμογή του «Whistleblowing» προϋποθέτει τη συνύπαρξη των ακόλουθων τεσσάρων στοιχείων/παραγόντων:

α) Το άτομο/εργαζόμενος που αποκαλύπτει τις πληροφορίες και στοιχεία αναφορικά με παράνομες ή ανήθικες ενέργειες που πραγματοποιούνται εντός ενός Οργανισμού.

β) Την υποβολή παραπόνου ή την καταγγελία σε σχέση με το διαπραττόμενο αδίκημα/παρανομία.

γ) Οι παρανομούντες ή αδικοπράγουντες δυνατό να είναι ένας Οργανισμός ως σύνολο ή ένα συγκεκριμένο άτομο ή ομάδα ατόμων τα οποία απασχολούνται στον Οργανισμό αυτό.

δ) Τον Φορέα /Σώμα ο οποίος γίνεται λήπτης του υποβληθέντος παραπόνου από τον αποκαλύπτοντα (whistleblower) και το οποίο σχετίζεται με διάπραξη αδικήματος/παρανομίας.

Στη συνέχεια στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναλύσω και να προβώ σε ένα σημαντικό δια-

χωρισμό σχετικά με τον αγγλοσαξωνικό όρο του «whistleblower». Ως αναφέρεται πιο πάνω, ο συγκεκριμένος όρος προσδιορίζει/καταδεικνύει τον πρώην ή νυν εργαζόμενο ενός Οργανισμού ο οποίος αποκαλύπτει πληροφορίες και καταγγέλλει συμβάντα που αφορούν παρανομίες ή αδικήματα εντός του Οργανισμού αυτού και να τονίσω ειδικότερα ότι ο «internal whistleblower» υποβάλλει ή αναφέρει το παράπονο σχετικά με τη διάπραξη αδικήματος/παρανομίας σε άτομα εντός του Οργανισμού (π.χ. στον προϊστάμενο, Διευθυντή) ενώ ο «external whistleblower» σε εξωγενή φορέα (π.χ. σε αρμόδιο Κυβερνητικό Όργανο/Σώμα, Αστυνομικό Σώμα, Εισαγγελία).

Έρευνες και μελέτες έδειξαν ότι τα άτομα/εργαζόμενοι που αποκαλύπτουν πληροφορίες ή καταγγέλλουν αδικήματα/παρανομίες διακρίνον-

ται συνήθως από τα εξής χαρακτηριστικά:

(α) Είναι υψηλής επαγγελματικής αξιολόγησης.

(β) Είναι κάτοχοι υψηλόβαθμων αξιωμαίων και κάτοχοι θέσεων κλειδιά στον Οργανισμό.

(γ) Είναι άτομα μακρόχρονης επαγγελματικής ηθικής στον Οργανισμό.

(δ) Είναι άτομα με εμπιστοσύνη και πεποίθηση ότι ο Οργανισμός θα ανταποκριθεί θετικά στις καταγγελίες τους και στην υποβολή παραπόνων σχετικά με διάπραξη αδικήματος/παραιομίας.

Ως έχει λεχθεί η εφαρμογή του «Whistleblowing» έχει συνήθως τα εξής αποτελέσματα ή συνέπειες κατά περίπτωση:

(α) Η αποκατάσταση και/ή διόρθωση κακών εχόντων και δυσλειτουργιών/παραιοπιών εντός του Οργανισμού.

(β) Πιθανή εκδικητικότητα και/ή αντίποινα έναντι του «whistleblower».

(γ) Λήψη μέτρων από μέρους του «whistleblower» για προστασία του από πιθανά αντίποινα εναντίον του εκ μέρους των παραιομοιώντων.

(δ) Πρόληψη και αποτροπή μελλοντικών παραιομοιών παραιομων ενεργειών.

Επιπλέον, η ανταπόκριση και οι χειρισμοί ενός Οργανισμού σε σχέση με τον «whistleblower» (αποκαλύπτοντα) είναι συνήθως:

(α) Πλήρης άγνοια έναντι του.

(β) Λήψη μέτρων για αποσιώπηση του.

(γ) Αμφιβολίες ή επιφυλάξεις σχετικά με την καταγγελία του αποκαλύπτοντος.

(δ) Επιβολή ποινών (π.χ. απόλυση) και/ή πειθαρχικών μέτρων έναντι του αποκαλύπτοντος.

(ε) Αναγνώριση και ανταμοιβή του αποκαλύπτοντος.

Για χρόνια η εφαρμογή της πρακτικής του «Whistleblowing» εθεωρείτο ως μια ενέργεια που εσυγκρούετο με τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του Οργανισμού. Μερίδα ηθικολόγων υποστήριζε ότι οι έννοιες των «whistleblowing» και η αφοσίωση προς τον Οργανισμό ήταν αλληλοσυγκρούμενοι όροι και επίσης ένας «whistleblower» εκλαμβάνονταν ως μη αφοσιωμένος/έμπιστος προς τον εν λόγω Οργανισμό. Επιπρόσθετα, η γενικότερη άποψη που επικρατεί σχετικά με τους «whistleblowers» είναι ότι αντιμετωπίζονται είτε σαν ήρωες που επιχειρούν να προστατεύσουν τα συμφέροντα της κοινωνίας ευρύτερα από τη διάπραξη παραιομιών ή σαν προδότες και μη αφοσιωμένοι εργαζόμενοι που εναντιώνονται στα συμφέροντα του εργοδότη τους και του Οργανισμού γενικότερα με σκοπό την προσκόμιση προσωπικού οφέλους.

Θα ήθελα επίσης περαιτέρω να τονισθεί ότι το σοβαρό δίλημμα και ο προβληματισμός που είναι φυσικό και αναμενόμενο να διακατέχει τον εργαζόμενο σχετικά με τη βούληση και αποφα-

σιστικότητα του να αποκαλύψει κάποιο αδικήμα/παραιομία ή να υποβάλει παράπονο φοβούμενος για πιθανά αντίποινα όπως απώλεια εργασίας, περιθωριοποίηση/εξοστρακισμό στον εργασιακό χώρο, απειλές κατά της σωματικής του ακεραιότητας, υποβιβασμός εργασιακών καθηκόντων και άλλα συναφή.

Αναφορικά με τον πιο πάνω προβληματισμό ενός πιθανού «whistleblower» θα ήθελα να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον καθοριστικό και σπουδαίο ρόλο που διαδραματίζει η ύπαρξη κατάλληλων νομοθεσιών και κανονισμών στα διάφορα κράτη που εξασφαλίζουν την προστασία των «whistleblowers» και ταυτόχρονα ενθαρρύνουν την αποκάλυψη διάφορων ανήθικων και παραιομων ενεργειών εντός των διαφόρων Οργανισμών.

Παραδείγματα σημαντικών Νομοθεσιών (whistleblowing legislation) που υπάρχουν και εφαρμόζονται στις ΗΠΑ και Ηνωμένο Βασίλειο αναφορικά με την προστασία των «whistleblowers» από ανεπιθύμητες και αρνητικές συνέπειες είναι οι ακόλουθες:

(α) Whistleblower Protection Act, 1989.

(β) The Sarbanes-Oxley (SOX) Act, 2002.

(γ) The False Claims Act.

(δ) Paul Revere Freedom to Warn Act, 2002.

(ε) UK Public Interest Disclosure Act, 1998.

Δυστυχώς διαπιστώνεται ότι σε μια Ευρωπαϊκή Κύπρο ακόμη δεν έχει ψηφισθεί και θεσπισθεί ανεξάρτητη και εξειδικευμένη νομοθεσία σχετικά με την προστασία των «whistleblowers». Βεβαίως βάσει των πορισμάτων της σχετικής έκθεσης για την Κυπριακή Δημοκρατία με τίτλο «Providing an Alternative to Silence: Towards Greater Protection and Support for Whistleblowers in the EU» που διεξήχθη από τον Οργανισμό «Transparency International» αναφορικά με την υπάρχουσα νομοθεσία που διέπει την προστασία των «whistleblowers» εξάγεται ότι η προστασία των «whistleblowers» του Δημόσιου Τομέα είναι σαφώς αποτελεσματικότερη και πιο αναβαθμισμένη εκείνης των «whistleblowers» του Ιδιωτικού Τομέα. Αυτό συνεπάγεται τη μεγαλύτερη ευχέρεια που έχει ένας Δημόσιος Υπάλληλος σε αντίθεση με ένα Ιδιωτικό Υπάλληλο να αποκαλύψει παραιομίες/αδικήματα που διαπράττονται εντός του εργασιακού του χώρου.

Η προστασία ενός Δημόσιου Υπαλλήλου που αποκαλύπτει πληροφορίες σχετικά με παραιομίες/αδικήματα παρέχεται και διασφαλίζεται από τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο (Public Service Law, Law 1/90, article 69A), πρόνοιες και Μέρη του Ποινικού Κώδικα (Criminal Code/Cap.154) και ενδεχομένως από το Νόμο των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου(N158(I)/99). Συγκεκριμένα στο άρθρο 69A του Νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας ως

έχει τροποποιηθεί ορίζεται ότι όταν ένας εργαζόμενος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του γίνεται γνώστης ή έχει εύλογη υποψία ότι μια πράξη διαφθοράς ή δωροδοκίας διαπράττεται από συνάδελφο του υποχρεούται να την καταγγείλει γραπτώς στην αρμόδια Αρχή, παρέχοντας το απαραίτητο μαρτυρικό υλικό/τεκμήρια για ενίσχυση της καταγγελίας του.

Επειδή το εν λόγω άρθρο προϋποθέτει όπως οι καταγγελίες περί διαφθοράς και δωροδοκίας γίνονται γραπτώς, πρόνοια που είναι αποτρεπτική για τον αποκαλύπτοντα και δεν διασφαλίζει την ανωνυμία του υιοθετήθηκε μερικώς συστατική οδηγία σαν αποτέλεσμα της κριτικής που ασκήθηκε από την Έκθεση Αξιολόγησης GRECO.

Η προαναφερθείσα οδηγία επιτρέπει την προφορική καταγγελία του «whistleblower» όταν οι περιστάσεις το απαιτούν, κάτι το οποίο αποτελεί θετική εξέλιξη και ενθαρρυντικό παράγοντα για τη διαδικασία αποκάλυψης. Επιπλέον, ο (Νόμος 7(III)/2004) που θεσπίστηκε για να βελτιώσει τον Αστικό Νόμο περί Διαφθοράς στο άρθρο 7 ορίζει ότι σε περίπτωση που άτομο έχει επιβάλει άδικη τιμωρία εις βάρος ενός «whistleblower» για αποκάλυψη πράξης διαφθοράς διαπράττει αδικήμα που συνεπάγεται ποινή φυλάκισης του ή χρηματικού προστίμου.

Περαιτέρω, η προστασία του «whistleblower» του Ιδιωτικού Τομέα διασφαλίζεται από το Νόμο περί Άδικης Απόλυσης (Νόμος 24/67, όπως μεταγενέστερα τροποποιήθηκε) ο οποίος θεωρείται μη εξειδικευμένος και ασαφής. Σε περίπτωση όπου ένας «whistleblower» δε πληρεί το κριτήριο του εργαζομένου, η προστασία του θα μπορούσε να διασφαλιστεί από το άρθρο 19 του Συντάγματος που αναφέρεται στο δικαίωμα της ελευθερίας έκφρασης.

Τελειώνοντας και σύμφωνα με διαπιστώσεις της πιο πάνω έκθεσης για την Κυπριακή Δημοκρατία με τίτλο «Providing an Alternative to Silence: Towards Greater Protection and Support for Whistleblowers in the EU» η οποία είναι αναρτημένη στο www.transparencycyprus.org, επιβάλλεται άμεσα όπως και η Κυπριακή Πολιτεία και οι Αρμόδιοι Φορείς να προβούν στις δέουσες ενέργειες για την ενίσχυση και εκσυγχρονισμό του Νομοθετικού πλαισίου που αφορά την προστασία των «whistleblowers» με την θέσπιση εξειδικευμένης και αποτελεσματικότερης, πιο ολοκληρωμένης νομοθεσίας που θα εναρμονιστεί πλήρως με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Κεκτημένο τόσο στο Δημόσιο όσο και στον Ιδιωτικό Τομέα. Επίσης, η θέσπιση μιας τέτοιας νομοθεσίας θα προάξει ταυτόχρονα τις αρχές της διαφάνειας, της νομιμότητας και της αξιοπιστίας σε σχέση με τη λειτουργικότητα των διαφόρων Οργανισμών.

Ενεργειακά Γεωπολιτικά παιχνίδια στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο

Τρία σημαντικά γεωπολιτικά γεγονότα βάζουν σε κίνδυνο τη σταθερότητα της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Πρώτον, οι περισσότερες χώρες της περιοχής βρίσκονται κάτω από σοβαρή οικονομική κρίση και ειδικότερα, η Κύπρος είναι ήδη σε βαθιά χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση. Συνήθως, οι Ευρωπαίοι αναλυτές προσεγγίζουν μονοδιάστατα το χρέος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θεωρούν τη συνέχιση της συμμετοχής της Κύπρου στην ΕΕ αποκλειστικά στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και τη διαχείριση του χρέους της. Δεν λαμβάνουν υπόψη τη γεωστρατηγική σημασία της Κύπρου αφού είναι η γέφυρα σύνδεσης μεταξύ τριών ηπείρων, της Ευρώπης, Ασίας και Αφρικής. Δεύτερον, η αρα-

Του Δρ. Ανδρέα Πουλιδικά

PhD, DTech, Αναπληρωτής Καθηγητής Ενεργειακής Πολιτικής American University of Sharjah, apoulidakas@aus.edu

βική άνοιξη προκαλεί αναταραχή στη γύρω περιοχή. Ειδικότερα, η Αίγυπτος, η Συρία και η Λιβύη βρίσκονται σε αναταραχή και το πολιτικό τους μέλλον δεν είναι προβλέψιμο. Τρίτον, οι ανακαλύψεις φυσικού αερίου και πετρελαίου στη λεκάνη της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, αν δεν διαχειριστούν σωστά, θα μπορούσαν να αποσταθεροποιήσουν ακόμη περισσότερο την περιοχή. Επιπλέον, η Αραβο-Ισραηλινή σύγκρουση δεν παρουσιάζει κανένα σημάδι υποχώρησης, ενώ η Ιρανική πυρηνική κρίση έχει αποσταθεροποιήσει όχι μόνο ολόκληρη τη περιοχή, αλλά επίσης προκαλεί αντιπαράθεση μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων.

Συνάμα, οι μεγάλες δυνάμεις βρίσκονται σε συνεχή αντιπαράθεση όσον αφορά την ανακατανομή της εξουσίας στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και η χώρα μας είναι μέρος αυτής της περιοχής. Οι ΗΠΑ και το Ισραήλ είναι οι βασικοί συντελεστές στην περιοχή τα τελευταία 60 χρόνια. Από την άλλη η ΕΕ δεν συμμετέχει ως σημαντικός παράγοντας για τη σωστή πολιτική διαμόρφωση της περιοχής, αλλά κράτη

μέλη της όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία έχουν ενεργή συμμετοχή στην περιοχή για δεκαετίες, αν όχι αιώνες. Η Ρωσία, από την άλλη, έχοντας εγκαταλείψει τη Μεσόγειο για δύο δεκαετίες, μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, ετοιμάζεται να επιστρέψει. Ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι η ΕΕ δεν έχει ξεκάθαρη πολιτική όσον αφορά την Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Η οικονομική κρίση στην Ευρωζώνη έχει υπονομεύσει την ισχυρή θέση της ΕΕ αφού έχει τεθεί υπό αμφισβήτηση το Ευρωπαϊκό μοντέλο. Από γεωπολιτική άποψη η κατάσταση στην Κύπρο θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα ανησυχητική για την ΕΕ. Η Κύπρος είναι το πιο Νοτιοανατολικό φυλάκιο της ΕΕ που συνορεύει με μια περιοχή μεγάλης αστάθειας. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα ασταθής περιοχή όπου τα συμφέροντά των μεγάλων δυνάμεων συναντιούνται και βρίσκονται εδώ και χρόνια σε συνεχή αντιπαράθεση. Οι γεωπολιτικές συνέπειες σε περίπτωση σύρραξης θα είναι τόσο μεγάλες για την ΕΕ όπως και οι επιπτώσεις από την χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση.

Ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι η ΕΕ δεν έχει ξεκάθαρη πολιτική όσον αφορά την Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Η οικονομική κρίση στην Ευρωζώνη έχει υπονομεύσει την ισχυρή θέση της ΕΕ αφού έχει τεθεί υπό αμφισβήτηση το Ευρωπαϊκό μοντέλο. Από γεωπολιτική άποψη η κατάσταση στην Κύπρο θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα ανησυχητική για την ΕΕ. Η Κύπρος είναι το πιο Νοτιοανατολικό φυλάκιο της ΕΕ που συνορεύει με μια περιοχή μεγάλης αστάθειας. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα ασταθής περιοχή όπου τα συμφέροντά των μεγάλων δυνάμεων συναντιούνται και βρίσκονται εδώ και χρόνια σε συνεχή αντιπαράθεση. Οι γεωπολιτικές συνέπειες σε περίπτωση σύρραξης θα είναι τόσο μεγάλες για την ΕΕ όπως και οι επιπτώσεις από την χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση.

Ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι η ΕΕ δεν έχει ξεκάθαρη πολιτική όσον αφορά την Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Η οικονομική κρίση στην Ευρωζώνη έχει υπονομεύσει την ισχυρή θέση της ΕΕ αφού έχει τεθεί υπό αμφισβήτηση το Ευρωπαϊκό μοντέλο. Από γεωπολιτική άποψη η κατάσταση στην Κύπρο θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα ανησυχητική για την ΕΕ. Η Κύπρος είναι το πιο Νοτιοανατολικό φυλάκιο της ΕΕ που συνορεύει με μια περιοχή μεγάλης αστάθειας. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα ασταθής περιοχή όπου τα συμφέροντά των μεγάλων δυνάμεων συναντιούνται και βρίσκονται εδώ και χρόνια σε συνεχή αντιπαράθεση. Οι γεωπολιτικές συνέπειες σε περίπτωση σύρραξης θα είναι τόσο μεγάλες για την ΕΕ όπως και οι επιπτώσεις από την χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση.

Η Κύπρος, από γεωπολιτικής πλευράς, βρίσκεται σε μια εξαιρετικά πλεονεκτική θέση, ίσως στην καλύτερη της ιστορίας της. Σήμερα η Κύπρος είναι έτοιμη να γίνει σημαντικός διαμετακομιστικός διάδρομος για φυσικό αέριο και πετρέλαιο από τη λεκάνη της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Ταυτόχρονα βέβαια, είναι υποχρεωμένη να βαδίζει σε τεταμένο σχοινί λόγω των συνεχόμενων Τουρκικών απειλών. Θα πρέπει σύντομα η Κύπρος να καταλήξει σε ουσιαστική ενεργειακή συμμαχία η οποία θα μπορεί να προσφέρει τις καλύτερες εγγυήσεις για την ασφάλεια και την ευημερία της χώρας μας με την προοπτική της άμεσης απεξάρτησης από την μνημονιακή επιτήρηση.

Η Τουρκία στοχεύει να γίνει η πρώτη μουσουλμανική δύναμη στην περιοχή. Καταλαμβάνει μια μοναδική γεωπολιτική θέση, ελέγχοντας τις χερσαίες και τις θαλάσσιες διόδους που συνδέουν την Ευρώπη με τη Μέση Ανατολή και τον Καύκασο. Χρησιμοποιώντας τη γεωγραφική της θέση η Τουρκία κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια για να μετατραπεί σε ενεργειακό κόμβο για την παροχή φυσικού αερίου και πετρελαίου στην Ευρώπη από διάφορους προμηθευτές ενέργειας προς την Ευρωπαϊκή αγορά. Η Τουρκία ήδη διαδραματίζει ζωτικό ρόλο σε διάφορα έργα αγωγών φυσικού αερίου τα οποία θα περνούν από το έδαφός της και στο μέλλον θα παίζει σημαντικό ρόλο στην παροχή φυσικού αερίου από την Κασπία μέσω του αγωγού Trans-Anatolian (TAP) στην Ευρώπη. Επιπλέον, η Τουρκία θέλει να εμπλακεί στη μεταφορά φυσικού αερίου και πετρελαίου από το Ιράκ, το Αζερμπαϊτζάν, το Τουρκμενιστάν και από τα κοιτάσματα φυσικού αερίου που ανακαλύφθηκαν πρόσφατα στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Αυτές οι εναλλακτικές πορείες αγωγών φυσικού αερίου, παρακάμπτοντας τη Ρωσία αποτέλεσμα θα έχει τη μείωση εσόδων των Ρωσικών εταιρειών και την μείωση της οικονομικής και πολιτικής επιρροής της Ρωσίας

στην Ευρώπη. Η Ρωσική φιλοδοξία να κυριαρχεί στην Ευρωπαϊκή αγορά φυσικού αερίου βρίσκεται σε πορεία σύγκρουσης με την Τουρκία.

Εν κατακλείδι λόγω της οικονομικής κρίσης στην Ευρωζώνη φαίνεται να υπάρχει επί του παρόντος έλλειψη πολιτικής βούλησης εκ μέρους της ΕΕ για την προώθηση νέων στρατηγικών. Η ΕΕ αναλύει τα γεγονότα που αφορούν την Νοτιοανατολική Μεσόγειο σχεδόν αποκλειστικά από οικονομική και χρηματοπιστωτική άποψη. Εκτός από αυτά τα θέματα η ΕΕ φαίνεται να ενδιαφέρεται μόνο για τις προκλήσεις που απειλούν το άμεσο κοινωνικό και οικονομικό ιστό της, όπως είναι η μετανάστευση. Η γεωπολιτική σημασία της Νοτιοανατολικής Ευρώπης μετά βίας παίζει ρόλο. Όμως η περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου παραμένει εξέχουσας σημασίας αφού υπόσχεται να μειώσει την ενεργειακή εξάρτηση της ΕΕ από τη Ρωσία αλλά επίσης σε περίπτωση αρνητικών αποτελεσμάτων όσο αφορά την Αρα-

βική Άνοιξη και την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση της περιοχής θα μπορούσε να οδηγήσει την ΕΕ και ιδιαίτερα την Ευρωζώνη στην αστάθεια για παρατεταμένη περίοδο. Μια οικονομικά βιώσιμη εκμετάλλευση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων που ανακαλύφθηκαν πρόσφατα στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου απαιτεί πρόοδο στην επίλυση των τριών παρατεταμένων προβλημάτων, δηλαδή την ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή, το Κυπριακό και την ελληνοτουρκική αντιπαλότητα. Η ΕΕ οφείλει να βρει τη λεπτή ισορροπία μεταξύ των πιο πάνω διατηρώντας τη σχέση της με το Ισραήλ, υποστηρίζοντας την Ελλάδα και την Κύπρο και διατηρώντας ισορροπημένη την Αμερικανική και την Ρωσική επιρροή στην Ανατολική Μεσόγειο. Αποτυχία επίτευξης ουσιαστικής προόδου σε αυτά τα πρόβλημα όχι μόνο θέτει σε κίνδυνο τα διεθνή αποθέματα ενέργειας αλλά επίσης θα αυξήσει τον κίνδυνο των διεθνών συγκρούσεων.

Η αυθεντική Κύπρος: Μαθήματα ζωής και θανάτου από μια ενενηντάχρονη

Ορφανή από ηλικία δύο χρόνων, η κυρία Ελένη δε γνώρισε πατέρα. Η μόνη παρακαταθήκη που της άφησε, όταν έπεσε από μια ελιά και τραυματίστηκε θανάσιμα, ήταν ένα βουνό από χρέη και η απύθμενη καλοσύνη του για την οποία του κόλλησαν και το παρατσούκλι «Βέρικουτ» από το αγγλικό «very good».

Μόλις πέντε χρόνων, η Ελένη Βέρικουτ άρχισε να ξενοδουλεύει για να στηρίξει τη μητέρα της και να βοηθήσει να ξεπληρώσουν τα δυσβάστακτα χρέη που τους άφησε ο πατέρας της. Κι' όταν παντρεύτηκε, με δανεικές βέρες, κι' έκαμε δική της οικογένεια, η κυρία Ελένη δούλευε διπλές

βάρδιες για να τα βγάλει πέρα: τη μέρα στις οικοδομές, στις κατασκευές δρόμων, στα σπίτια του κόσμου σαν καθαρίστρια, και τα βράδια στα χωράφια και στο σπίτι. Κι' όμως, μαζί με τον σύζυγο της, τα κατάφεραν παρά τη φτώχεια και τις αντιξοότητες και τα ουκ ολίγα σοβαρά ατυχήματα που τους συνέ-

βηκαν. Μεγάλωσαν τα πέντε τους παιδιά, τα σπούδασαν, τα πάντρεψαν και τους άφησαν και μια σεβαστή περιουσία.

Αυτός ήταν ο αγώνας πολλών γονιών μέσα από την Μεγάλη Ύφεση που κράτησε μια δεκαετία και το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο που ακολούθησε. Δούλευαν τόσο πολύ για να κερδίσουν τόσο λίγα κι' όμως ποτέ δεν παραπονιόνταν, δεν τα έβαζαν κάτω και δεν αδρανούσαν. Δεν είχαν και επιλογή. Ήταν πριν να ανακαλυφθούν τα ανεργιακά επιδόματα και οι κοινωνικές παροχές.

Εκεί, όμως, που ξεχώρισε η κυρία Ελένη είναι ο τρόπος που μεγάλωσε και ανάθρεψε τα παιδιά της και το πρότυπο της εργατικότητας και της ακεραιότητας που τους έδινε επί καθημερινής βάσεως μέχρι και την τελευταία της πνοή. Τα δίδαξε να δίνουν πάντα περισσότερα απ' όσα παίρνουν, να δημιουργούν αξία για τους άλλους πολύ μεγαλύτερη από ότι κερδίζουν και να μη ιδιοποιούνται τους καρπούς των κόπων των συνανθρώπων τους. Θεωρούσε έγκλημα να μεγαλώνει κανείς τα παιδιά του με τη φιλοδοξία να ενταχθούν στην προνομι-

**Του Δρα
Θεόδωρου
Παναγιώτου**

ούχα τάξη για να απολαμβάνουν υπέρ-προνόμια σε βάρος των υπολοίπων ή πέραν της παραγωγικότητάς τους.

Ούτε η οικονομική κρίση, ούτε ο πόλεμος, ούτε η έλλειψη δουλειών ήταν ποτέ επαρκής δικαιολογία για αδράνεια: «τη δουλειά σου τη δημιουργείς εσύ ο ίδιος» έλεγε. Ούτε η φτώχεια και η ανέχεια ήταν ποτέ επαρκής δικαιολογία για λιγότερη τιμότητα ή λιγότερη συμπόνια και γενναιοδωρία.

Αν και εγκατέλειψε το σχολείο στην τρίτη τάξη του Δημοτικού για να δουλεύει πρωί και βράδυ, πίστευε με πάθος στη δια βίου μάθηση. Δεν περνούσε μέρα χωρίς να διαβάσει κάτι, ηθικοδιδακτικό, θρησκευτικό, φιλοσοφικό, ιατρικό, ακόμα και επιστημονικό. Διάβαζε αχόρταγα μέχρι και τις τελευταίες στιγμές της, στα 92 της χρόνια. Κάθε πρωί και βράδυ έλεγε στα παιδιά και τα εγγόνια της όλα τα νέα πράγματα που μάθαινε. Μερικές νύκτες, όταν μάθαινε κάτι πολύ σημαντικό δεν άντεχε και τους ξυπνούσε για να το μοιραστεί μαζί τους. Όταν καμιά βδομάδα δε τα κατάφερνε να διαβάσει τουλάχιστο ένα βιβλίο έλεγε πως πήγε η βδομάδα χαμένη.

Δούλευε 10-12 ώρες την ημέρα μέχρι το τέλος της ζωής της, σκαλιζοντας και ποτίζοντας τον κήπο, τα κλήματα, τις ελιές, έχοντας πάντοτε το βιβλίο στο χέρι για να μη χάσει ούτε λεπτό. Όχι γιατί είχε ανάγκη να δουλεύει μέχρι τα υστερινά της, αλλά γιατί πίστευε ότι η δουλειά είναι υγεία και ευλογία του Θεού.

Σε ηλικία 92 χρόνων δούλευε όσο ένας νέος και ακόμα περισσότερο, αν και ήταν τόσο λιποδίατη και ποτέ δεν πίστευε στα υλικά αγαθά. Πάντα έλεγε ότι δούλευε για την άλλη ζωή την αιώνια, όχι γι' αυτή τη μάταια. Ήθελε να δημιουργεί συνεχώς αξία, όχι για τον εαυτό της, αλλά για τους άλλους, για τα παιδιά της και τον συνάνθρωπό της. Πάντοτε γενναιοδωρη και συμπονετική βοηθούσε τους φτωχούς και τους πάσχοντες έχοντας σαν γνώμονα το «μη γνώτω η αριστερά σου τι ποιεί η δεξιά σου».

Αν και μοναδική της έγνοια ήταν η μετά θάνατον ζωή, πίστευε ότι μόνο με την εργατικότητα, την τιμότητα και την αλληλεγγύη στον συνάνθρωπό μας μπορεί να κερδηθεί η αιωνιότητα. Γι' αυτό ανησυχούσε για την κατάντια της κοινωνίας μας, για την οικονομική κρίση, την ανεργία, τα σκάνδαλα, την ιδιοτέλεια, την απληστία και τη διαφθορά. Παρακολουθούσε τα τεκταινόμενα στην Κύπρο και διεθνώς κι' ήταν ενήμερη μέχρι τη τελευταία λεπτομέρεια. Πάντα έτοιμη με ιδέες και λύσεις, πάντα θετική και αισιόδοξη. Οραματιζόταν μια «όμορφη Κύπρο ηθική, αγγελικά πλασμένη», όπως θα έλεγε και ο Διονύσιος Σολωμός, και πρότεινε τη δημιουργία ειδικών σχολείων για την επιμόρφωση των γονέων και ιδίως των πολιτικών που θεωρούσε υπεύθυνους για την κατάντια του τόπου. Ήταν γεμάτη με αγάπη, απεριόριστη αγάπη για

την οικογένεια της, τους συγχωριανούς της, κι' όλο τον κόσμο, ακόμα και για κείνους που την αδικούσαν και την κακολογούσαν, «ποτέ από το χρέος μη κινώντας, δίκαια και ίση σ' όλες της τις πράξεις, πάντοτε την αλήθεια ομιλούσα, πλην χωρίς μίσος για τους ψευδομένους», όπως θα έλεγε ο Καβάφης. Δεν μισούσε, δεν αδικούσε και δεν κακολογούσε κανένα. Γεμάτη γνώση και πίστη, συχνά επαναλάμβανε τα λόγια του Αποστόλου Παύλου: «Αν κατέχω όλη την γνώση και όλη την πίστη έτσι που να μετακινώ βουνά αλλά αγάπη δεν έχω, είμαι ένα τίποτα».

Είχε ένα μεταδοτικό ενθουσιασμό για τη ζωή, και αυτή και την επόμενη. Αν και γεμάτη ζωή ήταν πανέτοιμη για το θάνατο και έλεγε πως δεν τον φοβόταν. «Όταν θέλει να με πάρει ο Θεός», έλεγε, «να κοιπάσει». Το μόνο που ανησυχούσε είναι μήπως και δεν προλάβει να διαβάσει όλα τα βιβλία που ήθελε. «Θα μπορούσατε όμως να μου τα βάλετε στον τάφο», έλεγε στα παιδιά της αστεειυόμενη. Το χιούμορ δεν έλειπε ποτέ απ' την ζωή της, ακόμα και στις πιο δύσκολες στιγμές.

Παρ' όλη την ενέργεια, τη διαύγεια και το πάθος για τη ζωή, διαισθάνθηκε με ακρίβεια το τέλος της. Τις δυο-τρεις τελευταίες της μέρες τακτοποίησε το σπίτι της απ' άκρη σ' άκρη, και σύστησε στα παιδιά της να διαβάσουν το βιβλιαράκι «Μετά τον Θάνατον Τι;». Το πρωί της Κυριακής, 26 Σεπτεμβρίου πήγε στην εκκλησία, κοινωνήσε και επισκέφθηκε μια άρρωστη γειτόνισσα. Το απόγευμα έπαθε εγκεφαλικό κι' έσβησε στην ώριμη ηλικία των 92 ετών.

Έζησε και έφυγε όπως της άρεσε να απαγγέλλει σε στίχους του αγαπημένου της συζύγου, που τους έκανε βίωμα και τους άφησε σαν παρακαταθήκη στην κοινωνία μας, μια κοινωνία που είναι διάτρητη από μταιότητα, ιδιοτέλεια, σκάνδαλα και διαφθορά:

«Είναι σκιά και όνειρον ο βίος μας, ω φίλοι

*Και πας αυτό δια παντός να σκέφτεται σφειλει
Όταν οι ύστερες στιγμές του βίου τελειώσουν
Τι όφελος τα μάτια εις την ψυχή θα δώσουν;
Αχ! τι θα δώσω στον κριτή που δεν λαμβάνει δώρα,
Οπόταν έλθει φοβερή της κρίσεως η ώρα;
Όταν βιβλία ανοιχθούν και πράξεις ελεγχθώσι
Και τα κρυφά των καρδιών όλα φανερωθώσι.
Που θα κρυφτώ, και τι θα πω ως δικαιολογία;
Δεν ειν' καλύτερα να ζω με καθαράν καρδιά;»*

Αυτή ήταν η κα Ελένη. Γεννήθηκε σε πάμφτωχη οικογένεια στο Δάλι, στα μέσα της Μικρασιατικής Καταστροφής, το 1922, και παντρεύτηκε στη Αλάμπρα στα μέσα του Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου. Έζησε τη ζωή της με καθαράν καρδιά» και απαρράμιλλη εργατικότητα μέχρι την ώριμη ηλικία των 92 χρόνων χωρίς οι ταλαιπωρίες της ζωής, που της καταδυνάστεψαν το σώμα, να της λυγίσουν το αγωνιστικό φρόνημα, τη διαύγεια και το ηθικό της ανάστημα. Έκαμε το παρατσούκλι «Βέριγκουτ» του πατέρα της βίωμα και πραγματικότητα.

Αυτή τη γυναίκα είχα την τύχη και την τιμή να την έχω μητέρα μου. Τα μαθήματα ζωής και θανάτου που άφησε σε μένα και τ' αδελφια μου αποδείχθηκαν πολύ πιο πολύτιμα από τα δώδεκα χρόνια πανεπιστημιακής μόρφωσης που έτυχα, και τα 30 και πλέον χρόνια διδασκαλίας στο Χάρβαρντ και το CIIM. Αυτά τα μαθήματα είναι επίκαιρα και σημαντικά για όλους μας, αφού τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα χωριούν μπροστά σ' αυτά που αντιμετώπισε στη ζωή της και στα οποία αντεπεξήλθε με σκληρή δουλειά, ακεραιότητα και αγάπη για τον συνάνθρωπό της, για ένα σχεδόν αιώνα. Και πόσες άλλες μάνες σαν κι' αυτή!

*Ο Δρ Θεόδωρος Παναγιώτου είναι Καθηγητής Οικονομικών και Ηθικής και Διευθυντής του International Institute of Management (CIIM) και τέως καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ των ΗΠΑ.
Blog page: www.theo-panayiotou.com
Facebook Page: <https://www.facebook.com/theo.panayiotou>

Διακυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη, συν και πλην

Εννέα μήνες από την ανάληψη της εξουσίας από το νέο ΠτΔ κ.Ν. Αναστασιάδη, μπορούμε να προβούμε σε μια πρώτη αξιολόγηση του κυβερνητικού έργου στη βάση ποιοτικών κριτηρίων. Η παρουσίαση αποτελεί

Του Νίκου Σύκα

Συμβούλου Στρατηγικής & Επικοινωνίας

μια δική μου, γενική εκτίμηση για τη μέχρι σήμερα πορεία. Οι επισημάνσεις παρουσιάζονται επιγραμματικά, αφού για την ανάλυση κάθε σημείου θα χρειάζονταν αρκετές σελίδες – για τον ίδιο λόγο δεν αναφέρονται και αρκετά άλλα δυνατά και αδύνατα σημεία της παρούσας διακυβέρνησης. Είμαι στη διά-

θεση του ΠτΔ, των Υπουργών και των πολιτικών αρχηγών για μια πιο πλήρη και εμπειριστατωμένη ανάλυση.

Στα συν της νέας κυβέρνησης σημειώνονται, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα:

1. Η ισχυρή πολιτική προσωπικότητα του νέου Προέδρου.

2. Η βούληση του νέου Προέδρου να λειτουργεί με συλλογικότητα και διαφάνεια – στο σημείο όμως αυτό υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.

3. Ο διορισμός του Γενικού Εισαγγελέα και του Β.Γ. Εισαγγελέα, οι οποίοι έδωσαν ένα πολύ θετικό πρώτο στίγμα.

4. Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης. Υπάρχουν ακόμη σημαντικά περιθώρια για πρόσθετες εξοικονομήσεις.

5. Οι στοχευμένες κοινωνικές παροχές. Όμως χρειάζονται πιο αυστηρά κριτήρια και περισσότερος έλεγχος.

6. Οι αλλαγές που προωθούνται στους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

7. Στην πλειοψηφία τους οι πολιτικοί διορισμοί αξιολογούνται θετικά. Ορισμένοι όμως πολιτικοί διορισμοί δεν έπεισαν με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα αυξανόμενο πολιτικό κόστος.

Στα πλην της νέας κυβέρνησης καταγράφονται:

1. Η ανάγκη για πιο αποτελεσματική επικοινωνιακή πολιτική (οικονομία, κυπριακό, φυσικό αέριο).

2. Η απουσία σύγχρονων στρατηγικών εργαλείων για αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων, της ύφεσης και της αλλαγής. Παντού και πάν-

τοτε, πρέπει να αναπτύσσονται εναλλακτικά σενάρια για όλα τα ενδεχόμενα – σενάρια που αντέχουν στο χρόνο.

3. Οι χαμηλές επιδόσεις καινοτομίας.

4. Η Μεταρρύθμιση – αργοί ρυθμοί, δεν υπάρχει διασύνδεση με την ανάπτυξη. Χρειάζεται συνολική Μεταρρύθμιση, επιτάχυνση διαδικασιών και απτά αποτελέσματα. Τα Στρατηγικά Σχέδια Μεταρρύθμισης άλλων ευρωπαϊκών χωρών περιλαμβάνουν δεκάδες ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις και εκατοντάδες καινοτόμες δράσεις και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες με συγκεκριμένους στόχους και χρονοδιαγράμματα, βαθμό υλοποίησης και μετρήσιμα αποτελέσματα. Κάτι αντίστοιχο έπρεπε ήδη να είχε ετοιμαστεί και τεθεί σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση και στην Κύπρο.

5. Έλλειψη συντονισμού. Σε αρκετούς τομείς αντί να επιτυγχάνονται εξορθολογήσεις (streamlining) υπάρχει κατακερματισμός και επικάλυψη αρμοδιοτήτων (πχ διαφορετικοί θεσμοί, Επιτροπές και Συμβούλια για το ίδιο θέμα).

6. Έχει συντελεστεί το μεγαλύτερο οικονομικό έγκλημα στην ιστορία της Κύπρου και ο λαός απαιτεί την τιμωρία των ενόχων. Μπορεί να γίνουν πολύ περισσότερα για την πλήρη και πραγματική αποζημίωση των καταθετών.

7. Παρά τις πολύ σωστές προτάσεις Νόμου που κατέθεσε ο ΔΗΣΥ την τελευταία περίοδο, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης στην επικοινωνιακή στρατηγική του μεγαλύτερου κόμματος που στηρίζει την κυβέρνηση.

Οι διαχρονικές αδυναμίες παραμένουν

Παρά τα πολλά συν και τη νέα δυναμική που επέφερε η διακυβέρνηση Ν. Αναστασιάδη, σημαντικές αδυναμίες, κενά και ελλείψεις που υπήρχαν για δεκαετίες παραμένουν μέχρι και σήμερα. Οι αδυναμίες αυτές επικεντρώνονται σε τέσσερις βασικούς τομείς: στρατηγική, καινοτομία, μεταρρύθμιση και επικοινωνία. Για παράδειγμα, σήμερα υπάρχουν οι μελέτες, η τεχνολογία και τα σύγχρονα στρατηγικά εργαλεία για την ανάπτυξη και υλοποίηση ενός νέου Εθνικού Σχεδίου Μεταρρύθμισης και Καινοτομίας για την Κύπρο εντός τεσσάρων μηνών (και όχι εντός τεσσάρων χρόνων όπως προγραμματίζεται). Οι αδυναμίες και οι αργοί ρυθμοί που παρατηρούνται στους κεντρικούς αυτούς άξονες – στρατηγική, καινοτομία, μεταρρύθμιση και επι-

κοινωνία– λειτουργούν ανασταλτικά στην πορεία ανάπτυξης και ανάκαμψης. Στην εποχή των πολυλαπλών προκλήσεων, της ύφεσης και της αλλαγής, εάν δεν κινείσαι γρήγορα και αποτελεσματικά σε προσπερνούν τα γεγονότα.

«Μετα-καινοτομία»: προς ένα νέο οικονομικό μοντέλο

Σε ένα τοπίο που αλλάζει, χρειάζονται καινοτόμα εργαλεία συμβατά με τη νέα πραγματικότητα – την ανάγκη για περισσότερα και καλύτερα αποτελέσματα με λιγότερους πόρους. Η εφαρμογή του σύγχρονου στρατηγικού εργαλείου της «μετα-καινοτομίας» θα επέφερε πολλαπλά οφέλη για τον τόπο: επιτάχυνση της Μεταρρύθμισης, γρήγορη έξοδο από την κρίση και το Μνημόνιο και μετάβαση της Κύπρου σε ένα νέο οικονομικό μοντέλο προσανατολισμένο στην «Κοινωνία και την Οικονομία της Γνώσης».

Η «μετα-καινοτομία» αποτελεί το μοναδικό, σε διεθνές επίπεδο, βιομηχανικό εργαστήριο για την ταχύρρυθμη ανάπτυξη και υλοποίηση νέων καινοτομιών και ριζοσπαστικών μεταρρυθμίσεων σε πραγματικές συνθήκες. Η εφαρμογή της «μετα-καινοτομίας» διασφαλίζει τη «σωστή λύση» μέσα από το συνδυασμό όλων των τύπων καινοτομίας και τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών (stakeholders): Δημόσια Διοίκηση, Επιχειρήσεις, Ακαδημαϊκή Κοινότητα, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Εθελοντικές Οργανώσεις.

Οι μελέτες της Παγκόσμιας Τράπεζας και των Άγγλων θα δώσουν ώθηση στις διαρθρωτικές αλλαγές που χρειάζεται η χώρα μας. Όμως αυτό από μόνο του δεν αρκεί. Η «μετα-καινοτομία» είναι το πρώτο στρατηγικό εργαλείο που κινεί παράλληλα και τους δύο αναπτυξιακούς άξονες: α) μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας και β) δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών, νέων βιομηχανιών, νέων Αγορών και νέων θέσεων εργασίας.

Συμπερασματικά: Οι πρώτοι εννέα μήνες της παρούσας διακυβέρνησης έχουν αφήσει μια γλυκόπικρη γεύση. Απ' τη μια το θετικό πρόσημο στην κυβέρνηση και το σχετικά ψηλό ποσοστό δημοτικότητας για το νέο ΠτΔ. Απ' την άλλη το κυρίαρχο συναίσθημα της κοινής γνώμης ότι τα πράγματα στον τόπο μας κινούνται προς την λάθος κατεύθυνση, καθώς και η αδυναμία της Πολιτείας να αξιοποιήσει το νέο, πανίσχυρο εργαλείο της «μετα-καινοτομίας».

Τουρισμός και τοπικές αυτοδιοικήσεις

Αναφερθήκαμε πολλές φορές σε διάφορους φορείς, που πρέπει να οργανωθούν, ώστε, η εικόνα της Κύπρου και ο τουρισμός να μας φέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα στην οικονομία της χώρας. Ας στρέψουμε την προσοχή μας λοιπόν αυτή τη φορά στα Δημαρχεία και τις Κοινοτικές Αρχές οι οποίοι έχουν την υποχρέωση να συμβάλουν θετικά στην ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας του τόπου μας, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα έχουμε αναφέρει σε προηγούμενες φορές και ορισμένα τα οποία θα αναφέρουμε πιο κάτω, για να βρισκόμαστε ως τουριστικός προορισμός σε υψηλά επίπεδα ανταγωνισμού και να παραμένει το τουριστικό μας προϊόν ελκυστικό:

**Του Μιχάλη
Δημοσθένους**

Συμβούλου Τουρισμού
και Επιμόρφωσης

Πρώτα από όλα τα αναπτυξιακά έργα που γίνονται θα πρέπει να προγραμματίζονται ούτως ώστε να εκτελούνται τους μήνες που οι αφίξεις των τουριστών είναι μειωμένες, για να αποφεύγεται η δυσκολία της μετακίνησης τους και όχι μόνο. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται η άνετη διακίνηση με ασφάλεια στους δρόμους. Επίσης, κάποια πανό τα οποία έχουν αναρτήσει για κάποιες εκδηλώσεις που έχει παρέλθει ο χρόνος τους, είναι αδιανόητο να μην τα μαζέψουν, μια και το μόνο που μπορούν να προσφέρουν είναι μια κακή εικόνα, οπτική ρύπανση και φυσικά ένα δείγμα ανευθυνότητας και ανοργανωσιάς από μέρους τους.

Κάτι άλλο πολύ σημαντικό όχι μόνο για τους τουρίστες αλλά και για μας που ζούμε σε αυτό τον τόπο είναι η σωστή σήμανση και οι πινακίδες που μας παραπέμπουν σε διάφορα χωριά ή πόλεις, όπως και διαφημιστικές πινακίδες οι οποίες πρέπει να αναρτούνται σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία. Είναι επομένως επιτακτική η ανάγκη τα Δημοτικά/ Κοινοτικά Συμβούλια να επιληφθούν τα απαραίτητα εκείνα μέτρα τα οποία θα διορθώσουν αυτή την κατάσταση.

Η γρήγορη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων της κάθε περιοχής, σε συνεργασία με τις ανάλογες υπηρεσίες του κράτους είναι και αυτό ένα σοβαρό θέμα, που συμβάλλει με τη σειρά του, στη σωστή προβολή του τόπου μας και στα μάτια των χιλιάδων επισκεπτών που έρχονται για να μας αφήσουν τον οβολών τους.

Η μελετημένη προβολή του χαρακτήρα της

κάθε περιοχής με την αναβίωση των παραδοσιακών ασχολιών των κατοίκων της περιοχής, την παρουσίαση και προώθηση των τοπικών προϊόντων, την ανάπτυξη διαφόρων δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις δυνατότητες που προσφέρει το κάθε μέρος, είναι σημαντικοί παράγοντες οι οποίοι πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη για τη σωστή ανάδειξη και του πιο μικρού χωριού της Κύπρου.

Η πρόσβαση στα ιστορικά μνημεία και τα φυσικά κάλλη του τόπου μας, όπως Φαράγγι του Άβακα, η Λάρρα, τα Λουτρά της Αφροδίτης, η Πέτρα του Ρωμιού το γεφύρι του Τζελεφού, το Κάβο Γκρέκο και άλλα, να είναι εύκολη. Να υπάρχουν αναρτημένα σχεδιαγράμματα για το πως θα παν οι επισκέπτες στα αξιοθέατα της κάθε περιοχής και με τη χρήση φυλλαδίων να μπορούν να ξεναγηθούν και μόνοι τους, αν το επιλέξουν. Οι συγκεκριμένες υποδομές θα τονίσουμε ότι κρίνονται απαραίτητες όχι μόνο για τους επισκέπτες εκτός Κύπρου, αλλά και για την καλύτερη του εσωτερικού τουρισμού.

Η παροχή υπηρεσιών από τα ξενοδοχεία τα εστιατόρια έως και τα μέσα μεταφοράς θα πρέπει να περιέρχονται στην επίβλεψη και τον έλεγχο του κάθε τοπικού φορέα δήμου ή κοινότητας, ώστε να είναι οι σωστές και οι προβλεπόμενες.

Για να είμαστε όμως και δίκαιοι θα πρέπει να πούμε ότι ευθύνη δεν φέρουν μόνο οι τοπικοί άρχοντες της κάθε περιοχής, αλλά και οι κάτοικοι, οι επαγγελματίες και οι εργαζόμενοι που ζουν και δραστηριοποιούνται εκεί. Όλοι αυτοί θα πρέπει με τη σειρά τους να συνεργαστούν για να αναδείξουν την Κυπριακή φιλοξενία και

τον επαγγελματισμό που τους διέπει. Πρέπει επίσης να γίνει συνείδηση σε όλους να φροντίζουν για την καθαριότητα του περιβάλλοντα χώρου όλοι μαζί και σε συνεργασία με τις εκάστοτε τοπικές αρχές, αλλά και ο καθένας ξεχωριστά.

Οι νέοι άρχοντες που εκλέχθηκαν για να προσφέρουν και να εφαρμόσουν νέες δομές στις τοπικές αυτοδιοικήσεις ας συνεργαστούν κι αυτοί με τη σειρά τους ώστε να υπάρχει καταρτισμένο προσωπικό παντού, είτε είναι εργαζόμενοι σε αρχαιολογικούς χώρους και αξιοθέατα, είτε σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και με αυτόν τον τρόπο να συμβάλουν στη διαφύλαξη της ποιότητας αλλά και στην αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών. Στόχος λοιπόν όλων τον παραπάνω είναι η προσέλκυση τουριστών τόσο εκτός Κύπρου όσο και εντός Κύπρου (εσωτερικός τουρισμός) 365 ημέρες το χρόνο. Η χώρα μας πρέπει να είναι ελκυστική και για τουρισμό αλλά και για επενδύσεις. Μην ξεχνάμε ότι εκτός από τον ήλιο, τη θάλασσα και την πλούσια ιστορία μας τα οποία μας επιτρέπουν να έχουμε τουρισμό ολόχρονα, πρέπει να προσελκύσουμε και επενδύσεις οι οποίες θα συμβάλουν και στη μείωση της ανεργίας μιας και θα δημιουργηθούν έτσι νέες θέσεις εργασίας. Αυτό όμως θα συμβεί μόνο αν δείξουμε πόσο σωστά οργανωμένοι είμαστε. Επομένως ας καταρτιστούμε σωστά με την βοήθεια των ειδικών, ας οργανωθούμε γιατί τα οφέλη θα είναι πολλαπλά και από τον Τουρισμό ο οποίος θα αυξηθεί αλλά και από επενδύσεις που θα προσφέρουν δουλειά σε πολλούς συνανθρώπους μας που πλήττονται από τη μάστιγα της ανεργίας σε αυτά τα δύσκολα χρόνια που ζούμε.

Αυθεντίες του Μάνατζμεντ στον 20ό αιώνα

Rosabeth Moss Kanter (1943-)

Η Δρ. Rosabeth Moss Kanter γεννήθηκε στο Κλήβελαντ των Η.Π.Α. Ο πατέρας της ήταν δικηγόρος και η μητέρα της δασκάλα. Αποφοίτησε το 1964 με άριστα από το κολλέγιο Bryn Mawr (κοινωνιολογία και αγγλική φιλολογία).

Του Δημήτρη Εργατούδη

Αφιπηρετήσαντα
Ανώτερου Διευθυντή
του Ομίλου Λαϊκής
(2006) και Fellow του
Ινστιτούτου
Τραπεζιτών Λονδίνου

Το 1965 απέκτησε MA στην κοινωνιολογία από το πανεπιστήμιο Μίσιγκαν, και το 1967 πήρε PhD από το ίδιο πανεπιστήμιο. Παρόλο που στη συνέχεια η Δρ. Kanter ασχολήθηκε περισσότερο με την επιχειρησιακή έρευνα, οι σπουδές της και οι γνώσεις που απέκτησε σχετικά με την κοινωνιολογία, επηρέασαν και διαμόρφωσαν τον τρόπο σκέψης

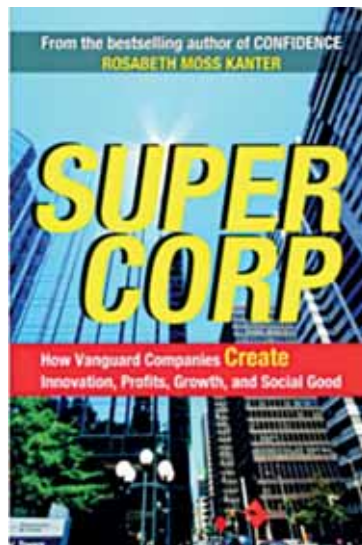
της όσον αφορά την κατοπινή της εργασία.

Μετά το πέρας των σπουδών της (1967), εργάστηκε για έξι χρόνια ως βοηθός καθηγήτρια της κοινωνιολογίας στο πανεπιστήμιο Brandeis. Το 1974 το συμβόλαιό της ανανεώθηκε για τρία ακόμη χρόνια, μέχρι το 1977, οπότε μετακινήθηκε στο Χάρβαρντ όπου διορίστηκε ως επισκέπτρια αναπληρωτής καθηγήτρια της Διοίκησης. Παράλληλα δίδασκε κοινωνιολογία στο πανεπιστήμιο Yale (1977-1986). Διετέλεσε εκδότρια του Harvard Business Review από το 1986 μέχρι το 1992, οπότε την έκδοση ανέλαβαν μη ακαδημαϊκοί. Σήμερα είναι μόνιμη καθηγήτρια της Διοίκησης Επιχειρήσεων στο Χάρβαρντ, κατέχοντας την έδρα Ernest L. Arbuckle. Είναι επίσης Διευθύντρια και Πρόεδρος του προγράμματος Harvard Advanced Leadership Initiative, το οποίο στοχεύει στη βελτίωση και αξιοποίηση των γνώσεων και ικανοτήτων έμπειρων ηγετών, με σκοπό την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων που έχουν σχέση με την υγεία, την ευημερία, τα παιδιά, το περιβάλλον κλπ.

Υπήρξε συνιδρυτής του συμβουλευτικού οίκου Goodmeasure Inc., του οποίου είναι πρόεδρος από το 1980. Μεταξύ των πελατών της συγκαταλέγονται οι: IBM, Gap Inc., Monsanto, British Airways, Volvo, κλπ.

Το 1988 υπηρέτησε ως οικονομικός σύμβουλος του ελληνικής καταγωγής υποψήφιου προέδρου των ΗΠΑ Μάικ Δουκάκη. Μαζί έγραψαν το βιβλίο «Creating the future: the Massachusetts comeback and its promise for America».

Στη Δρ. Kanter απονεμήθηκαν πολλοί έπαινοι

και διακρίσεις, και ανακηρύχθηκε επίτιμη διδάκτωρ 23 πανεπιστημίων.

Βιβλιογραφία

Η Δρ. Kanter έγραψε πολλά βιβλία, τα κυριότερα από τα οποία είναι τα εξής:

1972: Commitment and community: communes and utopias in sociological perspective.

1984: The change masters: innovation and entrepreneurship in the American corporation.

1986: A tale of "O": on being different in an organization (με τον σύζυγό της Barry A. Stein).

2008: Men and Women of the Corporation. Το βιβλίο αυτό κέρδισε το πρώτο βραβείο C. Wright Mills Award, ως το καλύτερο βιβλίο για κοινωνικά θέματα.

2010: SuperCorp: How Vanguard Companies Create Innovation, Profits, Growth, and Social Good.

2011: Innovation: the classic traps.

Μια από τις γνωστότερες εργασίες της αφορούν την ενδυνάμωση (empowerment) των υπαλλήλων. Σύμφωνα με τη Δρ. Kanter, οι άνθρωποι για να μπορούν να ασκούν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους, πρέπει να έχουν την απαραίτητη εξουσία (δύναμη), τον απαιτούμενο χρόνο και ικανό αριθμό προσωπικού. Αυτό σημαίνει ότι οι Διευθυντές πρέπει να:

- επιζητούν τη συνεργασία των υπαλλήλων τους, να τους εμπιστεύονται, και να είναι ανεκτικοί στα λάθη και στις αποτυχίες τους
- ενθαρρύνουν την προσωπική πρωτοβουλία, να διευκολύνουν την προώθηση νέων ιδεών και να επιτρέπουν στους υπαλλήλους τους να αναλαμβάνουν λογικούς κινδύνους
- εφαρμόζουν διαδικασίες βάσει των οποίων να υιοθετούνται καινοτόμες εισηγήσεις του προσωπικού τους, έστω κι αν αυτές αφορούν επουσιώδεις εργασίες ή εργασίες ρουτίνας (η Δρ. Kanter ονομάζει τις διαδικασίες αυτές «ενεργοποίηση της βάσης»)
- εφοδιάζουν τους υπαλλήλους τους με τα απαραίτητα όπλα που χρειάζονται για να είναι αποτελεσματικοί:
 - πληροφορίες (δεδομένα, γνώσεις, πείρα)
 - πόρους (οικονομικούς, υλικά, κατάλληλο χώρο, απαραίτητο χρόνο), και
 - βοήθεια (υποστήριξη, εγκρίσεις, κάλυψη)
- χρησιμοποιούν αυτοδιοικούμενες ομάδες, ομάδες εργασίας, κύκλους ποιότητας, ομάδες με κατάλληλο βαθμό επιχειρησιακής αυτονομίας, και να ενθαρρύνουν τις ομάδες αυτές να αναπτύσσουν καινοτόμα κουλτούρα

• εμφορούν τόσο στο προσωπικό τους όσο και τους συνεργάτες τους (προμηθευτές, διανομείς, κλπ) τις αρχές και αξίες του οργανισμού τους, καθώς και τη φιλοσοφία τους όσον αφορά την τεχνολογία, την καινοτομία και τη συνεχή απόκτηση γνώσεων

• συγχαίρουν τους υπαλλήλους τους για τις επιτυχίες τους, τους παρέχουν κίνητρα, τους ανταμείβουν για τις καινοτόμες εισηγήσεις τους, τις θαρραλέες αποφάσεις τους και τη βελτίωση των γνώσεών τους.

AUDIT • TAX
CUTTING THROUGH COMPLEXITY
CYPRUS • IT ADVISOR
PEOPLE AND CHANGE • ISO • CSR
INFORMATION SECURITY • BUSINESS PERFORMANCE SERVICES • SHIPPING TAX
CORPORATE PRACTICE • FUNDS
ACADEMY • NICOSIA
PERFORMANCE MEASUREMENT • REGULATORY ACCOUNTING & AUDIT
ADVISORY
LIMASSOL • INFORMATION
AUDIT • TAX • ADVISORY • INDIRECT TAX • FUNDS • ACADEMY
BUSINESS PERFORMANCE
FINANCIAL RISK MANAGEMENT • RECYCL
INDIRECT TAX
LARNACA • PARALIMNI
EUROPE • CYPRUS
REGULATORY ACCOUNTING & AUDIT
OIL AND GAS
PAPHOS • POLIS CHRYSEIAS
ACADEMY
PEOPLE AND CHANGE • INFORMATION SECURITY
FORENSIC
HOLDING COMPANY
MARKETING
REGULATORY ACCOUNTING & AUDIT
VAT • FUND
MARKETS • HR
BUSINESS INTELLIGENCE
CSR

Together we succeed

Quality service is a total and continuing commitment for us. Our highest priority is to work closely with our clients, listen carefully and help them in anticipating and defining future needs and opportunities.

Visit our website at:
www.kpmg.com.cy

or our web tv at:
www.kpmgcy.tv

Εμπιστευθείτε μια Πρώτης Τάξης τοπική Διεθνή Τράπεζα

Κέντρα Διεθνών Επιχειρήσεων Ελληνικής Τράπεζας:

- Χρησιμοποιείτε το σύστημα Internet Banking: ψηφίστηκε ως the «Best Integrated Consumer Bank Site» στην Ευρώπη σύμφωνα με το περιοδικό Global Finance το 2009.
- Επωφεληθείτε από το ηλεκτρονικό σύστημα πληρωμών μας και εκτελέστε τις πληρωμές σας με της ίδιας μέρας αξία αργά το απόγευμα.
- Εξασφαλίστε τις επενδύσεις σας. Χρησιμοποιήστε το «Top rated Custodian Services» από το περιοδικό «Global Custodian» του 2009/2010.
- Διαχειριστείτε την περιουσία σας με την υπηρεσία Private Banking της Ελληνικής Τράπεζας «The No1 Private Banking Unit in Cyprus», σύμφωνα με το περιοδικό «Euromoney» του 2009.
- Καλέστε οποιαδήποτε στιγμή τον Λειτουργό Σχέσεων της Τράπεζας για όλες τις τραπεζικές σας ανάγκες.
- Αναβαθμίστε τις σχέσεις σας με την Τράπεζά μας και εκπληρώστε τις επιχειρηματικές σας προσδοκίες.

ΚΥΠΡΟΣ - ΡΩΣΙΑ - ΟΥΚΡΑΝΙΑ - ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ

CYS ISO 9001:2008

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

www.hellenicbank.com

γραμμή εξυπηρέτησης **8000 9999** γραμμή από εξωτερικό **+357 22 500500**

• Κέντρο Διεθνών Επιχειρήσεων Αθηνών, Λευκωσία: ibc.nicosia@hellenicbank.com, Τηλ.: +357 22501888
• Κέντρο Διεθνών Επιχειρήσεων Πάφου, Λευκωσία: ibc.eleftheria@hellenicbank.com, Τηλ.: +357 22501700
• Κέντρο Διεθνών Επιχειρήσεων Λεμεσού: ibc.limassol@hellenicbank.com, Τηλ.: +357 25502400
• Κέντρο Διεθνών Επιχειρήσεων Λάρνακας: ibc.larnaca@hellenicbank.com, Τηλ.: +357 24503535